THEODOR CONSTANTIN

DOAMNA ÎN MOV

EDITURA TINERETULUI

THEODOR CONSTANTIN

DOAMNA ÎN MOV

Roman

EDITURA TINERETULUI

1966

Nici unul din eroii cărţii nu reprezintă vreo persoană reală.

De asemenea, toate întîmplările descrise sînt absolut închipuite de autor.

Th. C.

Capitolul I

O PRIMĂVARĂ CARE SE ANUNŢĂ NEOBIŞNUITĂ

Peste întreg cimitirul se aşternuse o linişte de vată, acuma, după ce rudele şi cunoscuţii răposatului plecaseră. Mai rămăseseră la groapa pe trei sferturi astupată cei doi gropari. Aceştia, obosiţi şi gîrboviţi, aruncau ultimele lopeţi de pămînt clisos şi greu. Unul dintre ei, cel mai

bătrîn, invariabil, după două lopeţi de pămînt aruncate în groapă, se oprea să se odihnească poate un minut. Pe urmă, înainte de a apuca lopata, scuipa. Scuipa în groapă, prin colţul stîng al gurii, cîte un bănuţ de salivă albă şi spumoasă. N-o făcea cu gînd rău. Aşa se obişnuise în anii nu puţini de cînd se făcuse gropar. Şi dacă atîta timp cît fuseseră de faţă rudele şi prietenii mortului se abţinuse, acuma, cînd nu-l mai vedea nimeni, cînd nimeni nu se putea indigna de atîta necuviinţă, scuipa în voie şi cu o îndemînare pentru care l-ar fi invidiat orice ştrengar din Grant. Celălalt gropar, care era cu mult mai tînăr, lucra cu spor. Lucra şi fluiera încet, atît de încet, încît abia dacă se auzea el însuşi.

— Moşule, sugem după aia cîte o beşică?

— Sugem, de ce să nu sugem? Fac eu cinste. Tînărul începu să lucreze mai cu spor, grăbit să termine, ca să se vadă mai curînd la bufetul „Greaca”, dinainte cu o „beşică” de ţuică. Bine dispus, începu să cînte cu voce tare şi pe nas ca ţîrcovnicii:

Luna ştie, dar nu spune,

Multe taine de amor.

— Bre, ăsta-i cîntec de pe vremea cînd eram eu tînăr, se bucură groparul cel bătrîn.

— Îl ştiu de la moş Dric. Sucit om mai e şi moş Dric ăsta, nu-i aşa?

— O fi el şi om sucit, dar e mai întîi omu' dracului, aşa cum te văd şi mă vezi, măi Nichita, băiete.

— Se poate. Dar mie îmi place.

Bătrînul vru să mai spună ceva, dar se răzgîndi. Scuipă încă o dată peste moviliţa de pămînt, pe urmă începu s-o netezească, bătînd-o uşurel, cu latul lopeţii.

Scena aceasta se petrecea într-o după-amiază de primăvară, în acea parte a cimitirului unde nu prea se aflau monumente funerare. Acolo, pe o suprafaţă mare, nu existau decît cruci mărunte din lemn de brad sau stejar, şi numai ici-colo cîte una din piatră. Dar înspre sud, la o depărtare nu mai mare de cincizeci de metri, începea o alee frumos pietruită şi lată. De-a dreapta şi de-a stînga, unul după altul şi care mai de care mai arătos, numai monumente funerare, unele mari cît un apartament de două camere, altele mai mici, doar cît o garsonieră. Pe această alee, cam pe la mijloc, în mijlocul unui dreptunghi de circa

cincisprezece metri pătraţi, încercuit de un grilaj din fier forjat, se înălţa o cruce înaltă din marmură neagră. Crucea aceasta se impunea atenţiei fiindcă părea disproporţionată în comparaţie cu celelalte trei cruci, toate înăuntru aceluiaşi grilaj: două la dreapta, cea de-a treia, la stînga. Pe crucea mare, două mari fotografii emailate reprezentau cea din stînga un bărbat, cea din dreapta o femeie. După felul îmbrăcămintei era uşor să-ţi dai seama, fără să mai fie nevoie să citeşti datele săpate în marmură şi aurite, că cei doi, soţ şi soţie, repauzaseră întru Domnul cam spre începutul secolului. Cele două cruci laterale, tot din marmură neagră, tot cu cîte o fotografie emailată fiecare, reprezentau de asemenea nişte oameni în vîrstă. Sub fiecare fotografie, la fel, cu cifre şi cu litere aurite, erau scrise următoarele date: prenumele, numele, data naşterii. În locul unde ar fi trebuit să fie consemnat anul, luna şi ziua decesului nu era trecut nimic. Asta însemna că bărbatul şi femeia din cele două fotografii se mai aflau în viaţă, dar că, asemenea unor buni gospodari, îşi pregătiseră din timp lăcaşul cel de pe urmă.

Fotografia bărbatului reprezenta un bătrîn de aproape şaptezeci de ani. Barba albă, care îi

ajungea pînă la jumătatea pieptului, ochelarii cu ramă metalică, nasul coroiat, dar, mai ales, tichiuţa de catifea brodată de pe cap te ispiteau să-l asemuieşti cu un bătrîn şi hrăpăreţ cămătar din Evul Mediu.

Sub fotografie, cu litere mari, aurite, scria:

ARAM ŞIMANDAN

1895 –

Fotografia de pe celălalt monument înfăţişa o femeie aproape tot atît de bătrînă. O faţă prelungă, un nas mare, probabil roşu, bărbia ascuţită şi încovoiată ca un cioc de condor, nişte ochi mari, strălucitori, dar absenţi ca ai unui medium în transă. Pe obrazul stîng, un neg cît o măslină, de culoare stacojie, iar sub nasul de condor, o mustăcioară ca de adolescent.

Sub această fotografie erau săpate următoarele date:

SONIA ŞIMANDAN

1900 –

În dreapta crucii celei mari, se înălţa o altă cruce, din marmură albă, la aceeaşi înălţime cu a viitoarelor lăcaşuri de veşnică odihnă ale lui Aram şi Soniei. Fotografia de pe această cruce înfăţişa un tînăr de o frumuseţe uluitoare. Păr negru, ondulat, barbă neagră numai vălurele, ochi întunecaţi, strălucitori, dar în acelaşi timp haotici, ten de culoarea ciocolatei cu lapte, buze frumoase, arcuite şi senzuale.

Pe marmura albă, sub fotografie, cu litere gotice şi aurite, fusese săpată următoarea inscripţie: [1]

NICOLAE ŞIMANDAN

1943 – 1965

Toate cele patru morminte erau bine îngrijite, dar mai ales acesta din urmă. Flori de sezon, gazon între morminte, o alee cu pietriş alb. Într-un lampadar de un model original, din fier forjat, poate mai curînd într-un fel de felinar sui-generis, ardea o candelă, ziua şi noaptea. O

[1] Amănunte în legătură cu moartea lui Nic Şimandan cititorii pot găsi în romanul „Enigma «profesor Rebegea»” (n.a.).

băncuţă, din marmură, albă şi ea, foarte joasă şi fără spetează. Un copăcel cu o coroană ca o umbrelă.

Pe această bancă, în după-amiaza unei zile de primăvară, mai exact spre sfîrşitul unei zile de primăvară, fiindcă soarele aluneca spre asfinţit, stătea o femeie şi privea, privea într-una fotografia lui Nic Şimandan de pe crucea din marmură albă.

Era îmbrăcată într-un pardesiu de culoare vernil şi pe cap era acoperită cu un fel de fişiu de culoare albă. Nici un semn distinctiv de doliu. În ciuda îmbrăcămintei, jignitor contrastantă decorului, chipul femeii oglindea o sinceră durere. Nu plîngea. Dar ochii umeziţi încă vorbeau de la sine. Din cînd în cînd suspina. Şi numai atunci îţi puteai da seama că este o fiinţă vie. Altfel ai fi putut-o crede o statuie integrată, nu prea armonios, acelui complex funerar.

La un moment dat, buzele i se mişcară şi, dacă cineva ar fi fost alături sau aproape, ar fi putut-o auzi murmurînd:

„Dragul meu Nic, oare cînd n-am să te mai iubesc? Cînd am să încetez de a mai suferi?”

Rosti cuvintele cu disperare, dar în acelaşi

timp implorator, de parcă era convinsă că acela căruia i se adresase nu se putea să nu-i răspundă. Dar de sub lespedea de marmură nu răzbi nici o şoaptă. Foşni doar copăcelul cu coroana ca o umbrelă, iar ceva mai tîrziu se auzi vocea groparului Nichita, care, urmat de bătrînul lui tovarăş, se grăbea să ajungă la cîrciumă ca să dea pe gît cîte o „beşică” de ţuică.

Luna ştie, dar nu spune,

Multe taine de amor.

Dar femeia cu pardesiul de culoare vernil nici nu tresări măcar. Şi nu tresări, fiindcă nu auzi cîntecul.

Aştepta încă, atentă, să-i răspundă tînărul, de acolo de sub lespedea de marmură. Pe urmă, cînd se convinge că aşteaptă zadarnic, lacrimă din nou. Lacrimile alunecară de-a lungul obrazului fără ca ei să-i treacă prin minte să şi le şteargă. De altfel, durerea o înşfăcase şi o ţinea strîns atît de tare, încît era cu totul absentă la ceea ce se întîmpla în jurul ei. E drept, într-un cimitir, evenimentul cel mai important, dar şi cel mai banal, se întîmpla atunci cînd are loc o

înmormîntare. Dar la ora aceea, cînd soarele se resemnase să moară şi cînd ultimul mort adus în aceeaşi zi odihnea acum sub pămîntul reavăn, cîte ceva tot se întîmpla în cimitir. De pildă, la o depărtare nu mai mare de zece, cincisprezece metri, un bărbat, sub patruzeci de ani, îşi făcea de lucru la un alt mormînt, mult mai modest decît acela unde se afla femeia cu pardesiul de culoare vernil. Stătea şi el pe o bancă, de lemn însă, şi privea de asemenea o fotografie. Fotografia era a unei tinere fete, de cel mult şaptesprezece ani. O privea şi, judecînd după aparenţă, se părea că nici el nu prea avea habar de ceea ce se întîmpla în jurul său. În realitate, era foarte atent la ceea ce se petrecea la mormîntul lui Nic Şimandan. Apăruse la mormîntul unde se afla acuma cinci minute după ce femeia în pardesiu vernil se instalase la celălalt mormînt. Trecuseră de atunci cincisprezece minute, şi el continua să para naufragiat în marea fără de ţărmuri a deznădejdii.

Ceva mai tîrziu se ridică de pe băncuţa de lemn şi porni spre mormîntul celălalt, mormîntul lui Nic Şimandan, ţinînd în mînă o lumînare. Pe măsură ce se apropia de amintitul mormînt, umerii i se gîrboveau, iar chipul începu să oglindească, fără nici un dubiu, marea durere a

sufletului. Cînd ajunse, deschise portiţa grilajului şi păşi solemn pe aleea pietruită. Abia acum, cînd pietrişul scrîşni sub paşii bărbatului, femeia cu pardesiu vernil îl simţi şi întoarse capul în direcţia lui.

— Doamnă, vă rog, îngăduiţi-mi să aprind lumînarea de la candelă. Am uitat să iau cu mine chibrituri.

Femeia îi îngădui înclinînd capul.

— Vă mulţumesc, doamnă.

Bărbatul se apropie de lampadarul înăuntrul căruia ardea candela. Dar, în mod deliberat, nu izbuti să deschidă uşiţa. Atunci ea se ridică de pe bancă şi veni să-l ajute. Din întîmplare, mîinile lor se atinseră. Faţă în faţă fiind, ar fi fost peste putinţă ca privirile lor să nu se întîlnească.

— Sînt tare neîndemînatic. Vă rog să mă iertaţi că v-am tulburat meditaţia, stimată doamnă.

— Nu face nimic, domnule.

Se îndepărtă încet, cu lumînarea aprinsă în căuşul palmelor, ca să nu se stingă. Şi în timp ce făcea aceasta, simţi o clipă, în spate, privirea femeii.

Să fi avut ceva mai mult de treizeci de ani. Nu era din cale afară de frumoasă. Totuşi, era imposibil să nu-ţi atragă atenţia. Ochii, mai ales, se impuneau atenţiei. Ochii, de culoarea cetinei. Mari, strălucitori şi inteligenţi. Fruntea, de asemenea. Bărbia, voluntară şi, în general, felul cum te priveau ochii, erau indici siguri că aveai de-a face cu o femeie care ştie ce vrea. În schimb, buzele şi felul, greu de precizat, cum îi fremătau nările trădau senzualitate.

Reîntors la mormînt, bărbatul înfipse în pămînt mai întîi o lumînare, pe urmă îşi făcu de lucru procedînd la fel şi cu celelalte, vreo zece la număr, pe care le cumpărare de la administraţia cimitirului. Din anul una mie nouă sute şaizeci şi trei, luna iulie, data la care murise Cecilia Enăchescu – aşa se numea tînăra fată la al cărei mormînt priveghea bărbatul – niciodată nu se întîmplase să-i aprindă părinţii sau rudele, dintr-o dată, atîtea lumînări. Şi doar acela care îi aducea un asemenea prinos de pioasă aducere aminte nici măcar nu îi era rudă. Era un străin care abia cu o săptămînă în urmă luase cunoştinţă că, acolo, sub pămînt, fusese îngropată o fată frumoasă, călătorită din această vale a plîngerii la vîrsta de numai şaisprezece ani.

Dincolo, la celălalt mormînt, femeia cu pardesiul de culoare vernil se pregăti de plecare. Se ridică de pe băncuţă şi se apropie de cruce ca să privească pentru ultima dată şi de aproape fotografia lui Nic Şimandan. Pe urmă, întorcînd spatele crucii, porni către portiţa rămasă deschisă. Ieşi, o închise după ea, pe urmă, făcînd cu mîna un semn de rămas bun fotografiei, plecă. După ce o văzu plecînd, celălalt, bărbatul care aprinsese zece lumînări la mormîntul unei necunoscute, porni şi el grăbit spre ieşire, dar nu pe aceeaşi alee, ci pe una paralelă. Manevră în aşa fel ca să se întîlnească sub bolta de la poarta cimitirului. Afară, o salută ceremonios. Ea îi răspunse cu vădită bunăvoinţă. El se îndreptă spre staţia de autobuze. Ea, spre maşina ei personală. Urcă la volan, porni motorul.

„Drum bun, frumoaso, îi ură el în gînd. Să ştii că a treia oară am să arunc plasa”.

Maşina ţîşni şi cîteva secunde mai tîrziu stopa lîngă trotuar în faţa lui. Femeia de la volan îi făcu semn să urce lîngă ea. Dădu imediat curs invitaţiei. Şi în timp ce deschidea portiera din nou îşi vorbi:

„Bine că n-a mai fost nevoie de o «a treia oară». Asta mai zic şi eu şansă”.

— Vă las în oraş. Să-mi spuneţi unde. Cuvintele sunară reci, distante. Ea însăşi părea retranşată într-un fel de încremenire, care aproape intimida. Făcea impresia că îl culesese din drum, aşa cum ar fi făcut cu oricare altul.

— Vă mulţumesc. Aţi fost prea amabilă cu mine, domnişoară. În autobuz totdeauna e aglomeraţie.

Ea schiţă un zîmbet care nu putea fi altfel interpretat decît ca trist.

— Nu domnişoară, ci doamnă. Sînt doamna Robescu.

— Vă rog să mă iertaţi…

— De ce să te iert. Dimpotrivă, îmi face plăcere să aflu că mai pot fi luată drept domnişoară. Înseamnă că nu sînt încă bătrînă.

— Dumneavoastră bătrînă? Glumiţi bineînţeles! Dar vă rog să-mi îngăduiţi să mă prezint. Mă numesc Dan Văleanu şi sînt ziarist.

— Dacă eşti ziarist, atunci probabil că de soţul meu ai auzit.

El făcu mai întîi o mină nedumerită, pe urmă, luminîndu-se dintr-o dată:

— Vă referiţi desigur la tovarăşul academician Alcibiade Robescu?

— Este soţul meu.

— Dacă nu mi-aţi fi spus, nici nu mi-ar fi trecut prin minte că…

Şi nu mai continuă, parcă ruşinat că fusese gata-gata să comită o gafă.

— Că un om de vîrsta lui are o soţie atît de tînără. La asta te-ai gîndit, nu-i aşa?

— O soţie atît de frumoasă, rectifică el, înroşindu-se ca un adolescent.

Era un mare artist şi putea să roşească atunci cînd era necesar. Or, acum era absolut necesar. Femeia de lîngă el trebuia să-l considere un pic naiv, un pic timid, îndrăgostit de ea gen „coup de foudre”.

— Nu trebuie să-ţi fie teamă că am să mă supăr. Ai gîndit exact ca toţi aceia ce îl cunosc pe soţul meu. Şi nici nu e de mirare. Deosebirea de vîrstă dintre noi nu este neînsemnată.

Ultimele cuvinte le rosti cu un fel de amărăciune, pe care nici nu se strădui să şi-o ascundă, schiţînd un zîmbet aproape dureros. Acuma ochii ei ca cetina erau strălucitori. Dar

cînd pronunţă ultimele cuvinte, strălucirea lor deveni mată.

Era frumoasă. Într-un fel, puţin obişnuit frumoasă. O frumuseţe, dacă s-ar putea spune, demodată. Sau poate mai curînd o frumuseţe apolinică. Totul era la ea armonios, proporţionat. O privea şi cu cît o privea mai mult, cu atît i se întărea convingerea că frumuseţea ei era aidoma cu aceea a vechilor statui de zeiţe elene. La un moment dat, i se părea chiar că seamănă cu Venus din Milo. (Nu fusese la Paris, nu vizitase Luvrul, dar văzuse numeroase reproduceri.) Da, da, soţia academicianului semăna mult cu celebra capodoperă a lui Praxiteles.

— Doamnă, vi-a spus cineva că semănaţi cu Venus din Milo?

— Nu, nu mi-a spus nimeni. Dar cred că sînteţi un linguşitor.

— Vă jur, doamnă, că semănaţi.

— Dar chiar dacă semăn, nu ar fi trebuit să mi-o spui.

— Iertaţi-mă, dar nu înţeleg de ce n-ar fi trebuit să v-o spun?

— Nu-mi închipui că ai de gînd să-mi faci

curte. Ar fi grotesc!

— Da.

— N-ai uitat, sper, de unde venim acum?

— Desigur că n-am uitat.

— Parcă ne-am mai întîlnit o dată acolo.

— Da, vinerea trecută.

— La cine te duci?

El nu răspunse imediat. Cumpăni bine răspunsul.

— La… *ea.* Am iubit-o mult. Şi oftă făţarnic.

— Cînd a murit?

— S-au împlinit luna asta doi ani.

— …Şi te duci des s-o vezi?

— În fiecare vineri, doamnă.

— Înseamnă că o mai iubeşti, dacă de doi ani continui s-o vezi în fiecare vineri.

— Cred că o mai iubesc… Cred că am s-o iubesc încă mulţi ani.

Şi din nou oftă.

— Cum o chema?

— Cecilia!

— Frumos nume.

— Altul mai frumos nici nu cred că mai există. Dar dumneavoastră, doamnă, cum vă numiţi?

— Doina!

— E foarte frumos şi numele acesta. Dar Cecilia e mult mai frumos. Ştiţi, avea şaisprezece ani cînd a murit.

— Aşa de tînără! Dar ce s-a întîmplat? Cum de a murit?

— S-a sinucis, doamnă, spuse el fără să clipească.

— Ce coincidenţă!

Şi păli puţin, dar totuşi vizibil, fiindcă Doina Robescu nu era de loc fardată. Nu era fardată şi nici nu purta vreo podoabă. Verigheta doar. Nu purta podoabe şi era pieptănată exact ca zeiţa lui Praxiteles.

— La ce fel de coincidenţă vă referiţi, doamnă?

— *El* de asemenea s-a sinucis.

— Într-adevăr, ce coincidenţă!

— *Ea* de ce s-a omorît?

Ridică din umeri şi oftă îndurerat.

— Numai Dumnezeu ştie, doamnă! Eu n-am putut afla. Dacă aş avea cea mai mică bănuială că din cauza mea a murit, n-aş ezita o clipă să-mi zbor creierii. Apoi, după o pauză: Aveţi să mi-o luaţi în nume de rău dacă am să vă întreb, el de ce s-a sinucis?

— Aceasta e cea de-a doua coincidenţă, domnul meu. Nici eu nu ştiu de ce s-a împuşcat. Mă întreb şi mă întreb cum a putut face una ca asta.

Lacrimile îi umeziră ochii.

— Vă rog să-mi îngăduiţi, doamnă, să vă şterg ochii.

Şi fără a mai aştepta consimţământul ei, îi şterse ochii cu propria sa batistă. Gestul, ca şi cuvintele i se părură groteşti şi numai cu greu îşi putu ascunde zîmbetul. Era bine dispus şi mai-mai că avea chef să fluiere.

— Mulţumesc!

— Fratele dumneavoastră?

— Nu! Amantul meu. Sper că nu te scandalizează sinceritatea mea?

— Nu!… De loc!…

— Din păcate, nu totdeauna izbuteşti să pui de acord inima cu raţiunea.

— E şi firesc, doamnă. Pe scara evoluţiei noastre, raţiunea a apărut mult mai tîrziu. Inima a existat, însă, încă de cînd umblam în patru labe.

— Ştii, cîteodată mă întreb dacă nu cumva faptul că l-am pierdut înseamnă pedeapsă.

— Pedeapsă? Cine să vă fi pedepsit, doamnă?

— Cine, nu ştiu. Nu m-am gîndit neapărat la o persoană anume care împarte pedepse. Dar am crezut totdeauna că aici, în viaţă, totul se plăteşte.

— Destinul?

— Ţi-am spus că nu ştiu. În orice caz eu am plătit. L-am pierdut.

Oftă şi nu mai spuse nimic.

— Ce coincidenţă! se prefăcu el că se miră, ca să reia discuţia.

— Coincidenţă? La ce anume vă referiţi?

— S-a sinucis şi el fără nici un cuvînt de explicaţie.

— Fără, domnule.

— Întocmai ca Cecilia. Şi nu bănuiţi motivul acestei hotărîri disperate?

— Disperată, dar mai ales neaşteptată. În ajun, se bucurase atîta cînd i-am spus că soţul meu acceptase să-l angajeze la institut.

— Era fizician?

— Din păcate nu. Dar soţul meu urma să-l utilizeze ca secretar-stenograf. Bietul Nichi. Cel puţin dacă aş şti de ce a făcut asta!…

— Ideea de a-l angaja ca stenograf a cui a fost?

— A noastră.

— Cum vine asta?

— Să vezi: Nichi mi-a spus că ar vrea să fie cît mai mult timp în preajma mea şi m-a întrebat dacă nu ar exista o cale ca să poată veni şi pleca de la noi fără să fie nevoie să se ascundă şi fără să trezească bănuieli. Şi atunci mi-a venit ideea de a-i sugera soţului meu să-l angajeze ca

secretar-particular. Dar n-am avut noroc. Am fost pedepsită.

— L-aţi iubit mult!…

— Încă îl mai iubesc… Nu mă pot obişnui cu gîndul că l-am pierdut. Pentru totdeauna! Dacă ai şti ce fel de om a fost!…

„Păi tocmai asta aş vrea să aflu, cucoană!” o apostrofă în gînd. Pe urmă, tare:

— Îmi închipui că dumneavoastră nu v-aţi fi putut îndrăgosti decît de un om excepţional.

— Excepţional? Depinde ce înţelegi dumneata prin cuvîntul excepţional.

— Un om superior, călcă el dinadins în străchini.

— Am oroare de oamenii superiori. În primul rînd, nu cred că există oameni superiori, ci oameni care trec drept oameni superiori. De pildă, soţul meu este considerat de toată lumea un om superior. Şi din punct de vedere al profesiunii sale chiar este. Dar o femeie, cînd, la rîndul ei, nu este o fiinţă superioară, nu simte nevoia de a avea lîngă ea un astfel de om. În casa noastră vin adesea oameni superiori, colegi de-ai soţului meu. Din păcate, nici unul nu ar putea

interesa pe o femeie care nu are pretenţia să fie altceva decît o femeie.

— Şi ce fel ar trebui să fie omul care ar putea interesa o astfel de femeie?

— Un bărbat care să ştie ce este o femeie. Sau, dacă nu ştie, să aibă măcar o vagă intuiţie a ceea ce este ea în realitate.

— Mi se pare că cereţi un lucru imposibil, glumi el.

Dar ea crezu că vorbeşte serios.

— Imposibil, nu. În orice caz, recunosc, nu-i un lucru uşor.

— Doamnă, mărturisindu-mi cinstit ignoranţa, vă rog să-mi spuneţi: Ce este o femeie?

— Este exact contrariul bărbatului.

— Tot nu ştiu, doamnă.

— Femeia este tot ceea ce în mod obişnuit se înţelege prin dionisiac.

— Şi bărbatul?

— Ceea ce se înţelege prin apolinic. Greşeala multora este că pretind femeilor să fie ceea ce nu pot fi decît numai femeile erudite, în accepţia

adevărată a cuvîntului şi nu peiorativă.

— În cazul acesta v-aş putea răspunde că greşeala femeilor este că pretind de la bărbaţi să fie ceea ce nu pot fi.

— Pretenţia femeilor ca bărbaţii să fie dionisiaci nu constituie o greşeală. Bărbaţii pot fi fără excepţii şi dionisiaci. În schimb, femeile nu pot fi decît numai în rare ocazii apolinice. Greşesc însă acele femei care pretind bărbatului să fie numai dionisiac. El poate fi şi dionisiac, în anumite împrejurări; dar *structural* el este şi rămîne apolinic.

— Iertaţi-mi curiozitatea. Dumneavoastră n-aţi căzut într-o asemenea greşeală?

— Te referi la relaţiile dintre mine şi Nichi?

— Da! Dar vă rog să nu vă supăraţi.

— De ce să mă supăr? Îţi răspund, cu toată seriozitatea, că nu. Eu am ştiut să păstrez măsura. Mi-am dat de fiecare dată seama cînd obosea să fie dionisiac şi îl lăsam să redevină apolinic.

— …Şi în ce consta apolinicul la el? Cum se manifesta?

— În faptul că îşi relua cealaltă viaţă a sa, aş

zice cea adevărată, care îl pasiona. Cred că trăia pentru un scop, pentru un ideal.

— În definitiv, ce profesiune avea?

Lui i se păru că ei întrebarea nu-i face de loc plăcere.

— Foarte modestă. Era instructor artistic la o întreprindere oarecare. Pari cumva dezamăgit, aşa-i?

— Nu dezamăgit, ci, mai curînd, nedumerit. Încerc să-mi explic, doamnă, despre ce ideal poate fi vorba atîta vreme cît munca sa de fiecare zi era atît de, vă rog să-mi iertaţi sinceritatea, măruntă. Nu l-aţi întrebat niciodată?

— Niciodată.

— Şi nici nu bănuiţi?

— Nu! De altfel, ca să fiu sinceră cu dumneata, nici n-am dorit să ştiu.

— Iarăşi nu înţeleg, doamnă.

— Nichi a fost un om plin de tăceri, şi de taine.

— Taine? Ce taine putea oare avea un instructor artistic?

— Dacă era instructor artistic şi în realitate.

— Ce altceva ar fi putut fi?

— Nu ştiu.

— De vreme ce bănuiaţi că putea fi altceva decît pretindea, nu v-a fost teamă că v-aţi putea compromite?

— Domnule, îl iubeam.

Nu era un răspuns logic, dar era unul femeiesc.

— …Şi îl mai iubiţi şi astăzi!

— Îl mai iubesc! exclamă ea cu multă căldură.

— Am să vă pun o întrebare, care, de fapt, este un sfat: cînd vă este dor de el, ce faceţi?

— Mă duc la mormîntul lui.

— Dar dacă vă este dor şi după ce v-aţi întors de acolo?

— Îmi petrec tot timpul într-o încăpere unde sînt multe fotografii de-ale lui şi unde păstrez unele mici obiecte care i-au aparţinut sau de care s-a folosit. O prietenă de-a mea a numit încăperea „camera memorială Nichi”.

— Eu nu am aşa ceva. Nu mi-a rămas nimic de

la *ea*.

— Cu atît mai rău pentru dumneata.

— Într-adevăr, e foarte rău. Nimic nu mi-a rămas de la *ea.* Un obiect oarecare, ceva care să conserve şi să perpetueze amintirea *ei.*

Doina Robescu făcu ochii mari.

— Ai exprimat exact ceea ce am simţit, dar nu am putut preciza prin cuvinte. Vrei să-mi explici şi mai clar?

— Pe Cecilia am iubit-o mult. Şi o mai iubesc. Mereu îmi spun că niciodată nu voi mai fi în stare să iubesc o altă femeie. Îmi spun, dar nu sînt chiar aşa de sigur, cum am fost, să spunem, acum două luni. Cu toată opunerea mea, amintirea ei a început să pălească pe nesimţite. Mi-e tare teamă că, într-o zi, se va şterge cu desăvîrşire. Şi eu nu vreau. Vreau să rămînă mereu vie, fiindcă vreau ca pe Cecilia s-o iubesc pînă la capătul vieţii mele. Vreau să-i rămîn credincios pînă la capătul vieţii mele. De multe ori, în ultimul timp, mi-am dat seama că amintirea ei nu ar fi pălit dacă mi-ar fi rămas de la ea ceva material, nici eu nu ştiu ce anume. De pildă, dacă mi-ar fi rămas nişte scrisori. Recitindu-le, prezenţa ei vie, perpetuată prin

slovele scrisorii, cred că ar putea constitui un fel de *transfuzie de memorie,* care m-ar ajuta să n-o uit. Fiindcă, v-am spus, nu vreau s-o uit.

— Ce multă dreptate ai, domnule! se entuziasma Doina Robescu. Şi în timp ce pronunţa cuvintele, ochii îi străluciră ca la o mistică şi prea cuvioasă călugăriţă. Ştii, nici eu nu vreau să-l uit pe Nichi. Şi eu aş vrea să-l iubesc pînă la capătul vieţii mele. Dar, domnule, mi-e teamă că nu se va putea.

— Nu v-au rămas scrisori de la el?

— Nici una!

— Aveţi, totuşi, „camera memorială”.

— Nu e suficient, domnule. Oare ce am putea face noi, ca eu să nu-l uit pe Nichi, iar dumneata pe Cecilia?

El ridică din umeri neputincios şi oftă.

— O soluţie valabilă pentru amîndoi nu mă simt în stare să găsesc, doamnă. În ceea ce mă priveşte…

Şi se opri, prefăcîndu-se că numai o mare sfială îl împiedică să continue.

— În ceea ce te priveşte? insistă ea.

— Mi-e teamă să nu fiu înţeles greşit, doamnă.

— Să nu-ţi fie teamă. *Pot* fi foarte înţelegătoare, în ciuda faptului că sînt femeie.

— Am observat, doamnă, că de cînd am început să vă vorbesc despre Cecilia, o simt mai *vie* ca oricînd. Dacă nu cumva mă înşel, acest fapt, cu totul întîmplător, acela de a fi stat de vorbă despre ea cu dumneavoastră, a însemnat pentru mine tocmai acea transfuzie de memorie de care vă vorbeam mai adineaori.

— Mi se pare că ai dreptate, se bucură ea. Cred că s-a întîmplat şi cu mine la fel. Acuma, după ce ţi-am vorbit de Nichi, mă simt parcă şi eu altfel. Parcă nu mai mi-e teamă că am să-l uit prea repede. Bietul Nichi! Aş fi o ticăloasă dacă l-aş uita, de vreme ce îl iubesc încă. Ei, dar iată-ne pe bulevard. Unde să te las?

— La cinematograful „Patria”.

— Ajungem imediat. Sper că ne vom întîlni acolo vinerea viitoare.

— Bineînţeles, doamnă. La ora trei voi fi prezent.

— Vom vorbi despre morţii noştri…

— Şi pe urmă ne va fi mult mai uşor să nu-i

uităm.

Doina Robescu stopa lîngă bordura trotuarului. El coborî.

— Atunci pe vineri, doamnă?

— Pe vineri.

Maşina porni. El privi după ea. Cînd n-o mai văzu, zîmbi vag şi murmură pentru sine:

„Bătrîne, vrei, nu vrei, are să trebuiască să-ţi scoţi pălăria!”

Cititorii au înţeles desigur că presupusul Dan Văleanu era, în realitate, căpitanul Bogdan Tudoraşcu, prietenul şi colaboratorul imediat al maiorului Radu Mănăilă. Al lui Ducu.

O oră mai tîrziu, Bogdan intra în biroul lui Ducu.

— Bătrîne, îţi scoţi pălăria?

— Nu mi-o scot pînă cînd nu mă conving că este absolut necesar.

— Ai salutări de la Doina Robescu.

— În cazul acesta mi se pare că va trebui să mi-o scot. Haide, dă-i bătaie. Sînt numai ochi şi urechi.

Bogdan povesti pe larg cum decursese prima întîlnire cu Doina Robescu, soţia academicianului Alcibiade Robescu. Ducu îl ascultă pînă sfîrşi, fără să-l întrerupă măcar o singur dată.

— Ei, acum ce mai zici?

Fură ultimele cuvinte cu care Bogdan termină relatarea celor întîmplate.

— Eşti un mare vulpoi, băiete.

— Cum? Sînt doar un mare vulpoi?

— Şi un veritabil Casanova. Ai dat-o gata cu vorbăria ta.

— Am dat-o gata, cum spui tu. Dar meritul meu este mic. E o pramatie madam academician asta!... Să mă ferească Dumnezeu şi cei patruzeci de mucenici de o asemenea nevastă!

— Aşa pramatie cum o crezi tu, l-a iubit totuşi pe Nic. Sau nu crezi?

— Ba da. Sînt convins că l-a iubit. Nic Şimandan, frumos atîta încît pe Alain Delon să-l aduni pe făraş, cred că i-a zdrobit inima chiar din prima zi.

— De ce n-ai întrebat-o cît timp a durat legătura lor?

— Nu mi-a dat prin minte. E foarte important?

— Foarte important, nu. Dar important este.

— Adică?

— Dacă, legătura lor a durat mai mult timp, mă întreb: nu cumva Nic s-a priceput s-o tragă de limbă şi a aflat cîte ceva din activitatea soţului ei?

Figura lui Bogdan exprima scepticism.

— Parcă nu-mi vine să cred. Dar, în definitiv, ce înseamnă „…a aflat cîte ceva din activitatea soţului ei”? Pe noi ne interesează mai puţin activitatea, în general, a academicianului. Ne interesează numai un anume aspect din activitatea lui. Deci, presupui că Nic a aflat de la Doina ceva privind invenţia la care lucrează bărbatu-său?

— Naiba să te ia, măi băiete! Îmi pui sula în coastă şi îmi ceri să-ţi răspund da sau ba. Or noi deocamdată sîntem în faza cînd încercăm să ne răspundem la întrebări tot prin întrebări.

— Noi? Tu. Asta-i afurisita ta de manie.

— Care însă, trebuie să recunoşti, pînă acuma a dat rezultate, de vreme ce a trebuit să-ţi scoţi de atîtea ori pălăria.

Bogdan se scarpină în cap.

— Eu tot nu te slăbesc, bătrîne: Crezi că Nic ştia cu ce anume problemă se ocupă academicianul?

— Oare Nic a ţinut să aibă „Ausweis” în casa academicianului fiindcă îl interesa în general activitatea de cercetător a acestuia, sau fiindcă îl rodea curiozitatea de a afla amănunte în legătură cu invenţia la care lucrează în prezent?

— Dacă pui aşa problema, eu zic: n-ar fi exclus. Numai că mă întreb: cum naiba a putut afla?

— Spune, mai curînd: cum naiba *au putut afla?*

— Bătrîne, dacă mai continuăm cu întrebările, mă arunc pe fereastră, cu capul în jos.

— În cazul acesta, fiindcă mai am nevoie de tine, haide să nu ne mai punem întrebări, ci să analizăm puţin cum a decurs prima ta întrevedere cu Doina Robescu.

— Vrei să spui, cu ce cîştig ne-am ales.

— Fie şi aşa. Mai întîi, felicitări. Ideea ta a fost excelentă. Eu, trebuie s-o recunosc, am fost cam sceptic, că tocmai din cimitir va sări

iepurele. Nu m-am gîndit, dar iată că a sărit. S-ar putea ca după el să sară şi alţii.

— Ei, ei, asta zic şi eu că ar fi şansă!

— Va să zică, un prim cîştig: iepurele a sărit.

— Madam Doina Robescu, adică.

— Ea. După părerea mea, lucrurile s-au întîmplat astfel: Nic Şimandan a primit ordin s-o cunoască pe Doina Robescu. De ce? Fiindcă acela sau aceia de care asculta au prins de veste că academicianul Robescu lucrează la o invenţie importantă. Despre ce anume invenţie este vorba nu cred că a putut afla. Şi nu cred, deoarece numai un număr foarte restrîns de persoane este la curent cu natura cercetărilor lui Robescu. Din păcate, nu ştim în ce împrejurare a cunoscut-o Nic pe Doina Robescu. Ţie nu ţi-a venit în minte să întrebi?

— Cîteodată mă mir singur cît de găgăuţă pot fi. Acuma abia îmi dau seama cît de necesar era s-o fi întrebat.

— Foarte necesar, băiete. Gîndeşte-te că Nic şi ea făceau parte din lumi cu totul diferite. E greu de presupus că Doina Robescu l-a întîlnit în societatea pe care ea o frecventează în mod obişnuit. Dar e tot atît de greu de presupus – sau

aproape tot atît de greu – că s-au întîlnit în societatea pe care o frecventa Nic. Este foarte probabil că întîlnirea lor a fost facilitată de o terţă persoană. Dacă aflăm cum s-au cunoscut, vom şti dacă a existat o terţă persoană care a pus la cale treaba aceasta.

— Vinerea viitoare o întreb sigur, bătrîne!

— Pînă vineri mai este exact o săptămînă. Şi într-o săptămînă se pot întîmpla multe. În orice caz, dacă presupunerea mea nu este greşită, vreau să spun dacă există o terţă persoană, atunci înseamnă că datorită ţie, au sărit nu un iepure, ci doi.

— Îmi tai mustaţa, dacă nu sar!

— Să mergem mai departe. Să presupunem că cei doi s-au cunoscut datorită unei terţe persoane, care avea interesul ca ei să se cunoască. Şi, cum era de aşteptat, Doina Robescu se îndrăgosteşte de frumosul Nic. Nic, la rîndul său, mimează că s-a îndrăgostit de Doina Robescu, fiindcă urmăreşte un scop bine definit. Urmăreşte să ajungă un obişnuit al casei. Face probabil aluzii, bineînţeles foarte vagi, ca să nu trezească bănuieli. Cu alte cuvinte, o ajută pe Doina Robescu să „găsească” ea soluţia. Şi o găseşte. Nic să fie angajat de academician ca

secretar particular. Bătrînul se prinde. Dar în ajunul zilei cînd Nic trebuia să-şi ia postul în primire, se sinucide. Pînă aici totul este clar.

— Dar mai departe încep întrebările. Aşa-i?

— Cam aşa-i. Într-adevăr, dacă putem emite o ipoteză, după părerea mea plauzibilă, în legătură cu relaţiile dintre Nic şi Doina Robescu anterioare sinuciderii, nu avem în schimb elemente care să ne explice sinuciderea tocmai într-un moment cînd Nic ajunsese la un pas de reuşită. Sinuciderea lui Nic a fost şi rămîne încă pentru noi un mare, un desăvîrşit mister.

— Nu crezi că, totuşi madam academician ştie sau eventual bănuieşte, dar ţine să fie mormînt?

— Pe ce te bazezi?

— Păi nu mi-a spus ea că Nichi era plin de *tăceri şi taine?* Mi-a spus! Şi la nedumerirea mea, cam ce fel de taine ar putea avea un instructor artistic, nu mi-a explicat: „Dacă era instructor artistic şi în realitate”?

— Mă rog! Nu este exclus să aibă vreo bănuială. Dar că *ştie,* mă îndoiesc serios.

— Această bănuială a ei nu crezi că ar putea să ne fie totuşi de vreun folos?

— Mai întîi, nu cred că bănuiala ei are vreo legătură cu adevărata cauză a sinuciderii lui Nic. Altceva poate că ne-ar putea fi de un mare folos. De pildă, dacă am şti cum a ajuns ea la concluzia că Nichi era „plin de tăceri şi taine”. Constatarea asta a ei este foarte deşteaptă, trebuie să recunoşti. Dacă ţi-ar fi spus doar că era plin de tăceri, asta nu m-ar fi intrigat. Un om plin de tăceri poate să însemne un om tăcut, un om mai puţin sociabil. Dar ea a afirmat că era „plin de taine”. Nu poţi să afirmi despre cineva că e „plin de taine” decît numai dacă acela ţi-a dat prilejul să constaţi lucrul acesta. Pe urmă, tu ai întrebat-o dacă nu i-a fost teamă că un om plin de taine ar putea-o compromite şi ea ţi-a dat un răspuns – e drept tipic femeiesc – dar foarte semnificativ: „Domnule, îl iubeam!”. În ce fel trebuie înţeles acest „îl iubeam”? După părerea mea, numai într-un singur fel: că îl iubea atîta, încît de dragul lui era dispusă să-şi sacrifice reputaţia ei, a soţului ei.

— Ce-ar fi – îl întrerupse Bogdan – să stăm de vorbă cu „academiceoaica”?

— Nu mi-aş lua răspunderea să discut acuma cu ea.

— De ce?

— Din două motive. E nu numai prematur, dar şi riscant.

— De ce naiba-i riscant, bătrîne?

— Dacă află cine sîntem, riscăm să nu ne spună nimic, în cazul cînd Nic a apucat s-o „jumulească” de niscai informaţii. De teamă să nu fie şi ea implicată, ori va lua în braţe pe „n-aude, n-a vede”, ori ne va îndruga niscai baliverne credibile care să ne facă să rătăcim cine ştie pe ce piste false.

— Bine. Atunci să nu stăm de vorbă cu ea. Dar, în acest caz, ce propui?

— Ce propun? Neapărat va trebui să te duci vinerea viitoare la cimitir ca să aprinzi lumînări la mormîntul Ceciliei Enăchescu.

— Am să mă duc. Mă întreb însă ce ar gîndi rudele fetei dacă ar veni în lipsa mea şi ar vedea ce frumos am aranjat mormîntul. Am plivit buruienile, am semănat gazon, am plantat stînjenei. Zău, bătrîne, că mi-am descoperit aptitudini de îngrijitor de morminte.

— Lasă gluma. Va să zică, va trebui să te duci vineri la cimitir. Vei aprinde cîte lumînări doreşti pe mormîntul Ceciliei Enăchescu, dar grija mare să n-o scapi pe Doina Robescu.

— Numai să vină.

— Cred că va veni. În orice caz, dacă va veni, va trebui să vă inoculaţi reciproc cîte o porţie serioasă de memorie. Sper că vei fi în stare s-o faci să vorbească despre Nichi al ei. Ce ne interesează să ştim a reieşit din cele discutate pînă acuma. Dar probabil că mai sînt şi alte întrebări la care ea este în măsură să ne răspundă. În faţa noastră avem o săptămînă întreagă. Deci timp suficient ca să le formulăm.

— Într-o săptămînă alcătuim un chestionar pe cinste. Am să-i pun întrebările în ordine alfabetică, pînă le epuizez pe toate. Numai să nu uit să iau un creion cu mine, ca să le şterg pe măsură ce îmi răspunde la ele.

— Măi, tu nu poţi vorbi o dată serios?

— Gata, bătrîne, sînt serios.

— Atunci să mergem mai departe. Dacă nu-ţi displace să petreci o oră pe săptămînă în liniştea unui cimitir, atunci poţi să continui să te vezi cu Doina Robescu la Belu. Dacă însă îţi displace, atunci convinge-o ca şedinţele de transfuzie reciprocă de memorie să aibă loc în altă parte. Preferabil la ea acasă.

— E clar, bătrîne. Trebuie musai să cultiv

prietenia Doinei Robescu.

— Şi cu şarmul tău, sînt sigur că vei izbuti. Numai că va trebui să fii foarte atent…

— Ca să nu mi se aprindă călcîiele după doamna academician?

— Asta ştiu că nu ţi se va întîmpla. Mă gîndesc la o primejdie reală, Bogdane, băiete!

Capitolul II

CRIMA DIN BARUL „MERIDIAN”

Acela care s-a gîndi să afle dacă în afară de părinţii săi mai vin şi alţii să aprindă lumînări şi să depună flori la mormîntul lui Nic Şimandan a fost căpitanul Bogdan. Şi fără îndoială că nu ar fi manifestat o asemenea curiozitate dacă Sonia Şimandan nu ar fi continuat să-l urască pe fiul ei adoptiv şi după ce acesta începuse să se descompună sub lespedea mormîntului, şi, în

consecinţă, să-l vorbească de rău.

Încercînd s-o tragă de limbă, într-o zi, bătrînă comisese o indiscreţie, pe care Bogdan o consideră deosebit de preţioasă. Aceea că o doamnă, „una de-alea de plăteşte băieţii tineri ca să facă dragoste cu ele”, îi dăduse bani bărbatului ei, lui Aram Şimandan, să ridice la mormîntul lui Nic un monument funerar.

Aceasta fusese prima indiscreţie, care îl făcu pe Bogdan să ciulească urechile şi care îi sugeră nişte întrebări suplimentare.

Cîntîndu-i în strună, exclamase, prefăcîndu-se indignat:

— Iaca, îmi spuneţi ceva care, pur şi simplu, nu mi se pare de crezut. Oare mai există asemenea femei?

— Ehei, să am eu atîţia bani cîte asemenea femei există!

— Vreo hoaşcă bătrînă rea de muscă, pesemne.

— Cele mai multe or fi ele aşa cum le-ai spus dumneata. Dar asta de care ţi-am vorbit nu-i bătrînă. Mai în vîrstă decît Nic, da, poate cu vreo zece ani cel mult. Dar o femeie ca la treizeci de

ani nu-i bătrînă. Aşa-i?

— Nu-i, desigur… Şi ziceţi că i-a dat bani soţului pentru monument?

— I-a dat. Cinci mii de lei. Bani, nu glumă!

— Cred şi eu. Asta înseamnă că are de unde.

— Ea sau bărbatu-su.

— Este măritată?

— Dacă avea verigheta în deget, înseamnă că-i măritată. Aşa-i?

Mereu Sonia Şimandan ţinea să-i cunoască părerea.

— S-ar putea să fie văduvă. Sau poate divorţată. Dar cred că mai curînd dumneavoastră aveţi dreptate. Nu-i ştiţi numele?

— Nu!

— Poate i l-o fi spus soţului dumneavoastră.

— Nu i l-a spus nici lui. Ce, e proastă!

— Şi de ce credeţi că şi l-ar fi spus numai în cazul cînd nu-i prea deşteaptă?

— Cum să şi-l spună, dacă este măritată? Ia pune-te în situaţia ei. Ţi-ai fi spus numele?

— Nu cred.

— Păi vezi!

— Trebuie că a ţinut mult la el, dacă a risipit cinci mii de lei, aşa, ca nimica.

Sonia Şimandan oftă, dar nu cu părere de rău, ci cu ciudă.

— A ţinut, recunosc că a ţinut. Dar nu înţeleg ce au găsit *toate* la ţiganul de Niculaie. Că şi acum cînd e mort, mereu îi aduc flori la mormînt.

Aceasta fusese cea de a doua indiscreţie.

— Dumneavoastră vă duceţi des la cimitir?

— Eu? Niciodată.

— Atunci de unde ştiţi? voise să afle Bogdan.

— De la Aram. Aram se duce, din cînd în cînd, că pentru Aram, Nic a fost copilul său.

Bogdan stătuse apoi de vorbă şi cu Aram Şimandan, dar acesta, într-adevăr, nu cunoştea numele donatoarei.

Începînd cu ziua următoare, mormîntul lui Nic Şimandan fu ţinut sub observaţie. Se perindară pe acolo cîteva femei, cele mai multe muncitoare la fabrica unde Nic fusese instructor artistic. Nici

una însă nu prezenta interes din punctul de vedere al lui Bogdan. În nici un caz nu putea fi printre ele aceea care dăruise lui Aram Şimandan suma de cinci mii de lei. Asta pînă într-o zi. În după-amiaza acelei zile, o femeie frumoasă, care purta un pardesiu vernil, veni la mormîntul lui Nic. Era Doina Robescu.

În aceeaşi zi, colonelul Joldiş îl chemă la el în birou pe Ducu.

— Unde-i căpitanul Tudoraşcu? fu prima întrebare pe care i-o puse.

— Pe teren, tovarăşe colonel.

— Să ştii că a avut dreptate.

— V-aţi informat, tovarăşe colonel?

— Da, şi rezultatul este acela pe care l-a bănuit. Academicianul Alcibiade Robescu întreprinde în prezent nişte cercetări deosebit de importante în legătură cu una din marile descoperiri ale fizicii moderne – laserul. Este vorba de o invenţie deosebit de importantă din punct de vedere al apărării patriei. Îţi dai seama cît de imperios este să aflăm dacă între Doina Robescu şi Nic Şimandan au existat numai relaţii de ordin sentimental. Fiindcă, după toate probabilităţile, Nic Şimandan lucra pentru o

putere străină.

— Tovarăşe colonel. Bogdan a avut şi în privinţa aceasta o idee.

— Anume?

Şi Ducu îi relată, pe scurt, în ce fel încerca Bogdan să cîştige prietenia Doinei Robescu.

— Ideea nu-i rea, fu de acord colonelul, după ce se gîndi puţin. Dar crezi că va izbuti?

— În privinţa aceasta aproape că n-am nici o îndoială, tovarăşe colonel. Bogdan are acel „nu ştiu ce” la care femeile sînt foarte sensibile. Dacă el ar fi ceea ce se înţelege prin cuvîntul afemeiat, cred că ar deveni autorul moral a numeroase drame. Femeile şi l-ar disputa cu acea înverşunare ce le caracterizează atunci cînd e vorba să pună mîna pe bărbatul care le place.

— În cazul acesta, căpitanul Tudoraşcu să se pună imediat pe treabă. Misiunea ce ne-a fost încredinţată – dacă ţinem seama de importanţa excepţională a invenţiei la care lucrează academicianul Robescu – este deosebit de dificilă.

— Tovarăşe colonel. Bogdan s-a şi pus pe treabă.

În ziua următoare, Ducu fu chemat din nou de colonelul Joldiş.

— Te-ai întrebat, Mănăilă, cum au putut ei afla care este obiectivul cercetărilor prezente ale academicianului Alcibiade Robescu?

— Credeţi, tovarăşe colonel, că ei ştiu exact despre ce-i vorba?

— Exact!… Poate că nu ştiu exact. Ştiu însă că e vorba de ceva deosebit de important. Ei au acţionat prompt şi foarte subtil.

— Vă gîndiţi la Nic?

— La el. L-au împins înainte… ca pe un pion. Înţelegi? Ca pe un pion.

— Tovarăşe colonel, eu nu sînt de aceeaşi părere.

— Nic n-a avut de jucat decît rolul unui pion. Dar al unui pion care – dacă ţinem seama de stadiul actual al cercetărilor academicianului Robescu – ulterior, urma să joace un rol deosebit de important.

— Dacă îmi permiteţi, tovarăşe colonel!

— Poftim!

— Tovarăşe colonel, dacă invenţia lui Alcibiade Robescu se află într-o fază nu prea avansată şi totuşi ei au început să acţioneze, înseamnă că avem de-a face cu nişte agenţi deosebit de periculoşi, dacă nu din alt motiv, atunci fie şi numai pentru faptul că, pe de-o parte, s-au putut informa atîta de prompt, iar pe de alta, că s-au gîndit să se pregătească de pe acum pentru a acţiona la momentul oportun.

— Fără îndoială că sînt periculoşi. Dumneata spui: sînt periculoşi, că au obţinut informaţia cînd cercetările se află încă într-o fază nu prea avansată. Nu e sigur însă că ei cunosc lucrul acesta. Poate că ei îşi închipuie că cercetările sînt avansate şi tocmai de aceea au început să se mişte. Pe de altă parte, nu e sigur că ştiu despre ce anume invenţie este vorba.

În orice caz, ideea de a-l plasa pe Nic în casa academicianului nu a fost rea de loc.

— Tovarăşe colonel, vă mărturisesc, eu sînt ceva mai pesimist. Şi am să vă explic de ce. Cercetarea ştiinţifică la noi în ţară se desfăşoară pe mai multe planuri şi cu rezultate, în general, dintre cele mai valoroase. Unele dintre ele au un caracter secret şi, în consecinţă, au fost luate măsurile necesare de securitate. De aceea, îmi

pun întrebarea: Oare numai de scurt timp a aflat agentul că în institutul unde lucrează academicianul Robescu se efectuează cercetări cu caracter secret? Greu de crezut. Mi se pare mai plauzibil că el o ştia de mult, fiindcă aceasta nu era singura lucrare cu caracter secret ce se efectuează acolo. Cu toate acestea, agenţii au început să se ocupe de activitatea institutului de scurt timp. De cînd? Zic eu, de cînd au aflat că acolo se fac cercetări într-o anumită direcţie, care pe ei îi interesează foarte mult.

— Mă rog, nu spun că nu ar fi posibil ca ei să fi aflat în ce direcţie se îndreaptă cercetările academicianului. Dar nu cred că *ştiu* despre ce anume invenţie este vorba.

— Nu susţin lucrul acesta, tovarăşe colonel.

— Bine! Să vedem mai departe. Încă nu-mi dau seama unde vrei să ajungi.

— Ţinînd seama de obiectivul urmărit, fără îndoială că cercetările în legătură cu invenţia sînt efectuate la institut şi nu acasă. Cu toate acestea. Nic Şimandan a fost ales să dea asaltul asupra Doinei Robescu…

— De ce spui: „Cu toate acestea”?

— Fiindcă Nic Şimandan era lipsit pînă şi de

cele mai elementare cunoştinţe de specialitate.

— Şi ce concluzie tragi?

— Una definitivă în nici un caz, tovarăşe colonel. Dar o ipoteză m-aş încumeta să formulez. Anume, că rolul lui Nic nu a fost să pună mîna pe planurile invenţiei, ci să fie numai la curent cu stadiul lucrărilor. Lovitura cea mare urma s-o dea, la timpul potrivit, altcineva, atunci cînd, prin Nic Şimandan, şi acesta din urmă prin Doina Robescu, aveau să afle că cercetările în legătură cu invenţia se află într-o fază finală.

— Trebuie să te întrerup. Ai afirmat că agentul cunoaşte stadiul actual al cercetărilor. Cu alte cuvinte, el este la curent că cercetările se află într-o fază de început. Da?

— Da, tovarăşe colonel.

— Şi ai mai afirmat că Nic urma să fie introdus în casa lui Alcibiade Robescu doar cu misiunea de informare, urmînd ca lovitura s-o dea altcineva, atunci cînd cercetarea ştiinţifică avea să fie dusă la bun sfîrşit. În acest caz, se impun două întrebări. Prima: cunosc ei doar că o anumită cercetare ştiinţifică, deosebit de importantă, se află într-un stadiu nu prea avansat sau ştiu ceva mai mult?

— Cred că ştiu ceva mai mult.

— Bine. Acuma cea de-a doua întrebare: Dacă ştiu, înseamnă că cineva i-a informat. Cineva dintre colaboratorii imediaţi ai academicianului. Or dacă acesta a informat nu numai în legătură cu obiectivul urmărit, dar şi cu stadiul în care se aflau cercetările în momentul cînd a fost împins în joc Nic, de ce a mai fost nevoie de acesta din urmă? Ce, acela care i-a informat de prima dată nu mai putea să continue şi în viitor? Dacă altcineva trebuia să acţioneze la momentul oportun, înseamnă că acela face parte dintre cei care lucrează împreună cu Alcibiade Robescu. Or cine altul decît unul din colaboratorii acestuia poate cunoaşte mai bine stadiul cercetărilor? Crezi că este posibil ca acel cineva să poată pune mîna pe invenţie, dar în schimb să nu aibă posibilitatea de a se informa pe parcurs în legătură cu stadiul cercetărilor de laborator?

Ducu nu se grăbi cu răspunsul. Şi nu se grăbi, fiindcă, de fapt, nu era de loc uşor de răspuns la întrebările puse de colonel. Nu era uşor, dar nici imposibil de găsit o explicaţie.

— Întrebarea cea mai dificilă rămîne aceea pe care mi-aţi pus-o: de vreme ce agentul a obţinut o informaţie atît de importantă de la, să zicem

X…, de ce a mai fost nevoie să-l împingă înainte pe Nic? La această întrebare nu pot fi date decît două răspunsuri: ori ei au ajuns în posesia acelei prime informaţii în mod cu totul întîmplător, ori acela care le-a furnizat-o nu mai este în măsură să le ofere şi altele, nu ştim, deocamdată, din care motive. În cazul cînd acceptăm această ultimă ipoteză, ne explicăm de ce Nic a fost *introdus* în viaţa Doinei Robescu. Anume, că la ora aceea nu aveau altă posibilitate de a se informa.

— Iarăşi te întrerup. Spune-mi, cum vezi dumneata faptul că ei au fost siguri că Nic, lipsit de studii de specialitate, va putea fi angajat de Alcibiade Robescu? Privite lucrurile în mod obiectiv, pare de necrezut că savantul a acceptat să-l angajeze?

— Dacă le privim dintr-un alt punct de vedere decît cel obiectiv, poate că am putea găsi o explicaţie. După spusele lui Bogdan – şi acesta e un capitol la care se pricepe foarte bine – Doina Robescu este o femeie frumoasă. I-am văzut şi eu fotografia şi cred că Bogdan nu a exagerat de fel atunci cînd i-a lăudat frumuseţea. Pe de altă parte, Alcibiade Robescu e mult mai bătrîn decît soţia sa, care, pe lîngă frumuseţe, pe lîngă tinereţe, are pe deasupra şi o fire voluntară. Or,

dacă ţinem seama de toţi aceşti factori, nu mă mir că ei au fost siguri că, pînă la urmă, academicianul avea să capituleze în faţa „capriciului” nevestei sale. Şi apoi, e puţin probabil că urma să-l folosească efectiv ca secretar. Ce este esenţial în treaba asta? Esenţial este că ei au obţinut ceea ce îşi fixaseră ca obiectiv: introducerea în casa savantului a omului lor, a lui Nic. L-au jucat pe Nic întocmai ca pe un pion, aşa cum aţi spus dumneavoastră, în scop de informare. Dar mai tîrziu, cînd invenţia avea să fie pusă la punct? Ei bine, eu cred că atunci Nic urma să devină dintr-un pion avansat un cal troian introdus în chiar inima cetăţii.

— Vrei să spui că ei trăgeau nădejdea ca, prin Nic, să ajungă la invenţie?

— Poate că da…

— Adineaori argumentai că rolul lui Nic nu putea fi decît unul de informare.

— Am afirmat, recunosc, tovarăşe colonel. Dar, dacă mă gîndesc bine…

— Uiţi că lucrările sînt efectuate la institut şi nu la domiciliul academicianului.

— Tovarăşe colonel, noi nu putem şti în ce

măsură Nic Şimandan, dacă nu s-ar fi împuşcat, s-ar fi priceput să se facă util, în ciuda faptului că nu era de specialitate, datorită sprijinului amantei sale.

— Poate că ai dreptate!... În altă ordine de idei, ce obiective imediate îţi propui?

— Tovarăşe colonel, nu unul singur. Nic e mort. S-a sinucis în momentul cînd un ofiţer de miliţie s-a prezentat la el să-i ceară unele informaţii în legătură cu prietena lui „oficială", dacă pot spune aşa, dispărută. S-a sinucis înainte de a afla scopul vizitei ofiţerului. Sinuciderea aceasta, cu toate strădaniile miliţiei şi ale noastre, după ce am preluat cercetările, au rămas învăluite în cel mai deplin mister. De la părinţii lui Nic Şimandan nu am putut scoate nimic. La un moment dat l-am bănuit pe bătrînul Aram Şimandan că ar avea un amestec, dar nu am găsit nici un element concret care să confirme bănuiala. De fapt, important pentru noi este nu atît să aflăm de ce s-a sinucis Nic Şimandan, ci pentru cine lucra. Că postul de instructor artistic era doar un paravan ca să-şi camufleze adevărata activitate, aceasta e sigur. E de asemenea sigur că nu se îndeletnicea nici cu muzica, în ciuda faptului că atunci cînd a venit ofiţerul de miliţie după informaţii a găsit pereţii

camerei sale mîzgăliţi cu portative muzicale.

— Portative care au dispărut în timpul scurt cît a lipsit ofiţerul de miliţie, plecat în căutarea unui telefon.

— Da, au dispărut. Pe urmă, o altă întrebare pe care trebuie să ne-o punem – deşi mai puţin plauzibilă – este şi aceasta: A lucrat Nic de unul singur? Sau altfel spus: A fost el *şeful,* şi alţii lucrau pentru el? După părerea mea, nu. Nic a lucrat pentru altcineva. A fost doar un executant. Dacă Nic ar fi fost şeful, după moartea acestuia, toată treaba ar fi picat în baltă. Dar noi ştim că nu s-a întîmplat aşa ceva. Ştim că, în lipsa ofiţerului de miliţie, cineva a şters portativele de pe pereţi. Ştim că în portofelul lui Mîrzac, tocmit de un alt hoţ să ducă o bandă de magnetofon la Mamaia, s-a găsit, la percheziţie, scris pe o bucată de hîrtie, un portativ cu note, identic aceluia lăsat de Nic pe oglinda din baie, ca un fel de testament. Or, ce pot să însemne toate acestea decît că şi după moartea lui Nic Şimandan altcineva a continuat să acţioneze? În ce direcţie, nu ştim. Nu ştim deocamdată ce conţinea banda de magnetofon. Nu ştim cui era destinată. Nu ştim cine a furat-o. Nu ştim dacă furtul a fost sau nu simulat şi dacă, pînă la urmă, banda a ajuns în mîna aceluia la care trebuia să

ajungă. Nu ştim dacă banda de magnetofon avea vreo legătură cu cazul acesta de care ne ocupăm. În schimb, ce ştim? Ştim sigur că pe Nic Şimandan îl interesa invenţia lui Alcibiade Robescu, Cum însă, după toate probabilităţile, nu Nic a fost şeful, înseamnă că, în prezent, deşi Nic e mort, *altcineva* continuă să fie interesat de această invenţie, după afirmaţia dumneavoastră, de o mare importanţă pentru apărarea ţării. Or, dacă invenţia continuă să-l intereseze, înseamnă că va acţiona şi pe viitor. Cum însă? Iată o întrebare deosebit de importantă. Va acţiona mergînd pe calea deja bătătorită, măcar parţial? Adică, va căuta să introducă în viaţa Doinei Robescu un alt Nic Şimandan? Nu este exclus. Sau va acţiona asupra Doinei Robescu şantajînd-o cu vreun păcat de-al ei pe care noi nu-l cunoaştem? Posibil. Ori va căuta să recruteze pe cineva din cei ce lucrează la institut? Şi acest lucru este posibil. Sînt deci trei ipoteze, trei căi posibile de acţiune a aceluia care stă în umbră. Dar oare sînt numai aceste trei? După părerea mea, ele pot fi şi mai multe şi noi nu ne putem risipi forţele acţionînd în toate direcţiile posibile. Şi cred că nici nu are rostul.

— Într-adevăr, nu are rostul. Ce propui, Mănăilă?

— Tovarăşe colonel, trebuie să ne concentrăm atenţia numai în două direcţii. E sigur că Nic nu a cunoscut-o pe Doina Robescu în mod întîmplător. E clar, de asemenea, că Nic nu frecventa şi nici nu putea să frecventeze mediul ei. Asta ce înseamnă? înseamnă că ei nu s-au cunoscut în mod întîmplător. Înseamnă că totul a fost pus la cale de cineva care avea interesul. Desigur, este posibil ca această terţă persoană să nu fie, la rîndul ei, decît o unealtă. Mergînd însă pe acest fir, nu este exclus să ajungem, pînă la urmă, la acela care a iniţiat întîlnirea dintre Nic şi Doina Robescu. Acesta ar fi un obiectiv. Pe urmă, ar trebui să vedem cum au putut afla că Alcibiade Robescu lucrează la o mare invenţie şi, eventual, la ce anume invenţie. Trebuie să ne informăm dacă sînt mulţi aceia care cunosc despre ce anume invenţie este vorba.

— Ţin să te informez că, în afară de Alcibiade Robescu, numai trei persoane cunosc acest lucru: colaboratorii imediaţi ai academicianului.

— Înseamnă că toate trei persoanele sînt verificate şi se poate avea încredere deplină în ele.

— Bineînţeles.

— Atunci cum de s-a aflat? Înseamnă că

cineva, cu voie sau fără voie, a deconspirat.

— Poate că, totuşi, prima sursă de informare să fi fost tot Doina Robescu, dar nu în mod deliberat.

— S-ar putea. Aş vrea însă să vă întreb ceva: După părerea dumneavoastră, încrederea de care se bucură colaboratorii lui Alcibiade Robescu este atît de deplină, încît nu face să ne pierdem vremea cu ei?

— Dar, Mănăilă, dumneata ştii că atunci cînd e vorba de o problemă atît de importantă nu există păreri definitive.

— În cazul acesta, tovarăşe colonel, vă rog să-mi spuneţi numele celor trei colaboratori.

Colonelul Joldiş deschise un sertar şi scoase de acolo o foaie de hîrtie pe care erau scrise următoarele nume:

1. AMEDEU GEANĂ

2. SAMOILĂ HUZUM

3. NASTASIA IOVĂNICĂ

Numele Nastasiei Iovănică era subliniat cu o linie roşie.

Ducu citi de cîteva ori fiecare nume, ca şi cînd lectura lor repetată i-ar fi putut spune despre fiecare cîte ceva, pe urmă o împături vîrînd-o în buzunar. Faptul că şeful său pregătise lista dovedea că el se gîndise la acelaşi lucru.

— Tovarăşe colonel, de ce aţi subliniat ultimul nume de pe listă? Ridică suspiciuni?

— Mai întîi, nu eu l-am subliniat. Lista mi-a fost prezentată de altcineva, la cererea mea, şi sublinierea a fost făcută de către acea persoană. În al doilea rînd, trebuie să afli că sublinierea nu se referă la încrederea sau neîncrederea ce trebuie să i se acorde, ci la faptul că Nastasia Iovănică este o adevărată somitate în materie, cu toate că nu are decît treizeci şi cinci de ani. Mi s-a spus că dacă ar fi să se stabilească o ierarhie, sub raportul competenţei, Nastasia Iovănică ar urma după Alcibiade Robescu. De altfel, se pare că nu va trebui să aştepte mulţi ani ca să ocupe un scaun printre ceilalţi academicieni. Este însă o fiinţă puţin cam ciudată – de altfel mai toţi savanţii sînt, în felul lor, ciudaţi – şi adesea de o violenţă cu totul şi cu totul deplasată. Are o influenţă mare asupra lui Alcibiade Robescu,

influenţă de care ea caută să profite copios, cu toate că – aceasta este cel puţin impresia persoanei cu care am discutat – sentimentele pe care ea le nutreşte faţă de savant nu sînt în primul rînd acelea ale discipolului faţă de maestrul său. Acestea ar fi motivele pentru care numele ei a fost subliniat. Aş vrea să mai adaug că este o femeie frumoasă, foarte feminină, care, în timpul ei liber, se comportă mai puţin ca o savantă şi mai mult ca o mondenă. Cam asta despre Nastasia Iovănică.

— Şi despre ceilalţi?

— Despre ceilalţi nu mi s-au făcut referiri speciale. Aşa că rămîne ca dumneata să încerci să-ţi formezi o părere despre ei. Dumneata personal.

— Mă voi strădui, tovarăşe colonel.

Ieşind din biroul colonelului Joldiş, Ducu se uită la ceas. Era ora opt seara. Se grăbi spre propriul său birou, sperînd să-l găsească acolo pe Bogdan. Dar acesta încă nu se înapoiase. Lipsise toată ziua, fără ca măcar să dea vreun semn de viaţă.

„Iarăşi l-a apucat amocul!” îşi spuse Ducu,

bucurîndu-se. Pe Bogdan îl apuca „amocul” atunci cînd descoperea o pistă nouă posibilă. Şi atunci nu dormea, nu mînca, nu mai avea astîmpăr.

Ducu tocmai se pregătea să plece acasă cînd începu să sune telefonul. Ridică receptorul şi recunoscu vocea lui Bogdan:

— Bătrîne?

— Eu.

— Ce mai nou?

— Nimic!

Asta fu tot. Însemna că de acolo de unde se afla, probabil un telefon public, Bogdan nu putuse să-i spună mai mult.

După ce puse receptorul în furcă, Ducu plecă.

„Dacă e ceva important, mă caută el acasă”, îşi spuse, pornind-o pe jos. Toată ziua stătuse pe scaun şi acum simţea o mare plăcere că mergea pe jos şi că se putea destinde. Se înnoptase de-a binelea şi se anunţa o noapte caldă, cu lună plină şi cer înstelat.

Cînd trecu prin faţa unui bufet, un chefliu îl acostă:

— Domnu'!... Ei, domnu'!

Ducu vru să-l ocolească, dar beţivul i se puse în cale.

— Domnu'!... Te rog, domnu'!

— Ce pofteşti?

— Domnu', cine sînt eu?... Poţi să-mi spui cine sînt eu?... Eu nu ştiu!... Nu mai ştiu!... Şi începu să plîngă.

— Uită-te pe buletinul de identitate şi ai să-ţi aminteşti.

Beţivul făcu ochii mari, a mirare. Pe urmă, se bucură.

— Asta nu mi-a dat prin minte, domnu'... Eşti dat dracu', domnu'!... Bei cu mine un şpriţ? Fac eu cinste, zău! Dispun'...

— Eu nu beau decît lapte. Bună seara!

Îl auzi rîzînd în spatele său:

— Lapte? Grozav banc... Lapte!... Eşti dat dracu', domnu'! Pă sănătatea picioarelor mele, domnu', că eşti dat dracu'!

Ducu nu luă autobuzul nici la staţia următoare şi nici la celelalte. Pînă la urmă, ajunse acasă pe

jos. Mătuşa Sabina îl aştepta.

— Bogdan a telefonat? o întrebă chiar înainte de a-i ura bună seara.

— N-a telefonat nimeni.

— Altceva?

— Nimic important. A venit pentru lumină. Am plătit şi întreţinerea. Luna asta a fost mai puţin.

Ducu se aşează la masă. În timp ce mînca, mătuşa Sabina, ca o spicheriţă conştiincioasă, îi relata evenimentele zilei întîmplate în bloc.

— A lui Bărbulescu a fost dusă cu „Salvarea” la maternitate. Cică au să-i facă cezariană. Săraca! Atîta-i de mică şi de plăpîndă!

— Mda!

— La etajul şase a mai făcut unul schimb de locuinţă.

— Da? Cine?

— Gavriloiu. S-a mutat într-un apartament de patru camere.

— Nouă ne ajung astea pe care le avem, mătuşă Sabină, îi replică el, ştiind unde bate bătrînă.

— Da, acum ne ajung. Dar mîine-poimîine n-au să ne mai ajungă. Că doar n-ai să rămîi toată viaţa aşa.

— Cînd n-au să ne mai ajungă, am să cer atunci un apartament mai mare.

— Măi băiete, eu ştiu una din bătrîni: omul socotit îşi face iarna car şi vara sanie.

— Mătuşă Sabina – căută el să schimbe vorba – ceva mîncare a mai rămas?

— A rămas. Dar ce, nu te-ai săturat?

— Nu pentru mine, poate pică Bogdan. Dacă e nemîncat, ştii cum e el. În loc de bună ziua, cere de mîncare.

— Găseşte la frigider destulă, să se tot sature.

În timp ce între Ducu şi mătuşa Sabina se desfăşura conversaţia relatată mai sus, Bogdan se afla la „Barul Neptun” şi, cel puţin după aparenţe, părea că se distrează de minune.

Mai întîi, fusese singur la o masă. Pe urmă, cînd toate celelalte se ocupară, un bărbat tînăr, însoţit de două femei, de asemenea tinere, ceru voie să se aşeze la masa lui. Bogdan acceptă.

Noul venit se prezentă imediat. Era agronom la o gospodărie de stat dintr-o comună din regiunea Bucureşti, iar femeile care îl însoţeau – învăţătoare. El se numea Jean Bogoiu. Fetele se prezentară numai cu numele cel mic. Una, blondă şi înaltă cît un grenadir de-al lui Napoleon, se chema Lolita. Cealaltă, tot blondă, dar mai scundă, Mimi. Bogdan se recomandă Scarleti, de meserie ziarist. (De cele mai multe ori cînd Bogdan trebuia să împrumute o profesiune o alege pe aceea de ziarist.)

Agronomului Jean Bogoiu, fire sociabilă, nu-i trebuiră mai mult de zece minute ca să se comporte de parcă l-ar fi cunoscut pe Bogdan de cînd lumea.

— Tovarăşe Scarleti, care ţi-e numele cel mic?

— Petru.

— Îmi dai voie să-ţi spun Petrişor?

— Foarte bine. Spune-mi atunci Petrişor.

— Mulţam frumos. Mie să-mi spui pe nume. Altfel mă supăr. Fetelor, la fel: Lolita şi Mimi. Clar?

— Clar, Jenică?

— Că simpatic mai eşti, măi Petrişor! exclamă

agronomul, cuprins de entuziasm.

— E dulce! îl corectă blonda planturoasă care purta numele de Lolita, aruncîndu-i ocheade înflăcărate.

— Auzi ce spune ea? se entuziasma din nou agronomul. Te găseşte dulce! Mie niciodată nu mi-a zis că-s dulce, ticăloasa. Dar tu, Mimi, ce părere ai de Petrişor? Tu tot dulce îl găseşti?

— Îmi place! replică ea simplu, privindu-l deschis şi zîmbindu-i.

— Şi tu eşti o ticăloasă. Şi tu m-ai trădat. Apoi către Bogdan: Glumesc. Pe Dumnezeul meu, că nu mă supăr. Fixează-te la care din ele îţi place mai mult. Amîndouă sînt amicele mele. Dar amice. Clar? Pe Dumnezeul meu, că-mi sînt amice. Mă crezi?

— Te cred, dacă te-ai jurat.

— Aşa te vreau. Să mă crezi. Eu am nevastă. Şi ce nevastă!... Este, fetelor?

Fetele confirmară dînd din cap.

— Frumoasă!... Mai frumoasă ca Lolita. Şi ca Mimi. Dar ea e *domestică.* Asta-i defectul ei. Ce vrei, nu se poate om fără defecte. Unei femei domestice nu-i pasă că-i directoare de şcoală la

Borocăuţi. Pe ea n-o cuprinde niciodată urîtul şi nici nu i se face chef de un „cia-cia” sau un twist. Cînd nu mai pot de urît, îi spun: „Măi nevastă, simt că mă apucă”. „Ia-le pe Lolita şi pe Mimi şi du-te de te potoleşte la Bucureşti”, îmi răspunde ea. Le iau pe ele şi ne facem de cap o noapte la Bucureşti. Bani *este.* Că acolo la Borocăuţi pe ce să cheltuieşti leafa? Îmi place barul. Pe Dumnezeul meu că mă înnebunesc după bar. Şi lor le place. Este, fetelor?

Răspunse Lolita printr-o întrebare, în numele amîndurora.

— De ce să nu ne placă? E frumos aici.

— Foarte frumos, confirmă Bogdan zîmbindu-le pe rînd.

„Cam văcuţe amîndouă”, făcu el remarca în gînd, stăpînindu-şi cu greu un căscat.

— Mîine ne întoarcem acasă, şi o lună, două chiar, nu mă mai apucă…

Bogdan aproape nu-l mai asculta. De acolo de unde se găsea, vedea bine persoanele care îl interesau, masa aflîndu-se chiar în faţa sa. Dacă nu ar fi fost atîta gălăgie în local, ar fi putut chiar auzi ce se vorbea la masa aceea. De fapt, nu-l interesa decît bărbatul. Femeile, cele două femei,

nu-l preocupau aproape de loc. Cu experienţa pe care o avea, îşi dădea seama că, cel puţin deocamdată, nu intrau în sfera preocupărilor sale. Erau nişte „piţipoance”, adică nişte fete cu o moralitate dubioasă care n-ar fi ieşit din baruri şi din cafenele de seara pînă dimineaţa şi de dimineaţa pînă seara.

Tipul care le însoţea îl interesa, în schimb, în cel mai înalt grad, din următorul motiv:

În dimineaţa aceleiaşi zile, Bogdan mergea agale pe bulevardul Magheru, gîndindu-se la Doina Robescu. De fapt, se gîndea dacă trebuia să aştepte pînă vinerea viitoare ca s-o revadă sau dacă nu era mai bine să monteze o întîlnire întîmplătoare pe stradă. Dar iată că în timp ce cîntărea în gînd avantajele şi dezavantajele, deodată o zări pe trotuarul celălalt.

Ca să nu fie văzut, făcu faţă unei vitrine şi, după ce Doina Robescu trecu, se luă după ea. Faptul că Doina Robescu nu era cu maşina însemna că probabil pornise după cumpărături. Şi dacă nu se înşela, sigur îl aştepta cel puţin o oră de cumplită plictiseală.

Temerea lui însă nu se adeveri. Doina Robescu trecu prin faţa magazinelor ca o somnambulă, fără ca măcar să arunce o singură

privire vitrinelor. În schimb, mereu îşi consulta ceasul de la mînă. Asta putea să însemne că Doina Robescu plecase nu după tîrguieli, ci ca să întîlnească pe cineva.

Doina Robescu străbătu bulevardul, pînă ajunse în dreptul străzii Biserica Enei, o coti pe această stradă, traversă spre Calea Victoriei, trecînd printr-un gang, pe urmă, prin piaţa Palatului, pătrunse în Cişmigiu.

La ora aceea nu prea era multă lume: cîţiva pensionari citeau ziarul sorindu-se, cîteva bone sau bunici cu copii, nişte „flotanţi" fără domiciliu stabil şi fără ocupaţie permanentă. Bogdan credea că Doina Robescu va trece numai prin Cişmigiu. Nu părea ea femeia care să-şi dea întîlnire cu cineva într-o grădină publică.

…Şi cu toate acestea, se înşela. Cînd ajunse în imediata apropiere a lacului, o văzu mai întîi oprindu-se, parcă spre a se orienta, pe urmă luînd loc pe unul din scaunele înşirate în formă de arc. Bogdan avu impresia că Doina Robescu nu se aşezase la întîmplare. Probabil că ezitarea de o clipă avusese rostul să numere, în prealabil, scaunele de la stînga spre dreapta. După ce se instală în el, îşi consultă ceasul-brăţară.

Bogdan făcu acelaşi lucru. Erau orele nouă şi

jumătate. De la postul său de observaţie – adică de pe o bancă foarte joasă ce înconjura un tei bătrîn, pe care mai stăteau o bătrînă şi un „flotant” – folosind clasicul procedeu al ziarului găurit, Bogdan ţinea sub observaţie întreaga alee.

Acuma era clar că Doina Robescu avea întîlnire cu cineva. Şi iată că, nici după cinci minute de aşteptare, Bogdan văzu apropiindu-se dinspre capătul celălalt al aleii un bărbat ca la treizeci de ani, de statură mai mult mică decît potrivită, corect îmbrăcat, care, mergînd, trăgea puţin piciorul stîng. Ochelarii, mapa de piele pe care o purta sub braţul stîng şi, în general, o anumită prestanţă te îndemnau să-l categoriseşti ca fiind un intelectual.

Cînd ajunse în dreptul Doinei Robescu, omul cu ochelari se abătu de pe alee şi se duse să se aşeze pe un scaun, dar nu alături de ea, ci lăsînd un loc liber între ei. Tot timpul, pînă a nu se aşeza, Doina Robescu nu-l slăbi din ochi. Bogdan era convins că omul cu ochelari era acela cu care îşi dăduse întîlnire.

„Ia să vedem ce se va întîmpla acuma”, îşi spuse Bogdan curios.

Deschise vorba necunoscutul. Vorbea abia

mişcînd buzele şi fără să se uite la Doina Robescu. Vorbea aruncînd priviri pînditoare cînd spre un capăt al aleii, cînd spre celălalt. Din felul cum stătea pe scaun şi cum pîndea aleea era evident că, în caz de primejdie, nu va ezita s-o rupă la fugă.

Vorbi timp de circa două minute, pe urmă se ridică şi plecă. Bogdan observă că Doina Robescu deschide gura să spună ceva, dar că renunţă. Nu-şi putu însă da seama dacă renunţase fiindcă necunoscutul se ridicase să plece, sau fiindcă, în ultimul moment, îşi luase seama. Rămase locului privind neliniştită după necunoscutul care se îndepărta fără să se grăbească şi fără să mai privească în urmă.

Bogdan îl lăsă să se îndepărteze atîta cît era necesar ca să-l poată talona în deplină siguranţă, pe urmă se luă după el. După ce ieşi din Cişmigiu, omul cu ochelari o porni agale pe bulevard, ca omul ce nu are altceva mai bun de făcut. Se oprea în faţa fiecărui cinematograf să privească pozele, să citească afişele. Poposi în faţa fiecărei vitrine a librăriei Academiei. Trecu apoi strada, intră la „Compescăria”, se învîrti fără rost prin mulţimea grăbită să tîrguiască. După ce plecă de acolo, porni spre Universitate.

Necunoscutul cu ochelari îl purtă pe străzile din centru pînă pe la prînz. Se făcuse ora unu cînd intră la Capşa. Se instală la o măsuţă laterală, ca să aibă tot timpul sub ochi intrarea. Comandă o cafea şi deschise un ziar să citească. Bogdan îşi dădu imediat seama că nu-l interesau de loc noutăţile din ziar. Se prefăcea numai că citeşte, tot timpul fiind atent la cei ce intrau în local. Şi mai înţelese ceva: că, de fapt, omul nu venise acolo fiindcă avea şi aici o întîlnire, ci fiindcă aştepta să apară cineva, de care însă nu dorea să fie văzut. Cu alte cuvinte, necunoscutul se pregătea să fileze pe cineva.

Trecu o oră. Oamenii veneau, plecau, numai acela pe care îl aştepta necunoscutul cu ochelari nu se arăta. Aşteptînd şi pîndind, bău trei cafele şi fumă şase ţigări „Snagov”. În schimb, sigur nu citise măcar un singur rînd din ziarul pe care îl tot întorcea ba pe o parte, ba pe alta.

Exact după o oră plecă. Şi iarăşi îl purtă pe Bogdan pe străzile din centru: calea Victoriei, bulevardul Gh. Gheorghiu-Dej, bulevardul Magheru. Era clar că omul cu ochelari căuta pe cineva care în mod obişnuit era de găsit la ora aceea, şi pe acele străzi.

Bogdan îi blestemă crunt în gînd. Se plictisise

să se tot ţină după el ca o umbră. În cele din urmă, necunoscutul cu ochelari intră la „Ambasador”. Şi în timp ce acesta se delecta cu un prînz îmbelşugat, Bogdan îşi potoli foamea ronţăind nişte covrigi.

Prînzul dură exact o oră şi jumătate, inclusiv cafeaua şi coniacul, în care timp parcurse pe îndelete ştirile din „România Liberă”. După aceea ceru să i se facă plata. Cînd ospătarul îi aduse nota, o verifică atent. Plăti şi plecă. Iarăşi ieşi în calea Victoriei. Intră la Poşta centrală şi scrise o scrisoare. Umplu o pagină întreagă, scrise adresa pe plic, după aceea ieşi ca s-o pună la cutie. O introduse chiar prin deschizătura sub care scria „Bucureşti”, dar, în ultima clipă, se răzgîndi. O scoase şi-o vîrî în buzunar. Intră din nou la poştă şi dintr-o cabină telefonă cuiva.

Bogdan, din cabina alăturată, auzi următoarele:

— Eu sînt. Excelent. Operaţia a reuşit. Tu ai aflat ceva?

— (?)

— Cine? Extraordinar! Sigur?

— (?)

— A intrat în pămînt. Nu e bine, aşa-i?

— (?)

— Nu cred că există motive reale de temere. În orice caz, nu va ocoli toate mijloacele profilactice. Deocamdată mă simt într-o stare excelentă. Va să zică e sigur?

— (?)

— Atunci te-am pupat.

Urmărirea continuă.

„Lua-te-ar dracu', păcătosule! îl blestemă în gînd Bogdan. Parcă te-ai născut pe stradă. Nici tu casă, nici tu masă, de azi dimineaţă. Cît naiba ai să mă mai porţi pe străzi?”

Din păcate, îl purtă încă mult timp. Tot pe calea Victoriei, şi tot pe bulevardul Magheru. După vreo oră de promenadă, cînd pe o stradă, cînd pe cealaltă, intră în Lacto-barul de lîngă cinematograful „Republica” şi se aşază la o masă lîngă vitrina dinspre C. A. Rosetti, ca să poată ţine sub observaţie strada. Cel puţin aşa crezu la început Bogdan. Abia mai tîrziu înţelese că, de fapt, pe necunoscut nu-l interesau cei ce treceau pe stradă – şi la ora aceea erau destui – ci uşa de intrare a unui bloc de peste drum. O speranţă

începu să mijească şi pentru Bogdan, e drept o speranţă doar cît un ghiocel, dar totuşi o speranţă. Probabil că în blocul acela locuia persoana pe care o aşteptase la „Capşa” şi pe care o căutase ore întregi pe străzi. Desigur, speranţa însă era pierdută dacă insul aşteptat nu se arăta. Şi chiar aşa se întîmplă. După mai bine de o oră, în care timp mereu se tot uita la ceas, necunoscutul se hotărî să plece. După ce traversă strada, intră la „Katanga”. La „Katanga”, ca de obicei, era lume multă, şi fum să-l tai cu cuţitul sau să-l mănînci cu lingura.

Fiind un bărbat prezentabil şi plăcut la vedere, necunoscutul îşi găsi imediat loc la o masă unde două fete beau nişte oranjadă cu paiul. Necunoscutul intră imediat în vorbă cu ele şi se oferi să le trateze cu coniac. Primiră fără să facă nazuri. Se împrieteniră repede. Pesemne că necunoscutul avea umor, fiindcă cele două fete mereu izbucneau în rîs. Pe de altă parte, nici el nu era prost dispus. Mai exact, nu mai era prost dispus, aşa cum fusese pînă a nu vorbi la telefon.

„De unde naiba să te iau?” îl apostrofase de mai multe ori Bogdan.

Prin expresia „de unde să te iau” Bogdan voia să înţeleagă că nu era în stare să-şi formeze o

părere despre el. Dar acesta nu era singurul necaz al lui Bogdan. Nu-şi putea explica nici rostul hoinăreli individului de o zi întreagă numai pe anumite străzi, hoinăreală care părea să fi luat sfîrşit, de vreme ce „agăţase” cele două fete, pe care le trata cu coniac şi pe care le distra spunînd probabil „bancuri”, pesemne tare caraghioase de vreme ce ele se prăpădeau de rîs.

Se distrară admirabil timp de aproape două ore, după care plecară împreună. Necunoscutul la mijloc, fetele una de-a dreapta, cealaltă de-a stînga lui. Merseră puţin pe jos, adică pînă cînd trecu un taxi liber. Se urcară toţi trei. Bogdan făcu la fel.

— Ţine-te după taxiul din faţă.

— Am înţeles, şefule.

Pe drum, pentru a nu da de bănuit şoferului, Bogdan se prefăcu mînios.

— Am să-i mut fălcile ticălosului! Cît priveşte pe dumneaei, am s-o pisez nu alta!

— Nevastă?

— Nevastă.

— Ce să-i faci! Se mai întîmplă, căută să-l consoleze şoferul.

Taxiul traversă cheiul şi se întinse la drum pe calea Rahovei. Opri în faţa restaurantului „Năstureşti”, ale cărui fripturi şi murături se bucurau de o faimă binemeritată, fapt pentru care localul era totdeauna plin.

Necunoscutul şi cele două fete găsiseră locuri la o masă tocmai în fundul localului. Fără să mai ceară părerea partenerelor sale, ca şi cînd le-ar fi cunoscut gustul, comandă pentru toţi. După vreo zece minute, cînd ospătarul veni cu un platou plin cu mititei şi cu diferite specialităţi de grătar, muşchi de porc, ficat, rinichi, momiţe, fudulii, fetele se repeziră asupra cărnurilor ca nişte frumoase pisici sălbatice. În schimb, necunoscutul mîncă puţin, dar cu poftă. Se părea că îi plăcea să le privească pe ele mîncînd, hămeseala lor amuzîndu-l. După ce se îmbuibară, fetele deveniră guralive. Începură să vorbească amîndouă aproape în acelaşi timp. Ce spuneau pe Bogdan nu-l interesa. Era convins că trăncăneau, ca după o cină îmbelşugată stropită din abundenţă nu cu „vinul casei” – o adevărată poşircă – ci cu „Murfatlar”.

Cînd se ridicară să plece, mai erau doar cincisprezece minute pînă la miezul nopţii. La intrarea localului aşteptau cîteva taxiuri. În primul se urcară cei trei. În următorul, Bogdan.

Taxiul în care era necunoscutul şi cele două fete opri în faţa barului „Meridian”. Zece minute mai tîrziu intră în bar şi Bogdan.

Bogdan o invitase la dans pe Lolita. Lolita dansa şi trăncănea.

— Îţi place cum dansez?

— Nici o „maestră” a twistului nu ar dansa mai bine.

— Rîzi de mine!

— Eu! Ferit-a sfîntul!

— Dansezi mai bine ca Jenică. Nu-i aşa că Jenică e dulce?

— Foarte simpatic.

— Păcat de el. Ciuma aia de nevastă-sa…

— Păi parcă ziceaţi amîndouă că e frumoasă.

— Ziceam! Ziceam, ca să-i facem lui plăcere. Muma-Pădurii era mai frumoasă decît ea.

— Va să zică a glumit cînd mi-a spus că e mai frumoasă decît voi două la un loc?

— Ba n-a glumit de loc. E convins că ciumăfaia

de nevastă-sa e foc de frumoasă. Parcă l-ar fi bătut cu leuca-n cap, săracu' de el. Dar aşa sînteţi voi, bărbaţii. Să vezi şi să nu crezi în ce hal sîntem în stare *noi*, femeile, să vă prostim de cap!

— Asta-i adevărat, Lolita! recunoscu el oftînd.

— Pe deasupra e şi frigidă.

— Ce?

— Ce-ai auzit. Altfel crezi că l-ar lăsa să se distreze cu noi?

Poate că Bogdan ar mai fi aflat încă alte lucruri din viaţa intimă a agronomului dacă orchestra nu ar fi contenit tocmai atunci. Se întoarseră la masă, deodată cu Jenică şi Mimi.

— Aşa că Lolita dansează ca un vis? îl întrebă agronomul.

— Întocmai ca un vis, nu-l contrazise Bogdan, cu toate că nu izbutea să-şi imagineze cum poate dansa „un vis”.

— La ce ziar lucrezi, Petrică? vru să ştie Mimi.

— La „Informaţia”, răspunse într-o doară Bogdan.

— La ce secţie? stărui ea.

— La secţia externă.

— Aşa! făcu ea dezamăgită puţin. Pe urmă: Păcat că nu lucrezi la secţia agrară.

— De ce?

— Veneai la noi la Borocăuţi şi publicai un reportaj despre cooperativa noastră şi despre Jenică.

— Îmi pare rău că nu sînt. Dar am să trimit într-o zi un prieten. Unul Văleanu. Ai auzit, desigur, de el. (Văleanu nu exista decît în închipuirea lui)

— N-am auzit, recunoscu Jenică.

— Mă mir. E cel mai grozav specialist în problemă. Ala, Jenică, dacă scrie de tine şi te laudă, ţi-a pus Dumnezeu mîna în cap. Poţi să fii sigur că după aia urmează neapărat o avansare.

— Serios, mă?

— Dacă îţi spun. Sîntem oameni serioşi, nu?

— Sîntem, desigur că sîntem. Cînd crezi că îl poţi trimite?

— Ei, chiar azi-mîine n-am să pot. Pînă dau de el, că mereu e pe teren, pînă îşi face timp… Dar să n-ai nici o grijă, că în cel mult o săptămînă te

calcă el.

În clipa aceea lumina se stinse în local. O clipă de stupefacţie, de linişte, pe urmă panică în clipa cînd se auzi o femeie ţipînd.

— Vă rog să nu vă alarmaţi. Un scurtcircuit şi nimic mai mult, strigă responsabilul, cu o voce puternică. Dar femeile, odată dezlănţuite, nu se mai putură opri. Panica nu se potoli decît în clipa cînd lumina se reaprinse, mai precis în clipa cînd electricianul strînse la loc o siguranţă deşurubată nu se putea şti de către cine.

Atunci cînd se făcu din nou lumină Bogdan observă că necunoscutul se afla prăbuşit sub masă, cu un pumnal înfipt în piept. În vestibulul localului fu găsit, zăcînd pe jos, leşinat, unul dintre ospătari. Leşinase din cauza loviturii pe care o primise în ceafă, pe întuneric. Iată ce se întîmplase: În clipa cînd lumina se stinsese, ospătarul alergase la uşă ca eventual să împiedice pe oricine ar fi încercat să părăsească localul fără să plătească. Şi fiindcă se întîmpla că unul tocmai încerca să profite de întuneric, voi să-l reţină. Dar, cu o lovitură dată cu latul palmei în ceafă, necunoscutul îl culcă la pămînt, făcîndu-l să-şi piardă cunoştinţa timp de zece minute.

Capitolul III

CĂPITANUL BOGDAN TUDORAŞCU ÎŞI DESCOPERĂ APTITUDINI DE ACTOR

Săptămînă se scurse repede. Crima de la barul „Meridian” continuă să rămînă învăluită într-un mister desăvîrşit, în ciuda investigaţiilor întreprinse. Bogdan era negru de supărare. Şi era negru de supărare şi pentru faptul că omul fusese înjunghiat sub nasul său.

Ducu şi Bogdan analizaseră în fel şi chip faptele, fără să poată ajunge la o concluzie cît de cît acceptabilă.

— Să recapitulăm faptele, băiete, propusese Ducu.

— Iarăşi, bătrîne… De cîte naiba ori le-am mai recapitulat?

— N-are importanţă. Le vom recapitula pînă

ne-om lămuri.

— Atunci să le recapitulăm.

— Din momentul cînd ai intrat şi tu în bar.

— I-am şi găsit instalaţi la o masă, ultima care mai rămăsese liberă. Ceea ce înseamnă că tipul a avut noroc.

— Sau poate nenoroc! Ziceai că masa n-a fost reţinută prin telefon.

— În nici un caz. Tipul a comandat cocteiluri pentru fete, iar pentru el coniac.

— Continua să fie bine dispus?

— Da. N-aş pune mîna în foc, dar al naibii să fiu dacă, atunci cînd l-a găsit moartea, nu rîdea.

— Sub nasul tău! îl necăji Ducu.

— Bătrîne, nu mai pune şi tu sare peste rană. Da, sub ochii mei. Dar cum naiba să-mi fi trecut prin minte că ar putea să se întîmple ceea ce s-a întîmplat. Dacă erai tu în locul meu, tot la fel păţeai!

— Am glumit. Haide, dă-i bătaie, vorba ta!

— Era, deci, bine dispus. Asta e cert. Dar tot atît de sigur este că pînă a nu vorbi la telefon nu

prea părea a fi în apele lui.

— …Şi zici că la „Năstureşti” a băut binişor?

— A băut. Aproape două sticle de „Murfatlar”. La bar, de asemenea, a dovedit că nu are prejudecăţi faţă de coniac. M-a mirat însă că a refuzat să danseze, cu toate că cele două fete au insistat. Cel puţin aşa mi s-a părut mie, că au insistat.

— De ce te-a mirat? După două sticle de „Murfatlar” şi după cîteva coniacuri poate că nu mai era sigur pe picioarele sale.

— Aş! Lasă că mă pricep la sugative. Ala era în stare să bea pînă la ziuă şi pe urmă să se ducă acasă ca şi mine, pe o singură cărare.

— Atunci poate nu ştia să danseze?

Bogdan se uită indignat la prietenul său:

— Ala nu ştia să danseze? Dacă aş şti eu să dansez ca el, al naibii să fiu dacă nu m-aş angaja profesor de dansuri moderne la Casa de cultură a tineretului din raionul nostru.

— Atunci, dacă nu era beat, dacă ştia să danseze şi n-a dansat, înseamnă că n-a făcut-o dintr-un anumit motiv,

— Asta-i! N-a dansat, fiindcă n-a vrut.

— Şi de ce n-a vrut?

— Pică-mă cu ceară, bătrîne, dar nu-ţi pot răspunde. Aşa, presupuneri…

— Ei?

— Poate aştepta pe cineva.

— Ei, şi? Ce, era acesta un motiv ca să nu danseze?

— Nu prea, recunoscu Bogdan. Atunci poate că era ocupat să supravegheze pe cineva aflat la o altă masă. Ţine, bătrîne?

— Asta, da! Ţine. Ţine binişor. Nu-i chiar cît o parîmă de cargou, dar de remorcher este. Mda! Cu cît mă gîndesc mai mult, cu atît mi se pare explicaţia ta mai plauzibilă. Dar asta înseamnă că trebuie să acceptăm ideea că acela pe care îl supraveghea se afla în local atunci cînd a venit el cu fetele.

— Ce, e imposibil?

— Nu. Dar dacă acceptăm o asemenea ipoteză, trebuie să mergem mai departe şi să presupunem că venise la bar nu ca să se distreze, ci ca să spioneze pe celălalt. Pe urmă, trebuie să

mai presupunem că nu pentru propria lui plăcere s-a încurcat cu cele două fete, ci ca să-i servească drept paravan.

— Cu asta nu mai sînt de acord. Al naibii să fiu dacă nu i-a făcut plăcere să agaţe piţipoancele şi să se distreze cu ele.

— Măi băiete, dacă zici că tipul avea antrenament la băutură, atunci înseamnă că a încercat să împace utilul cu plăcutul.

— Se poate.

— În cazul acesta ţi-aş pune o întrebare.

— Pune-o!

— Am căzut de acord că spiona pe cineva. Da?

— Am căzut, bătrîne.

— Atunci, cum se face că tu n-ai observat persoana sau persoanele care îl interesau într-un fel sau altul? Că doar nu eşti de ieri de alaltăieri?

— N-am observat, cu toate că, ştii prea bine, nu am orbul găinilor. Nu-l am, şi totuşi n-am observat.

— E clar că n-ai observat. Dar cum îţi explici că n-ai observat?

Bogdan îşi trosni degetele, aşa cum avea obiceiul atunci cînd se găsea în faţa unei probleme dificile. Deodată se înseninã.

— Păi, da. Sînt de acord. Nu spiona. Tipul venise cu un anumit scop. La o altă masă era cineva a cărui mutră nu era nevoie s-o contemple, fiindcă o cunoştea bine, fiind un complice. Este, bătrîne?

— Deci: se cunoşteau prea bine, fiind complici. Amîndoi veniseră la bar cu acelaşi scop. Cu ce anume scop nu ştim. Dar am putea presupune: cu intenţia de a pune ceva la cale, acolo la bar. Poate că unul dintre ei – sau poate amîndoi – urmau să se întîlnească cu un al treilea, cu care să trateze o anume afacere. E drept însă că presupunerea aceasta cam scîrţîie dacă ne gîndim la cele două fete. Nişte afaceri – şi bineînţeles necurate – nu se tratează de faţă fiind nişte necunoscute pescuite la „Katanga”.

— Mai departe?

— Lumina s-a stins la ora unu şi treizeci şi şapte de minute.

— Asta-i foarte important.

— Păi, da! E important, fiindcă dovedeşte că asasinul n-a lucrat singur. Nu a putut doar face

două treburi deodată: să stingă lumina, şi să-l înjunghie pe individ. Înseamnă că au fost cel puţin doi. Unul care a tăiat firele şi altul care a mînuit pumnalul.

— De ce ai spus *cel puţin doi?* Un al treilea ce rol ar fi putut avea?

— Nu ştiu. Poate ca să acopere fuga asasinului.

— Nu cred să fi fost mai mult de doi. Dar aş vrea să te întreb un lucru. Ai afirmat că de la masa lui individul putea ţine sub observaţie intrarea. Atunci cum nu l-a văzut pe ucigaş?

Bogdan ridică din umeri.

— Într-adevăr, cum de n-a observat? Eu zic aşa: ori era ocupat să amuze fetele, ori tipul nu-l cunoştea pe asasin. Din două una.

— Eu aş mai adăuga: ori nu se aştepta să fie curăţat tocmai de acela care l-a înjunghiat.

— Şi asta e posibil, fu nevoit să recunoască Bogdan. Nu ştiu cum naiba faci, dar de fiecare dată complici lucrurile.

— Într-adevăr, o asemenea ipoteză complică binişor lucrurile. Ia să vedem! Nu se aştepta ca tocmai individul care l-a omorît să-l înjunghie.

Dar de ce? Mai exact, cine putea fi acela?

Şi Ducu tăcu privindu-l întrebător pe Bogdan.

— Păi eu întreb aşa: De ce nu se aştepta să fie curăţat tocmai de acela care l-a trimis pe lumea ailaltă? Şi ce răspund? Că ori îl socotea un tip inofensiv, ori purtau amîndoi acelaşi hram.

— Complici?

— Complici, bătrîne.

— Şi ţie care din aceste două explicaţii ţi se pare mai plauzibilă?

— Aş fi fost mai mulţumit dacă m-ai fi întrebat care explicaţie o preferi? Dacă m-ai fi întrebat aşa, ţi-aş fi răspuns imediat că prima. De ce? Pentru că e cea mai simplă şi fiindcă nu dă naştere la o nouă complicaţie.

— Nu! Eu te-am întrebat care dintre ele ţi se pare cea mai plauzibilă.

— Mai plauzibilă, deşi complică lucrurile, mi se pare cea de-a doua.

— După tine, măi băiete, există la ora actuală o pistă?

— Poate că există. Mă refer la Doina Robescu.

— O crezi şi pe ea amestecată?

— N-am zis asta.

— Bine!… Bine!… Despre ea însă nu cred că e cazul, deocamdată, să discutăm. Să revenim la ceea ce s-a întîmplat la bar. Pe criminal nimeni nu l-a văzut la faţă. Sau cel puţin se pare că nimeni nu l-a văzut la faţă.

— Bine spus. Se pare că nimeni nu l-a văzut la faţă, cu toate că sînt cîţiva care declară contrariul.

— Despre ăştia nu mi-ai vorbit.

— Nici nu merită.

— Poate că totuşi da.

— Bine, dacă zici tu. Făcînd abstracţie de ospătarul pe care criminalul l-a doborît ca să scape…

— De ce să faci abstracţie? începe cu el.

— Păi el nu afirmă că l-a văzut pe asasin.

— Totuşi, i-a simţit pumnul.

— De el n-am ce să-ţi spun decît că, pînă la proba contrarie, pare că n-a minţit în ceea ce a declarat.

— Spune-mi, băiete, totuşi nu s-ar putea că cel care l-a lovit pe ospătar să nu fi fost asasinul, ci unul care a căutat să profite de ocazie ca s-o şteargă fără să plătească?

— M-am gîndit şi eu la aşa ceva, bătrîne. Află însă că au fost achitate toate notele de plată. Ospătarii n-au pierdut un leu.

— Asta însă nu-i neapărat o dovadă. Au afirmat ei că după ce s-a reaprins lumina la fiecare masă se afla exact numărul de persoane dinainte de a se fi întîmplat scurtcircuitul?

— Bătrîne, bătrîne, se vede că, după ce ai „terminat-o” cu Mica, nu ţi-a mai călcat piciorul într-un bar. Păi tu îţi închipui că ospătarii au stat să verifice, după ce s-a întîmplat dăndănaia, dacă la fiecare masă se afla acelaşi număr de persoane? Grija lor a fost să nu iasă în pagubă. Pe de altă parte, era şi imposibil aşa ceva. În local era un adevărat balamuc. Se circula de la o masă la alta, se formau grupuleţe, unele femei aveau nevoie de îngrijiri fiindcă leşinaseră, iar altele fiindcă simulau leşinul. Aşa că ospătarii erau bucuroşi cînd se găsea unul la fiecare masă ca să facă plata.

— Asta înseamnă că acela care l-a lovit pe ospătar putea să fie asasinul, dar tot aşa de bine

şi cineva care n-are nici o legătură cu crima şi nici cu, hai să-i spunem, cazul de care am început să ne ocupăm.

— Cu alte cuvinte, orbecăim în plin întuneric.

— Dar ce vei fi vrînd? Ca, după ce terminăm „şueta” asta a noastră, să te duci şi să-l înhaţi pe ucigaş? Gîndeşte-te că, pînă acuma, nu cunoaştem, în cazul cel mai bun, decît unul din personaje.

— Doina Robescu?

— Ea! Eventual ea.

— Mda!… Nu-i o ipoteză care trebuie exclusă din capul locului. În cazul acesta hai să discutăm despre Doina Robescu.

— Aş prefera să-mi vorbeşti puţin despre aceia care pretind că l-au văzut pe asasin.

— Declaraţiile lor se bat cap în cap. Ia ascultă numai puţin ce spune una:

„Din întîmplare priveam în direcţia aceea, cînd am văzut în prag un bărbat înalt, cam bătrîior, care ţinea mîna dreaptă în buzunarul hainei. Presupun că şi dumneavoastră sînteţi de

acord că nu se intră într-un local cu mîna dreaptă în buzunarul hainei. Ţinea mîna în buzunar exact cum o ţin gangsterii în filmele de aventuri. Atunci nu mi-am dat seama. Dar acum, după cele ce s-au întîmplat, sînt sigură, că DOMNUL acela era criminalul".

Ei, ce zici de o asemenea declaraţie? Aceea care a dat-o se numeşte Maria Călugăreanu şi este funcţionară la Poştă. Are patruzeci de ani, a fost căsătorită pînă acum de două ori şi în prezent este în „perspectivă" să se mărite cu un tînăr de douăzeci şi şase de ani, funcţionar la un minister. După mutră, un bleg. Dar bleg şi în realitate, de vreme ce vrea să se însoare cu o femeie cu paisprezece ani mai mare decît el.

Dar stai să-ţi citesc ce spune Aneta Anastasescu-Bîrlad. Vrei poate să ştii de ce şi-a adăugat Bîrladul la coada numelui? Nu fiindcă e din Bîrlad. În definitiv, sînt mii de oameni care s-au născut într-un oraş şi nu-şi adaugă numelui numele oraşului de baştină. Aneta Anastasescu şi-a adăugat numele, fiindcă, deocamdată, recenzează cărţi, dar visează să întunece faima unui Ibrăileanu, Maiorescu, Lovinescu sau Călinescu.

„N-am citit în viaţa mea romane de aventuri. Scuzaţi, n-am citit decît foarte puţine, şi mai de mult cînd eram tînără. (Reţine, că viitoarea spaimă a scriitorilor nu are decît douăzeci şi trei de ani.) De ce am ţinut să fac această precizare? Deoarece afirmîndu-vă că l-am văzut pe asasin, să nu credeţi cumva că această declaraţie a mea este o născocire a unei imaginaţii alterate de un asemenea gen de literatură. De fapt, nu l-am văzut la faţă. Am văzut numai un individ dînd buzna în local, dar n-am mai apucat să văd cum arăta fiindcă în clipa următoare s-a stins lumina. Sînt sigură că era asasinul.”

I-am demonstrat că dacă ea a putut să-l vadă pe asasin dînd buzna în local, atunci cu atît mai mult ar fi trebuit să-l vadă aceia care aveau locuri mai bune. Ori nici unul dintre ei nu susţinea aşa ceva. M-a privit furioasă şi m-a întrebat: „Vreţi să insinuaţi că am încercat, în mod deliberat, să vă induc în eroare?” „În nici un caz, stimată tovarăşă”, i-am răspuns. „Sau poate credeţi că mi s-a năzărit?” „Cred că aţi fost «victima» romanelor poliţiste pe care le detestaţi”, i-am replicat cam repezit, fiindcă mă

enervase această duduie „preţioasă” şi puţin cam „tra-la-la”.

Mă rog, dacă vrei, pot să-ţi mai citesc şi alte declaraţii. Sînt cu toate zece la număr. Dintre cei care au declarat că *l-au văzut* pe asasin, opt sînt femei şi numai doi bărbaţi, ceea ce dovedeşte că miracolele şi miturile s-au născut mai întîi în imaginaţia femeii.

Uite, de pildă, ce a declarat Carmencita Săveanu. Auzi ce nume: Carmencita. Cînd îl auzi, să cazi jos şi să leşini, nu alta. Fata asta nu are decît optsprezece ani şi e vînzătoare la unul din magazinele „Romarta”. E foarte decorativă. Are mai ales nişte dinţi foarte frumoşi. Eu dacă m-aş ocupa cu reclama produselor de cosmetică, aş lansa o pastă de dinţi pe care aş boteza-o „Carmencita”.

— Măi băiete, iar ai început să baţi cîmpii.

— Gata! Revin la chestiune. Lasă-mă numai să-mi vărs necazul apropo de denumirile sub care se vinde pasta de dinţi. Spune, măi, şi tu, dacă astea sînt denumiri: *Clorofila, Cristal* – adică de ce Cristal „Ţi-i face de cristal? – *Primăvara, Diadent* şi aşa mai departe. Pasta mea, bătrîne, s-ar numi Carmencita. Şi pe ambalajul fiecărui tub aş imprima chipul Carmencitei arătîndu-şi dinţii

ei superbi. Succes garantat.

— Măi zăbăucule, ai sau nu de gînd să-mi spui ce a declarat Carmencita de la „Romarta”?

— Cum să nu, cum să nu! Ascultă aici!

„N-a fost un tip. O tipa a fost. Ce, vă miraţi? (Nu mă miram de loc.) *Pot să v-o descriu cum arăta, dacă vă interesează.* (Bineînţeles că mă interesa.) *Era înaltă şi brunetă. Frumoasă. Ce mai! Era frumoasă. Surîdea ca aia – cum îi zicea – din filmul JUDEX. Profesoara fetiţei fetei bancherului. Era îmbrăcată în rochie neagră din „lame”. Am văzut-o cînd s-a oprit în prag. A deschis geanta, o geantă superbă, neagră, din mărgele. Căuta pumnalul. Altceva ce ar fi căutat? Atunci nu am dat importanţă gestului. Tocmai mă întrebase ceva Tucu.* (Tucu e bărbatul cu care venise la bar, unul căsătorit, cu trei copii.) *Puţin timp după aceea s-a stins lumina. Abia atunci am înţeles ce căutase ea în poşetă. Mi-aş pune mîna în joc, tovarăşe, că tipa aia l-a înjunghiat. Şi să ştiţi că semăna cu aia din filmul JUDEX.”*

— Mai vrei şi alte mostre? Toate sînt pe acelaşi calapod.

— Şi ale bărbaţilor?

— Nici ale lor nu-s mai breze. Amîndoi

bărbaţii erau atunci chercheliţi. Unul pretinde că asasinul avea o barbă ca a lui Germano. Altul, că purta ochelari şi că a apărut de sub tejgheaua barului. Pe nici una din declaraţii nu putem pune bază.

— Pumnalul nu s-a găsit?

— Nu!

— Din personalul barului a lipsit careva în noaptea aceea?

— Nici unul. Prezenţi cu toţii, înainte şi după crimă.

Ducu deschise o mapă şi scoase de acolo o coală de hîrtie bătută la maşină.

— Presupun că lista e completă.

— Completă. Sînt trecuţi toţi petrecăreţii din noaptea aceea. Cu excepţia asasinului, dacă eventual a fost şi el printre ei.

— Crima asta, măi băiete, este sau cel puţin pare stupidă.

— De ce, bătrîne?

— Păi bine, măi băiete, cînd vrei să te scapi de cineva, te duci şi-l cureţi într-un local plin de lume şi unde şansa de a fi prins există în

proporţie de cel puţin şaptezeci, optzeci la sută? De ce nu l-a aşteptat undeva pe stradă, cînd avea să iasă din local şi să-l împuşte? Sau să-l atragă într-o cursă undeva, într-un loc retras, ca să meargă la sigur? Trebuie să fii de acord că n-a dat de loc dovadă de prudenţă.

— De prudenţă, nu! De acord. Poate de tenacitate.

— Dar dacă a fost un gest disperat?

— Încetişor, bătrîne, încetişor. Cum, adică, un gest disperat?

— Adică a trebuit musai să-l ucidă.

— Vrei să spui că musai trebuia să-l ucidă în local? Că nici un fel de amînare nu era posibilă?

— Asta am vrut să spun.

— Iarăşi o complici.

— Nu le complic, ci numai încerc să privesc faptele sub toate aspectele posibile. Recunoşti că acela care a ucis a riscat mult?

— Recunosc.

— Recunoşti că numai un nebun sau un inconştient riscă să comită o crimă în asemenea condiţii?

— Recunosc.

— Crezi că individul era nebun sau inconştient?

— În nici un caz!

— Atunci, dacă nu era nici nebun şi nici un inconştient, înseamnă că dumnealui cu bună ştiinţă şi-a asumat un asemenea risc. Cu bună ştiinţă, dar silit de o împrejurare neobişnuită. Asasinul a riscat mult, fiindcă era conştient că dacă nu acţionează imediat risca totul.

— Susţii, deci, că hotărîrea de a-l curăţa chiar la bar a fost de ultimă oră?

— De ultimă sau aproape de ultimă oră.

— Dar cum rămîne în acest caz cu complicele său?

— Te referi la acela care a produs scurtcircuitul?

— Sigur că la el mă refer. Existenţa unui complice infirmă ipoteza ta. Dimpotrivă, existenţa unui complice presupune că asasinatul a fost premeditat.

— De ce?

— Simplu. Gîndeşte-te cît de bine au lucrat.

Cît de bine au fost sincronizate acţiunile lor. Trebuie să recunoşti că aceasta necesita…

— Ce? O repetiţie generală?

— Nu o repetiţie generală, dar în orice caz trebuiau să cunoască topografia localului.

— Teoretic, ai perfectă dreptate. Crima a trebuit pregătită cu minuţiozitate, pe de o parte ca să le reuşească, iar pe de alta ca să se diminueze la maximum posibil riscul. Dar faptul că acţiunile celor doi complici au fost atît de bine sincronizate îşi găseşte explicaţie dacă acceptăm ipoteza că unul din ei, de pildă acela care a produs scurtcircuitul, face parte din personalul de serviciu al barului.

— Cum?

— Ce-ai auzit, băiete. Face, eventual, parte din personalul de serviciu al barului. Într-un asemenea caz nu mai era nevoie de pregătire specială prealabilă.

— Dar bine, ţi-am spus că…

— Ştiu! Că nu avem motive să bănuim pe nimeni. Totuşi, nu putem exclude şi o asemenea ipoteză, la ora actuală singura plauzibilă. Dar nu mi-ai spus cum stăm cu cercetările în legătură cu

victima. Cadavrul a fost identificat?

— Pînă acuma, nu. Ceea ce s-a putut afla este că buletinul de identitate găsit asupra sa este fals. La adresa indicată pe buletin nu a locuit niciodată un individ cu numele de Petru Neagu.

*

* *

Înainte de a pleca de acasă, Bogdan se oprise mai mult ca de obicei în faţa oglinzii şifonierului, examinîndu-se cu un ochi foarte critic. Rezultatul examenului fusese ceva mai mult decît mulţumitor, mai ales după ce izbutise să imprime chipului, cu uşurinţă, mina de circumstanţă.

„Bogdane, băiete, îmi scot pălăria!”, îşi vorbi sieşi, satisfăcut, scoţîndu-şi chiar pălăria. O pălărie nouă, de culoare gri închis, aproape neagră. Fîş-fîşul era negru, cravata neagră – o cumpărase în chiar dimineaţa aceleiaşi zile – hainele negre, pantofii negri. Numai cămaşa era albă. Bogdan arăta exact ca şi cînd s-ar fi pregătit să se ducă la o înmormîntare. Se mai privi încă o dată şi, negăsind nici un cusur

imaginii pe care oglinda o reflecta, ieşi din odaie.

Locuia într-o garsonieră dintr-un bloc, la etajul trei, de pe strada Dorobanţi. Coborî cu liftul. Merse pe jos pînă la florăria din Piaţa Romană, de unde cumpără nişte garoafe. Vînzătoarea, o zgîtie de fată cu breton pe frunte, lung de-i acoperea şi sprîncenele, impresionată, dar şi plăcut tulburată de prestanţa şi eleganţa domnului în negru, îi alese pe cele mai frumoase. Bogdan îi mulţumi însoţind mulţumirile verbale de un zîmbet trist, îndurerat, care o tulbură şi mai mult. După ce Bogdan părăsi magazinul, fiindcă nu mai avea pe cine servi, vînzătoarea se repezi la vitrină să privească după el. Şi privi pînă cînd silueta lui înaltă şi elegantă dispăru în mulţime. Privi şi se simţi şi ea tristă, altfel tristă decît clientul care se îndepărta. Se simţea tristă, fiindcă tare mult ar fi dorit să poată merge sprijinită de braţul unui bărbat atît de frumos şi atît de distins trist.

Bogdan făcu semn unui taxi să oprească. Se urcă şi ceru şoferului să-l ducă la cimitirul Belu.

Cînd păşi pe poarta cimitirului, Moş-Dric, Tino Lazaretti, îl salută respectuos, ridicînd de pe cap vechiul şi anacronicul său melon.

— Vă salut respectuos, domnule.

Bogdan înclină capul, grav şi trist. Cumpără lumînări şi milui două cerşetoare, după care porni agale în direcţia unde se afla mormîntul Ceciliei Enăchescu. Nu trebuia să se grăbească. Dacă Doina Robescu nu uitase de întîlnire, mai devreme de zece minute tot nu avea să vină.

Păşea agale pe aleile cimitirului şi abia acuma, şi acolo, îşi dădea seama cu adevărat cît de repede biruise primăvara. Mirosea a viaţă în acea împărăţie a morţii: a pămînt reavăn, a clorofilă şi a flori. Păşea pe o alee marginală dinadins, ca să lungească drumul şi să nu ajungă prea devreme. În dreapta, avea zidul înalt al cimitirului. Din stradă, se auzea sunînd fierăria unui tramvai hodorogit şi huruitul maşinilor. De partea ceastălaltă a zidului, în cimitir, era linişte, nu mirosea nici a praf şi nici a benzină. Mirosea a pămînt umed şi a clorofilă, miros pe care îl îmbălsăma, din cînd în cînd, cîte o adiere de tămîie. La un moment dat auzi pe cineva plîngînd. Un plîns mic, obosit, ca de copil. Privi într-acolo de unde venea plînsul şi văzu o femeie cu văl negru peste faţă. Plîngea răsucind o batistă cu tivul negru. Dar în clipa următoare Bogdan nu mai auzi plînsul. Din stradă, de dincolo de gard, răzbi pînă la el melodia

nemelodioasă a unui cîntec de dans. Melodia acoperi scîncetele femeii îndurerate, care plîngea sub vălul negru şi atît de des, încît el nu-şi putu da seama dacă era tînără sau bătrînă. Pe stradă trecea cineva cu un aparat de radio cu tranzistori.

Cu tot ocolul pe care îl făcu, ajunse la mormîntul Ceciliei Enăchescu înainte ca Doina Robescu să ajungă la acela al lui Nic Şimandan. Aprinse lumînările, aşeză deasupra mormîntului garoafele. Pe urmă, rămase în picioare şi cu bărbia în piept, cu umerii uşor gîrboviţi, într-o poză studiată.

„Numai să vină, îşi spuse. Altfel, păcat de timpul pierdut”.

Auzi curînd paşi şi ştiu că este ea. Rămase în aceeaşi poziţie. Aşa cum stătea nemişcat, cu bărbia în piept şi un pic gîrbovit, părea o statuie a durerii. Dacă Doina Robescu se uitase la el, sigur că fusese impresionată.

Abia după cîteva minute privi în direcţia ei. Privirile lor se întîlniră. Bogdan o salută ceremonios, după care din nou se lăsă pradă falsei, prefăcutei dureri.

O lumînare se îndoi gata să se stingă. Bogdan

se aplecă s-o îndrepte. Cu acest prilej reaprinse o alta, pe care vîntul o stinsese. Se aşeză pe băncuţă, cu coatele pe genunchi, cu obrajii sprijiniţi în palme. Poziţia de acum nu impresiona mai puţin. Oricine l-ar fi văzut, sigur l-ar fi compătimit. Bogdan părea tălăzuit de o mare durere. În realitate, era plictisit şi se gîndea, nu fără o oarecare nelinişte, la dialogul pe care avea să-l aibă, ceva mai tîrziu, cu Doina Robescu. Din cînd în cînd, trăgea cu coada ochiului în direcţia mormîntului lui Nic Şimandan. Fără să se trădeze, nu putea vedea decît o mînecă a pardesiului vernil al Doinei Robescu. Dar atîta îi era suficient, însemna că încă nu plecase.

După mai bine de un sfert de oră, se ridică, dar nu mai înainte de a lua de pe mormîntul Ceciliei Enăchescu cîteva garoafe. Două garoafe roşii, două albe. Doina Robescu era tot acolo. Stătea pe bancă şi, la fel ca rîndul trecut, privea fotografia de pe impunătoarea cruce de marmură albă. Tristeţea lui de pînă mai adineaori fusese prefăcută. A ei era, desigur, sinceră. Părea că uitase de prezenţa lui.

Bogdan se îndreptă într-acolo, cu pălăria în mînă. Deschise portiţa de fier, care scîrţîi prelung şi într-un fel ciudat, ce semăna cu un vaiet. Doina Robescu tresări şi întoarse capul.

Cînd îl văzu, îi zîmbi trist, dar în acelaşi timp vag distrată, de parcă lua cunoştinţă de prezenţa lui numai cu o parte a fiinţei sale. Bogdan se înclină în faţa ei, se aplecă ca să depună pe mormîntul lui Nic garoafele, apoi se aşeză pe băncuţă, lîngă ea. Instinctiv, Doina Robescu se strînse ca să-i facă loc.

Bogdan oftă prefăcut, dar nu scoase nici un cuvînt. Impusese chipului său o mască de circumstanţă, iar privirile ochilor săi erau triste, resemnate.

— Foarte drăguţ din partea dumitale, domnule.

Bogdan înţelese că mulţumirile îi erau adresate pentru garoafe. Se mulţumi să ofteze pentru a doua oară şi s-o privească trist. Abia ceva mai tîrziu se hotărî să vorbească.

— Ce primăvară neruşinată!

— Primăvara e totdeauna neruşinată. Aşa cum sînt convalescenţii cînd li-e dor să facă dragoste.

— Afurisita!

— Cine?

— Primăvara. Doar de ea vorbeam. A dat buzna pînă şi aici.

Doina Robescu privi în jur cu ochii mari, ce se umpleau de uimire pe măsură ce privea mai mult.

— Dacă nu-mi atrăgeai atenţia, n-aş fi observat. Apoi după cîteva clipe: Ce caută?

Fu acuma rîndul lui Bogdan să întrebe:

— Cine?

— Primăvara!

— Nu ştiu, doamnă. V-am spus doar că e neruşinată. Dar cred că *ei* nu regretă.

— Crezi?

— Sînt sigur. În fond, *ei* sînt mai fericiţi decît noi.

— Cum pot să fie fericiţi dacă nu mai există? întrebă ea cu un interes vag.

— Termenul poate nu-i potrivit. L-am folosit în raport cu noi, care trăim, doamnă. În raport cu noi, *ei* sînt fericiţi. Dar dacă facem abstracţie de noi, *ei* nu sînt nici fericiţi şi nici nefericiţi. Neavînd conştiinţa propriului lor eu, nu sînt nimic, nu există. Sînt nefiinţă.

Bogdan spunea toate acestea cu un anumit scop.

— …Şi crezi că e mai bine aşa?

— Sînt convins. Dacă aş putea, aş schimba locul. imediat cu acest tînăr frumos ca un zeu.

Doina Robescu tresări o clipă, pe urmă din nou încremeni în nemişcarea obosită şi un pic deznădăjduită de mai înainte.

Bogdan continuă:

— Poate că aţi veni amîndoi, din cînd în cînd, aici, la mormîntul meu, să-mi aduceţi o floare. Ştiţi, pot să-mi închipui că eu sînt acolo, dedesubt, şi aici în locul meu, alături de dumneavoastră, stă *el*. Pot să-mi închipui, tot atît de bine, că eu sînt el, că nu eu vorbesc, ci el. Că vă iubesc şi că mă iubiţi. Că am venit aici în semn de pioasă aducere aminte faţă de acela care a fost Dan Văleanu, un ziarist care într-o după amiază de primăvară neruşinată, şi-a schimbat soarta cu mine, coborînd în locul meu în pămînt, iar eu înlocuindu-l aici lîngă femeia pe care am iubit-o mai presus de orice. Stăm – iată – unul lîngă altul, eu cu braţul petrecut pe după mijlocul tău – Bogdan făcu întocmai aşa – iar tu cu obrazul culcat pe umărul meu – Doina Robescu, instinctiv, se supuse – şi privim mormîntul bietului Dan Văleanu, datorită căruia ne-am putut regăsi. Şi sînt atît de fericit, nu pentru că

iarăşi trăiesc, ci pentru că sînt din nou lîngă tine, Doina; Dragostea mea a reînviat o dată cu trupul la fel de vie, la fel de fără limite ca pînă a nu muri. Dar tu? Să îndrăznesc să te întreb, Doina, dacă mă mai iubeşti, aşa cum mă iubeai pînă a nu muri?

— Te iubesc, Nichi, murmură abia auzit Doina, care acuma era palidă de parcă n-ar mai fi avut un pic de sînge în artere.

— Bietul Dan Văleanu!…Numai lui îi datorăm fericirea noastră prezentă, Doina mea dragă.

Doina Robescu tresări, pe urmă apucîndu-l cu amîndouă mîinile de reverurile fîş-fîşului, începu să-l zgîlţîie:

— Taci!… Taci!… Eşti nebun!… Eşti fără îndoială nebun!…

Pe urmă începu să hohotească la pieptul lui. Bogdan prinse s-o mîngîie uşurel pe păr, minunîndu-se cît de frumoase pot fi unele femei atunci cînd le tălăzuieşte durerea.

— Dacă ai şti cît de singură sînt! vorbi ea ceva mai tîrziu.

— Şi eu sînt singur,

— *Sîntem* amîndoi singuri.

— Asta face parte din destinul nostru, al oamenilor. Ne naştem singuri, murim singuri. Şi între aceste două extreme există nevoia deznădăjduită şi permanentă de a nu mai fi singuri, de a scăpa de singurătate. Căutăm, căutăm o viaţă întreagă, şi pînă la urmă vine ziua cînd trebuie să murim, ca abia atuncea să constatăm, cu regret şi deznădejde, că a fost o căutare zadarnică şi că intrăm în cristelniţa morţii, la fel ca în aceea a vieţii, singuri.

— Nu-i adevărat!... Nu se poate să fie adevărat, protestă Doina care, ascultîndu-l, uitase să mai plîngă.

— Ba da! N-ai spus că eşti singură? Ce, nu-i adevărat că sînt singur? E atît de adevărat! Nu vezi că nu se poate să fie altfel?

— Prin iubire oamenii nu mai sînt singuri.

— Încearcă să nu mai fie singuri. Şi chiar atunci cînd izbutesc să se mistifice survine moartea care îi desparte, aşa cum te-a despărţit pe dumneata de Nichi, iar pe mine de Cecilia. Şi iată, acuma sîntem, aici, doi oameni singuri, deşi stăm unul lîngă altul. Fiindcă nefiinţa cuiva pe care dumneata l-ai iubit nu ne poate ajuta să nu ne simţim singuri.

— Dar cînd a trăit ea tot te-ai simţit singur?

— M-am mistificat, cred, că nu mai sînt chiar atît de singur.

— Şi acuma? Acuma ce ai să faci? Cît timp ai să poţi îndura singurătatea?

— Nu ştiu!

— Eu nu mai pot să fiu singură. Nu mai pot să îndur să fiu singură... Şi dumneata care eşti atît de straniu... Care parcă mi-ai şti propriile gînduri... Cum de-mi ştii gîndurile.

— Nu le ştiu. Probabil că oamenii singuri se aseamănă în felul lor de a gîndi. Nu crezi?

— Nu ştiu... Doamne, de-aş putea să mă mistific!...

— Să te mistifici? În ce sens?

— Să iubesc pe altcineva. N-ai spus că nici prin dragoste omul nu scapă de singurătate, ci numai se înşală că nu mai este singur? Dacă aş putea iubi pe altcineva, poate m-aş mistifica. Oare m-aş mai putea îndrăgosti?

— Nu ştiu!

— Parcă poţi să te îndrăgosteşti de cineva la comandă! Dumneata ai mai putea să mai iubeşti

o altă femeie?

— Din nevoia de a scăpa de singurătate, mi-e teamă că da.

— De vreme ce numai aceasta e singura cale de a scăpa sau numai de a ţi se părea că scapi de singurătate, de ce spui că *ţi-e teamă* că ai putea să te îndrăgosteşti?

— Dar gîndeşte-te ce s-ar întîmpla dacă m-aş îndrăgosti de o femeie care nu m-ar iubi şi ea? N-aş simţi atunci, în mai mare măsură şi iremediabil, singurătatea?

— Cred că o femeie nu se poate să nu te iubească pe dumneata. Eşti foarte ciudat, cumva altfel… Apoi după cîteva clipe, ezitînd: Crezi că pe mine m-ar putea iubi cineva?

— Ar putea să vă adore, sînt convins.

Şi din nou, cu deznădejde:

— Am atîta nevoie de dragoste!

— Toate femeile au nevoie de dragoste. Dragostea este modul de existenţă al femeii.

— Nu ştiu!… Eu am nevoie de dragoste fiindcă nu pot fi singură. Nu carnea şi sîngele meu tînjesc după dragoste, ci sufletului meu îi este

tare urît de singurătate. Poţi să înţelegi?

— Bineînţeles!

— Singurătatea mă va ucide… Şi frica mă înnebuneşte.

— Ţi-e frică? De cine sau de ce ţi-e frică?

Doina Robescu nu răspunse. Chipul său căpătă, pentru o clipă, o anumită rigiditate, dar numai pentru o clipă.

— Vrei să plecăm de aici? întrebă ea.

— Cum vrei dumneata.

Plecară. Doina Robescu uită să mai arunce o ultimă privire de bun rămas fotografiei lui Nic Şimandan. Îi luă braţul, mergînd încet şi privind în pămînt, cu gîndurile înmlăştinate cine ştie pe unde.

În poarta cimitirului, „Moş-Dric” îi salută, scoţîndu-şi respectuos melonul soios.

— Ce figură sinistră, făcu remarca Doina Robescu, după ce ieşiră în stradă.

— Mai mult caraghioasă.

— Nu, sinistră, insistă ea. Ochii lui privesc întocmai ca un cîine cînd are dinainte un ciolan şi

cînd un alt cîine se pregăteşte să-l atace.

Bogdan fu nevoit să recunoască, nu fără mirare, că Doina Robescu avea un spirit de observaţie dezvoltat. Privirea ochilor bătrînului cu melon era, într-adevăr, metalică, rea, aproape feroce.

Doina Robescu venise fără maşină. O porniră pe jos. Intrară în Parcul Libertăţii pe una din porţile laterale şi porniră la întîmplare pe prima alee. Doina Robescu mergea sprijinită de braţul lui şi tăcea tot timpul. Încercarea lui de a înnoda firul conversaţiei se dovedi infructuoasă. Doina Robescu nu avea chef de vorbă. Se gîndea. Dumnezeu ştie la ce se gîndea.

— Îţi place să te plimbi? îl întrebă ea ceva mai tîrziu.

— Am descoperit această plăcere datorita Ceciliei. Ei îi plăcea foarte mult.

— Şi mie îmi place. Cu Nichi mă plimbam mult. Dar acuma nu mai am cu cine să mă plimb.

— Dacă nu ai nimic împotrivă, am putea să ne plimbăm împreună.

— Nu, n-am nimic împotrivă. Să ştii că am să te oblig să mă conduci pînă acasă pe jos.

— Am s-o fac, să ştii, cu plăcere.

Ea se posomori din nou.

— Cîteodată mă simt tare obosită.

— Vrei să stăm puţin?

— Nu fiziceşte sînt obosită. Spune-mi, panica poate să te obosească, să-ţi obosească sufletul?

— Poate că da. Nu ştiu precis. Dar despre ce fel de panică e vorba?

— Da, o panică fără un motiv precis. Panică, nelinişte, nici eu nu ştiu bine.

— Nici una, nici cealaltă nu se poate naşte fără motiv.

— Pe mine panica mă încearcă, din cînd în cînd, fără motiv.

— Nu ai încredere în mine?

— De ce pui atîtea întrebări?

— Am crezut că mă consideri prieten.

— Un prieten trebuie să ştie să aştepte.

Şi se prinse cu amîndouă mîinile de braţul său.

— Bine, am să aştept. Sper că nu se va întîmpla să te hotărăşti abia atunci cînd va fi prea tîrziu şi n-am să mai pot să te mai ajut.

— Eşti cel mai ciudat om pe care l-am întîlnit. Ai exprimat din nou exact ceea ce am gîndit.

— Nu trebuie să te miri. Explicaţia este simplă: Facem parte din aceeaşi familie spirituală. De aceea.

— Poate!

Doina Robescu se posomori. Nu mai izbuti s-o facă să vorbească. În cele din urmă, nu mai insistă. Ieşiră din parc pe poarta principală. Fîntîna arteziană îşi unduia curcubeiele de apă.

Cînd ajunseră în dreptul Patriarhiei, Bogdan întrebă:

— N-ai obosit?

— Nu!

— Bine! Totuşi, nu vrei să intrăm undeva?

— Nu! Vreau să mă conduci acasă.

Era totuşi obosită, dar mai ales tristă. Şi cu toate acestea, n-o simţea departe de el.

— Ştii, cred că n-am să mă mai pot duce

curînd la Nichi.

— Asta înseamnă că n-am să te mai văd curînd? întrebă aproape distrat, fiindcă de cîteva minute avea sentimentul că cineva îi talonează.

„Pe mine sau pe ea? întrebă în gînd. Sau poate pe amîndoi?”

— Ba da, ai să mă vezi.

N-o întrebă: cînd? Unde? Şi n-o întrebă, fiindcă acuma îl preocupa altceva. Ardea de nerăbdare să verifice dacă, într-adevăr, erau urmăriţi. Totuşi, nu se putea întoarce. Nu trebuia ca acela care le purta trena să ştie că fusese descoperit. Dacă ar fi fost singur, uşor s-ar fi putut convinge. Dar era cu Doina Robescu. Or ei nu-i putea spune nimic.

— Vrei să trecem pe trotuarul celălalt? îi propuse el.

— Cum doreşti tu.

Bogdan îi făcu propunerea în momentul cînd auzi în spatele lor, aproape, huruitul unui camion. Făcînd faţă străzii, brusc, şi aşteptînd să treacă mai întîi maşina, descoperi, pe trotuarul pe care urmau să treacă, pe acela care se ţinea după ei. Acesta însă, deşi luat prin surprindere,

izbuti să se furişeze într-o curte mai înainte ca Bogdan să apuce să-l vadă la faţă.

— Treci mîine pe la mine să mă vezi. Vrei? îi propuse ea luîndu-şi rămas bun de la el, în faţa casei.

— Bineînţeles, se grăbi el să răspundă, scrutînd cu ochii strada, în căutarea „cozii”, fiindcă manevrase în aşa fel ca în clipa despărţirii el să fie cu faţa înspre capătul străzii dincotro veniseră.

Dar individul dispăruse.

Capitolul IV

O TENTATIVA DE ASASINAT

A doua zi, la ora indicată, Bogdan sună la soneria casei în care locuia academicianul Alcibiade Robescu. O casă mare, fără etaj, înaltă, cu ferestre mari de cristal şi cu un mic parc englezesc în faţă. Parcul avea un havuz cu nişte pitici. Piticii ţineau, fiecare, cîte o cofiţă în mîini

şi din fiecare cofiţă ţîşnea cîte un firicel sprinten de apă care, în lumina roşietică a amurgului, reflecta toate culorile curcubeului.

Îi deschise o femeie înaltă, slabă, îmbrăcată în negru, din cap pînă în picioare. Foi negre de stofă fină, o cazacă de catifea neagră cu gulerul înalt, nişte mărgele tot negre, atîrnînd peste cazacă. Părul negru, pieptănat cu cărare la mijloc şi strîns într-un coc la spate, ochii cu cearcăne, ca abanosul lustruit, imobili, un chip prelung, palid, cu obrajii supţi şi pometi vag carminaţi, buze subţiri şi melanice. O apariţie stranie, nici frumoasă, nici urîtă, care atunci cînd te privea nu se putea să nu te impresioneze neplăcut lipsa de mobilitate a ochilor negri.

Bogdan, care nu-şi pierdea uşor cumpătul, abia se putu stăpîni să nu tresară atunci cînd dădu cu ochii de ea.

— Doamna Robescu este acasă? întrebă tare, în timp ce se străduia să-i ghicească vîrsta.

— Poftiţi!… Doamna vă aşteaptă.

Îşi dezbrăcă fîş-fîşul în vestibul. Merse în urma femeii în negru. Mai întîi, în hol, trecură apoi prin alte două încăperi şi, în sfîrşit, fu introdus în încăperea unde se afla Doina

Robescu.

Doina Robescu stătea pe un balansoar şi se legăna uşor, ţinînd ochii închişi.

— Ai venit totuşi, păru ea a se mira fără să deschidă ochii. Te rog să stai lîngă mine.

De fapt, fotoliul pe care i-l indicase nu era „lîngă ea”, ci în faţa ei, de cealaltă latură a căminului fals, care folosea doar ca ornament, camuflînd un calorifer.

— …Şi de ce ai crezut că n-am să vin? întrebă el, aşteptînd ca Doina Robescu să deschidă ochii şi să se uite la el.

— Fiindcă am dorit să nu vii, îi răspunse, după o clipă, tot fără să deschidă ochii.

Răspunsul ei îl descumpăni puţin.

— Pot să plec imediat. Îmi voi putea închipui că nu m-ai invitat niciodată.

— Nu!… Rămîi!… Cînd eşti lîngă mine, îmi devii necesar.

— În ce sens necesar?

Întrebarea nu era prea fericită, dar nu putuse rezista ispitei s-o pună.

— Prezenţa ta îmi dă un sentiment de… securitate. Şi asta îmi place. E foarte curios, nu? Ştii, nu mi-a plăcut niciodată să mă ştiu ocrotită. Dimpotrivă, m-am simţit foarte bine atunci cînd am putut ocroti eu pe careva. Pe soţul meu, de pildă. De aceea m-am măritat cu el. Aici e un mare copil, care are nevoie de a fi ocrotit.

— Se spune că savanţii sînt nişte copii mari. Şi doar soţul dumitale e un savant, un mare savant, după cîte am auzit.

— Da, se bucură de un mare prestigiu chiar în străinătate. Mi-am putut da seama de acest lucru însoţindu-l la diferite congrese şi conferinţe internaţionale. Şi trebuie să-ţi mărturisesc, am fost mîndră că sînt soţia lui.

„Asta nu te-a împiedicat să-l înşeli cu o pramatie ca de-alde Nic. Fiindcă sigur a fost o pramatie Nichi ăla al tău“, o apostrofă el în gînd.

— Ai călătorit mult în străinătate?

— Mult! Chiar dacă ai călători o viaţă întreagă, şi tot n-ai putea spune că ai călătorit mult. Nu-ţi ajunge o viaţă de om ca să vezi lumea. În comparaţie cu alţii, însă, pot spune că am călătorit ceva. Am fost în Anglia, Franţa, Italia, în ţările nordice şi în cîteva ţări de peste

ocean.

— Dacă aş fi călătorit şi eu atîta cît ai călătorit dumneata… Aproape că te invidiez, zău aşa.

— Ştii, cîteodată…

Şi nu mai continuă.

— Cîteodată, ce? insistă el.

— Nimic!… Nimic!…

„Ce-a vrut să spună şi de ce s-a oprit?” se întrebă el. Pe urmă, tare:

— Simţeai nevoia să-l ocroteşti şi pe Nichi? întrebă el ceva mai tîrziu.

Doina Robescu abia acuma deschise ochii şi se uită la el. Îl privi cu asemenea ochi, încît puteai crede că în sinea ei se întreba cine este şi ce caută acolo.

— Mai ales pe el. Dar în alt fel decît pe Alci. Dar să nu mă întrebi în ce fel.

— Bine, n-am să te întreb, cu toate că tocmai aveam de gînd să-ţi pun o asemenea întrebare.

De fapt, Bogdan era mai puţin curios să afle în ce fel simţise ea nevoia de a-l ocroti pe Nic decît să cunoască părerea savantului despre interiorul

în care se afla acuma.

Pe o măsuţă, aproape, era telefonul. Din cînd în cînd, Doina Robescu, parcă fără voia ei, privea într-acolo. Şi cît timp fixa aparatul, pupilele ei exprimau teroare. După cîteva clipe oftă şi din nou închise ochii. Bogdan înţelese că Doina Robescu stătea cu ochii închişi ca să nu fie obligată să privească telefonul.

Dar tocmai acum acesta începu să sune. Doina Robescu tresări, se ridică în capul oaselor şi din nou ochii, pe care parcă nu şi-i putea dezlipi de pe aparat, exprimau teroare.

— Nu răspunzi?

— (!)

— Să ridic eu receptorul?

— Nu! Rămîi acolo unde te afli!

Doina Robescu vorbi în şoaptă, de parcă ar fi putut fi auzită de către acela care o căuta la telefon.

Telefonul sună, sună mereu, minute în şir. Şi de fiecare dată cînd un nou ţîrîit începea, în ochii şi pe chipul Doinei Robescu se accentua panica. Cînd după minute în şir apelul conteni, Doina Robescu răsuflă uşurată. Se lungi din nou în

balansoarul său şi începu să se legene. Trăsăturile i se destinseră şi încet, încet obrajii palizi i se colorară.

Urmară cîteva minute penibile de tăcere. Penibile, pentru Bogdan. Venind încoace şi închipuindu-şi că o intuise în suficientă măsură, se fixase asupra comportamentului pe care urma să-l adopte cît timp avea să dureze întrevederea. Dar felul cum fusese primit şi tenebroasele ei răspunsuri îl cam derutaseră.

— Probabil mă găseşti stupidă, o auzi vorbind.

— În nici un caz stupidă. Ciudată… Poate misterioasă. Nici eu nu ştiu ce să cred despre dumneata.

— Cel mai bine ar fi să nu crezi nimic despre mine.

— E o dorinţă?

— Poate că da.

— Am să mă străduiesc atunci să-ţi fac pe plac. Bineînţeles, nu-ţi făgăduiesc să şi izbutesc. Ştii cum se întîmplă. De cele mai multe ori ajungi să-ţi formezi o părere despre cineva fără ca aceasta să constituie o preocupare expresă. Te trezeşti dintr-o dată că ştii despre el exact ceea

ce trebuie, şi cît trebuie să ştii.

— Da?... Şi crezi că aceasta este în toate cazurile valabil?

— Desigur, sînt oameni mult mai greu de cunoscut. Mai ales atunci cînd aceştia fac totul ca să nu se lase cunoscuţi.

— Altceva am vrut să înţeleg. Uite, eu nu sînt de părere că toţi oamenii au darul de a putea cunoaşte oamenii. Dumneata însă constitui o excepţie.

Bogdan se uită la ea bănuitor. Nu ştia dacă vorbise serios sau îşi bătuse doar joc de el.

— Nu am, cred, motive să mă consider un foarte bun observator.

— Nu? se îndoi ea parcă. Totuşi, cu dumneata este ceva.

— Ce anume?

— Eşti un om... cum să spun? Eşti un om în care aş putea avea încredere...

— Atunci de ce nu ai încredere în mine, Doina?

Îi spunea pentru prima dată pe nume. Deschise ochii şi se uită la el parcă amuzată.

— Mi-ai spus pe nume?

— Ţi-am spus pe nume, da. Să nu-ţi mai spun?

— Aşa cum mi-ai spus adineaori, poţi.

— Dar cum ţi-am spus?

— Ca un prieten mi-ai spus numele.

„Al naibii să fiu, bătrîne, dacă ştiu ce să cred despre femeia asta”, îi vorbi în gînd lui Ducu.

— Dar dacă recunoşti că ţi-am vorbit ca un prieten, dumneata de ce nu mă consideri prieten?

— Asta de unde-ai mai scos-o? Nu fi caraghios. Te rog! Uite, îţi fac o confesiune. Am oroare să mă confesez. De aceea, nu te teme că am să te transform în duhovnic. N-ai să mă auzi niciodată spunîndu-ţi: Uite, eu sînt aşa şi pe dincolo. Fiindcă ar trebui cu asta să încep. Pe urmă, ca şi cînd ar fi fost vorba despre cu totul altceva: Adevărat că se întîmplă să te trezeşti că ştii despre cineva ceea ce trebuie şi cît trebuie să ştii?

— Mda!... Mi se întîmplă cîteodată.

— Atunci grăbeşte-te să *ştii* şi despre mine ceea ce trebuie şi cît trebuie.

— Nu!… Despre dumneata, cînd am să ştiu, am să ştiu totul.

Doina Robescu schiţă un zîmbet aproape ironic.

— Nu sînt convinsă. Nu ştiu eu despre mine *totul.* Atunci cum ai să ştii dumneata? Sau poate că ai să poţi să ştii. De fapt, poate că ar fi foarte bine să ştii. Mi-ai spune şi mie. Nici nu-ţi închipui ce curioasă sînt să aflu totul despre mine. Da!… Da!… Cred că eşti în stare *să ştii.* Altfel, de ce prezenţa dumitale ar fi atît de… de reconfortantă pentru mine?

„E ca un tipar: Nu pot s-o apuc. Mereu îmi scapă! “ se căina Bogdan în sinea sa.

— Reconfortant ca un tonic? replică el.

— N-am spus-o în sens peiorativ, te rog să mă crezi. Reconfortant, în sens de securitate. De altfel, mi se pare că ţi-am mai spus-o.

Telefonul începu din nou să sune. Doina Robescu sări în picioare, dar imediat se reaşează.

— Lasă-l să sune!

Închise ochii şi începu să se legene. Chipul ei din nou păli, de parcă i-ar fi pierit tot sîngele din artere.

— De ce nu-l scoţi din priză dacă nu vrei să răspunzi? întrebă Bogdan după ce telefonul conteni.

— De ce să-l scot? Lasă-l să sune. Puţin îmi pasă.

— Îţi pasă… Şi încă mult, Doina.

— Ce ştii tu! replică ea fără convingere.

— Ştiu că ţi-e teribil de frică atunci cînd sună telefonul.

— Ţie nu ţi-e frică?

„Oare nu-i în toate minţile?” se întrebă în gînd.

Pe urmă, tare:

— Cînd nu vreau să fiu deranjat, îl scot din priză.

— Dar cînd auzi o cucuvaie, tot nu ţi-e frică?

— Desigur, glumeşti, Doina.

— Mie mi-e frică de cucuvăi. Cînd a murit mama, noaptea am auzit cucuvaia. Şi dimineaţa, a murit. Cînd a murit fratele meu, într-un spital de campanie în Slovacia, iarăşi am auzit cucuvaia. Cînd auzi cucuvaia, neapărat moare

cineva. De aceea, mi-e frică… Şi cînd aud telefonul, mi se face frică.

— Dar ce legătură este între telefon şi… cucuvaie?

— Nici una. Absolut nici una.

O spuse în aşa fel ca el să înţeleagă că nu mai vrea să discute despre aceasta.

— Dacă va mai suna telefonul, am să-l scot din priză.

— Va mai suna, dar n-ai să-l scoţi.

— Cine te sună?

— Destinul!

— Un destin modern. Are telefon.

— Are! Şi moartea are telefon. Ai dreptate. Moartea şi destinul s-au civilizat. Trebuie să fii de acord că imaginea morţii necesită a fi schimbată, înlocuită cu alta. În definitiv, de ce trebuie ca ea să fie reprezentată printr-o femeie? Eu mi-o închipui bisexuală. Bărbat sau femeie, după împrejurări. Şi împrejurările, cînd moartea începe să se intereseze de unul sau de altul, pot fi atît de neînţelese şi atît de diverse. Sau dacă vrei, pot să mi-o închipui nu ca o fiinţă, ci ca o

instituţie instalată într-o clădire modernă, cu multe etaje şi cu nenumărate birouri în care lucrează o întreagă armată de salariaţi recrutaţi dintre miliardele de oameni care au murit de cînd există oameni pe acest pămînt, salariaţi care au la dispoziţie maşini electronice de calculat, plus toată aparatura modernă, indispensabilă unei instituţii de asemenea proporţii.

— La ce ar folosi maşinile electronice de calcul?

— La ce? Dar e foarte simplu. Ca să stabilească precis ora, minuta şi secunda cînd trebuie să mori. Şi atunci, pe baza acestor calcule precise, unul din funcţionarii morţii să te sune la telefon şi să te anunţe din vreme, ca să te pregăteşti: „Vă informăm că veţi muri exact peste douăzeci şi patru de ore, trei minute şi douăzeci şi şapte de secunde”. Şi tu să răspunzi: „Mulţumesc”. Ştii, eu sînt atît de obsedată de ideea că s-ar putea ca moartea să mă cheme la telefon şi să mă anunţe că voi muri, încît, atunci cînd îl aud sunînd, mă cuprinde panica.

— Nu crezi, Doina, că aş avea motiv să mă simt jignit?

— Jignit? De ce? se miră ea. Şi părea destul de sinceră.

— Că nu ai încredere în mine.

— Dar cum poţi afirma aşa ceva? Nu ţi-am spus că prezenţa ta îmi dă un sentiment de securitate?

— Foarte bine. Pe de altă parte, trebuie să ştii că nu-i un sentiment „fals”. Poţi să fii sigură că sînt gata să te apăr, asumîndu-mi orice fel de risc.

— Asta o ştiu!

— O ştii!… Şi primeşti să te apăr?

— Discutăm teoretic, nu-i aşa?

— Deocamdată, teoretic.

— În cazul acesta, bineînţeles că primesc să mă aperi.

— Dar ca să te apăr, ar trebui să cunosc din partea cui te paşte primejdia.

— Ce ciudat!

Şi după ce oftă, închise din nou ochii.

— Ce găseşti ciudat? întrebă Bogdan.

— Că naivitatea altcuiva poate constitui un fel de scut care să-ţi confere un sentiment de relativă securitate.

— Naivitatea mea?

— A dumitale.

— Mulţumesc!

— Nu ai motiv să fii jignit. Îţi jur. Adică, da! Ai putea fi jignit. De fapt, ai dreptul să fii jignit. Dar nu din motivul pe care îl crezi. Ar trebui să te simţi jignit fiindcă sînt atît de egoistă. Sesizezi cît sînt de egoistă?

— Încă n-am sesizat.

— De ce m-am întîlnit cu dumneata la cimitir, ştii?

— Nu!

— De ce te-am invitat aici, la mine, ştii?

— Nu! Dar presupun.

Doina Robescu începu să rîdă tare, înveselită.

— Presupui! Auziţi, presupune!

Pe cine lua drept martori nu-şi putea da seama fiindcă în cameră nu se mai afla nimeni.

„Cred că e puţin sărită de pe fix”, îşi spuse din nou Bogdan, căruia îi plăcea să folosească asemenea expresii, mai ales atunci cînd se descoperea în situaţii care echivalau cu un

impas.

— M-ai chemat, deoarece ai vrut să mă vezi, fiindcă erai singură. Exact motivul pentru care am ţinut şi eu să te văd, să te reîntîlnesc. Pe urmă, am mai ţinut să ne vedem pentru a ne face, reciproc, transfuzii de memorie. Mai sînt şi alte motive?

Doina Robescu deschise ochii. Se uită la el o clipă, două, mai multe. Ochii ei nu exprimau nimic. Sau dacă da, Bogdan nu era în stare să le descifreze tîlcul.

— Ceea ce mă surprinde este că nu încerci să-mi faci curte. Asta înseamnă că eşti un om inteligent.

— Nu-mi dau seama ce legătură poate să existe între inteligenţă şi faptul că nu ţi-am făcut pînă acuma curte.

— Ai dreptate! Nu are nici o legătură. Totuşi, dacă ai fi încercat să-mi faci curte, m-ai fi convins că nu eşti inteligent.

— … Şi ai dori să rămîi cu impresia asta pînă la sfîrşit, Doina?

— Ceea ce preţuiesc femeile cel mai puţin la un bărbat este inteligenţa. Şi ceea ce le înfurie în

cel mai înalt grad este lipsa de tact.

— Eşti extraordinară, Doina. Dacă ar fi după mine, te-aş coopta în diplomaţie.

— Nu mi-ar plăcea. Fiindcă a lucra în diplomaţie înseamnă a trăi, eventual, ani de zile într-o ţară străină. Şi asta mi-ar displace.

— Dar nu spuneai dumneata ca nu există o plăcere mai mare decît a călători?

— Da, am spus. Şi? Una este să călătoreşti într-una şi alta este să fii obligat să locuieşti într-o singură ţară străină, fie ea oricît de frumoasă.

— Ascultă. Doina, nu ai impresia că ne-am abătut de la subiect?

— Dimpotrivă, am impresia că sîntem în miezul problemei.

„Ori e nebună, ori e extraordinar de şireată şi perfidă”, îşi vorbi Bogdan făcînd sforţări să nu i se observe ciuda care îl stăpînea.

— Te-am întrebat foarte precis: de ce nu ai încredere în mine?

— Tu ai încredere în mine?

— Bineînţeles!

— Nu-i adevărat. Simt la tine o zonă de rezervă faţă de mine. Crede-mă că o simt.

Bogdan fu uimit de intuiţia ei.

— Tu o simţi, dar eu habar n-am de ea. Dar să presupunem că ea există. Există însă independent de voinţa mea şi este alimentată de felul dumitale de a fi. Oare nu-ţi dai seama că eşti o femeie stranie, ciudată? Mă uit acuma la dumneata. Eşti îmbrăcată decent, în măsura în care o rochie de casă modernă poate fi decentă. Şi cu toate acestea, fără nici un efort, dacă mă uit la dumneata, pot să-ţi văd trupul ca şi cînd ai fi goală. Rochia nu are rolul ca să ţi-l ascundă, ci să ţi-l acopere doar în atîta măsură cît este nevoie ca să stimuleze imaginaţia spre a-l dezveli. Sufletul însă, mai precis ceea ce eşti dumneata în realitate, nu ţi-l pot vedea, oricît efort de imaginaţie aş face. Şi nu ţi-l pot vedea, fiindcă ţi-l ascunzi sub cuirase de taine. De ce, Doina? De ce nu ai încredere în mine?

— Fiindcă nu am încredere în mine.

— Nu înţeleg legătura.

Doina se uită la ceas.

— Am înţeles. Trebuie să plec. Iartă-mă dacă te-am plictisit.

— Dar nu pentru aceasta m-am uitat la ceas. Mă miram că nu…

Telefonul din nou începu să sune.

— … Că nu sună telefonul?

— Da! Dar uite că a început, blestematul.

— Mă duc să-l scot din priză.

— Nu!

— Ba da!

Bogdan se ridică şi se îndreptă spre măsuţa pe care se afla telefonul.

— Te rog mult să nu-l scoţi din priză.

Nu era numai o rugăminte formală, în cuvinte. Vocea Doinei suna rugătoare.

Bogdan îşi continua drumul, dar nu ca să-l scoată din priză. Ridică receptorul.

— Alo!

— (!)

Repetă apelul, dar nu răspunse nimeni. Persoana de la celălalt capăt al firului închise.

— De ce ai făcut asta? întrebă Doina cu ton

iritat.

— Nu pot suporta să te văd terorizată de un blestemat de telefon care sună din zece în zece minute.

— Nu! Din cincisprezece în cincisprezece minute.

Bogdan din nou nu ştiu dacă vorbise serios sau numai voise să-şi bată joc de el.

— N-ai decît să-ţi baţi joc de mine.

— Dar nu-mi bat de loc. Mă cheamă tot la cîte cincisprezece minute. Poţi să mă crezi. Adică, te rog să mă crezi.

— Nu e nevoie să te cred, fiindcă am să cronometrez timpul pînă la proximul apel.

— Prea tîrziu. Cred că nu va mai suna. În schimb… Şi nu mai continuă.

— În schimb, ce?

— Nimic.

— Doina, nu te supăra, dar eşti imposibilă.

— Nu, sînt egoistă. Ce vrei să bei? Un coniac?

— Ce bei şi tu.

— Un coniac parcă aş bea. Barul e acolo. Serveşte-te singur şi toarnă-mi şi mie un pahar. Nu mă judeca prea aspru că sînt o amfitrioană atît de puţin politicoasă.

Bogdan găsi barul şi turnă coniac în două pahare, dintr-o sticlă de pe a cărei etichetă află că înăuntru era coniac Courvoisier. Veni cu amîndouă paharele lîngă balansoar. Ciocniră. Doina bău şi se strîmbă după fiecare înghiţitură. Bea fără să-i facă plăcere.

— Ţi-am spus cum am denumit încăperea asta. Mai ţii minte! Sînt sigură că ai uitat.

— Am uitat.

— Camera memorială Nichi.

— Zadarnic! Tot nu izbuteşti să te mistifici.

Doina Robescu făcu ochii mari.

— Nu înţeleg ce legătură există între mistificare şi încăperea aceasta.

— Eşti o femeie tînără, frumoasă şi dornică de viaţă. Cu toate acestea, încerci să te mistifici minţindu-te că nu te interesează să trăieşti decît din amintirea lui Nichi. De ce te cramponezi cu atîta disperare de cultul pentru Nichi?

— Cultul acesta mă apără. Înţelegi? Mă apără!

— De cine?

— De mine… Şi dumneata, de cînd te-am cunoscut, mă aperi.

— Tot de dumneata însăţi?

— Da! Tot de mine însămi. Deocamdată cel puţin.

— …Şi de altcineva nu te mai temi?

— Nu!

— Nu te temi şi de… telefon? Parcă aşa spuneai.

— Dacă nu ştiu cine era…

— …Şi chiar nu ştii cine era, Doina?

— Nu vreau să ştiu cine era. Dar oricine ar fi fost, află că nu mi-ar fi frică de telefon dacă nu mi-ar fi frică de mine însămi. Sînt o laşă.

— Mă rog, nici eu nu sînt prea curajos.

— Şi o egoistă.

— Nu pot să spun că nu am şi eu meteahna asta.

— Asta nu dovedeşte nimic.

— Nu. Dar e o constatare.

— Ar fi însă foarte important dacă ai putea dovedi.

— Ce, Doina?

— Că eşti tot atît de laş ca şi mine. De pildă, dacă ai putea dovedi că, fiind în locul meu, ţi-ar fi frică de liniştea de aici. Ai observat cîtă linişte este?

— Mda! E multă linişte.

— Tocmai fiindcă aici este atîta linişte, zgomotele, cele mai neînsemnate zgomote par, pe de o parte, asurzitoare, ca nişte explozii de artilerie, iar pe de alta înspăimîntată ca o prevestire. De aceea mi-e frică de linişte. Nu liniştea în sine mă înspăimîntă, ci consecinţele liniştii în raport cu diversele zgomote. Pe urmă, îmi dau frică uşile, draperiile. Deseori se întîmpla să mă cuprindă teama la gîndul că ar putea fi ascuns cineva înapoia vreuneia din uşi sau pe după o draperie.

— Cine, Doina?

— Nu ştiu!... Un hoţ... Un asasin... Cîte nu se pot întîmpla!

— Adineaori parcă spuneai că nu te temi decît numai de dumneata însăţi.

— Într-adevăr, aşa am spus. Aceea e teama esenţială, reală.

— Şi teama aceasta?

— E tot reală.

— Atunci care-i diferenţa?

— Ultima nu-i şi esenţială.

— Dar teama de telefon în ce categorie intră?

— În prima categorie.

— Ei, atunci înseamnă că este ceva deosebit de grav.

— Grav este ce se petrece înăuntrul meu, Dane. Îi spunea pentru prima dată pe nume.

— Ce se petrece, Doina?

— ...Şi ceea ce se petrece mă oboseşte de moarte.

— Dar ce se petrece?

— Mă oboseşte de moarte, repetă ea ca şi cînd n-ar fi auzit întrebarea. Şi este îngrozitor că deşi sînt obosită de moarte, totuşi n-aş vrea să mor.

Nu pot să aleg soluţia aceasta, care este cea mai comodă. Dar ce spun! Nu cea mai comodă, ci singura soluţie.

— Ce se petrece înăuntrul dumitale, Doina? întrebă el pentru a treia oară.

Mai înainte ca Doina să-i răspundă, una din uşi se deschise brusc, de parcă persoana care o deschisese o făcuse dinadins ca să-i surprindă, şi în pragul ei apăru o femeie a cărei frumuseţe aproape îl ului.

Femei frumoase Bogdan văzuse multe. Dar aceasta era altfel frumoasă. Frumuseţea ei era exotică. Era înaltă, voinică, senzuală. O femeie a cărei frumuseţe se adresa în primul rînd simţurilor.

Femeia era nu numai exotic frumoasă, dar şi excentric înveşmîntată. Purta o rochie de culoare mov, ciorapi de asemenea mov, iar părul vopsit într-o nuanţă care dădea tot în mov. Era, cu alte cuvinte, o prea frumoasă şi excentrică doamnă în mov.

— Bonjur, dragă!

Doina Robescu, auzind-o, sări în picioare.

— Ah, tu erai. Bonjur, scumpa mea.

Şi alergă s-o îmbrăţişeze. Bogdan observă că Doina Robescu se înroşise ca un copil prins cu minciuna.

Musafira se lăsă îmbrăţişată, fără să răspundă efuziunii Doinei Robescu.

— Să nu mă murdăreşti cu ruj, ţinu să-i atragă atenţia Doinei, ai cărei obraji continuau să rămînă incendiaţi.

— Uite, să ţi-l prezint pe Dan Văleanu: Dînsa este prietena mea, cea mai bună prietenă a mea. Unica mea prietenă, Nastasia Iovănică.

Bogdan mai-mai să rămînă cu gura căscată. Aceasta era va să zică Nastasia Iovănică, cea mai apropiată colaboratoare a academicianului Alcibiade Robescu! Uimirea lui îşi avea explicaţia nu în faptul că cele două femei erau prietene, ci că o savantă sau, în cel mai rău caz, o savantă în devenire, poate avea o înfăţişare atît de feminină. Era, desigur, o prejudecată, dar nu se putea debarasa uşor de ea, mai ales că puţinele femei cunoscute de el care desfăşurau o activitate ştiinţifică nu semănau nici pe departe cu Nastasia Iovănică.

Prietena Doinei Robescu îi aruncă o privire

rece, indiferentă, lipsită cu desăvîrşire de curiozitate, de parcă nu ar fi fost o fiinţă vie, ci un obiect oarecare, insignifiant.

Bogdan făcu un pas în direcţia ei ca să se prezinte, dar, văzînd că ea îi întoarce spatele, renunţă. În schimb, Doina Robescu, care observase intenţia lui Bogdan, se înroşi la faţă şi îl privi într-un anumit fel, de parcă voia să-i ceară iertare că buna ei prietenă se purtase atît de puţin politicos cu el.

— Îmi pare bine că ai venit, dragă. Vii de acasă?

— De la institut. L-am adus pe Alci cu maşina şi am vrut să te văd. Nu ştiu însă dacă am făcut bine.

— Dar cum poţi vorbi aşa, scumpa mea. Mi-ar fi părut tare, tare rău dacă n-ai fi venit. Zău că da.

Bogdan fu mirat că Doina Robescu depune atîtea eforturi ca s-o convingă pe prietena sa că vizita ei o bucura.

— Cum ai dormit azi-noapte? întrebă Nastasia Iovănică.

— Foarte bine.

— Serios?

— Dacă îţi spun.

— Eu, în schimb, am dormit îngrozitor.

— Nu mai spune!

— Îngrozitor. Toată noaptea m-a muncit un coşmar. Se făcea că eram o deportată în lagărul de la Auschwitz.

— Taci, nu mai povesti!

Dar Nastasia continuă, ca şi cînd n-ar fi auzit.

— Făceam parte dintr-un convoi care urma să treacă din lagăr în camerele de gazare. Şi atunci, ca să nu fiu gazată, m-am aruncat în gardul de sîrmă ghimpată prin care trecea curent de înaltă tensiune. Spre ghinionul meu însă, deşi curentul nu era întrerupt, asupra mea nu avea nici un efect. Trecea curentul prin mine, îl simţeam ca un fel de şuvoi călduţ, dar în loc să mă omoare, dimpotrivă, mă înviora. Voiam să mor, şi nu muream. Lîngă mine, o altă femeie, imitîndu-mă, muri carbonizată, cu trupul răsucit şi negru. Apoi încă altcineva. Mereu, tot alte şi alte tovarăşe de suferinţă se aruncau între sîrme şi mureau imediat, numai eu nu puteam muri. Numai eu eram imună faţă de curentul de înaltă tensiune,

în loc să mă ucidă, curentul mă vindeca, mă fortifica, spre marea mea deznădejde, fiindcă acum-acum avea să mă vadă un S.S.-ist, avea să mă ia şi să mă ducă în camera de gazare. Nu mă ucidea curentul de înaltă tensiune, aşa cum îmi doream, în schimb aveam să mor gazată.

— Te rog, Nastasia, conteneşte.

— Am terminat. Asta a fost tot visul, încheie ea.

— …Şi pînă la urmă ce s-a întîmplat? Aţi fost gazată sau electrocutată? întrebă, aproape fără voia sa, ironic şi numai fiindcă Nastasia Iovănică îi era profund antipatică.

— Nici una, nici alta. M-am deşteptat. Răspunsul însă nu veni imediat, ci abia după ce îl măsură din cap pînă în picioare, cu un ochi critic şi jignitor.

În schimb. Doina părea înspăimîntată

— Ce vis îngrozitor, draga mea! Îmi închipui cît de mult te-ai zbuciumat.

— Spre norocul meu, sînt, precum bine ştii, obişnuită cu asemenea coşmaruri.

— Da, ştiu. Totuşi…

Nastasia Iovănică se uită din nou la el şi din nou îl măsură din cap pînă în picioare, aproape cu dispreţ.

— Unde l-ai cunoscut?

Întrebarea sună aşa de parcă Bogdan nu ar fi fost de faţă.

— La cimitir.

— La cimitir? Interesant.

Ce găsea interesant, Bogdan nu-şi putea da seama. Nu răspunse. Continuă să rămînă în expectativă.

— Venise la mormîntul logodnicei lui. O fată foarte frumoasă.

— Nu-mi place! declară de data asta fără să se mai uite la el.

— Nu-ţi place? întrebă Doina Robescu, parcă dezamăgită, tristă parcă.

— Mi-e profund antipatic, se grăbi să adauge.

— Regret că nu pot spune că antipatia este reciprocă, replică el minţind cu seninătate, îndemnat de o pornire obscură, căreia se grăbi să-i dea ascultare.

— Vezi că am avut dreptate? păru că se bucură Nastasia. E perfid.

Doina Robescu era acuma numai ochi şi urechi. Nu se simţea de loc prost că oaspetele ei era jignit.

— Fă-mă şi pe mine să văd, Nastasia.

Şi pronunţă cuvîntul văd într-un anumit fel care pe Bogdan îl nelinişti.

„N-ar fi exclus ca pînă la urmă, datorită acestei îngîmfate, să mă şi dea pe uşă afară”, îşi vorbi în gînd.

— Tu eşti o proastă. După tine oamenii nu sînt aşa cum sînt, ci aşa cum îi vezi tu. Şi îi vezi idealizaţi.

— …Şi el cum este?

— Ţi-am spus: perfid. Din o sută de oameni cărora eu le-aş fi spus că-mi sînt profund antipatici, nouăzeci cel puţin mi-ar fi răspuns că antipatia este reciprocă, simţindu-se jigniţi. Ăsta – şi era un ăsta încărcat de dispreţ – însă ce mi-a răspuns? „Regret că antipatia nu este reciprocă”.

Bogdan nu reacţiona în nici un fel. Trebuia să-şi păstreze calmul, fiindcă numai păstrîndu-şi calmul o făcea pe ea să se descopere şi mai mult.

„Vinde tu, frumoaso, că eu pentru asta sînt aici, ca să cumpăr. Nici nu-ţi poţi închipui ce mare serviciu îmi faci”, o apostrofă în gînd.

— Poate te place, încercă să găsească o explicaţie Doina Robescu, alta decît aceea pe care i-o furnizase Nastasia Iovănică.

— În nici un caz nu mi-a răspuns astfel fiindcă mă place, cu toate că probabil nu-i displac. A crezut că va izbuti să-mi cîştige bunăvoinţa. Iată un motiv pentru care ar trebui să-ţi devină şi ţie tot atît de antipatic. Un om perfid nu poate să trezească decît repulsie. E regulă generală, şi tu, Doina, nu cred că te poţi abate de la ea.

— Nu!... Desigur că nu! Tonul nu era convingător.

— ...Şi acesta nu e singurul motiv.

— Mai sînt şi altele? întrebă Doina cu îndoială.

— Da, desigur. De pildă, îmi e profund antipatic şi din cauza nasului.

— Are un nas frumos, căută să îl apere Doina. Pe urmă, ca şi cînd şi-ar fi dat seama că mersese prea departe: Sau, cel puţin, un nas „corect”.

— Nu din acest punct de vedere nu-mi place nasul lui. Nu-mi place fiindcă adulmecă.

Doina se uită la ea nedumerită.

— Zău că nu pricep, dragă Nastasia.

— Nu e nimic altceva de înţeles decît ceea ce se înţelege prin cuvîntul adulmecă.

— Ştii, Doina, fiarele adulmecă prada, explică el calm, însoţind explicaţia de un zîmbet pe care îl voia – şi izbutea – ironic. Dar dacă eu sînt fiara, nu izbutesc să ghicesc de fel cine e prada. Poate dumneata?

— E un om periculos, te asigur.

— Dacă spui tu, Nastasia, înseamnă că într-adevăr este un om periculos.

— De care va trebui să te fereşti.

— De ce să se ferească de mine? Ce rău aş putea să-i fac?

Nastasia răspunse adresîndu-se Doinei, cu toate că întrebarea i-o pusese el.

— E în stare să te facă să suferi mult.

Fără voia ei, Doina întoarse privirile spre el. În ochii ei Bogdan citi o întrebare mută. Parcă aştepta de la el să-i confirme dacă, într-adevăr, era el în stare s-o facă să sufere.

— Am impresia că nu te-am convins, insinua Nastasia Iovănică.

„Hotărît, femeia asta exercită o adevărată teroare asupra Doinei”, îşi spuse el, clocotind în sinea sa.

— Ba m-ai convins.

Bogdan se ridică. Trebuia să plece. Era sigur că dacă ar mai rămînea, nesuferita de Nastasia Iovănică l-ar fi invitat să le lase singure.

— Te rog să-mi îngădui să mă retrag, Doina.

— Faci foarte bine, domnule, veni răspunsul insolent al Nastasiei, care, acuma, din nou catadicsi să-l privească.

— Pot să-l conduc? ceru Doina consimţământul Nastasiei.

— Îl va conduce Mona, hotărî Nastasia.

Se ridică şi se duse să sune.

Peste cîteva minute apăru în uşă femeia îmbrăcată în negru.

— Mona, te rog să conduci pe domnu', porunci Nastasia, ca şi cînd ea ar fi fost stăpîna casei.

Bogdan salută printr-o simplă înclinare a

capului pe cele două femei, după care o urmă pe Mona.

Mona mergea înaintea lui, cu mersul ei ciudat, dreaptă şi ţeapănă. Privită din spate, din cauza mersului, dar şi a trupului ţeapăn, părea mai curînd un robot.

Străbătură din nou aceleaşi încăperi. În timp ce-şi îmbrăca fîş-fîşul, Bogdan întrebă într-o doară:

— Dumneata, Mona, eşti de mult în serviciul familiei Robescu?

— Nu chiar aşa de mult, domnule. Doamna Nastasia m-a recomandat doamnei Robescu.

— Ai fost înainte în serviciul doamnei Iovănică?

— Nu. Dar vă interesează chiar atît de mult persoana mea, domnule?

— Am întrebat din pură curiozitate.

Şi luă pălăria din mîna Monei. În clipa aceea o privi în ochi.

„Are ochi de peşte mort”, îşi spuse întorcîndu-i spatele.

Se înnoptase. Bogdan o porni pe jos. Era furios pe el însuşi, pe Doina Robescu, dar mai ales pe Nastasia Iovănică. Gîndurile îi erau încîlcite ca un ghem de aţă, dar nu dorea acuma să le descurce. Acuma nu simţea decît nevoia să meargă, să meargă. Mai întîi trebuia să-şi destindă nervii. Abia pe urmă avea să încerce a-şi descîlci gîndurile. De fapt, el ştia că ele aveau să se descîlcească singure, atunci cînd va sta de vorbă cu Ducu. În prealabil, însă, trebuia să se destindă.

Îşi aprinse o ţigară, vîrî mîinile în buzunar şi îşi continuă drumul. Ferestrele începeau să se lumineze. Unele erau deschise. Bogdan auzi un copil plîngînd şi imediat vocea aspră a unei femei certîndu-l:

„Arde-te-ar focu' să te ardă, spurcăciunea dracului, numai de smiorcăit eşti bun”.

Dintr-o curte începu să-l latre un cîine. Bogdan se opri, începu să-i vorbească, şi cîinele se domoli, ascultînd atent vocea, ca şi cînd ar fi vrut să înţeleagă ce i se vorbeşte. Abia pe urmă, după ce omul se îndepărtă, începu din nou să latre, dar fără convingere.

Bogdan simţi pe obraz un strop de ploaie. Întinse palma. Încă un strop veni să i se

odihnească în palmă. Cerul se închisese aproape. Din toate părţile continuau să năvălească norii ca nişte dihănii apocaliptice. Grăbi pasul.

…Şi iată, din direcţia de unde venea el, apăru o maşină. În speranţa că ar putea fi totuşi un taxi providenţial, merse mai încet. Nu era un taxi, ci o maşină particulară. Sesiză primejdia abia în clipa cînd observă că maşina urcă pe trotuar cu roţile din dreapta. De intenţia conducătorului, însă numai atunci cînd observă că acesta, în loc să redreseze maşina, dimpotrivă, accelerează şi porneşte direct asupra sa. Fu un nou prilej pentru el să constate ce mare rol joacă, în caz de primejdie, sîngele rece. Dacă el, cuprins de panică, ar fi căutat să scape prin fugă, şoferul ar fi accelerat, l-ar fi ajuns din urmă şi l-ar fi călcat, omorîndu-l. Bogdan procedă altfel. Conştient de primejdie, înţelese că singura lui şansă era să-l păcălească pe şofer. Să-l facă să creadă că încearcă să scape lipindu-se de gardul unei case, pentru ca atunci cînd maşina avea să-l caute în partea aceea el să sară exact în direcţia opusă. Planul îi trecu prin minte fulgerător, în timp ce mergea de-a-ndoaselea, abătîndu-se tot înspre dreapta. Apoi, cînd şoferul micşoră unghiul în aşa măsură încît el, Bogdan, numai dacă ar fi avut darul să intre în zid ar fi putut scăpa cu

viaţă, făcu un salt acrobatic înspre stînga, pînă dincolo de rigolă.

Şoferul, care nu prevăzuse această manevră, sau chiar dacă o prevăzuse n-o considera realizabilă, şterse zidul cu aripa maşinii Din cauza vitezei, acuma Bogdan rămăsese în urmă. Tentativa odată eşuată, asasinului nu-i mai rămase altă soluţie decît să spele putina. Lucru pe care îl şi făcu.

Cu toate că Bogdan, făcînd săritura acrobatică, căzuse rostogolindu-se pînă în stradă, izbuti să scoată revolverul pentru orice eventualitate. Dar nu i se ivi prilejul să-l folosească, fiindcă între timp maşina dispăruse după colţ.

Capitolul V

DIN NOU DESPRE NIC ŞIMANDAN

De la primul telefon public. Bogdan îl sună pe

Ducu acasă, fiindcă la ora aceea era mai probabil să-l găsească acolo. Norocul îl favoriza.

— Bătrîne, trebuie neapărat să te văd.

— Haide, vino. Mătuşa Sabina şi-a oprit nişte baclavale.

— Multe?

— Destule ca să şi se aplece.

— Atunci alerg.

De fapt, Bogdan nu alerga de loc. Mai întîi, fiindcă nu putea să alerge. Şchiopăta şi îl durea din ce în ce mai tare piciorul. În al doilea rînd, chiar dacă ar fi putut, tot nu ar fi făcut-o, fiindcă voia să se convingă dacă mai este sau nu urmărit. (Şi pînă a nu-i da telefon lui Ducu, îşi verificase mereu spatele, folosind toate şiretlicurile. Dar voia să fie absolut sigur. De altfel, după tentativa de asasinat, în mod logic, nu avea cine să-l urmărească.)

Îi deschise mătuşa Sabina.

— Sărut mîna, mătuşică.

— Bună seara, băiatule! Bine că ai ajuns odată.

— Ei, ce zici, mătuşică, de mirosul meu? Fain, nu? Tocmai de pe Călăraşi mi-a mirosit a baclavale. Şi iacă-tă-mă.

— Ai un miros bun, băiatule. Haide de mănîncă.

— Mai tîrziu, mătuşică. Acuma am ceva de vorbit cu Ducu.

Ducu era nerăbdător să afle ce se întîmplase.

— Ei?

— Bătrîne, tu ai văzut piesa lui Eftimiu: „Omul care a văzut moartea”?

— Am văzut-o.

— Eu n-am văzut piesa, dar am văzut moartea cu ochii.

— Şi eu care te credeam la Doina Robescu.

— Ascultă!

Şi îi povesti tot ceea ce se întîmplase în după-amiaza acelei zile, începînd cu vizita la Doina Robescu.

După ce termină, cîteva minute tăcerea se aşternu între ei. Ducu se întunecase la faţă. În schimb, Bogdan îşi recăpătase buna dispoziţie.

— …Aşa că, bătrîne, de data asta n-am să te pun să-ţi scoţi pălăria. Nu-i nimic. Ai să ţi-o scoţi tu altă dată. Ceea ce mă necăjeşte este faptul că nu ştiu dacă m-am comportat cum trebuie. Ajută-mă tu.

— Trebuie să analizăm faptele. De unde să începem însă?

— Naiba ştie! Dacă ar fi să ne luăm după ce mă frămîntă cel mai mult, ar trebui să începem cu sfîrşitul.

— Bine. Să începem cu sfîrşitul.

— În cazul acesta să-mi spui: Am făcut bine sau rău că nu m-am folosit de revolver?

— Dar tu ce crezi?

— Fără să am intenţia de a trage cenuşa pe turta mea, cred că am procedat bine.

— Vreau să aud care au fost considerentele care te-au determinat să nu tragi.

— Păi, ca să nu mă deconspir. Dar cu asta n-am spus mare lucru. Tu ai amintit de considerente. Să fiu al naibii dacă în clipele acelea m-am gîndit la considerente. Atîta mi-a fost clar: că nu trebuie să mă deconspir. Pe urmă, cînd m-am mai limpezit, mi-au apărut în

minte şi considerentele, care, dacă au existat – şi sigur că au existat în subconştient – m-au împiedicat să apăs pe trăgaci.

Şi acuma să-ţi înşir considerentele. Prima întrebare pe care mi-am pus-o a fost următoarea: Ştiu ei cine sînt? Un răspuns precis la întrebarea asta deocamdată nu putem da. Este, bătrîne?

— Este.

— Deci un răspuns precis nu putem da. Dar să zicem că au aflat-o. În cazul acesta, întrebarea este: au încercat să mă cureţe pur şi simplu fiindcă sînt ofiţer de securitate sau fiindcă am început să-mi vîr nasul în treburile lor? Dar şi într-un caz, şi în celălalt e greu de presupus că nişte agenţi deştepţi ar recurge la crimă. Ei ştiu că locul meu îl va lua un altul sau alţii. Dar, cum se întîmplă de cele mai multe ori să mai calce şi în gropi, am putea accepta că au căutat să-mi facă de petrecanie fiindcă au aflat cine sînt. Datorită unor precedente, eu, unul, nu cred.

— La ce precedente te referi?

— De fapt, la unul singur, concludent: Crima de la barul „Meridian“. De ce a fost ucis omul acela nu ştim. Ceva însă tot ştim. Că în ziua respectivă el dăduse întîlnire Doinei Robescu în

Cişmigiu. Ce mai ştim? Mai ştim că cel puţin la început avea aerul unui om care se teme să nu fie urmărit. Noi nu ştim încă dacă nu mai avusese şi alte întîlniri cu Doina Robescu. Foarte probabil că da.

— Vrei să spui că a fost omorît fiindcă s-a întîlnit cu ea? întrebă Ducu.

— Asta vreau să spun. Desigur, ai putea să-mi replici: „Băiete, e o simplă afirmaţie. Dovedeşte că aşa stau lucrurile.” Dovezi directe nu-ţi pot aduce. Dar nişte dovezi indirecte am să încerc. Ţi-am povestit că ieri, cînd am condus-o pe Doina Robescu de la cimitir pînă acasă, la un moment dat am simţit că duc după mine o trenă ca o mireasă adolescentină. N-am ştiut atunci, şi nu ştiu nici pînă astăzi, pe care dintre noi doi ne urmărea: pe Doina Robescu sau pe mine? Eu înclinam să cred că pe Doina Robescu. Acuma, însă, ştiu că nu pe ea, ci pe mine. Va să zică, ieri m-au urmărit, iar astăzi au încercat să mă cureţe. Prompt, expeditiv. E clar?

— Clar. Tu tragi de aici concluzia că toţi aceia care încearcă să se apropie de Doina Robescu trebuie lichidaţi prompt?

— După tine, nu?

— Poate că şi după mine.

— În cazul acesta, putem merge mai departe. Deci, o primă concluzie: După toate probabilităţile, au încercat să mă cureţe nu fiindcă îmi cunosc adevărata identitate, ci pentru că m-am apropiat de Doina Robescu.

— Stai puţin, băieţaş. Dar dacă au vrut să-ţi facă de petrecanie şi pentru una, şi pentru alta?

— Cum naiba ar fi putut să afle cine sînt?

— Te-au urmărit.

— Zău că mă jigneşti.

— Bine. De acord că nu ai fost urmărit. Noi însă trebuie să găsim răspuns la toate întrebările. Şi iată încă o întrebare: Dacă nu te-au urmărit, de unde au ştiut ei că te-ai dus să faci o vizită Doinei Robescu?

— Pur şi simplu, fiindcă m-au văzut intrînd la ea. Eu cred că s-au convins şi ei că ai mai multe şanse atunci cînd fugi numai după un iepure.

— La ce iepure te referi?

— La Doina Robescu.

— Vrei să spui că ei se rezumă s-o urmărească doar pe ea?

— În general, se rezumă să ţină sub supraveghere casa. Atunci cînd însă pleacă în oraş probabil că o urmăresc.

— Mda! Este posibil.

— În cazul acesta, te întreb pentru a doua oară: Am procedat bine sau rău că n-am făcut uz de revolver?

— Cred că ai făcut bine. Dacă te-ai fi folosit de revolver, ar fi însemnat să te deconspiri. Sau aproape să te deconspiri. Permisele de port-armă nu se dau lui fieştecine.

— Va să zică putem considera epuizat unul din punctele la ordinea zilei: tentativa de asasinat împotriva mea.

— Să trecem atunci la cel de-al doilea punct. La Doina Robescu. Tu, băiete, te-ai mulţumit să relatezi faptele. A fost o expunere cum se poate mai obiectivă. Vreau să-ţi aud părerea.

— Tu ştii că nu prea îmi place să fac „expuneri”, luat aşa, pe nepusă masă. Mă pierd în amănunte. De aceea, aş prefera să-mi pui întrebări.

— Bine. Am să-ţi pun întrebări. Încep cu una foarte generală: Ţi-ai făcut o părere despre Doina

Robescu, acuma, după ce ai cunoscut-o ceva mai bine?

— Asta numeşti tu întrebare generală? E cea mai a naibii întrebare pe care mi-ai fi putut-o pune, cu toate că ţi-aş putea răspunde imediat şi fără să am impresia că m-am pripit cu răspunsul: Doina Robescu nu-i în toate minţile. Dacă vrei să ştii, spun şi asta dacă nu cu mîna chiar pe inimă, în orice caz foarte aproape de ea: Doina Robescu, puţin măcar, nu-i în toate minţile. Pot afirma lucrul acesta, dar cu asta nu am caracterizat-o. Fiindcă, imediat, tot eu îmi pun întrebarea: Bine, să zicem că e un pic nebună. Dar oare de ce este aşa? Nebunia ei ţine de biologic sau dereglarea se datoreşte unor factori exteriori?

— Are vreo importanţă? întrebă Ducu.

— Are. Şi am să-ţi explic de ce. Cum ţi-am spus, puţin, puţin Doina Robescu este sărită de pe fix. Dar în relaţiile ei cu oamenii sau, poate, numai cu anumiţi oameni pare mai nebună decît este în realitate. Din ce cauză? Fiindcă, zic eu, se teme de cineva. De cine anume, nu ştiu. De asemenea, nu ştiu din ce motiv se teme de el. Ca să n-o omoare? Sau se teme ca nu cumva acela să divulge soţului ei un anumit lucru? Cu alte cuvinte, Doina Robescu este o fiinţă un pic

nebună care pare sau, mai precis, care se comportă într-un chip mult mai bizar datorită faptului că cineva o terorizează şi datoria noastră este nu s-o suspectăm, ci s-o eliberăm de teroare… Aceasta ar fi concluzia logică. Totuşi, taie-mă, spînzură-mă, nu pot trage o asemenea concluzie.

— Înţeleg. N-o consideri deasupra oricăror bănuieli, aşa-i?

— Exact. N-o consider deasupra oricărei bănuieli şi, în consecinţă, aş trece-o pe o listă a suspecţilor.

— Atunci, haide să întocmim o asemenea listă şi s-o inaugurăm, trecînd-o pe Doina ta în frunte.

— Dacă o trecem în fruntea listei cred că am nedreptăţit-o.

— Deocamdată. Ierarhia o vom stabili mai tîrziu. Şi acuma să mergem mai departe. Mai vezi pe careva ce ar merita să figureze pe listă?

— Păi, în cazul acesta, eu zic să-l trecem pe acela de care se teme Doina Robescu. Deoarece nu ştim cum îl cheamă, să-l notăm cu X.

— Dar dacă nu e unul singur, ci mai mulţi?

— Atunci scrie aşa: X… şi compania.

— Măi băiete, poţi să-mi explici de ce îi bagi pe toţi în aceeaşi oală? Şi pe Doina Robescu, şi pe X… şi compania?

— Ai dreptate. De vreme ce Doina Robescu se teme de X… şi, eventual, de complicii săi, înseamnă că ori ea, ori celălalt sau ceilalţi nu au ce căuta pe listă. Şi cu toate acestea, părerea mea e să-i trecem pe toţi.

— Bine, atunci să-i trecem şi pe ei. Dar dacă procedăm în felul acesta, atunci înseamnă că nu trebuie s-o omitem pe Mona. Eventual, pe Nastasia Iovănică. Da?

— Îi trecem pe toţi.

— Nastasia Iovănică este cea mai apropiată colaboratoare a lui Alcibiade Robescu.

— Ştiu.

— Şi totuşi susţii să fie trecută şi ea pe listă.

— Exact!

— Fiindcă n-o poţi suferi. Dacă nu te-ar fi jignit…

— Nu pentru asta, ci fiindcă este suspectă.

— Suspectă? Mă rog, să zicem că e suspectă. Dar mi se pare absurd s-o vîri în aceeaşi oală cu

ceilalţi.

— Şi mie mi se pare absurd, dar trece-o şi pe ea pe listă.

— Te-ai ţinut tare. Şi acuma, haide să încercăm a încropi cît de cît o ipoteză din puţinele date pe care le avem. Vrei să încerci?

— Nu! Nu mă încumet, bătrîne. Mai bine încearcă tu.

— Bine! În cazul acesta s-o luăm cu începutul. Sînt exact şase luni de cînd un oarecare Nic Şimandan şi-a zburat creierii în momentul cînd un ofiţer de miliţie s-a dus la el acasă să-i ceară unele informaţii, probabil fiindcă îşi închipuise că venise să-l aresteze. Nic Şimandan era instructor artistic la o întreprindere textilă. Aceasta era meseria lui oficială. Cu ce se ocupa în realitate, nu ştim. După partiturile cu care mîzgălise pereţii, am putea presupune că în timpul său liber compunea muzică. Dar am greşi, din motivele pe care le cunoşti. Nic avea o prietenă, care a fost omorîtă de o dementă şi care, după toate probabilităţile, fusese complicea lui în nişte treburi necurate, probabil culegere de informaţii. Nu trebuie să uităm că Nic fusese scos de la o şcoală de reeducare de către Aram Şimandan şi înfiat. Acolo Nic făcuse parte din acea categorie

de delicvenţi minori despre care educatorii au părerea, confirmată de experienţă, că în ciuda faptului că au o purtare bună, în tot timpul cît rămîn la şcoală, scurt timp după ce li se dă drumul sînt readuşi înapoi.

Cu Nic s-au înşelat însă. Şi aceasta nu datorită faptului că apreciaseră greşit adevărata lui fire. În privinţa asta sigur că nu s-au înşelat, Eroarea lor a constat în faptul că nu şi-au dat seama că era mult prea şiret şi perfid ca să se lase prins a doua oară.

Cînd s-a apucat să facă spionaj, cu alte cuvinte cînd a fost racolat, şi de către cine, nu ştim. În orice caz, pare mult mai probabil că nu cu mult înainte de a se sinucide. Poate mai de vreme cu un an, sau cel mult doi. Ce informaţii a cules şi cît de importante au fost ele, tot nu ştim. În orice caz, nu a lucrat pe cont propriu. Trebuie să mai adaug că, scurt timp înainte de a se sinucide, se angajase într-o acţiune care, dacă i-ar fi reuşit, l-ar fi situat printre spionii de talie internaţională: invenţia lui Alcibiade Robescu. Ca să intre în posesia datelor necesare, agentura de care asculta Nic s-a gîndit să strecoare în cetate calul ei troian. În acest scop l-a introdus în viaţa Doinei Robescu. Dacă ţinem seama de frumuseţea ticălosului, nu e de mirare că planul

le-a reuşit. Le-a reuşit însă numai parţial, fiindcă Nic Şimandan s-a sinucis. Pînă aicea totul este sau pare foarte clar. Mai departe însă lucrurile se complică. Şi se complică fiindcă un individ – nu ştim nici cine era şi nici ce hram purta, deoarece nici pînă în prezent nu l-am putut identifica – care încearcă, la rîndul său, să ia legătura cu Doina Robescu este împuşcat. Imediat după aceea, te vîri tu pe fir. Faptul acesta cuiva nu place.

— De ce?

— Fiindcă acel cineva şi-a închipuit că ai început să-i faci curte cu scopul de a deveni amantul ei.

— Vrei să spui că postul de amant al Doinei Robescu este rezervat pentru altcineva?

— Ştiu eu? Dacă, după moartea lui Nic, toţi aceia care se apropie de Doina Robescu sînt curăţaţi sau se încearcă a fi curăţaţi, înseamnă că ei intenţionează să pună în undiţa destinată nevestei savantului, în locul lui Nic, o altă momeală…

— În cazul acesta, nu ne rămîne decît să stăm în banca noastră pînă apare celălalt şi abia atunci să acţionăm din nou.

— Nu putem, fiindcă sînt alte motive care nu ne îngăduie să stăm.

— Care, bătrîne?

— Păi nu spuneai că Doina Robescu se află într-o totală dependenţă faţă de Nastasia Iovănică? Sau poate te-ai înşelat?

— Nu, nu m-am înşelat.

— Va să zică, Doina Robescu este dominată de Nastasia Iovănică.

— Este!

— Pe de altă parte, ţi-ai dat seama că Doina Robescu se teme de ea.

— Teribil se teme.

— Va să zică se teme şi de Nastasia Iovănică. Dar noi ştim că mai există cineva de care ea se teme. De acela care o căuta cu telefonul. Deci, iacătă cel puţin două persoane de care Doina Robescu se teme. Numai într-un singur caz ar fi posibil să nu existe cea de-a doua persoană: în cazul cînd acela care o suna mereu a fost chiar Nastasia Iovănică.

Bogdan începu să-şi frece genunchiul cu înverşunare, dar nu fiindcă îl durea acuma mai

tare, ci ca să cîştige timp înainte de a răspunde.

— Exclus nu-i, dar eu nu cred.

— Bine! Atunci te întreb: După părerea ta, Doina Robescu se teme atît de Nastasia Iovănică, cît şi de acela cu telefonul din acelaşi motiv?

— În nici un caz, bătrîne. Într-alt fel se teme de Nastasia Iovănică, şi într-alt fel de acela care a tot telefonat.

— Sigur?

— Sigur! În foc nu pun mîna, dar cred că nu greşesc făcînd o asemenea diferenţiere.

— În cazul acesta lucrurile se complică şi mai mult.

— Mda!... Al naibii încurcă savanta!

— Mă rog, şi cum arată dumneaei? E frumoasă?

— Află că pînă a nu o vedea pe Nastasia Iovănică nu-mi puteam închipui o savantă fără ochelari, fără un pic de mustaţă, îmbrăcată cu gust, în mov şi, pe deasupra, tînără şi al naibii de frumoasă.

— Va să zică Nastasia Iovănică nu poartă ochelari şi n-are nici măcar o umbră de mustaţă?

— N-are. Şi e frumoasă s-o faci cadra.

— Va să zică o savantă tînără şi frumoasă, de care Doina Robescu se teme. Foarte ciudat!

— Poate ca să n-o spună lui bărbatu-su că şi-a făcut de cap cu Nic Şimandan. Deşi personal am îndoieli că acesta ar putea fi motivul.

— Atunci de ce se teme?

— Un motiv, totuşi, trebuie că există.

— Fără îndoială. Dar care ar putea fi acel motiv?

— Mă tot întreb şi eu.

— Trebuie să ne interesăm mai îndeaproape de frumoasa savantă. În altă ordine de idei, cu tine cum facem?

— Cum faceţi cu mine? Zău că nu pricep!

— Cum facem ca să nu mai dea o maşină peste tine?

— Lasă că de acuma încolo, ca să zic aşa, avizat, am să ştiu să mă păzesc.

— Cînd te mai întîlneşti cu Doina Robescu?

— Întîlnire nu ne-am mai dat. Din cauza movomanei ăleia de Nastasia. Dar am s-o caut încă

astăzi la telefon.

— Şi dacă nu-ţi răspunde?

— Am să mă duc s-o vizitez acasă, mîine cel mai tîrziu. Eu sînt întru totul de acord cu proverbul care spune: „Bate fierul cît e cald”.

— Bine! Tu cultiv-o pe Doina Robescu, şi eu am să caut să iau cunoştinţă de biografia Nastasiei Iovănică.

— Şi despre Mona, bătrîne? întrebă Bogdan. Pe călugăriţa aia asexuată zău că aş pune-o responsabila măcelăriei de unde cumpăr carne. Să fiu al naibii dacă te mint, însă de fiecare dată cînd mi-o amintesc, o văd despicînd cu satîrul, şi cu o îndemînare pe care măcelarul nostru n-o are, nişte antricoate.

— Bineînţeles că mă voi interesa şi de ea.

— Ştii la ce mă gîndesc eu?

— La ce?

— Că n-ar strica s-o trag puţin de limbă pe Doina Robescu.

— În legătură cu ce?

— Poate că ştie cine era tipul cu care s-a întîlnit în Cişmigiu.

— Ca să faci treaba asta va trebui să-i spui cine eşti în realitate. Or, de vreme ce nu ai încredere deplină în ea, nu e cazul să te deconspiri.

— Ai dreptate. În cazul acesta va trebui să-mi joc mai departe rolul. Cine ştie! Poate că, pînă la urmă, fără să i-o cer, mă face duhovnicul ei.

— Foarte bine. Joacă-l. Numai că eu socot necesar să ţi-l dau pe Picioruş pentru cîteva zile.

— Ce naiba să fac cu el?

— Ca să te ajute să-ţi verifici spatele. E foarte important să ştim dacă eşti sau nu filat.

— Bine, bătrîne. Dă-mi-l pe Picioruş pentru o săptămînă.

Ducu îl căută pe Alcibiade Robescu la institut. Dar ca să poată sta de vorbă cu el, trebui să aştepte aproape o oră, savantul fiind ocupat în laborator. Deşi vizita îi fusese anunţată şi cu toate că el însuşi fixase ora cînd îl putea primi, îl lăsase totuşi să aştepte.

Cînd reveni în birou, Alcibiade Robescu era bine dispus şi fredona o melodie din opereta „Voievodul Ţiganilor”. Era un bătrîn înalt şi

frumos, de aproape şaptezeci de ani, cu o coamă leonină colilie şi cu o mustaţă groasă prelungită mai jos de colţurile gurii. Avea o voce puternică de bas, de loc îmbătrînită. Privindu-l, Ducu îşi spuse că savantul era cel mai fermecător bătrîn pe care îl întîlnise în viaţa sa. Ochii albaştri şi zîmbetul ce-i înflorea des în colţul gurii erau factorii ce hotărau acel farmec inefabil.

— Mi se pare că v-am făcut să aşteptaţi. Dar vă rog să mă iertaţi. A trebuit să verific nişte experienţe. Acuma însă sînt la dispoziţia dumneavoastră.

Şi zîmbi cu zîmbetul care îl întinerea parcă.

— Tovarăşe academician, vizita mea v-a fost anunţată…

— Da, mi-a fost anunţată. Despre ce anume este vorba, tovarăşe maior Mănăilă?

— Dumneavoastră lucraţi la o invenţie de o mare importanţă.

— Exact. De cea mai mare importanţă.

— În legătură cu această invenţie, în ceea ce vă priveşte, aţi luat măsurile necesare pentru păstrarea secretului?

— Cred că da, tovarăşe maior.

— Ei bine, aflaţi că, totuşi, ceva a transpirat în afară. Cei ce nu ne iubesc au fost informaţi că lucraţi la o invenţie excepţional de importantă.

— O bănuială?

— Nu, o certitudine. În ce stadiu se află invenţia dumneavoastră?

— Sîntem abia la începutul eforturilor noastre.

— Tovarăşe academician, trebuie să vă spun, în mod cu totul confidenţial, că acei ce se interesează de invenţia dumneavoastră au şi început să acţioneze.

— Aicea, la institut?

— Poate că şi aici. Deocamdată, în altă parte. Dar pînă la urmă, urmele lor vor duce – dacă încă nu duc – şi aici la institut.

— Şi totuşi…

Dar renunţă să mai continue.

— Totuşi, ce? insistă Ducu.

— …Îmi este foarte greu să cred că a putut transpira prin cineva dintre colaboratorii mei.

— În afară de dumneavoastră şi de colaboratori, cine mai ştie despre ce fel de

invenţie este vorba?

— Din anturajul meu, nimeni. Celelalte cîteva persoane, datorită poziţiei lor, sînt în afara oricăror bănuieli.

— În acest caz, nu vă rămîne decît să fiţi de acord că a vorbit cineva dintre colaboratorii dumneavoastră.

— Am încredere deplină în ei, tovarăşe maior.

— Tovarăşe academician, viaţa nu-i netedă ca o autostradă. În viaţă se întîmpla ca persoane de cea mai mare încredere, din anumite motive, sau datorită unor împrejurări nenorocite, să calce alături cu drumul.

— Da, probabil că aveţi dreptate.

— Cine sînt colaboratorii dumneavoastră? Mă refer la aceia care cunosc la ce fel de invenţie lucraţi.

— Colaboratorii mei, tovarăşe maior, sînt în număr de trei: Nastasia Iovănică, Amedeu Geană şi Samoilă Huzum.

— I-aţi enumerat în ordinea pregătirii şi aportului cu care contribuie fiecare la realizarea invenţiei?

— Da! Cred că da. Ştiţi, în legătură cu tovarăşul Geană… N-aş vrea să-l nedreptăţesc. Sînt aproape convins că este tot atît de bun ca şi tovarăşa Iovănică.

— Acuma aş vrea să vă pun o întrebare mai delicată. Dacă v-aş cere să-mi citaţi aceste nume în raport nu cu pregătirea profesională, ci cu încrederea pe care le-o acordaţi, ce ierarhie aţi stabili?

Alcibiade Robescu nu se grăbi cu răspunsul.

— Aţi numit întrebarea – vorbi el mai tîrziu – delicată. În realitate, este imposibilă.

— De ce?

— Pentru simplul motiv că îmi este imposibil să stabilesc o ierarhie. V-am mai spus că am în toţi o încredere deplină. Dacă ar fi altfel, nu aş putea lucra cu ei. Încredere atît în ceea ce priveşte pregătirea profesională, cît şi în ceea ce priveşte ataşamentul lor sincer la regimul nostru.

— În cazul acesta, mi-aş îngădui să vă pun o altă întrebare, la care, sper, nu vă va fi chiar atît de greu să-mi răspundeţi.

— Puneţi-o şi, dacă îmi va sta în putinţă, vă voi răspunde.

— V-aş ruga să-i caracterizaţi, în puţine cuvinte, aşa cum îi vedeţi dumneavoastră.

— Asta cred că va merge mai uşor. Să încep cu… cu cine să încep?

— Cu cine vreţi dumneavoastră.

— Să încep cu Amedeu Geană. Nu are decît treizeci şi patru de ani, dar încă de pe acuma i-au apărut mai multe lucrări în Editura Academiei, iar în revistele din străinătate, vreo zece articole care au stîrnit interesul unor somităţi. Aici, la institut, este adjunctul meu şi îl consider demn de această funcţie. Oricînd mă poate înlocui cu deplin succes. Dacă aş fi ceva mai tînăr şi în acelaşi timp invidios, probabil că pînă acuma mi-ar fi devenit teribil de antipatic. La anii săi, el, Amedeu Geană, are satisfacţii pe linia activităţii ştiinţifice, pe care eu, atunci cînd eram ca el, nici nu le visam. Îmi pare rău, pentru el bineînţeles, că acestor satisfacţii de ordin ştiinţific nu li se adaugă altele privind viaţa sa personală. Unui om de ştiinţă îi este greu să pronunţe cuvîntul fericire. Un om de ştiinţă, mai ales cînd este dublat de un filozof, ştie că omul obişnuit înglobează în sfera acestei noţiuni micile lui satisfacţii de ordin biologic şi spiritual. Revenind la discuţia noastră, vreau să spun că îmi pare rău

că Amedeu Geană nu are parte de acel dram de mulţumire cunoscut sub denumirea hiperbolizată de fericire. În prezent e singur. A fost căsătorit, dar nevastă-sa l-a părăsit. Mi se pare că a plecat din ţară anul trecut. Are un băiat pe care îl creşte mama lui. Nu s-a recăsătorit şi, după cît mi-am putut da seama, nici nu are de gînd s-o facă prea curînd. Este, după părerea mea, un om „nefericit”, în ciuda satisfacţiilor, şi nu puţine, pe care i le oferă cercetarea ştiinţifică.

— Îmi îngăduiţi o întrebare, tovarăşe academician.

— Cu plăcere.

— Care sînt relaţiile dintre dumneavoastră şi Amedeu Geană? Vreau să spun: ele se rezumă numai la relaţiile de muncă aici, la institut, sau există şi altele, de prietenie, de amiciţie, dincolo de zidurile acestei clădiri.

— Dumneavoastră nu-l cunoaşteţi pe Amedeu…

— Nu, încă nu am avut plăcerea să-l cunosc.

— Asta înseamnă că aveţi de gînd s-o faceţi de acum încolo.

— Foarte posibil.

— Cînd îl veţi cunoaşte, vă veţi da seama că Amedeu e un adevărat urs. Adică, nu-i de loc sociabil. Înainte, pînă a nu-l fi părăsit soţia, era alt om. Mult mai sociabil. E drept, asta se datora în mare măsură neveste-si, o femeie frumoasă, veselă şi poate puţin cam prea mondenă. Dar aşa sînt în general femeile. Pe atunci ne vedeam mai des. Ieşeam în oraş împreună cu soţiile, la spectacole. Foarte adesea soţia mea îi invita la masă. Dar după ce nevastă-sa l-a părăsit, nu ne mai vedem decît aici la institut. Duce, am aflat, o viaţă de pustnic. A iubit-o mult, de vreme ce, la vîrsta lui, încă nu se poate redresa.

Alcibiade Robescu tăcu. Făcea impresia că terminase de spus tot ceea ce considera el că merita a fi cunoscut de către Ducu.

— Ce fel de fire are?

— Este o întrebare cam prea generală, tovarăşe maior.

— Cum se comportă faţă de ceilalţi colegi?

— Ireproşabil.

— Invidios?

— Nu!

— Vanitos?

— Mda! Presupun că e mult mai vanitos decît lasă să se vadă. Cred însă că vanitatea este ţinută în frîu de raţiune. Şi asta este foarte bine, fiindcă are un cap care ştie să gîndească echilibrat.

— Irascibil?

— Nu cred. În orice caz, omul are nervi, şi nu sfori.

— Exuberant? Mă refer la perioada pînă a nu-l părăsi soţia.

— În nici un caz.

— Probabil, mai curînd o fire închisă?

— Mda! Relativ închisă.

— În ultimele săptămîni aţi observat vreo schimbare în comportamentul său?

— Da! Cred că ceva îl frămîntă.

— Interesant! Bănuiţi cam despre ce ar putea fi vorba?

— În orice caz, nu-i ceea ce eventual credeţi. Am impresia că s-a îndrăgostit sau e pe punctul de a se îndrăgosti de cineva.

— Este cumva un sentimental? Vă

mărturisesc, e o întrebare pe care v-o pun cu o oarecare jenă, deoarece sînt şi eu robul unei prejudecăţi, într-o oarecare măsură, recunosc, idioată. Anume, că sentimentalismul este incompatibil cu cercetarea ştiinţifică.

— Aveţi dreptate. E o prejudecată. Un om de ştiinţă poate fi un sentimental, cu toate că, logic, nu ar avea motive să fie. Dar oamenii de ştiinţă sînt şi ei oameni. În ceea ce îl priveşte pe Amedeu Geană, nu cred că este un sentimental.

— Altceva?

— Nu ştiu ce v-ar mai putea interesa. Aş propune să trecem la Nastasia.

— Vorbiţi-mi atunci de tovarăşa Nastasia Iovănică.

— Nastasia e în primul rînd femeie…

— Mă iertaţi că vă întrerup. De ce aţi ţinut să faceţi, de la început, această precizare?

Alcibiade Robescu zîmbi, şi Ducu îşi spuse din nou că savantul era cel mai fermecător bătrîn pe care îl întîlnise în viaţa lui.

— Ştiţi, cineva a spus: sînt om şi nu mă ruşinez de nimic din ceea ce este omenesc. Nastasiei i s-ar potrivi următorul dicton sui-

generis: „Sînt femeie şi nimic din ceea ce caracterizează sexul meu nu-mi lipseşte”.

— Credeţi că tovarăşa Iovănică ar fi măgulită dacă ar lua cunoştinţă de această apreciere a dumneavoastră?

Alcibiade Robescu zîmbi din nou. Era evident că simte o mare plăcere să vorbească de cea mai apropiată colaboratoare a sa.

— Faceţi o profundă eroare, tovarăşe maior. Caracterizarea – cum aţi numit-o – nu-mi aparţine. Nastasia, ea singură, s-a autocaracterizat aşa. Nastasia e mîndră că-i femeie.

— Cele mai multe ne invidiază pe noi, bărbaţii.

— Nu însă şi Nastasia. Nastasia ne dispreţuieşte şi ne consideră nişte proşti. Fiind suficient de emancipată şi absolut fără prejudecăţi, ea consideră pe bărbat un rău necesar, de care nici ea nu se poate dispensa, şi de aceea nu şi-l apropie decît în măsura în care îi trebuie din punct de vedere al menţinerii unui echilibru psiho-fizic. Vă miră, nu-i aşa?

Nu, Ducu nu se mira de loc. Îşi dădea seama că în aprecierile savantului există mult subiectivism şi, în consecinţă, avea destule

rezerve în ceea ce priveşte calităţile absolute ale Nastasiei Iovănică. Cu toate acestea, nu-l dezminţi pe Alcibiade Robescu, ci, dimpotrivă, îi ţinu isonul.

— Nu mă mir. Pot să înţeleg foarte bine ceea ce îmi spuneţi despre tovarăşa Nastasia Iovănică. În general însă vorbind, bărbaţii sînt încă tributari unor concepţii învechite cu privire la femei.

— De asta puteţi fi sigur, tovarăşe maior. Nastasia este o colaboratoare excelentă şi în multe cazuri mi-a fost mai de folos decît Amedeu sau Samoilă. Trebuie să ştiţi că are intuiţii extraordinare. Sper că nu vă scandalizează cuvîntul?

— Nu, bineînţeles.

— „Bineînţeles!” Sper că nu v-aţi supărat că v-am pus o asemenea întrebare. Dar să revin la Nastasia. Are nişte intuiţii extraordinare. Am găsit soluţii la multe probleme datorită numai uluitoarelor ei intuiţii. Chiar la invenţia la care lucrăm acuma mă bazez mult pe intuiţiile ei. Dar ceea ce mă incintă cel mai mult la ea este uimitorul ei simţ de dăruire, în egală măsură, sau aproape în egală măsură, atît cercetării ştiinţifice, cît şi vieţii obişnuite, de femeie, aş zice

de femeiuşcă.

— Nu vă supăraţi, dar nu înţeleg ce înţeles daţi dumneavoastră cuvîntului „femeiuşcă”?

Alcibiade Robescu rîse cu poftă. Era evident că întrebarea îl amuza.

— O femeiuşcă e o femeiuşcă. Adică o femeie căreia îi place viaţa mondenă şi care nu înţelege şi nici nu poate să se priveze de nici una din „plăcerile vieţii”. Îi place, cu alte cuvinte, să fie elegantă şi frumoasă, să se ducă la operă şi la teatru în lojă, de fiecare dată în altă rochie, să frecventeze restaurante şi baruri, să facă dragoste. Aceasta este Nastasia Iovănică, tovarăşe maior.

— Căsătorită?

— Cum? Aţi întrebat dacă Nastasia este căsătorită?

Şi Alcibiade Robescu începu să rîdă de parcă ar fi auzit cea mai nostimă glumă.

— Am pus o întrebare chiar atît de deplasată, tovarăşe academician?

— Dragă tovarăşe maior, ştiţi de ce rîd? Fiindcă Nastasia e cea mai convinsă celibatară din cîte există pe pămînt.

— Mă interesează relaţiile ei cu colegii.

— Excelente. Cîteodată e cam arţăgoasă, dar ei îşi dau seama că n-o face din răutate şi-i trec cu vederea. Pe Nastasia nu poţi fi supărat, după ce ai cunoscut-o bine.

— Aş vrea să vă pun acuma aceeaşi întrebare pe care v-am pus-o cînd mi-aţi vorbit de tovarăşul Amedeu Geană...

— Ştiu ce vreţi să mă întrebaţi. Dacă între Nastasia şi mine există relaţii de amiciţie. Am înţeles, tovarăşe maior. Nastasia este o bună prietenă a soţiei mele, din care motiv aproape nu trece zi să nu vină pe la noi.

— Lucrează de mulţi ani cu dumneavoastră?

— De zece ani. Este cea mai veche colaboratoare a mea.

— Şi cel mai proaspăt?

— Samoilă Huzum. Este în acelaşi timp şi cel mai tînăr din colectivul meu. E, în schimb, deosebit de înzestrat. Are o îndrăzneală de... de vizionar. Fiindcă, trebuie să ştiţi, că şi în ştiinţă există vizionari. Numai că despre aceştia marele public ia cunoştinţă foarte tîrziu sau chiar de loc. De multe ori însă am impresia că îndrăzneala lui

depăşeşte limitele îngăduite şi începe să zburde pe pajiştile, ispititoare de altfel, ale fanteziei. I-am şi atras atenţia că asta poate să-i dăuneze din punct de vedere al dezvoltării sale.

— Şi rezultatul? întrebă Ducu, foarte interesat de ceea ce afla.

— Băiatul recunoaşte, dar nu se poate dezbăra de „năravul" acesta, aşa, cît ai bate din palme. E la el, cred, o chestie temperamentală. De altfel, în ciuda vîrstei, este cel mai dificil dintre noi toţi.

— Din ce punct de vedere dificil, tovarăşe academician?

— Al sensibilităţii sale exagerate, care adesea îi joacă feste. De multe ori se întîmpla să se simtă jignit şi să fiarbă în zeama lui, chinuindu-se inutil numai fiindcă i s-a năzărit că un cuvînt spus la întîmplare şi cu totul inofensiv de vreunul din colegii lui este, de fapt, o insinuare perfidă la adresa sa. Sau altceva. Mi-a dat odată să înţeleg că în aprecierea muncii fiecăruia nu mă ghidez după criterii obiective – valoarea reală a fiecăruia – ci după preferinţe. Pe scurt, se consideră de multe ori persecutat, nedreptăţit.

— Într-adevăr, are o sensibilitate exacerbată.

— Totuşi, nu trebuie să exagerăm. Mie mi-e

foarte drag, poate fiindcă este şi cel mai tînăr dintre noi toţi.

— Tovarăşul Samoilă Huzum vă vizitează acasă?

— Mă vizita. Dar sînt cîteva luni de cînd nu mi-a mai trecut pragul.

— Vă rog să nu-mi luaţi în nume de rău că insist, dar mă interesează să ştiu dacă există un motiv cunoscut şi de dumneavoastră.

— Un motiv există. Dar e un motiv care a putut fi considerat ca atare numai de cineva cu o fire ca a lui. Eu, deşi nu mai sînt tînăr, îmi place să văd în jurul meu oameni tineri. Cînd am ore la facultate, mă simt foarte bine şi parcă mai întinerit. Lucrul acesta îl cunosc şi colaboratorii mei. Într-o zi, Samoilă a venit la noi cu un tînăr, cunoştinţă întîmplătoare. A venit cu el dinadins, ca să-l cunosc şi eu. „Tovarăşe profesor – mi-a spus el – am descoperit un «unicat» de frumuseţe bărbătească…” Şi, într-adevăr, tînărul acela era de o mare frumuseţe. N-am mai văzut ceva asemănător mai înainte, cu toate că am călătorit în multe ţări. I-am oprit la masă şi, cu acest prilej, l-a cunoscut şi soţia mea, care, la fel ca mine, a fost impresionată de frumuseţea acelui tînăr. În treacăt fie spus, în afară de frumuseţe,

tînărul nu mi-a făcut impresia că ar avea calităţi deosebite ce meritau a fi luate în seamă. Samoilă, la rîndul său, îşi dăduse seama de acest lucru. De aceea, a considerat ca o jignire personală atunci cînd i s-a părut că soţia mea acordă tînărului mai multe atenţii decît lui. În schimb, celălalt a început să vină destul de des la noi, ca invitat al nevestei mele. Nastasia, care, aşa cum v-am spus, nutreşte un dispreţ profund pentru bărbaţi, deşi îl găsea „revoltător de frumos”, am impresia că îl plăcea mult. Mi-a spus nevastă-mea că Nastasia făcuse o adevărată pasiune pentru Nichi Şimandan.

— Nichi Şimandan aţi spus?

— L-aţi cunoscut?

— A, nu! Nic Şimandan însă a dat de furcă miliţiei acum şase luni.

— Probabil atunci cînd s-a sinucis. Parcă am auzit ceva.

— Cunoaşteţi cumva motivele care l-au determinat să-şi pună capăt zilelor?

— Nu!

Răspunsul veni prompt şi din felul cum se uită la el. sincer, deschis, Ducu înţelese că Alcibiade

Robescu spune adevărul.

— S-a sinucis în momentul cînd un ofiţer de miliţie a venit să-i ceară informaţii în legătură cu o prietenă de-a lui dispărută. Se presupune că Nic Şimandan s-a sinucis închipuindu-şi că ofiţerul venise să-l aresteze.

— Habar n-am avut de toate acestea. Apoi, după o pauză: …Şi, pînă la urmă s-a aflat din ce motiv s-a sinucis?

— Nu! Presupuneri sînt mai multe. Dar numai presupuneri.

— Şi eu care eram pe punctul să-l angajez ca secretar…

— Chiar aveaţi de gînd, tovarăşe academician? întrebă el cu prefăcută naivitate, ca şi cînd n-ar fi ştiut despre această intenţie a lui Alcibiade Robescu de la Bogdan.

— Cum vă spuneam, am avut o asemenea intenţie, cu toate că în nici un caz nu era omul de care eu aveam nevoie. Dar au insistat nevastă-mea, Nastasia. Şi doar ştiţi că atunci cînd femeile îşi vîră în cap ceva, trebuie să le faci pe plac.

Şi Alcibiade Robescu rîse cumva stînjenit.

— Tovarăşe academician, în altă ordine de

idei, obişnuiţi să lucraţi acasă?

— În general, da. Dar ca să vă liniştesc, ţin să vă asigur că nu şi în legătură cu invenţia de care mă ocup în prezent.

— Mai ales de acum încolo, ştiind că există cineva care se interesează de ea, vă veţi feri s-o faceţi. Aceasta ca o primă recomandare. Mi-aş mai îngădui să vă fac una. Nici un cuvînt colaboratorilor dumneavoastră.

— Nu trebuie să le spun că există nişte ticăloşi care se interesează de invenţia noastră?

— Nu, tovarăşe academician. Despre lucrul acesta nu trebuie să discutaţi cu nici unul dintre ei. Nici măcar cu tovarăşa Iovănică, în care, se pare, aveţi cea mai mare încredere. Este de la sine înţeles că această recomandare se referă nu numai la colaboratori, dar şi la soţia dumneavoastră. Cred că nu e nevoie să vă explic rostul acestei recomandaţii.

— Ar fi de prisos, tovarăşe maior. Îmi dau seama că un spor de vigilenţă, în actuala situaţie, este absolut necesar.

— În ceea ce ne priveşte, vom lua măsuri ca la sporul de vigilenţă să adăugăm un spor de securitate. Şi acuma, o ultimă recomandare. În

afară de dumneavoastră, absolut pentru toată lumea eu sînt tovarăşul Valentin Goia de la preşedinţia Consiliului de Miniştri. Aceasta pentru că probabil vă voi mai deranja şi cu alte prilejuri. Şi ca să fim prevăzători, în cazul cînd aveţi a-mi comunica ceva urgent, mă găsiţi la acest telefon.

Şi îi dădu un număr de telefon.

— În regulă, tovarăşe maior.

Ducu tocmai se pregătea de plecare cînd uşa se deschise şi în birou intră o femeie îmbrăcată în halat alb, pe care, după părul de culoare mov, o recunoscu imediat: era Nastasia Iovănică.

— Profesore, te rog să mă ierţi că te deranjez, dar e ceva presant.

Alcibiade Robescu se întunecă o clipă la faţă, dar pe urmă imediat, înseninîndu-se, întrebă cu bunăvoinţă:

— Ce s-a întîmplat, Nastasia?

Nastasia Iovănică, în loc să-i răspundă, se întoarse spre Ducu cercetîndu-l din ochi. „Cine-i tipul ăsta?” păreau a spune privirile ei.

Alcibiade Robescu se grăbi atunci să facă prezentările.

— Dumnealui e tovarăşul Goia de la Consiliul de Miniştri, iar dumneaei este Nastasia Iovănică, cea mai de nădejde dintre colaboratoarele mele.

Nastasia Iovănică nu-i întinse mîna. Se uita la el cu o curiozitate pe care nu căută să şi-o disimuleze.

— Sînteţi bolnav? îl întrebă pe Ducu.

— Absolut de loc.

— Vi s-a întîmplat atunci o nenorocire în familie.

— Nici asta!... Dar ce vă face să trageţi asemenea concluzii?

— Privirea ochilor dumneavoastră. Aveţi nişte ochi foarte trişti. Apoi, întorcîndu-i spatele, către Alcibiade Robescu. Trebuie să-ţi comunic, profesore, ceva important.

— Mie îmi permiteţi să mă retrag, tovarăşe academician. Vă mulţumesc pentru relaţiile ce aţi binevoit a mi le da. Voi referi tovarăşului prim-vicepreşedinte.

Strînse mîna pe care i-o întinse Alcibiade Robescu şi se înclină în faţa Nastasiei Iovănică. Pe urmă, tocmai în clipa cînd punea mîna pe clanţa uşii, o auzi pe Nastasia:

— Tipul pare tare nefericit. Trebuie că are cancer şi a aflat.

Ducu nici nu tresări, prefăcîndu-se că n-a auzit, cu toate că Nastasia vorbise tare, dinadins ca s-o audă.

Cînd ajunse în stradă, o porni pe jos, mergînd agale şi fredonînd. Era bine dispus. O cisternă trecu stropind strada pe toată lăţimea ei. Pentru cîteva clipe, mirosul de pămînt ud, aşa cum miroase el după primii stropi de ploaie, birui celălalt miros, de clorofilă, pe care castanii solemni îl împrăştiau cu dărnicie.

Parafrazînd o zicală, murmură:

„E prea absurd, ca să fie adevărat”.

Scepticismul său se referea la informaţia pe care o obţinuse stînd de vorbă cu Alcibiade Robescu. Aceea că Samoilă Huzum fusese acela care îl introdusese pe Nic Şimandan în viaţa Doinei Robescu. Şi, într-adevăr, întrebările care începuseră să-l asalteze imediat fură cea mai bună dovadă că scepticismul său nu era de loc exagerat. Da, el îl introdusese în viaţa Doinei Robescu. Dar, oare, o făcuse în mod deliberat? Greu de crezut, absurd. Şi era într-adevăr absurd

să facă o asemenea presupunere, de vreme ce Samoilă Huzum lucra nemijlocit la invenţie.

„Nu este posibil aşa ceva. E prea absurd, ca să fie adevărat”, conchise el pentru a doua oară.

Mai probabil era că altcineva se folosise de Samoilă, fără ştiinţa acestuia, ca să-l introducă pe Nic în viaţa Doinei Robescu.

„Pe pista asta trebuie să merg pînă la capăt”, îşi făgădui el, începînd din nou să fluiere.

Capitolul VI

CRIMA SAU SINUCIDERE?

Ducu abia revenise de cîteva minute în biroul său, cînd sună telefonul. Ridică receptorul şi recunoscu imediat vocea lui Bogdan:

— Bătrîne, eu sînt bine mersi. Nici în concediu nu m-am simţit atît de bine ca acuma. Încă n-am izbutit să dau ochii cu frumoasa din pădurea adormită. Dar nu desperez. Pe Picioruş poţi să ţi-

l iei. Dar nu pentru asta te-am chemat. Am aflat chiar acuma că bătrînul Aram Şimandan a dat ortul popii. Ia vezi tu dacă *a dat* sau *i s-a dat* ortul popii. Madam Nicoleta se pare că ştie ceva. O cunoşti pe madam Nicoleta? N-o cunoşti. E o bunicuţă simpatică şi guralivă. Stă în acelaşi bloc cu răposatul.

— Şi tu ce naiba ai căutat acolo, măi băiete?

— Nimic! Adică am vrut ca bătrînul Şimandan să-mi repare ceasul. Azi dimineaţă, în timp ce-l întorceam, mi-am adus aminte de scordoleaua mătuşii Sabina şi, savurîndu-i gustul prin amintire, l-am tot întors pînă s-a rupt arcul. Din păcate, nu l-am mai găsit în viaţă pe Aram. Şi acuma te-am lăsat. Pa!

Şi închise. Ducu, care ar fi vrut să afle amănunte, îl bodogăni:

„Lua-te-ar naiba de zăbăuc!”

După aceea sună şi chemă la el pe locotenentul Dorobanţii.

— Dorobanţule, urcă într-o maşină şi du-te pe strada Sobarilor. La numărul şaptezeci locuieşte familia Şimandan.

— Cunosc apartamentul, tovarăşe maior. Am

fost o dată acolo cu Picioruş.

— Cu atît mai bine. Căpitanul Tudoraşcu a aflat că bătrînul Aram Şimandan a murit. El este de părere că în legătură cu acest deces ceva nu este în regulă. Se pare că şi vecinii au unele bănuieli. De pildă, o tovarăşă pe nume Nicoleta. Caut-o şi stai de vorbă cu ea. Îmi raportezi personal.

— Unde vă găsesc, tovarăşe maior?

— Aici. Nu plec nicăieri.

O maşină de serviciu, în zece minute, îl lăsă la capătul străzii Sobarilor. Ceru şoferului să oprească şi de acolo o porni pe jos pînă la numărul şaptezeci.

La intrarea în bloc, fuseseră arborate două prapuri de doliu. Urcă treptele pînă la etaj. Aşa cum se aştepta, uşa apartamentului era deschisă. Intră în vestibul, iar de acolo în hol. În hol era multă lume, în marea majoritate bătrîni. Pe o masă transformată în catafalc zăcea cadavrul lui Aram Şimandan. Ardeau multe lumînări. Mirosea a ceară, a flori – fiindcă erau şi flori – şi vag a cadavru. Sonia Şimandan nu era acolo. Dorobanţu o descoperi dincolo, în atelier. Stătea

pe un scaun, dreaptă, cu mîinile pe genunchi, fără să verse vreo lacrimă şi privea fereastra. În faţa ei, de pe un fotoliu decolorat şi zdrenţuit, o privea o altă bătrînă, care, din cînd în cînd, clătina capul la dreapta şi la stînga. Era un tablou straniu, care îl impresiona pe locotenentul Dorobanţu – nici el nu ştia de ce – neplăcut. Într-o parte, Sonia Şimandan dreaptă, ţeapănă ca statuia unui faraon. În cealaltă, o bătrînă gîrbovită, pendulînd din cap, dar nu a compătimire, ci parcă numai din neputinţa de a-l menţine drept.

Locotenentului Dorobanţu, nefiind în uniformă, nu-i acordară decît o atenţie trecătoare. De altfel, asistenţa nu avea nici un fel de legătură de rudenie cu mortul. Cei mai mulţi se cunoscuseră cu acest prilej. Dorobanţu murmură un „Dumnezeu să-l ierte” şi se aşează pe un scaun liber, între un bătrînel cu barbişon şi ochelari cu ramă de baga şi o femeie de cel mult cincizeci de ani, îmbrăcată în negru, care ofta într-una şi lăcrima.

— Sînteţi rudă? o întrebă Dorobanţu căutînd prilejul ca să intre în vorbă.

— Nu!

Şi din nou îşi şterse ochii cu batista făcută

ghemotoc şi udă.

— Aşa e dumneaei, madam Georgeta, sensibilă, îl lămuri bătrînul cu barbişon.

— Ei, ce să-i faci! oftă la rîndul său Dorobanţu, care avea multe calităţi, dar era lipsit cu desăvîrşire de simţul umorului. De moarte nu scapă nimeni. Mai devreme sau mai tîrziu, ne vine la fiecare rîndul.

— Asta e drept, fu de acord madam Georgeta. Eu plîng nu fiindcă îl compătimesc pe el, ci pe mine.

Dorobanţu, cu toate că nu înţelegea de ce se compătimea pe sine în atîta măsură încît îşi udase batista de atîta plîns, nu îndrăzni s-o întrebe.

— Lasă, madam Georgeta, că pînă atunci mai va, căută s-o consoleze bătrînul cu barbişon.

— Parcă poate fi o consolare că mai am ceva ani de trăit? Cînd o fi să mor, tot singură şi părăsită am să mor. Nici tu rude, nici tu prieteni. Cu duba primăriei, adică a sfatului popular, au să mă îngroape. Şi nici popă n-au să pună să-mi citească.

Lacrimile ţîşniră din ochii ei atît de abundent

încît trebui să facă din nou apel la batistă.

— L-am întîlnit alaltăieri la sifoane, explica o femeie vorbind suficient de tare ca să fie auzită de întreaga asistenţă. „Ce mai faci, domnu' Aram?” l-am întrebat. „Mulţumesc, bine!... Mulţumesc, bine!... Mă cam supără sciatica, dar încolo, mulţumesc lui Dumnezeu şi, să bat în lemn, în privinţa sănătăţii nu am a mă plînge”, mi-a răspuns răposatu', fie-i ţărîna uşoară... Şi iată că ieri s-a prăpădit.

— Ehei, madam Măguţă, omul cînd îmbătrîneşte, pune-i paie şi-l pîrleşte, vorba cîntecului. Nu-i aşa? întrebă bătrînul cu barbişon privind jur împrejur ca să vadă dacă asistenţa îl aprobă. Îl aproba, dînd din cap şi oftînd cu acele oftaturi şi însoţite de acele clătinături din cap atît de cunoscute, groteşti şi specifice împrejurărilor de asemenea fel.

— ...Şi ce bun meseriaş era. Eu, domnule, am o rîşniţă de ceas, o rablă, ce mai încolo încoace. De mult ar fi trebuit s-o azvîrl la gunoi, dar nu mă îndur. Mi s-a stricat acum cinci ani. Aram mi-a reparat-o şi de atunci merge, domnule, cum nu mergea nici cînd era nouă: după gară.

Cel care lăudase priceperea răposatului era tot un bătrîn. Spîn, cu voce piţigăiată, slab, cu

obrajii scofîlciţi şi cu ochii în fundul, capului. Vorbise dinadins tare ca să se facă ascultat de ceilalţi şi acuma era încîntat că izbutise să se impună atenţiei generale.

— Din ce cauză a murit? întrebă Dorobanţu pe bătrînul cu barbişon din dreapta sa.

— Se spune că de inimă. La o asemenea vîrstă, de cele mai multe ori din cauza inimii ţi se trage moartea.

— Acu' vreo cîteva zile, cînd l-am întîlnit, nu ştia, se amestecă în vorbă Dorobanţu, vorbind la rîndul său tare ca să fie auzit de toţi. Eu tocmai mă întorceam de la ASCAR şi, întîlnindu-l, l-am întrebat cum stă cu inima. Ce credeţi că mi-a răspuns? Că fusese recent la control şi medicul i-a spus că are inima sănătoasă tun. Dar pesemne că s-a înşelat medicul.

Cei prezenţi îl ascultară, unii probabil întrebîndu-se dacă nu cumva este vreo rudă, dar de vorbit nu vorbi decît spînaticul cu obrajii scofîlciţi:

— Ei, asta nu înseamnă neapărat că medicul a fost un ageamiu. Dar la o vîrstă ca a lui motorul se poate gripa cînd nici nu te-aştepţi.

Dorobanţu înţelese că dintre cei prezenţi,

nimeni nu avea îndoieli în legătură cu moartea bătrînului. Cel puţin formal păreau cu toţii convinşi că Aram murise de moarte bună. De aceea, îşi întrebă vecina:

— Vă rog, dumneavoastră o cunoaşteţi pe madam Nicoleta?

— O cunosc, desigur.

— Îmi puteţi spune dacă se află printre persoanele de faţă?

— A fost. A plecat cu puţin înainte de venirea matale. Aşa e ea. Vine, pleacă, nu are astîmpăr. Urcă de atîtea ori scările, încît mare minune dacă n-are s-o păţească şi ca din cauza inimii. Dar ce treabă ai cu ea?

— Aş vrea să-i transmit ceva din partea mătuşii mele, găsi un pretext Dorobanţu. Locuieşte la parter?

— Nu, la etajul întîi. Apartamentul trei.

— Mulţumesc.

— Poate pică ea aici. N-are astîmpăr, de parcă ar avea viermi.

Dorobanţu mai stătu cîteva minute, apoi spuse către vecinii săi:

— Am să ies puţin să fumez o ţigară.

Coborî la etajul întîi şi sună la apartamentul trei. Dorobanţu îşi dete scama cum o văzu pe bătrînă care îi deschise că era tocmai aceea pe care o căuta.

— Pe cine cauţi, tinere? se răsti la el.

— Pe dumneavoastră.

— Pe mine? Iacătă-mă! Ce pofteşti?

Madam Nicoleta era o fărîmiţă de femeie, slabă ca o scîndură, cu părul alb, prins într-un coc drept pe creştet, cu un nas cîrn şi ridicol şi cu un neg enorm pe bărbia aproape inexistentă.

— Aş vrea să discut ceva cu dumneavoastră. Puteţi să mă primiţi pentru cîteva minute?

Îl măsură din cap pînă în picioare, pe urmă tot răstit:

— Dar dacă eşti vreun hoţ? Vreun bandit şi vrei să mă prazi?

— Am eu mutră de hoţ?

— Aia de au mutră de bandiţi nu-s bandiţi decît numai în filme. În viaţă, bandiţii au mutre de oameni cumsecade, aşa ca de-alde dumneata.

— Sînt de la miliţie, tovarăşă Nicoleta, şi vreau să vă întreb...

Bătrînă nu se lăsă convinsă. Întrerupîndu-l îl întrebă:

— Vrei să te cred că eşti de la miliţie numai fiindcă o spui? Fă-mi dovada, tinere.

— Poftim!

Şi-i arătă legitimaţia.

Bătrînă nu se mulţumi numai cu atîta. I-o luă din mînă şi abia după ce o cercetă dincolo de uşa pe care i-o închisese în nas îi dădu drumul în casă.

— Acuma m-am convins că eşti de la miliţie. Să nu mi-o iei în nume de rău. Dar trebuie să fim vigilenţi. Parcă poţi să ştii ce fel de om este un ăla care îţi sună la uşă, numai fiindcă îţi vorbeşte politicos şi îţi zîmbeşte amabil!

— Aşa-i, tovarăşă Nicoleta.

Între timp ajunseră în camera de oaspeţi şi bătrînă îl pofti să ia loc.

— Acuma, spuneţi, tovarăşe, ce treabă aveţi cu mine, îl invită ea să vorbească aprinzîndu-şi o ţigară de foi.

Cît era de stăpîn pe sine, totuşi Dorobanţu nu-şi putu ascunde uimirea. Se holbă pur şi simplu la fărîmiţa aceea de femeie, slabă ca o scîndură, care deprinsese obiceiul să fumeze nici mai mult, nici mai puţin decît ţigări de foi.

— Tovarăşă Nicoleta – începu Dorobanţu – ce părere aveţi de moartea lui Aram Şimandan?

— Păi dacă doctorul a dat autorizaţia de înmormîntare, eu ce părere să mai am?

— Eu am auzit că aveţi părerea că Aram Şimandan n-a murit de moarte bună.

— Păi dacă doctorul a dat autorizaţia de înmormîntare? o ţinu ea, una şi bună.

— Doctorul mai poate să şi greşească. Ce, parcă a venit cineva să-i atragă atenţia: bagă de seamă, doctore, că nu-i lucru curat cu decesul ăsta? N-a venit. Dumneavoastră dacă aţi fi fost în locul lui, n-aţi fi dat-o?

— Ba aş cam fi dat-o.

— Vedeţi? Aşa că spuneţi-mi şi mie ce bănuială aveţi.

— Am bănuiala că n-a murit de moarte bună.

— S-a sinucis?

— Ba a fost omorît. Şi cînd spun asta, ştiu eu ce ştiu.

— Cine, ce să aibă cu un biet bătrîn ca el? se prefăcu Dorobanţu că se îndoieşte.

— Cine? E greu să-ţi şi spun cine l-a omorît. Poate că nevastă-sa.

— A trăit o viaţă întreagă cu el şi nu l-a omorît. Şi tocmai acuma, la bătrîneţe? Parcă mulţi ani mai avea el de trăit?

— Eu n-am zis că fără doar şi poate ea l-a omorît. Eu mi-am dat numai cu presupusul.

— Şi că n-a murit de moarte bună tot cu presupusul ţi-ai dat? întrebă Dorobanţu, nu fără un pic de ironie, fiindcă, în sinea sa, nu prea credea că bătrînul Aram fusese omorît.

— Asta nu. Că l-a omorît careva nu încape pic de îndoială. Ţi-o spun eu, Nicoleta.

— Tovarăşă Nicoleta, dumneata faci o afirmaţie gravă. Pretinzi că Aram Şimandan n-a murit de moarte bună. În asemenea cazuri o simplă afirmaţie nu e suficientă. Ai vreo dovadă?

— Păi dacă nu mă laşi să-ţi explic!

— În cazul acesta, te rog să mă ierţi. Am să te

ascult, fără să te mai întrerup, pînă la sfîrşit.

Fărîmiţa de femeie, înainte de a continua, pufăi de cîteva ori din trabuc.

— Pesemne că dumneata mă crezi pe mine copil, începu ea să-l ia la rost. Dar ce zic eu, copil! Că pînă şi un copil ştie că nu poţi aduce învinuiri fără să ai şi dovezi. Adică, îţi fac eu dumitale impresia că am ajuns într-un asemenea hal de prostie? Spune-mi, îţi fac eu sau nu o asemenea impresie? îl somă fumătoarea de trabuc să răspundă.

— Da' de unde!

— Păi atunci cum de ai putut crede că sînt în stare să-mi dau drumul la gură fără nici o bază?

— N-am crezut asta. Am întrebat numai, se scuză el ipocrit.

— Eu, tovarăşe, sînt femeie cu schepsis. Eu dacă spun, de pildă, că madam Suzi de la parter e o împuţită, apoi să ştii că aşa este. N-o spun în vînt. Eu îţi pot dovedi că este o împuţită şi că nu merită să stea în bloc.

— Nu este nevoie, tovarăşă Nicoleta. Te cred şi fără să mi-o dovedeşti.

— Dar nici nu am de gînd să fac una ca asta.

Dacă nu ţine de resortul dumitale s-o evacuezi pe împuţitura aia de Suzi, ce rost ar mai avea să-ţi răpesc timpul, şi mai ales pe al meu, că am o groază de treabă?!

— Îmi închipui. Cu răposatul Aram însă…

— Cu răposatul Aram s-a întîmplat că a murit înainte de a-i veni ceasul. Dumneata nu-l ştiai?

— Nu! răspunse Dorobanţu.

— Om bun, tovarăşe, cum nu „se există” un altul. Totdeauna a fost aşa. Dar mai ales după ce i s-a prăpădit băiatul a devenit bun şi blînd ca un mieluşel. Ce să-i faci! Soarta-i pentru unii mumă, pentru alţii ciumă. Cu bietul Aram a fost ciumă. Băiatul ăl adevărat, de sînge, la balamuc. Celălalt, luat de suflet de la „corecţie”, în pămînt, că şi-a pus pistolul în tîmplă, şi pac! Băiat tînăr, la douăzeci de ani!… Lucru curat n-a fost nici atunci. Da' eu n-am prins mişcarea. A cercetat ea, miliţia, adică dumneavoastră, şi poate că ceva veţi fi aflat. Dacă n-aţi aflat tot, nu înseamnă că a fost lucru curat. Şi acu', iaca moare bietul Aram, aşa, dintr-o dată. Cu nevastă-sa, Sonia, n-a trăit el bine niciodată. Rea ca o scorpie. Eu sînt femeie, tovarăşe, dar ţi-o spun pe a dreaptă. Sînt bărbaţi care, oricîte păcate ar fi făcut aici pe pămînt, după ce mor se duc direct în rai. Că au

avut parte de iad pe lumea asta, trăind cu femei ca de-alde Sonia. Parcă-i era duşman, şi nu bărbat cu cununie, zău aşa. Bietul om aproape că nici nu avea casă. Că scorpia de Sonia nici măcar o cafea ca lumea nu se pricepea să-i facă. La mine venea cînd i se făcea poftă: „Madam Nicoleta – mă ruga el – am venit să-mi faci o cafeluţă. Cum o faci dumitale – aşa zicea el: dumitale – nimeni nu se pricepe”. Şi îi făceam. Îmi făceam şi mie una. Beam cafea şi stăteam la o parolă. Îmi mai trecea şi mie de urît. Că eu mai toată ziua sînt singură. Ginerele meu e ştab mare la minister. Dimineaţa slujbă, după-amiaza slujbă, aproape în fiecare zi. Fie-mea e profesoară la liceu, directoare „ajuctă”. Cînd o cauţi, la şcoală. Copii n-au. Sînt singură acasă. Dacă nu m-aş lua cu treaba, m-aş prăpădi de urît. De aceea, cînd venea Aram, mă bucuram că mai am cu cine schimba o vorbă. La drept vorbind, Aram era un om căruia îi plăcea să vorbească numai el. Dinspre partea mea însă nu era nici un bai, fiindcă n-aş putea spune despre mine că sînt o femeie guralivă, cum sînt altele, să nu mai dau exemple, că pe alea tot nu le cunoşti. Dar parcă dumneata nu ştii cum sînt unele femei!

— Ştiu, desigur că ştiu, fu de acord Dorobanţu, convins fiind că avea în faţa sa un

asemenea specimen de femeie guralivă.

— Mie îmi plăcea să-l ascult. Era în stare să vorbească ore întregi fără să obosească.

— Dar ce avea de povestit atîta? vru să afle Dorobanţu.

— Ce? Numai despre covoare şi ceasuri vorbea. A fost răposatu' Aram – Dumnezeu să-l ierte! – om umblat, nu glumă. Pe unde nici nu gîndeşti a umblat cu negustoria lui. Povestea cîte văzuse şi cîte i se întîmplaseră pe acolo pe unde umblase după covoare. Să vezi şi să nu crezi, zău aşa. Nu-ţi mai spun ce mare plăcere îi făcea să povestească de ceasurile sale. Cîteodată venea să-mi arate vreunul pe care îl ascundea în buzunar, ca să nu-l vadă scorpia de Sonia. Vreo vechitură, să nu te pleci s-o ridici de jos. El se uita la cîte o palaşcă de ceasornic, să-ţi găurească buzunarul nu alta, de parcă ar fi avut în faţa sa o bucată de aur. Şi ştia în legătură cu fiecare ruginitură cîte o poveste întreagă. Multe mi-a mai povestit. Dar nu le ţin minte! Că eu am început să cam uit. Parcă îl aud pe răposatu' Aram: „Madam Nicoleta, oare ţi-am mai povestit că regele – zicea că-i un rege franţuz – a comandat ceasul acesta pentru amanta lui… “ El nu zicea amantă. Folosea un alt cuvînt, dar l-am

uitat.

— Favorita?

— Da, ăsta-i cuvîntul pe care îl folosea. El ştia şi numele favoritei, deşi eu şi pe al ei l-am uitat. Dumneata eşti tînăr, încă nu-ţi poţi da seama ce rău e să uiţi.

— Ba da! se grăbi el să protesteze. În definitiv, nu trebuie să vă pară rău că aţi uitat ce anume aţi discutat cu Aram. Pe mine nu asta mă interesează.

— Ştiu!... Ştiu că pe dumneata nu te interesează. Că, la drept vorbind, nu-i nici pentru mine o nenorocire că am uitat. Dacă ar ţine minte toate cîte aude sau i se povestesc, omul ar trebui să aibă un cap cît o butie.

— Tovarăşă Nicoleta – îşi pierdu el răbdarea – tot nu mi-aţi povestit cum e cu moartea lui Aram Şimandan. Sînt grăbit. De un sfert de oră trebuia să fiu în altă parte.

— Atunci du-te acolo şi întoarce-te după ce termini treaba.

— La noi treaba nu se termină niciodată. Aşa că prefer să rămîn. Dar, vă rog, mai pe scurt.

— Mai pe scurt decît atît nici că se poate,

tovarăşe. Că doar nu vei fi vrînd să vorbesc ca telegraful.

— Nici aşa…

Şi oftă resemnat.

— În ajun de a muri, adică alaltăieri, cam pe la prînz, sună cineva. Mă duc să deschid. Era Aram. „Madam Nicoleta – zice el – ai dumitale timp să-mi faci o cafeluţă?” „Intră, domnu' Aram”, îi răspund eu bucuroasă, că tocmai terminasem treaba şi mă gîndeam ce să mai scornesc. Am făcut cafelele, i-am pus una dinainte, mi-am aprins un trabuc şi am aşteptat să înceapă a povesti, aşa cum îi era obiceiul. Dar el nici gînd. Şi abia atunci am băgat de seamă că nu era în apele lui. „Domnu' Aram – îl întreb – oare mă înşel eu sau, într-adevăr, nu ţi-s boii acasă?” El s-a uitat la mine, a oftat, iar s-a uitat, a sorbit o dată din ceşcuţa de cafea şi pe urmă numai ce-l aud: „Madam Nicoleta, nu-i bine de loc”. „Ce nu-i bine de loc, domnu' Aram?” l-am întrebat. „Cu mine nu e bine”, mi-a răspuns el. „Şi, mă rog, de ce nu e bine?” „Fiindcă, madam Nicoleta, mă paşte o primejdie. Pot spune, o mare primejdie, madam Nicoleta”, mi-a răspuns el. „Domnu' Aram, eu femeie proastă nu sînt şi cred că nici dumneata nu mă consideri aşa. Răposatu'

bărbatu-meu – Dumnezeu să-l ierte – spunea că singurul meu cusur este că sînt prea deşteaptă. Dar cu toate că proastă nu sînt, iaca mă jur că nu-mi dă prin minte ce fel de primejdie ar putea să pască pe unul ca dumneata, om blajin şi bătrîn”, i-am răspuns, şi zău că spuneam adevărul. El s-a uitat la mine şi m-a întrebat: „Madam Nicoleta, dumitale poţi să păstrezi un secret?” „Pot, domnu' Aram”, i-am răspuns. Se mai codeşte puţin, pe urmă se hotărăşte: „Madam Nicoleta, nu sînt chiar sigur, dar s-ar putea ca să nu am parte să mai beau multe cafeluţe făcute de dumitale”. „Eşti bolnav, domnu' Aram?” l-am întrebat. Că aşa m-am gîndit atunci: A fost omul la doctor şi a descoperit că suferă de vreo boală fără leac. El însă mă lămuri că nu era vorba despre vreo boală. „Sînt sănătos tun, madam Nicoleta, dar multe pîini nu mai am de mîncat, să ştii”. „Adică ţi-a pus cineva gînd rău, domnu' Aram?” l-am întrebat. A dat numai din cap. „Dar ce i-ai făcut ăluia, de vrea să te omoare?” am întrebat iarăşi. „Nu i-am făcut nimic, madam Nicoleta”, mi-a răspuns el. „Atunci de ce vrea să te omoare?” „E o poveste tare încurcată, mi-a răspuns oftînd. Dacă ţi-aş povesti-o, tot n-ai înţelege nimic”. „Că n-oi fi cea mai proastă femeie de pe faţa pămîntului”, m-am cam burzuluit eu. „Nu te supăra, madam Nicoleta, dar

lucrurile aşa stau. E atît de încurcată, încît n-ai înţelege nimic chiar dacă ţi-aş povesti. E atît de încurcată, încît mai-mai că nici eu nu înţeleg”. „Cum, domnu' Aram? Ştii că cineva vrea să te omoare, şi dumneata aştepţi s-o facă?” m-am revoltat. „Nu e nimic de făcut, madam Nicoleta”. „Cum nu mai e nimic de făcut! am ţipat la el. Du-te la miliţie şi plînge-te. Să te apere, că ce altă treabă au ei acolo, decît să ne apere de hoţi şi de tîlhari?” El a clătinat capul şi mi-a răspuns: „În povestea asta miliţia nu are ce să se amestece”. Dar eu crezi că m-am lăsat? Aş! „Dacă nu te duci dumneata – l-am ameninţat – domnu' Aram, am să mă duc eu la miliţie să le spun”. „Ba asta n-ai s-o faci, madam Nicoleta”, s-a speriat el. „Şi dacă am să mă duc totuşi?” „Dacă ai să te duci şi dacă au să mă întrebe, eu am să spun că nu ţi-am zis nimic, că habar n-am ce urmăreşti să spui, că pe mine nimeni nu vrea să mă omoare”. M-am gîndit că dacă mă duc la miliţie şi spun, iar el tăgăduieşte, au să creadă tovarăşii de acolo că m-am scrintit la cap. Atunci i-am spus: „Bine, domnu' Aram, n-am să mă duc”. S-a bucurat şi mi-a spus: „Ştiam că ai să mă înţelegi. Că doar ne cunoaştem de atîţia ani, şi în ultimul timp sîntem puţin şi prieteni. E adevărat, madam Nicoleta?” „Adevărat, domnu' Aram”. „Dacă sîntem prieteni, pot să te rog ceva, nu-i aşa?” „Roagă-mă, domnu'

Aram”, i-am răspuns eu. Mi-a arătat atunci pachetul cu care venise şi pe care îl pusese pe masă în faţa lui şi mi-a spus: „Am în pachetul ăsta, madam Nicoleta, un ceas. Ai vrea să-l păstrezi dumitale cîteva zile?” „Ţi-l păstrez, domnu' Aram”, m-am învoit. „Am să vin eu să-l iau. Dar dacă mi se întîmpla ceva, între timp, dumitale să păstrezi ceasul pînă cînd are să vină altcineva să ţi-l ceară. Să-l ascunzi bine, madam Nicoleta, şi să rămînă între noi”. „Bine, domnu' Aram. Prietenul la nevoie se cunoaşte”.

Am luat pachetul şi l-am băgat în debara în despărţitura de sus, acolo unde ţinem lucruri de care nu mai avem nevoie. Pe urmă, n-a mai stat mult şi a plecat, mulţumindu-mi şi iarăşi mulţumindu-mi. Bietul Aram!… De atunci, viu, nu l-am mai văzut.

Şi bătrînă „madam Nicoleta” oftă şi lacrimă.

— A venit cineva după pacheţel?

— Nimeni.

— Vrei să mi-l arăţi şi mie?

— Nu-l mai am. A dispărut.

— Cum?

— Aşa cum ai auzit. A dispărut, tovarăşe.

— Tovarăşă Nicoleta, poate că l-ai pus în altă parte şi ai uitat. Se mai întîmpla. Mi s-a întîmplat şi mie de mai multe ori.

— Vei fi uitînd dumneata, deşi eşti mai tînăr decît mine; dar eu în privinţa asta am ţinere de minte, aşa să ştii, se supără ea. Dacă îţi spun că a dispărut, apoi să ştii că aşa s-a întîmplat.

— Ai căutat bine?

— Am căutat.

— Asta înseamnă că a fost furat în timp ce dumneata erai plecată.

— Păi altceva ce vrei să însemne?

— Altceva v-a mai lipsit din casă?

— Nimic. Nici măcar un ac. Hoţul n-a venit decît după ceasornic.

— Cînd ţi-ai dat seama că nu-l mai ai?

— Azi de dimineaţă, cînd mă hotărîsem să mă duc la miliţie şi să spun tot ce ştiu în legătură cu moartea lui Aram. Voiam să vă aduc şi pachetul.

— Şi pînă azi-dimineaţă n-ai observat că, în lipsa dumitale, a fost pe aici un musafir nepoftit?

— N-am observat.

— Nu ai găsit nicăieri răscolit?

— Pachetul a dispărut din debara, de parcă eu l-aş fi luat de acolo.

— Adică, de ce dumneata?

— Fiindcă nu se cunoaşte de fel că a umblat acolo o mînă străină.

Raţionamentul bătrînei era just. Totuşi, dacă altcineva decît ea luase pachetul fără să lase nici un fel de urmă, înseamnă că acel altcineva ştia precis locul unde bătrînă îl ascunsese.

— În cazul acesta ar trebui să tragem concluzia – îşi spuse tare gîndul – că, în lipsa dumitale, a intrat în casă Aram şi a luat pachetul.

Bătrînă se uită la el ca şi cînd voia să se convingă dacă nu cumva interlocutorul ei, brusc, îşi pierduse minţile.

— Ce mai miliţian eşti şi dumneata! Păi, ce rost avea să intre în casa mea pe ascuns, cînd putea să vină şi să-mi spună: „Madam Nicoleta, dă-mi înapoi pachetul pe care ţi l-am dat în păstrare”. Nu te supăra, tovarăşe, dar de mult timp nu mai mi-a fost dat să aud o prostie atît de mare. Şi, mă rog, de unde cheie? Dumneata ai observat ce iale avem noi? Iale, nu glumă! Auzi

colo vorbă. Mi-l dă de bună voie spre păstrare, şi pe urmă tot el vine şi-l ia, pe ascuns, ca hoţii!

— Ai dreptate, tovarăşă Nicoleta. Dar atunci, ia să ne mai gîndim. Dacă n-a fost nici dracu' şi nici Aram, atunci cine altul ar mai putea fi? Fiica dumitale, poate?

— Ea?

— Vreau să spun, poate că a căutat ceva în debara şi, dînd întîmplător de pachet, l-a luat şi l-a pus în altă parte.

— Fiică-mea nici n-a văzut pachetul.

— Nici ginerele dumitale?

— Nici.

— Aram a văzut unde ai ascuns pachetul?

— A văzut. Era uşa deschisă dinspre debara.

— În cazul acesta nu ne rămîne decît să presupunem că însuşi Aram i-a spus hoţului de unde să-l ia.

Bătrînă, care avea o minte isteaţă, replică imediat:

— O fi aşa cum spui dumneata. Dar eu mă întreb: de ce l-a trimis pe hoţ, şi n-a venit singur

să şi-l ia?

— Şi asta e drept. În acest caz înseamnă că nu el l-a trimis pe hoţ, ci hoţul s-a priceput să-l tragă de limbă pe Aram.

— O fi aşa cum spui, că voi ăştia de la miliţie vă pricepeţi să prindeţi mişcarea.

— Trebuie, tovarăşă Nicoleta. Că dacă nu ne-am pricepe, ehei, ce mai huzur ar fi pentru hoţi şi ticăloşi, şi ce amar pentru bieţii cetăţeni cinstiţi ca de-alde dumneata! Acuma eu trebuie să plec. Îţi mulţumesc pentru informaţii. Dar uitam să te întreb. Ştii poate cînd are să aibă loc înmormîntarea lui Aram?

— După amiază.

— Mulţumesc încă o dată şi la revedere! Dorobanţu coborî scările în goană vorbindu-şi în gînd:

„Cred că «şeful» va ordona autopsia”.

Telefonul sună cu apeluri scurte, parcă alarmante. Ducu ridică receptorul nu înainte de a şterge, trăgînd pe deasupra două linii orizontale, ultimul cuvînt pe care îl scrisese în carnetul în care obişnuia să-şi noteze observaţiile. Era un

carnet nou, început de numai cîteva zile, cu copertele din material plastic, cu hîrtie foarte subţire şi foarte albă. În seiful său exista un teanc întreg de asemenea carnete, care aşteptau să le vină rîndul, după cum tot în acelaşi seif, în raftul de jos, zăceau o mulţime, unele în întregime, altele numai pe jumătate, iar altele cu foarte puţine file înnegrite de creion, stilou sau pix cu pastă. Numărul paginilor scrise în fiecare carnet oglindea, într-un fel, dificultăţile pe care Ducu le avusese de întîmpinat pînă la elucidarea definitivă a „cazului" respectiv. Era acesta un obicei al lui pe care îl respecta cu sfinţenie şi numărul mare de carnete din „arhiva" sa personală corespundea numărului de cazuri rezolvate.

Trăgînd cele două linii orizontale peste ultimul cuvînt care îl nemulţumea şi preocupat să găsească un altul mai corespunzător, ridică receptorul.

— Alo, da!

— Tovarăşul maior Mănăilă?

— Da, eu sînt.

— Vă salut! La telefon căpitanul Ovezea din miliţia judiciară. Vă mai amintiţi numele meu.

— Cum să nu, tovarăşe căpitan. Tocmai mă gîndeam la dumneata!

— Da?

— Mă gîndeam să-ţi dau un telefon şi să te rog să-ţi faci puţin timp ca să stăm de vorbă în cazul Nic Şimandan.

— Sînt oricînd la dispoziţia dumneavoastră, tovarăşe maior. Ştiţi, eu tot în legătură cu acest caz v-am sunat. A cerut să mă vadă cineva pe care, de vreme ce aţi preluat dumneavoastră cercetările, cred că v-ar interesa să-l ascultaţi. Este vorba de unul Marius Mărgineanu…

— „Antricot”?

— El. Cum facem? Îl trimit cu cineva la dumneavoastră?

— Unde se află acuma?

— Aşteaptă jos.

— Ştiţi ce, tovarăşe căpitan? Mai lăsaţi-l să aştepte, în zece minute sînt eu la dumneavoastră. Am să stau de vorbă cu el acolo.

— Foarte bine. Atunci vă aştept. Să trăiţi!

„Antricot” fu introdus în biroul căpitanului Ovezea după o aşteptare de trei sferturi de oră.

Era întrucîtva neliniştit că fusese lăsat să aştepte atîta, fiindcă fusese convins că, aflînd despre ce-i vorba, căpitanul Ovezea avea să-l primească imediat.

„Antricot” arăta acuma mai tînăr. Era la fel de bine îmbrăcat şi afişa aceeaşi siguranţă.

— Să trăiţi! spuse din prag înclinîndu-se cu demnitate. Era totuşi puţin deconcertat văzînd că este primit de un ofiţer pe care nu-l cunoaşte.

— Ia loc, Mărgineanu.

— Mulţumesc.

Şi aşezîndu-se, îl sfredeli cu privirea, o privire pătrunzătoare, şireată şi inteligentă.

— Ei, despre ce-i vorba? întrebă Ducu.

— Nu vă supăraţi, aş putea să vă pun o întrebare?

— E dreptul dumitale. Te afli aici le cerere.

— Aş vrea să ştiu dacă nu se poate ca ceea ce vreau să aduc la cunoştinţă să spun tovarăşului cu care am mai stat de vorbă. Cu tovarăşul căpitan Ovezea. Parcă aşa îl cheamă.

— Poţi să-mi spui mie. Tovarăşul căpitan a trebuit să plece undeva urgent.

„Antricot” oftă.

— Dacă nu se poate, am să vă spun dumneavoastră. Numai că sînt puţin cam încurcat. Cu dumneavoastră nu ştiu de unde să încep.

— Începe de acolo de unde ai fi început dacă, în locul meu, ar fi fost căpitanul Ovezea.

— Va să zică şi dumneavoastră cunoaşteţi „chestia”.

— Bineînţeles.

— Ei, atunci aflaţi că a apărut tipul.

— Acela cu banda de magnetofon?

— Ala! Asta a fost ieri. Dimineaţa. Puneam răsaduri. Şi numai ce-l aud pe Scaramouche că latră. Scaramouche e căţelul meu, un şoricar. Deştept cîine. Dacă ar şti să vorbească, nu mi-ar mai trebui să văd chip de om. Cum vă spuneam, îl aud pe Scaramouche lătrînd. Cînd mă uit, îl văd. L-am recunoscut imediat. „Te pomeneşti că vine să-mi ceară bătrînele înapoi”, mi-am zis. Dar mă înşelam. Venise pentru o nouă afacere. „Bună dimineaţa!” mi-a zis el. „Bună dimineaţa”, i-am răspuns. „Hai în casă, că am o vorbă cu tine”, mi-a propus el. Vorbea prietenos şi tot mesteca într-

una gumă de-aia americană. Intră în casă, se uită împrejur şi mă întreabă: „Singur?” „Singur!” i-am răspuns. „N-ai gagică?” „Nu-mi trebuie”. „Brava! Muierea e dracu'. Te vinde cînd ţi-e lumea mai dragă. Tu eşti deştept”. „Mersi”, i-am răspuns. Vorbea şi trecea din cameră în cameră, ca să se încredinţeze că nu mai e nimeni în casă. „Acuma, haidem dincolo să stăm de vorbă”. Şi a luat-o înainte. S-a aşezat pe divanul unde doarme Scaramouche. A scos din buzunarul de la spate o sticlă plată cu coniac şi şi-a turnat în căpăcel şi l-a supt. „Tu bei?” m-a întrebat. „Pe stomacul gol nu beau”. „Eu beau şi pe stomacul gol”. După aia a început să mă măsoare din cap pînă în picioare. „Mă, mai facem o afacere?” întreabă el. „Depinde ce fel de afacere”, i-am întors-o eu. El se uită de jur-împrejur şi spune: „Nu-mi face impresia că te dau banii afară din casă”. „Cunoşti tu vreunul din ăia pe care îi dă banii afară din casă?” „Va să zică nu te dau banii afară din casă?” îi dă el înainte. „Nu!” i-am răspuns. „Atunci înseamnă că ai fi de acord să facem împreună o afacere.” „Dacă nu-i o treabă cu primejdie prea mare, da”, m-am învoit. „Nu-i o afacere fără rizicuri, să ştii”. „Sînt rizicuri şi rizicuri. Să vedem despre ce-i vorba”, i-am cerut. „Uite, eu nu pot să-ţi spun: faci asta şi asta şi pe urmă capeţi lozul. Eu pot să-ţi spun atîta: Este o chestie în care mergem la

parte. Dacă reuşeşte, partea ta va fi pe puţin douăzeci de bătrîne. Nu pot însă să-ţi spun ce va trebui să faci în schimb. Toată povestea va dura cel mult zece zile, să zicem. În aceste zece zile ţi se va cere să faci nişte chestii. Dacă le faci bine şi avem baftă, după zece zile capeţi pe puţin douăzeci de bătrîne. În regulă?" „Nişte chestii! Vreau să ştiu ce fel de chestii", i-am cerut să-mi spună. „Mă, tu eşti turc? Ţi-am spus că nu ştiu. Sînt chestii cu rizicuri, ce mai! Altfel de ce ţi-ar da atîţia bani. Douăzeci de mii e bani, mă, nu glumă". „Dacă e cu lăsare de sînge, nu mă bag. Vezi-ţi de altul", i-am tăiat-o. Că eu, tovarăşe anchetator, m-am ferit de aşa ceva ca de foc. Că dacă omori pe unul, ştiu eu că-i nasulie. Iei cincisprezece ani cît ai zice peşte. Cu şuteala e altceva, deşi m-am lăsat şi de asta.

— Ei, şi ce-a mai fost pe urmă?

— Scuzaţi!... Să vedeţi. M-a asigurat că nu va fi cu vărsare de sînge. Am stat şi m-am gîndit. Douăzeci de mii de lei e o sumă. Să dau cu piciorul la atîta bănet? De mult trag eu nădejdea că doar-doar mi-oi putea încropi o seră pentru trufandale: roşii, castraveţi, ardei, vinete. Ştiţi dumneavoastră că de la trufandale vine cîştigul gras. Ispita era mare, tovarăşe, şi n-am putut rezista. M-am învoit. „Şi acum ce trebuie să fac?"

l-am întrebat. „Păi eu am venit ca să ne înţelegem”. Şi ne-am înţeles. „Acuma am să mă duc să «zurui» unde trebuie. Astăzi e marţi, da?” a întrebat. „Marţi”, i-am răspuns. „Spectacolele de circ îţi plac?” m-a întrebat. „Îmi plac”. Nu l-am minţit. Teribil de mult îmi place circul. Cînd aveam şaptesprezece ani, am vrut să mă fac zburător. Mi-a fost profesor unu' Bogostan. Grozav! Dar n-a mers. N-am avut curaj atîta cît se cerea. Şi fără curaj nu poţi ajunge un zburător bun. Dar să vă spun ce s-a mai întîmplat. Cînd a auzit că-mi place circul, a scos din buzunar un bilet şi mi l-a întins. „Ai, aici, un bilet pentru spectacolul de vineri seara. Să vii neapărat. Clar?” „Clar”, i-am răspuns. „Atunci eu am întins-o”. S-a ridicat să plece. Din uşă, s-a întors şi mai mi-a spus: „Să vii vineri neapărat. Ai să primeşti dispoziţii acolo. Dar bagă de seamă. Ce ţi s-o porunci să faci, execuţi tu, nu prin procură ca rîndul trecut”. Aflase de Mîrzac. „Păi să vezi…” am încercat eu s-o scald. Dar el m-a oprit: „Lasă, că nu sînt supărat. Aşa a fost «pesa»“. A plecat. Dar ce o fi vrut să spună cu piesa, n-am înţeles. Dumneavoastră aţi înţeles? Ducu însă nu consideră necesar să-i răspundă.

— Asta-i tot? întrebă.

— Tot, tovarăşe anchetator. Adică, nu-i tot. Nu

v-am spus cum am ajuns aici la dumneavoastră. Sau presupuneţi.

— Cred că presupun. Te-ai gîndit, după aceea, că riscul e prea mare.

— Întocmai, tovarăşe anchetator. Banii mi-ar prinde bine, nu zic. I-aş arde o seră să mă invidieze şi ăia de la Gospodăriile de Stat. Dar dacă am ghinion şi mă înhăţaţi? Eu, drept să vă spun, nu mai am chef de pîrnaie. Îmi place să fiu cultivator. Eu la toate astea m-am gîndit şi am venit să vă spun.

— Foarte frumos din partea dumitale, Mărgineanu, că ai putut rezista ispitei. Dacă te vîrai şi te înhăţam – poţi să fii sigur că aşa s-ar fi întîmplat – nu mai ieşeai curînd de acolo.

— M-am gîndit eu, tovarăşe anchetator. Spune-ţi-mi, la circ să mă duc?

— Biletul îl ai la dumneata?

— Îl am.

— Ia dă-mi-l puţin.

„Antricot”' scoase din buzunar un portofel nou-nouţ, din piele. După ce găsi biletul, i-l întinse lui Ducu. Acesta îşi însemnă seria şi i-l restitui.

— Neapărat va trebui să te duci la spectacol. Dar, ia spune-mi, Mărgineanu, ţinere de minte ai?

— Am, tovarăşe anchetator.

— Care va să zică, poţi ţine minte un număr de telefon. Îi spuse numărul, apoi adăugă: Dacă între timp se întîmpla ceva şi vrei să mă anunţi, telefonează la numărul pe care ţi l-am dat.

— De cine să întreb?

— Să spui că vrei să vorbeşti cu tovarăşul Manole. Şi bagă de seamă să nu uiţi numărul.

— L-am scris în cap, tovarăşe Manole.

După plecarea lui „Antricot”, Ducu mai stătu de vorbă cu căpitanul Ovezea, căruia îi ceru unele amănunte în legătură cu „Antricot”, după care se întoarse la sediu. Îl găsi pe sublocotenentul Picioruş, care, la rîndul său, abia se înapoiase de pe teren.

— Picioruş, chiar aveam neapărată nevoie de dumneata. Du-te repede la Circul de Stat şi vezi dacă s-au vîndut biletele din dreapta şi din stînga acestui loc. Dacă e unul liber, cumpără-l dumneata. În cazul cînd nu găseşti, atunci fă rost

de un bilet în rîndul din spate. Trebuie neapărat să văd spectacolul. De fapt, n-ar strica să cumperi două bilete. Da, da, cumpără două bilete. Poate merge şi tovarăşul căpitan Tudoraşcu.

Era anunţat un spectacol obişnuit. Cu toate acestea, publicul nu lipsea. Cu cinci minute înainte de începere, sala era aproape plină.

„Antricot” venise de zece minute. Era, ca de obicei, elegant îmbrăcat şi paliditatea mai accentuată de data asta – poate din cauza neliniştii – dădea chipului său plăcut la vedere nu ştiu ce aer de nobleţe care nu scăpa neobservat. Ducu, care la numai cîţiva paşi de el răsfoia distrat programul, observă că destule femei îi aruncau priviri nu lipsite de interes. De altfel, căreia dintre ele i-ar fi trecut prin minte că bărbatul acela elegant şi cu un aer atît de distins era un fost infractor, poreclit „Antricot” fiindcă spărsese într-o noapte o măcelărie.

Patruzeci şi opt de ore se scurseseră de cînd „Antricot” se prezentase de bunăvoie la Direcţia Generală a Miliţiei Capitalei, ca să-l „ciripească” pe „tip”. În tot acest timp Ducu nu mai primise nici un telefon de la el, ceea ce însemna că nu

avusese alte noutăţi a-i comunica. De altfel, Ducu fusese informat că „Antricot” stătuse tot timpul acasă, îngrijind de grădină, şi că nimeni nu venise să-l viziteze. Nu mai încăpea nici o îndoială că la circ avea să i se încredinţeze prima „misiune”. Ducu îşi imagina cum se vor petrece lucrurile. Probabil în timpul reprezentaţiei, cînd atenţia tuturor spectatorilor avea să fie concentrată în arenă, omul de legătură va intra în vorbă cu „Antricot” sau poate îi va strecura un bileţel. Era acesta un procedeu banal şi, dacă într-adevăr aşa urma să se petreacă lucrurile, însemna că duşmanii cu care Ducu avea de luptat nu se puteau lăuda cu o imaginaţie prea bogată. Or Ducu ştia, din experienţa de pînă acuma, că cea mai mare bătaie de cap i-o dăduseră infractorii cu imaginaţie.

În sfîrşit, soneria anunţă începerea spectacolului. „Antricot”, care tot timpul cercetase atent pe toţi aceia care se perindaseră prin faţa sa, în speranţa că va zări pe acela care îi dăduse întîlnire, intră în sală. La cîteva secunde îl urmă şi Ducu. „Antricot”, care nu se aşteptase să-l întîlnească, dădu dovadă de atîta stăpînire de sine, cît era necesară ca să nu se trădeze că-l cunoştea.

„Antricot” îşi ocupă locul. În stînga sa se

aşează Picioruş. Locul din dreapta rămase liber. Ducu se aşează în rîndul din spate. Faptul că scaunele erau dispuse în amfiteatru constituia un avantaj. Putea să observe pe „Antricot” fără nici un efort.

În ultima clipă, cînd orchestra deja începuse să atace uvertura, locul din dreapta lui „Antricot” se ocupă. Cînd Ducu văzu de către cine, cu greu se abţinu să nu fluiere, aşa cum obişnuia ori de cîte ori făcea o descoperire neaşteptată. Şi, într-adevăr, Ducu avea acum un motiv puternic să fluiere a mirare. Fotoliul din dreapta lui „Antricot” fu ocupat de Nastasia Iovănică.

„Antricot”, impresionat de frumuseţea, dar, mai ales, de prestanţa necunoscutei de lîngă el, se uită la ea cu atîta admiraţie, încît Ducu fu convins că nici nu-i trecea prin minte că ea era aceea de la care trebuia să primească dispoziţii. În schimb, din cînd în cînd, se uita cu coada ochiului la Picioruş – pe care nu-l cunoştea – a cărui înfăţişare i se părea mai aproape de imaginea pe care şi-o făcuse despre acela cu care urma să se întîlnească.

Temîndu-se să nu fie recunoscut. Ducu se întrebă dacă nu era cazul să-şi schimbe locul. Cîntări bine avantajele şi dezavantajele şi se

mută în alt rînd.

Acuma supravegherea Nastasiei rămase numai în sarcina lui Picioruş. Picioruş însă avea ochi ageri şi, în consecinţă, se putea încrede în el. Ducu nu putea vedea decît capetele celor trei: al lui Picioruş, al lui „Antricot” şi al Nastasiei. Dintre toţi trei, cel mai neliniştit părea a fi „Antricot”. Ducu îl vedea întorcîndu-se ba la dreapta, ba la stînga. Era acesta un indiciu că încă nu se întîmplase nimic.

Numerele se succedau unul după altul, îndelung aplaudate de un public generos, cu toate că ele nu excelau prin măiestrie.

La pauză, Ducu părăsi printre primii sala. Lumea se îngrămădea la bufet. Fumătorii îşi aprindeau ţigările. „Antricot” îşi aprinse şi el una şi începu să tragă din ea cu sete, într-un anumit fel, vulgar, care contrasta cu ţinuta sa vestimentară şi cu aerul său de om „subţire”. După figura sa, evident dezamăgită, Ducu înţelese că legătura încă nu se stabilise. Nastasia nu se arătă. Nu se arătă nici Picioruş, care avea consemn să n-o piardă din ochi.

Pauza luă sfîrşit. Spectatorii se grăbeau să termine ţigările, ca să se întoarcă în sală. Ducu îşi ocupă locul printre ultimii. În timpul pauzei, în

arenă fusese întinsă plasa. Urma unul din numerele care dau cele mai multe emoţii spectatorilor: „zburătorii”.

Iată-i apărînd în arenă. Doi bărbaţi şi o fată. Salută publicul, care le răspunde prin ropote de aplauze. Fata se prinde de o frînghie care o trage sus pînă la un trapez. Toţi îşi îndreaptă privirile într-acolo. Ea sa leagănă graţios pe trapez şi surîde nu mai puţin graţios. Se urcă şi ceilalţi zburători. Şi tocmai cînd cei trei erau pe punctul să execute numărul lor dificil, Nastasia se ridică de la locul ei şi părăseşte sala. Ducu lăsă să treacă un minut, apoi o urmă. O văzu îndreptîndu-se spre ieşire, urmărită de privirile admirative ale garderobierelor. Cîteva minute mai tîrziu, Nastasia se urcă într-o maşină. Porni motorul şi imediat dispăru în noapte.

„Pe unde o fi umblînd zăbăucul de Bogdan?” se întrebă Ducu, revenind în sală.

Obişnuit, la un spectacol de circ, actul al doilea este mai scurt decît primul. Nici acesta la care asista Ducu nu făcu excepţie. Totuşi, lui Ducu i se păru foarte lung.

După spectacol, Ducu şi Picioruş părăsiră foaierul circului printre ultimii. Se întîlniră, ca din întîmplare, pe Dorobanţi.

— Ei? întrebă Ducu, deşi din privirea lui Picioruş înţelesese încă mai dinainte că nu se întîmplase nimic.

— Tovarăşe maior, categoric, nimic.

— Nimic! Mi-am dat seama şi după mutra dezamăgită a lui „Antricot”.

— Cum vă explicaţi, tovarăşe maior?

— Ştii cine era femeia aceea frumoasă care a stat în dreapta lui „Antricot”? Nastasia Iovănică.

— Tovarăşe maior, să te doară capul, nu alta, cum ar spune tovarăşul căpitan Bogdan Tudoraşcu. Or în cazul acesta…

— În cazul acesta, ce, Picioruş?

— În cazul acesta, ce treabă poate să aibă ea cu unul ca „Antricot”?

— Asta-i problema, Picioruş. Ea lucrează doar la invenţie. Şi în cazul acesta, vorba dumitale: ce treabă are ea cu unul ca „Antricot”? Sau dacă n-are, de ce a venit la circ?

— Dacă însă are treabă, tovarăşe maior, şi a venit ca să-i dea vreo însărcinare, de ce totuşi n-au luat legătura?

— Este şi aceasta o întrebare, Picioruş. Află

însă că nu e singura.

Capitolul VII

„ANTRICOT” SE TEME SA NU FIE „TĂIAT”

Bogdan abia se trezise din somn. Cu ochii închişi, bîjbîi după telefon. Îl găsi, îl luă în pat şi, abia izbutind să deschidă un ochi, formă numărul Doinei Robescu. Un minut, două, trei... Nimeni nu venea să ridice receptorul, şi să răspundă. Şi tocmai cînd se pregătea să trîntească furios receptorul în furcă, auzi un „alo” la capătul celălalt al firului.

— Doina, dumneata eşti?

— Eu. Cine vorbeşte?

— Dan. În sfîrşit, bine că te-am putut prinde la telefon. De patru zile te sun mereu.

— Serios? Nu mi-am închipuit că ai putea fi dumneata.

— Dar cine ai crezut că te sună?

— Oricine, afară de dumneata.

— Şi de ce nu eu, Doina?

— Pentru că am fost sigură că nu-mi vei mai telefona. Oricare alt bărbat în locul dumitale s-ar fi simţit jignit după cele întîmplate.

— Orice bărbat, Doina, dar nu un prieten. Or noi sîntem prieteni.

— Poate tu. Eu nu-ţi sînt prietenă. Dacă m-aş considera prietena ta, nu te-aş fi jignit.

— Dar nu tu m-ai jignit. Prietena ta. Cum îi spune?

— Cum, i-ai uitat numele?

— I l-am uitat. A fost atît de nesuferită.

— Va să zică, ai putut uita că ea se numeşte Nastasia?

— Ţi-am explicat doar că am marea facultate de a uita tot ceea ce vreau să uit. În special, lucrurile neplăcute. După cum vezi, am descoperit secretul fericirii.

— În definitiv, ce vrei dumneata?

— Să te văd, Doina.

— Şi de ce vrei să mă vezi?

— Ca să te văd. Am nevoie de dumneata, Doina. Am mare nevoie.

— E aproape caraghios ceea ce spui. Nu pot crede că cineva ar putea avea nevoie de mine. Dar, explică-mi: în ce fel ai nevoie de mine?

— Nu la telefon.

— Prefer la telefon.

— Bine, fie şi la telefon, dacă aşa vrei tu. Te rog, numai, să mă urmăreşti atent, fiindcă e foarte complicat. Ştii, am nevoie de tine, fiindcă, de fapt, dumneata ai nevoie de mine.

— Eu am nevoie de dumneata? Eşti sigur?

— Absolut sigur.

— Va să zică ai crezut tot ceea ce ţi-am spus în cele două daţi cînd ne-am văzut!

— Nici nu mai ţin minte ce mi-ai spus. Sau, dacă vrei, n-ai spus nimic din ceea ce ai simţit nevoia să spui şi nu ai avut curajul.

— Totuşi, mi se pare că eşti inteligent.

— Mersi! Dar…

— Ştii, Nastasia susţinea că eşti cam… bleg.

Scuză-mă, aşa spunea Nastasia.

— În schimb, eu am părerea despre ea că e foarte deşteaptă. Diabolic de deşteaptă.

— Ai spus diabolic de deşteaptă?

— Da, aşa am spus.

— Cînd am să-i spun, cred că are să-şi schimbe părerea despre tine.

— Vrei să spui că n-are să mă mai creadă bleg?

— Exact! N-are să te mai creadă bleg. Şi ştii de ce? Fiindcă ea are aceeaşi părere despre sine. Chiar ieri mi-a spus: „Doina, sînt diabolic de deşteaptă şi cîteodată aş prefera să fiu tîmpită”.

— Poţi să-i spui din partea mea că nefericirea ei constă în faptul că nu poate fi din cînd în cînd şi tîmpită.

— E, să ştii, nefericită.

— Crede-mă, mi se întîmpla pentru prima dată să ştiu că cineva este nefericit şi să nu-mi fie milă de el.

— Asta înseamnă că n-ai uitat jignirea.

— A, nu pentru asta. Îmi este profund

antipatică. Cred că e singura femeie pe care aş fi în stare s-o bat fără nici un fel de remuşcare şi fără să-mi fie ruşine de ceea ce fac.

— Ce am să rîd într-o zi!…

— Cînd?

— Cînd ai să te îndrăgosteşti de ea. Dumneata o urăşti, dar mi se pare că, de fapt, ai şi început s-o iubeşti.

— Nu vorbi prostii, Doina. Mie, personal, Nastasia îmi este indiferentă. Este, dacă vrei, genul de femeie în faţa căreia devin imun. Dar dacă îmi este antipatică, dacă aş fi în stare s-o bat fără remuşcări, află că numai din cauza dumitale.

— Asta ce vrea să mai însemne?

— Ai s-o afli imediat. Adică, ai s-o afli după ce voi izbuti să-ţi explic – încă n-am făcut-o – de ce am nevoie de dumneata.

— Nu-i explicaţia pe care mi-ai dat-o?

— Numai începutul. Ştii, Doina, eu am fost toată viaţa mea un mare egoist. Am trăit numai pentru mine, m-am gîndit numai la mine. Puţin îmi păsa dacă, în goana aceasta după tot ceea ce îmi producea plăcere, altora le cauzam suferinţă

sau numai amărăciune. Asta a fost pînă am cunoscut-o pe Cecilia.

Ţi-am mărturisit că am iubit-o foarte mult. Dar nu de la început. Am început prin a mă *dedica* ei. Nu ştiu dacă pricepi ce vreau să spun. Cecilia era o fiinţă bolnavă, foarte bolnavă. Şi fiindcă era bolnavă, avea nevoie de mine. Simţind aceasta, m-am dedicat ei, m-am *putut* dedica ei. Dar fără să fiu conştient de acest lucru. Eu, egoistul, nepăsătorul. Cînd mi-am dat seama, deja începusem s-o iubesc. Înainte de a o cunoaşte pe Cecilia alergam ca un posedat după tot ceea ce înseamnă plăcere. Şi cu toate acestea, aveam sentimentul de insaţietate, de irosire inutilă, de tînjire după ceva despre care habar nu aveam ce este. Pe scurt, eram nefericit. Asta pînă în ziua cînd am descoperit că a mă dedica Ceciliei îmi place foarte mult. Am descoperit că umblînd ca un lunatic după plăcerile vieţii de fapt nu făcusem altceva decît să caut, fără a fi conştient, plăcerea de a mă dedica unei fiinţe despre care să ştiu că are nevoie de mine. Dar după cum ştii, Cecilia a murit. A murit fiinţa care avea nevoie de mine. Şi iată că acuma, de cînd nu mai am cui să mă dedic, mă simt din nou nefericit.

— …Şi ce legătură au toate acestea cu mine? întrebă ea cu o voce alterată.

— Au, Doina. Au, fiindcă aş putea să nu fiu nefericit. Şi tu eşti nefericită. Din ce motiv, nu ştiu, dar sînt convins că eşti. Şi mai ştiu ceva. Mai ştiu că ai nevoie de mine. Vreau să te ajut, Doina, să nu fii nefericită. Te rog, primeşte să te ajut, ca să mă ajuţi, la rîndul tău, să nu fiu nefericit. Vrei, Doina?

Bogdan auzi ţăcănitul caracteristic. Doina închisese. Formă numărul din nou. Auzi apelul şi aşteptă. Dar nimeni nu mai ridică receptorul la capătul celălalt al firului. Se culcă pe spate, cu mîinile sub cap, şi închise ochii. Dar nu ca să doarmă. Voia să se gîndească. O jumătate de oră mai tîrziu îşi vorbi tare: „Bătrîne, zarurile au fost aruncate. De acuma încolo, din două una: ori ai să-ţi scoţi pălăria, ori am să-mi trag singur o pereche de palme.”

Ducu ridică receptorul.

— Vreau să vorbesc cu tovarăşul Manole, auzi el o voce pe care o recunoscu imediat. Era „Antricot”.

— Spune, Mărgineanu. Eu sînt tovarăşul Manole.

— Tovarăşe, trebuie să vă vorbesc, neapărat.

— Unde te afli?

— La un telefon public.

— Poţi să vorbeşti fără să te audă cineva?

— Pot. Cel puţin deocamdată pot.

— Ascultă, Mărgineanu. Eu am să-ţi pun întrebări, şi dumneata ai să răspunzi prin da şi nu. Clar?

— Da!

— A fost pe la dumneata acela care ţi-a propus afacerea?

— Nu!

— Ai primit o veste de la el?

— Da.

— Prin altcineva?

— Nu!

— Prin poştă?

— Da.

— Scrisoare?

— Nu!

— Telegramă?

— Da.

— Îţi dă undeva întîlnire?

— Da!

— Eşti tot singur?

— Da!

— După-amiază ţi-a dat întîlnire?

— Nu!

— Pînă în prînz?

— Nu!

— Seara?

— Da!

— Dacă pleci de acasă la ora nouă, ajungi la întîlnire cînd trebuie?

— Nu!

— Prea devreme?

— Nu!

— Prea tîrziu?

— Da.

— Dar dacă pleci la ora opt?

— Nu.

— Tot prea tîrziu?

— Da.

— Atunci la şapte?

— Da.

— Atunci la şapte ai să pleci de acasă. În nici un caz mai devreme. Ne-am înţeles?

— Da.

— Restul, totu-i în regulă?

— Da.

— Acuma eşti tot singur?

— Da.

— Eşti cumva urmărit?

— Nu. Nu cred.

— Atunci e bine. Noroc!

Ducu puse receptorul în furcă şi rămase cîteva clipe nemişcat, privind gînditor fereastra deschisă prin care tocmai intrase o albină. Acuma, cînd era singur şi nu mai era nevoie să

interzică chipului şi ochilor să-i trădeze sentimentele, uşor se putea observa că era îngrijorat din cauza convorbirii telefonice. Apăruse o cută între sprîncene, iar trăsăturile i se înăspriseră. Începu să se plimbe prin birou. Din cînd în cînd, se oprea în faţa ferestrei, privea în jos strada, dar nu vedea nimic, atenţia lui fiind întoarsă înăuntrul său. Abia după vreun sfert de oră se învioră puţin. Ceru să vină la el Dorobanţu.

Locotenentul-major Dorobanţu se prezentă imediat.

— Dorobanţule, am pentru dumneata o misiune dificilă.

— Dacă-i dificilă, atunci e pe cinste, tovarăşe maior.

— Lui „Antricot” i s-a fixat o nouă întîlnire.

— Unde?

— Nu ştiu. N-am vrut să-mi spună la telefon, deşi m-a asigurat că nu era nimeni pe aproape care să asculte.

— Să-l credeţi, tovarăşe maior, că „Antricot” e vulpoi cu experienţă.

— Da, dar noi nu putem şti dacă eventual

ceilalţi nu sînt şi mai vulpoi decît el.

— Şi asta-i adevărat, tovarăşe maior.

— Va pleca de acasă deseară la ora şapte. Aşa am convenit cu el. Va trebui să-l iei de acolo şi să te ţii după el. Cîţi oameni să-ţi mai dau?

— Ce-i nevoie! Mă descurc eu şi singur.

— Asta nu-i o treabă de unul singur. Ceva nu-mi place în toată povestea asta cu „Antricot”.

— Ce nu vă place, tovarăşe maior?

— Mă gîndesc dacă nu cumva au mirosit ceva. Altfel, de ce n-au luat legătura cu el la circ, aşa cum conveniseră?

— Dar atunci de ce i-au dat o nouă întîlnire?

— Asta mă întreb şi eu. Noi trebuie să fim însă pregătiţi şi pentru cazul cînd eventual ar trebui să-l apărăm. De aceea, nu te vei duce singur. Mai ia-ţi doi băieţi, pe care îi preferi dumneata. Va să zică, nu uita. Deseară, la ora şapte, „Antricot” pleacă de acasă. Vă atrag atenţia: alertă sporită. Ai ceva să întrebi?

— Tovarăşe maior, ordinul e clar. Să trăiţi!

Maşina aştepta, de cinci minute, la colţul străzii. De acolo se vedea mai bine casa lui „Antricot”. Locotenentul-major Dorobanţu se uită la ceas. Dintr-un moment într-altul „Antricot” trebuia să-şi facă apariţia. Şi într-adevăr tocmai în clipa asta îl văzu ieşind în stradă. Privi, mai întîi, în dreapta, apoi în stînga şi abia după aceea o porni spre staţia de autobuz. Mergea încet, ca omul fără treabă, cu mîinile în buzunarele fîş-fîşului, cu o ţigară neaprinsă-n colţul gurii, privind în pămînt, parcă temîndu-se să nu calce în vreo băltoacă, în ciuda faptului că trotuarul era uscat.

Cînd ajunse în staţie, tocmai sosea autobuzul. Cu o îndemînare care trăda pe cineva deprins să se descurce în orice împrejurare, „Antricot”, luînd-o înaintea altora, se urcă primul.

„Antricot” coborî la staţia terminus, în Piaţa Scînteii. Tot fără să se grăbească, intră în parc. Primăvara proaspătă şi exuberantă atrăsese multă lume.

Mirosea a apă şi a liliac. Pe o bancă, un tînăr cînta „Please, please me”, acompaniat de chitară. Alţi doi ascultau nemelodioasa melodie într-o nemişcare extatică. Băncile de pe aleea din imediata apropiere a lacului erau toate ocupate.

De la restaurantul „Mioriţa”, palele de vînt, rare şi cuminţi, duceau pînă departe crîmpeie dintr-un rock-and-roll cîntat de orchestră. Lacul era liniştit. Apele parcă numai ele aţipiseră, în ciuda faptului că vîslele nenumăratelor bărci le răscoleau cu rîvnă. Ceva mai departe de mal, cam înspre mijloc, lacul părea un imens patinoar.

„Antricot” închirie o barcă şi plecă să se plimbe. Asta înseamnă că întrevederea avea să aibă loc chiar pe lac. Acest fapt dovedea o excesivă prudenţă din partea acelora care fixaseră întîlnirea. Dorobanţu împreună cu un alt lucrător se urcară şi ei într-o barcă, în timp ce al treilea rămase pe mal. Dorobanţu vîsli în direcţia contrară aceleia în care pornise „Antricot”, dinadins, ca să-l depăşească. Abia după ce se îndepărtă cu zece metri, schimbă iarăşi direcţia. Se menţinu la o oarecare depărtare, atît cît era necesar ca să vadă ce se întîmpla cu barca lui „Antricot”.

— Ştii să cînţi? îl întrebă Dorobanţu pe însoţitorul său.

— Ceva, ceva m-aş încumeta să spun că ştiu, tovarăşe locotenent-major.

— Atunci cîntă. Îmi pare rău că n-am prevăzut că lui „Antricot” i-au fixat o întîlnire pe lac. Am fi

luat cu noi pe cineva care să te acompanieze la chitară.

Tovarăşul lui Dorobanţu nu se lăsă rugat. Începu să cînte „La ultima noche”, cîntecele sud-americane fiind specialitatea lui. Avea o voce plăcută de tenor care se „integra” perfect decorului.

— Păcat că nu avem şi o fată cu noi, tovarăşe locotenent-major, îi spuse el cînd făcu o pauză ca să-şi tragă sufletul.

— Da, n-ar fi fost rău.

Plimbînd uşor ramele pe suprafaţa apei, menţinea barca mereu la aceeaşi distanţă de aceea în care se afla „Antricot”. Alte bărci o depăşeau şi se încrucişau cu ea, dar nici una nu se apropia, cu toate că acuma „Antricot” se găsea dincolo de insulă, într-un loc tare nimerit pentru o asemenea treabă. De altfel, faptul că „Antricot” se învîrtea mereu pe acolo dovedea că în locul acesta primise ordin să aştepte. Dorobanţu se uită la ceas. Trecuse o jumătate de oră, apoi încă o jumătate de oră, fără să se întîmple nimic.

— Ce poate să însemne asta, tovarăşe locotenent-major?

— Naiba ştie! Poate că n-au încredere în el.

— În cazul acesta, te pomeneşti că i-au întins o cursă ca să-l cureţe.

— De ce n-au făcut-o pînă acum? Vezi pe aproape vreo barcă?

— Nu.

— Atunci? De altfel, cred că „Antricot” nu va mai zăbovi mult pe lac.

Şi într-adevăr, după cel mult un sfert de oră, „Antricot” începu să vîslească spre debarcader.

— Şi acum ce facem, tovarăşe locotenent-major?

— Eu am să-l „conduc” pînă acasă pe „Antricot”. Vreau să stau puţin de vorbă cu el. Poate că aflu ceva interesant ce n-a putut să-i spună tovarăşului maior Mănăilă la telefon. Dumneata te întorci la sediu şi raportezi. După ce vorbesc cu „Antricot” vin şi eu.

În autobuz, „Antricot” se aşează în faţă lîngă şofer. Dorobanţu ocupă locul din spatele lui. Coborîră amîndoi la aceiaşi staţie, şi numai ei. Dorobanţu îl lăsă să se îndepărteze. Pe stradă, nici ţipenie de om. Îl ajunse din urmă cînd „Antricot” se afla în dreptul casei unde locuia.

— Am o vorbă cu dumneata din partea tovarăşului Manole.

— Din partea tovarăşului Manole? întrebă „Antricot”, cu neîncredere.

— Da, din partea tovarăşului Manole.

— Atunci poftiţi în casă.

— Bine! Ia-o înainta ca să-mi arăţi drumul. Străbătură grădina, unul în spatele celuilalt.

Ca să intri în casă, trebuia să treci mai întîi printr-o marchiză. Uşa marchizei era dată de perete. „Asta ce-o mai fi însemnînd?” murmură „Antricot”.

Dorobanţu îl apucă de braţ.

— Cînd pleci de acasă nu obişnuieşti să încui?

— Ba da! Dar pesemne m-au călcat hoţii în lipsă.

— Ia-o înainte, că ştii rostul casei, îi ceru Dorobanţu, ducînd mîna la buzunarul unde avea revolverul.

„Antricot”, vrînd să aprindă lumina, în drum spre comutator se împiedică de ceva şi fu cît pe aci să-şi piardă echilibrul. Cînd lumina inundă încăperea, văzu că obiectul de care se

împiedicase era cadavrul lui Scaramuche. Scaramuche era căţelul, la care, după grădină, „Antricot” ţinea cel mai mult. Dar nu apucă să se întristeze de moartea lui fiindcă îl mai aşteptau şi alte surprize neplăcute. Dulapul era deschis şi albiturile toate aruncate în mijlocul odăii. Aşternutul patului era răvăşit şi salteaua spintecată. Aparatul de radio era aruncat jos, iar ecranul televizorului spart. Mai erau şi alte pagube, în bucătărie şi în cealaltă cameră. Tapiţeria canapelei şi a unor scaune spintecată, vesela spartă.

După ce „Antricot” constată dezastrul, trecînd din cameră în cameră, se lăsă să cadă într-un fotoliu hărtănit şi de acolo începu să se uite ca prostit la Dorobanţu. La rîndul său, acesta se aşezase pe un scaun ca să-şi adune gîndurile. Nu prea ştia ce trebuia să facă. Nu ştia, cu toate că îi era clară cauza vandalismului.

— Vedeţi, tovarăşe, vedeţi? îngăimă „Antricot”, cu o voce aproape plîngătoare.

— Da, văd. Bine te-a mai lucrat cine te-a lucrat.

— Adică vreţi să spuneţi că nu ştiţi cine m-a lucrat?

Dorobanţu socoti că nu este oportun s-o recunoască.

— Cine?

— *Tipul*. Ăia. Au prins de veste că am „ciripit”. Cine mă puse să mă vîr, tovarăşe?

Nu era o întrebare la care Dorobanţu trebuia să răspundă. De altfel, ce i-ar fi putut răspunde nu ar fi fost în nici un caz o consolare pentru „Antricot”. Ar fi însemnat să-l „prelucreze”. Or „Antricot”, în halul în care se afla, numai receptiv la o prelucrare nu era. De aceea, se mărgini să-i ofere o ţigară.

— Ia de aici o ţigară.

— Mulţumesc! mormăi luînd din pachet una. După ce o aprinse la bricheta lui Dorobanţu, izbucni: Să ştiţi că am s-o dau dracului de grădină.

— Şi de ce s-o dai dracului? întrebă Dorobanţu, care nu izbutea să vadă legătura ce exista între ceea ce i se întîmplase şi grădina de zarzavat.

— Păi e clar, tovarăşe. Are să mă taie. A aflat că am ciripit, şi are să mă taie. Cît timp am fost „mesa”, am învăţat să-i cunosc după ochi pe ăi de

au inimă să taie un om mai uşor decît un porc. „Tipul” e din ăia. Mă taie, tovarăşe, mă taie.

— Lasă, că nu te taie.

— Ba are să mă taie. De aia am să dau dracului grădina.

— Şi dacă o dai dracului, n-are să te mai taie?

— Dacă mă hotărăsc să dau dracului grădina, fac o „zulă” ca să mă băgaţi iarăşi „mesa”. Că la „pension” sînt mai în siguranţă şi nu mă mai taie.

— Să nu fi prost şi să-ţi dai din nou în petic, îl sfătui Dorobanţu. Dacă aveau de gînd să te taie, nu făceau ce-au făcut din casă.

— Credeţi? prinse inimă „Antricot”.

— Nu cred, sînt sigur. Dar parcă ţi-am spus că am o vorbă pentru dumneata din partea tovarăşului Manole.

— Mi-aţi spus. Dar acuma, după cele ce mi s-au întîmplat, ce vorbă mai poate să aibă cu mine?

— Tovarăşul Manole vrea să afle şi ce nu i-ai putut comunica la telefon.

— Mare lucru n-am ce-i spune. Atîta doar că m-au anunţat prin telegramă.

— Pot s-o văd şi eu?

— Poftim.

„Antricot” scoase din buzunar blanchetul telegramei, şi Dorobanţu citi:

„VINO NEAPĂRAT LACUL HERĂSTRĂU ORA OPT.

MAGDALENA”

Telegrama fusese expediată prin oficiul poştal treizeci şi doi.

— A semnat cu nume da femeie ca să nu bată la ochi, observă „Antricot”.

— Probabil, fu de acord Dorobanţu, vîrînd telegrama în buzunar.

— Vreau să vorbesc cu tovarăşul Manole, scînci „Antricot” ca un prunc nevolnic.

— Bine! Am să-i spun tovarăşului Manole că vrei să stai de vorbă cu el. Telefonul lui îl mai ai?

— Sigur că îl am. Să-l chem?

— Cheamă-l mîine.

— Vreau să mă asigure că „tipul” n-are să mă taie. Eu am vrut să vă ajut, şi iată că umblă să mă taie.

— De acum nu te mai taie. Să vezi că şi tovarăşul Manole are să-ţi spună acelaşi lucru.

Ducu privi uşa pe care tocmai o închisese în urma sa „Antricot”, care ţinuse neapărat să-l vadă pe „tovarăşul Manole”. Şi ţinuse să-l vadă, ca să-i ceară ceea ce niciodată nu-i trecuse prin minte că ar putea ajunge vreodată să ceară.

— …Aşa că – conchise el – eu vreau *să intru* din nou, pînă îl dibăciţi. Că de scăpat nu scapă el de dumneavoastră. Vă ştiu eu.

— Dacă n-ai călcat legea, cum *să intri?* Îţi place acolo?

— Place poate dracului. Dar, decît să mă taie, mai bine acolo. Că ăla de-a putut să-i zdrobească scăfîrlia lui Scaramuche e în stare să-mi taie bărdăhanul sau să mă împuşte.

— Eu la închisoare nu te pot trimite dacă nu ai călcat legea.

— Păi nu de-adevăratelea Aşa, de pont, pînă îl prindeţi…

— Nici măcar… de pont. Mărgineanu, Dar eu ţi-aş putea da o treabă pentru o săptămînă, două, undeva, în provincie. Într-o săptămînă, două, îl depistăm noi.

„Antricot” se gîndise puţin, apoi replicase hotărît.

— Nu ţine, tovarăşe Manole.

— Şi de ce?

— Şi cu grădina ce să fac? Dacă intru, e altceva. N-am încotro şi o dau dracului. Dar să rămîn *afară* şi să plec în provincie, tocmai acuma primăvara, zău că nu mă rabdă inima.

— Foarte bine. Rămîi acasă şi ocupă-te de grădină. Eu ţi-am mai spus şi îţi repet, Dacă avea de gînd să te *taie,* nu-ţi devasta casa. E clar ca lumina zilei.

— Dacă ziceţi dumneavoastră, tovarăşe Manole… Ca să fiu cinstit, un pic mi-aţi luat piatra de pe inimă şi plec cu inima parcă mai uşoară.

— Poţi să pleci cu ea uşoară de tot, Mărgineanu.

După ce „Antricot” părăsi biroul, Ducu scoase din sertar carnetul în care, zilnic, făcea

însemnări şi începu să-l răsfoiască. La un moment dat, nu mai întoarse filele şi începu să citească următoarea însemnare:

DOINA ROBESCU. Treizeci şi cinci de ani. Soţia savantului Alcibiade Robescu, în vîrstă de şaizeci şi cinci de ani. S-a măritat cu el acum zece ani, adică atunci cînd profesorul avea cincizeci şi cinci, iar ea numai douăzeci şi cinci. Ca să se poată căsători cu ea, Alcibiade Robescu a divorţat de prima soţie, o femeie isterică, frigidă, rea, cicălitoare şi ipohondră. A murit scurt timp după divorţ, călcată de un autobuz în timp ce încerca să traverseze strada.

Nici Doina Bîrzu nu era la prima sa căsătorie. Mai fusese măritată de două ori. Prima dată cu un fotoreporter, iar a doua oară cu un operator de la Studioul Bucureşti. Datorită insistenţelor celui de-al doilea soţ, a fost distribuită într-un film, dar debutul ei a însemnat un adevărat fiasco, ceea ce a convins-o că este lipsită cu desăvîrşire de talent. De operator s-a despărţit ca să se mărite cu Alcibiade Robescu. După toate probabilităţile, o căsătorie de interes. Moralitate dubioasă. Prima căsătorie fusese desfăcută la cererea soţului – fotoreporterului – motivul fiind

părăsirea de domiciliu.

Fire exaltată, mistică. Ţine posturile, duminica şi sărbătorile asistă la liturghie. (Explicabil dacă se are în vedere că pînă la vîrstă de doisprezece ani a făcut şcoala, ca internă, la „Notre-Dame”.) În copilărie a manifestat forme uşoare de epilepsie, care însă, ulterior, n-au mai revenit. Deşi o fire exaltată, este totuşi foarte calculată, ascunsă. Alcibiade Robescu se află într-o totală dependenţă faţă de ea. Se pare că o iubeşte mult, dar, din cauza diferenţei de vîrstă dintre ei, lucid, îi trece cu vederea divertismentele extraconjugale. (Cazul Nic Şimandan, cu toate că exemplul nu e cel mai bun, fiindcă legătura ei cu acesta n-a fost numai un divertisment extraconjugal).

Bogdan pretinde că Doina Robescu este puţin nebună. (El spune „sărită de pe fix”.) O oarecare dreptate s-ar putea să aibă dacă se ţine seama de:

a) vizitele săptămînale la mormîntul lui Nic şi

b) „camera memorială Nic”.

Ciudată prietenia dintre ea şi Nastasia Iovănică. Bogdan este de părere că Doina se teme de prietena sa. Ce motiv are însă să se

teamă? De altfel, tot Bogdan susţine că Doina Robescu i-a făcut impresia unei fiinţe permanent terorizată de cineva şi de ceva. De cine? Nastasia Iovănică? Numai ea? Cine tot o caută la telefon şi de ce Doina Robescu refuză, să vorbească? Şi apoi CE MOTIVE ARE SA SE TEAMA de Nastasia Iovănică? Asta e mult mai important de ştiut decît cine sînt TOATE persoanele de care, eventual, se teme ea.

Care este explicaţia că refuză să-l vadă pe Bogdan? Fiindcă ESTE TERORIZATA? Oare i s-a cerut în mod expres să rupă orice fel de legături cu el? Sau, poate, PENTRU A-L FERI DE NEPLĂCERI, ea, din proprie iniţiativă, îl ţine la distanţă? În orice caz, experienţa pe care o încearcă Bogdan este deosebit de interesantă. (Se pare că rolul şi-l joacă perfect.) Oare va deveni şi utilă?

Doina Robescu constituie, aş spune, enigma nr. 1. Trebuie adîncite cercetările în legătură cu viaţa ei particulară. Cunoaştem încă foarte, foarte puţin. Curios că, în afară de Nastasia Iovănică, nu are alte prietene.

Interesant: Doina Robescu şi-a însoţit bărbatul în toate călătoriile pe care acesta le-a făcut în străinătate.

Ducu vru să treacă la lectura însemnărilor pe care le făcuse în legătură cu Nastasia Iovănică, dar tocmai atunci intră în birou locotenentul-major Dorobanţu.

— Ce noutăţi, Dorobanţule?

— Proaste, tovarăşe maior.

— Despre ce-i vorba?

— Tovarăşe maior, v-am adus raportul expertizei medico-judiciare. Nicoleta a avut dreptate. Aram Şimandan nu a murit de moarte bună.

— Otravă? întrebă Ducu, luînd din mîna subalternului său hîrtia pe care acesta i-o întindea.

— Otravă.

— Asta nu-i o dovadă sigură că a fost otrăvit. Poate că s-a sinucis. Da, da, nu te mira.

— Adică a minţit-o pe Nicoleta? Avea de gînd să se sinucidă, dar ei i-a spus că umbla altul să-l omoare?

— Crezi că-i absolut imposibil?

— În ce scop? Eu, unul…

— Ştiu! dumneata excluzi din capul locului o asemenea ipoteză. Mă rog, s-ar putea să ai dreptate. Dar nu uita ceea ce ţi-am mai spus şi altă dată: Nu te grăbi să absolutizezi. Uite, eu aş putea să-ţi aduc cel puţin patru argumente care să facă posibilă ipoteza sinuciderii şi după aceea sînt convins că n-ai mai fi chiar atît de sigur că Aram Şimandan a fost omorît.

Pe urmă, despărţind hîrtia, începu să citească raportul de expertiză.

— Dacă Nicoleta şi-ar fi ţinut gura – spuse Ducu după ce termină lectura raportului – habar nu am fi avut că Aram a fost otrăvit sau că s-a otrăvit.

— Ce mai medic şi acela care a dat autorizaţia de înmormîntare! se indignă Dorobanţu.

— Nu uita că Aram Şimandan avea şaptezeci şi cinci de ani cînd a murit. Dar spune-mi, percheziţia a dat vreun rezultat?

— Nici unul, tovarăşe maior.

— Sonia ce impresie ţi-a făcut? N-ai observat nimic suspect în comportamentul ei?

— Nimic, tovarăşe maior. În orice caz, nu se

prea prăpădeşte cu firea. O femeie ca asta nu întîlneşti pe toate drumurile. Cînd o fi să moară, dacă i se va face autopsia, sînt sigur că se va găsi în loc de inimă un gogoloi de piatră.

— De ce spui asta? Te gîndeşti că ea l-a otrăvit pe Aram?

— Asta nu pot să ştiu. Dar n-am să mă mir de loc dacă am dovedi că ea i-a făcut de petrecanie lui bărbatu-su, tovarăşe maior.

— Să nu anticipăm. Dar dincolo, cum stăm? La madam Nicoleta?

— Tovarăşe maior, nici acolo nimic. Ala care a şterpelit pachetul a lucrat curat. N-a lăsat amprente.

— Va să zică, nimic. Hm!

— Ce ordonaţi, tovarăşe maior?

— Am să te chem ceva mai tîrziu. Cînd se întoarce Picioruş, să-l trimiţi imediat la mine.

Dorobanţu plecă. Ducu redeschise carnetul Dar înainte de a reîncepe lectura, se lăsă, fără voie, furat de gînduri. Ce mai ghem încîlcit! În două săptămîni, cîte nu se întîmplaseră! Un individ neidentificat împuşcat în barul „Meridian”… Sinuciderea sau otrăvirea lui Aram

Şimandan… O tentativă de crimă împotriva lui Bogdan… Devastarea locuinţei lui „Antricot”. O adevărată performanţă chiar pentru nişte infractori experimentaţi.

„Bătălia se anunţă înverşunată”, îşi spuse.

Pe urmă, oftînd, începu să citească.

MONA CÎRCIUMĂRESCU. Ridicolă alăturare de nume! (Asta în treacăt spus.) Femeie de serviciu a familiei Robescu. Deşi a fost angajată de numai cîteva luni, a preluat pe nesimţite şi efectiv conducerea întregii gospodării. A fost recomandată de Nastasia Iovănică. Foarte interesant! Mona a ştiut să se facă indispensabilă în primul rînd pentru Doina Robescu. Faţă de profesor, în mai mică măsură, acesta fiind un om distrat şi puţin exigent în tot ceea ce priveşte confortul său personal.

Vîrstă: patruzeci de ani. Nu mai practică meseria de moaşă din o mie nouă sute cincizeci şi cinci. În o mie nouă sute cincizeci a fost anchetată în legătură cu provocarea unui avort mortal. Pînă la urmă a scăpat basma curată neexistînd dovezi care să ducă la condamnarea ei. După ce n-a mai practicat moşitul, şi-a deschis

un mic atelier de confecţionat nasturi. Cu toate că noua meserie era foarte rentabilă, după patru ani lichidează atelierul şi se angajează casieriţă la un teatru din capitală. Intrată în graţiile regizorului C. Tufănescu, foarte la modă pe vremea aceea, îi cere să-i citească o comedie. Spre marea sa surprindere, regizorul găseşte comedia excepţională. Entuziasmat, iniţiază o lectură în cadrul colectivului, în prezenţa autoarei. În ziua respectivă, în timp ce întreg comitetul de lectură era întrunit, directorul este anunţat telefonic de către ofiţerul ce ancheta că Mona Cîrciumărescu fusese arestată deoarece îşi omorîse amantul, acasă la ea, ştrangulîndu-l, în timpul somnului, cu un ciorap. (Victima: student în ultimul an la politehnică.)

Mona Cîrciumărescu n-a fost condamnată deoarece medicii au constatat că atunci cînd a comis crima nu fusese în deplinătatea facultăţilor sale mintale. A fost internată la Central, de unde a ieşit abia acum un an, după toate probabilităţile vindecată. Pînă în urmă cu două luni Mona s-a ocupat de gospodăria verişoarei sale, Nastasia Iovănică. De la data aceea Nastasia a cedat-o prietenei sale, Doina Robescu. În ce scop?

Interesant, suspect de interesant: Mona

Cîrciumărescu nu are nici un amant. Nu are sau poate încă nu am izbutit noi să aflăm?

În birou intră un plutonier, cu un dosar.

— Tovarăşe maior, v-am adus raportul „postului A”.

— Mulţumesc. Am să-l citesc mai tîrziu.

Dar cînd rămase singur, Ducu se răzgîndi. Deschise dosarul şi începu să citească atent, cu creionul în mînă.

„În privinţa profesorului academician Alcibiade Robescu, nimic deosebit de semnalat. Ca de obicei, maşina l-a dus la institut la ora nouă. S-a întors acasă la ora obişnuită. După-amiază, s-a înapoiat la institut la ora optsprezece. A lucrat acolo pînă după miezul nopţii.

De asemenea, nimic deosebit de semnalat în legătură cu Doina Robescu. Toată ziua nu a ieşit din casă. Nu a primit nici o vizită, cu excepţia Nastasiei Iovănică. A venit împreună cu profesorul de la institut şi a fost reţinută la masă. Au plecat la institui împreună. După plecarea lor, Doina Robescu a scos din garaj maşina pregătindu-se să iasă în oraş. În ultimul moment

s-a răzgîndit.

În schimb, a plecat Mona Cîrciumărescu, la orele şaptesprezece şi şase minute. Un taxi pe care l-a luat din staţie a dus-o pînă la Universitate. De acolo a pornit-o pe jos înspre cinematograful „Patria”. La staţia de la cinematograful „Patria” a luat troleibuzul 87. A coborît în staţia Kiev. De acolo a mers pe jos pînă la numărul doisprezece pe strada Sirenelor. A intrat la familia Olinescu. A zăbovit acolo circa cincizeci de minute. Un băiat tînăr a condus-o pînă la staţia de tramvai. La despărţire, acesta i-a sărutat mîna. Ea l-a mîngîiat, în treacăt, pe obraz.

Din troleibuz a coborît la Gara de Nord. Dintr-una din cabinele instalate în holul de intrare pentru călătorii de clasa întîi a dat iarăşi un telefon. După aceea şi-a cumpărat bilet şi a ieşit pe peron. S-a plimbat de colo-colo. Pe urmă, cu trei minute înainte de a se anunţa plecarea trenului accelerat 301, a pornit de-a lungul trenului, de la ultimul vagon pînă la primul de lîngă locomotivă, parcă spre a, trece în revistă călătorii prezenţi absolut la toate ferestrele. Un amănunt deosebit de important: Pînă a nu ieşi pe peron Mona avea capul descoperit. Abia după ultima convorbire telefonică, şi acolo în cabină,

înainte de a o părăsi, şi-a pus pe cap un basc de culoare galbenă. În orice caz, vă raportez, cu absolută siguranţă, că nu a vorbit cu nimeni.

În clipa cînd Mona a ajuns lîngă locomotivă, trenul s-a pus în mişcare. Ea a rămas locului pînă cînd au trecut pe dinaintea ei absolut toate vagoanele. Abia după aceea a plecat şi ea. A luat din faţa gării un taxi, care a dus-o înapoi acasă.

„E şi acesta un fir, îşi spuse Ducu, vîrînd raportul înapoi în dosar. Cam ciudată femeie de serviciu… Pleacă şi se întoarce acasă cu taxiul… Îşi îmbracă o bască galbenă ca să asiste la plecarea unui tren care merge peste graniţă… Şi, în fine, se întoarce acasă tot cu taxiul.

Tare ciudată şi tare suspectă este această Mona, îşi spuse Ducu," repetînd gîndul de mai înainte. Pe urmă, ridică receptorul.

— Alo, Picioruş s-a întors?

— A plecat spre dumneavoastră, tovarăşe maior, îl informă Dorobanţu. Trebuie să pice dintr-un moment într-altul.

Picioruş intra tocmai pe uşă.

— Ordonaţi, tovarăşe maior.

— Picioruş, am o însărcinare urgentă pentru dumneata. De fapt, am două. Dar una rămîne pentru mai tîrziu. Uite despre ce-i vorba: în strada Sirenelor, la numărul opt, locuieşte o familie Olinescu. Cît poţi de urgent, vreau să am un raport complet despre această familie.

După ce rămase singur, Ducu deschise din nou carnetul cu însemnări şi începu să citească următoarele:

SAMOILĂ HUZUM: douăzeci şi opt de ani. Cel mai tînăr colaborator al lui Alcibiade Robescu. Dar şi cel mai dificil, dacă ţin seama de opinia şefului său. Deosebit de înzestrat, cu o îndrăzneală de vizionar ce depăşeşte limitele îngăduite unui om de ştiinţă. (După aprecierea aceluiaşi Alcibiade Robescu.) Sensibilitate exagerată. Cumva se crede persecutat. Din cauza aceasta nu-şi iubeşte colegii. Şi ei, la rîndul lor, mai mult îl stimează decît îl simpatizează.

Duce o viaţă foarte ordonată. Majoritatea timpului şi-l petrece la institut, în laborator. Locuieşte împreună cu mama sa, o actriţă celebră care a trebuit să renunţe la scenă din cauză că şi-a pierdut vederea în urma unui accident de automobil. Samoilă Huzum o iubeşte

foarte mult. Nutreşte un adevărat cult pentru ea. Cîteva amănunte semnificative în legătură cu sentimentele sale de dragoste şi respect filiale. Primul: Teatrul a rămas pentru fosta actriţă marea ei pasiune. E nelipsită de la toate premierele, şi Samoilă Huzum o însoţeşte. A doua: Deşi oarbă, Cleo Huzum vizionează, însoţită de fiul ei, toate filmele ce rulează la cinematografele din cartier. Ea vede filmul cu ochii fiului ei, care îi povesteşte cu lux de amănunte tot ceea ce se petrece pe ecran. În fine, al treilea: De două ori pe săptămînă, între cinci şi şapte, Samoilă o conduce pe mamă-sa la „Nestor". Acolo ea are întîlnire cu cîteva prietene, foste actriţe, în compania cărora petrece două ore agreabile. În acest timp, Samoilă Huzum îşi omoară timpul dezlegînd cuvinte încrucişate. O distracţie pe care şi-o îngăduie numai de două ori pe săptămînă şi doar între cinci şi şapte.

Este logodit cu Melania Beldiceanu. În acest timp, au rupt logodna tot la două luni şi tot de atîtea ori s-au împăcat, iniţiativa, scuzele şi regretele de rigoare lui aparţinîndu-i. În ciuda periodicelor neînţelegeri, se iubesc şi pînă la urmă vor sfîrşi prin a se căsători.

Nici un motiv serios de suspiciune. Faptul că

el l-a introdus pe Nic Şimandan în casa lui Alcibiade Robescu nu are nici o semnificaţie. În aparenţă, s-au cunoscut întîmplător. Numai în aparenţă întîmplător, fiindcă „întîmplarea” a fost regizată. Într-o noapte, cînd Samoilă Huzum se întorcea acasă pe jos, a fost acostat de o namilă de om care pretindea că recunoaşte în el, în Huzum, pe amantul soţiei sale. Protestele lui nu-i foloseau la nimic. Pretinsul soţ ultragiat o ţinea într-una că-l recunoaşte, că de mult îl caută şi că acuma, cînd a avut norocul să dea de el, nu va lăsa să-i scape momentul şi-l va ucide. Şi ca ameninţarea să aibă mai mult efect scoase din buzunar un cuţit. În clipa aceea a apărut Nic Şimandan, în chip de salvator. S-a repezit la individ, i-a smuls cuţitul din mînă, după care l-a culcat la pămînt cu un pumn. Pe urmă, luîndu-l de braţ pe Huzum, s-au îndepărtat.

Aşa s-au împrietenit. Huzum nu ştia cum să-i mai mulţumească salvatorului său. Nici nu i-a dat prin minte că totul fusese pus la cale. Impresionat de frumuseţea providenţialului său salvator, l-a prezentat lui Alcibiade Robescu, iar acesta soţiei sale.

În nici un caz Nic nu avea de unde să ştie că Huzum îl va prezenta academicianului, deşi „agresiunea” nu fusese regizată în acest scop.

Este de presupus că a fost pusă la cale pentru a-l atrage pe Huzum. Ulterior însă, cît Nic a fost introdus în casa academicianului şi cînd acesta şi-a dat seama ce impresie făcuse asupra Doinei Robescu, şi-a dat desigur seama că îşi va atinge mai uşor scopul dacă va face din soţia academicianului amanta sa.

În orice caz, la fel ca Amedeu Geană, Samoilă Huzum trebuie scos din cauză.

Capitolul VIII

GALBENA BASCĂ A MONEI

Ducu, în mod obişnuit, atunci cînd îşi impunea, reuşea să se gîndească succesiv la mai multe probleme, *smulgîndu-şi-o* din cap pe cea precedentă. În timpul primului act izbutise să-şi videze capul de orice altă preocupare, ca să poată urmări desfăşurarea acţiunii. Numai pe la jumătatea primului act interesul i se risipi, făcînd

loc unei plictiseli, căreia nu-i putea pune capăt, nefiind singur.

Era o piesă originală. Autorul, se cunoştea, nu era străin de ceea ce se înţelege prin meşteşugul de a construi o piesă. Nu era lipsit nici de talent. Formula folosită era foarte modernă, era ceea ce se înţelege prin ultimul „răcnet” în materie de tehnică teatrală sau, folosind o expresie uzitată în alt sector, mult mai prozaic, era scrisă, din punct de vedere al formei, al „stilului”, la nivelul nu al tehnicii, ci al dramaturgiei mondiale. Şi cu toate acestea piesa nu convingea. Autorul trecea pe alăturea de adevărata problemă fie dintr-o miopie congenitală, fie din conformism. Piesa se voia una de idei, dar ideile erau nişte false idei, şi, în general, armătura, pretins filozofică, era, în ansamblu, un atentat la cele mai elementare axiome ale logicii formale.

Dacă ar fi fost singur, lămurit cu prisosinţă, după primul act, ar fi plecat acasă. Dar era cu Tofana. Insistase atîta s-o însoţească, încît, pînă la urmă, acceptase. Dacă piesa ar fi plictisit-o şi pe ea, i-ar fi propus să plece şi să-şi petreacă seara în altă parte. Dar Tofana, cu toate că n-o găsea interesantă, nu se plictisea.

O întrebase în şoaptă:

— Tofana, nu ţi se pare piesa cam plictisitoare?

— Neinteresantă, da! Plictisitoare, în nici un caz. Şi fiindcă el făcu ochii mari, adăugă: Ascultînd piesa, încerc să-mi închipui cum ar fi trebuit să sune replicile ca să suscite interes. Şi apoi cum să mă plictisesc dacă eşti lîngă mine. Se întîmpla destul de rar să ai timp pentru o veche prietenă.

— Un reproş, Tofana?

— Nu, o constatare.

— Ştii doar cît sînt de prins.

— Dragul meu, doar ţi-am spus că nu-i decît o constatare.

Ducu se resemna. Trebuia să rămînă pînă la sfîrşit. Ca să nu-i fie o prea grea corvoadă, nu mai ascultă replicile actorilor. Începu să se gîndească la Tofana. Tofana era lîngă el, frumoasă cum nu era o altă femeie acuma în sală. O privi pe furiş. Nu-i vedea decît profilul. Un profil „clasic”. Un profil de veche statuie elenă. Dar cel mai mult semăna cu statuia Paulinei Borghese a lui Antonio Canova. Făcuse această descoperire întîmplător, în timp ce răsfoia un album cu reproduceri ale unor capodopere din

marile muzee italiene. Ducu nu ştia dacă Tofana avea cunoştinţă de această extraordinară asemănare, fiindcă nu i-o spusese. În orice caz, ignorînd moda, Tofana inventase o pieptănătură aproape identică aceleia a Paulinei Borghese, ceea ce contribuia ca asemănarea să fie şi mai izbitoare.

Se cunoşteau de mai bine de un an. Şi în tot acest timp se văzuseră poate de zece ori. Din vina lui, bineînţeles. Cu toate că între ei nu fusese niciodată vorba de altceva decît de o afecţiune pe care consimţiseră tacit s-o numească prietenie, Ducu simţea că Tofana ţinea la el şi altfel. Tofana îl iubea. Nu i-o spusese însă niciodată şi, pe cît îi stătuse în putinţă, se ferise ca el să observe. În ceea ce îl privea, nutrea pentru Tofana o mare afecţiune care însă – nu-şi putea explica de ce – nu se transformase în dragoste.

Privind-o pe furiş, Ducu se întreba din nou de ce totuşi nu se îndrăgostea de ea. Tofana era frumoasă, era inteligentă, era cultă şi nu-i lipsea acea intuiţie uluitoare, specifică numai femeilor superioare, de a nu da buzna în ceea ce pentru un bărbat, de asemenea superior, reprezintă zona, domeniul interzis pînă şi femeii iubite. Deseori Ducu îşi spusese că, de fapt, Tofana era

aşa cum îşi dorise el din totdeauna să fie femeia pe care s-o iubească. Şi cu toate acestea, n-o iubea. Nu putea s-o iubească. Dacă Elvira, fosta lui soţie, ar fi fost la fel ca Tofana, poate că ei nu ar fi ajuns la divorţ. Şi-ar fi fost poate suficienţi unul altuia, şi Ingrid, micuţa lui Ingrid, ar fi avut permanent lîngă ea nu numai o mamă – iar de cîtva timp, şi un om străin căruia trebuia să-i spună „unchiul Jorj” – ci pe tatăl ei adevărat, adică pe el.

N-o putea, din păcate, n-o putea iubi. Dacă se gîndea bine, nici pe Elvira n-o iubise cu adevărat. Poate că natura nu-l înzestrase cu această facultate atît de specifică oamenilor, şi care, în ultimă instanţă, înnobilează raporturile naturale, şi de loc specifice, dintre bărbat şi femeie. Dar nu era posibil. Natura nu-l vitregise lipsindu-l de această facultate. O avusese, o avea încă. Numai că ea fusese cumva atrofiată datorită şocului. Cîţi oameni nu poartă toată viaţa lor anumite tare psihice ale căror cauze primare îşi au explicaţia cine ştie în ce împrejurări, obscure şi înceţoşate, cu rădăcini tocmai din anii copilăriei, în ceea ce îl privea, poate că tara aceasta de a nu putea iubi cu adevărat îşi avea explicaţia tocmai în întîmplarea din anii adolescenţei lui de neuitat pînă la sfîrşitul zilelor sale: întîmplarea cu Ingrid.

Ingrid, fata cu ochii de aur, pe care o iubise cu toată disperarea băiatului de cincisprezece ani care fusese, băiatului singur, temerar şi încăpăţînat care, în ciuda primejdiilor, se îndîrjea să dezlege misterul asasinării tatălui său acolo, în ruinele fostului „Han al lui Agop”, într-o noapte ca de iad şi cu furtună ca într-o povestire fantastică. Pe Ingrid aceea, el, băiatul de cincisprezece ani, o iubise aşa cum numai oamenii în toată firea sînt în stare să iubească. De aceea, cînd Ingrid a dispărut din oraşul lor, de parcă niciodată n-ar fi vieţuit în casa cu ferestrele albastre de pe strada Fregatei, deznădejdea i-a pîrjolit inima şi, o dată cu ea, capacitatea de a mai iubi, mai presus de orice, fără nici un fel de disponibilitate sufletească. Şi pîrjolul a fost cu atît mai cumplit atunci cînd a aflat că tatăl Ingridei era asasinul tatălui său. Trecuseră de atunci ani. Multe se întîmplaseră între timp. În viaţa lui intrase Elvira. Venise pe lume Ingrid cea mică. Cîndva, la începutul căsniciei sale, fusese fericit. Pe urmă, se dezmeticise. Amară dezmeticire.

Se uită din nou la Tofana. Ea simţi că nu-i atent la piesă, că altceva îl preocupă. Îi zîmbi şi-i acoperi cu palma ei mică şi caldă mîna care odihnea pe balustradă.

— E trist prietenul meu? îl întrebă în şoaptă.

— Nu. De loc!

Dar Tofana îl intuise. Puţin, puţin era trist. Se gîndea: Astăzi, Tofanei nu-i sînt indiferent. Sînt aproape sigur că mă iubeşte. Dar s-ar putea ca mîine, într-o zi, să se îndrăgostească de altcineva. În definitiv, Tofana este femeie şi poate, ca femeie, simte în mai mare măsură decît mine nevoia de a-şi întemeia din nou o familie.

Tofana fusese şi ea căsătorită. Soţul ei murise într-un accident de cale ferată. Îl iubise mult. Patru ani a fost singură. Ea şi cu Ducu s-au cunoscut cu prilejul unei aniversări, acasă la colonelul Joldiş. I-a fost vecină, la masă. S-au înţeles de la început. Ceilalţi au rîs de ei că, în loc să danseze, stau de vorbă. Stînd de vorbă, s-au împrietenit. Şi de atunci, pe nesimţite, se scursese un an.

Pe urmă, însă, nu se mai gîndi la Tofana. Simţi, fiindcă de uitat nu se uită, privirile Nastasiei, din loja de vizavi, şi din nou se întrebă:

„Oare i-o fi spus Alcibiade Robescu cine sînt?”

Era o întrebare la care nici de data asta nu-şi putea da un răspuns categoric. Alcibiade Robescu era totuşi un om în care se putea avea

încredere desăvîrşită.

„Bine, dar şi el, la rîndul său, are o încredere desăvîrşită în cea mai bună colaboratoare a sa”, îşi obiectă. N-ar fi exclus ca, totuşi, în mod cu totul şi cu totul confidenţial, să-l fi deconspirat.

Obiecţiunea nu avea însă nici un fundament real. Singurul motiv care îl făcuse să-şi pună o asemenea întrebare era faptul că pînă acuma de mai multe ori simţise aţintite asupra sa privirile Doinei Robescu E drept, nu o dată se întîmplase să constate că, în mod inexplicabil, femeile se simt atrase de persoana sa, găsindu-l, după expresia folosită de ele, „interesant”. Totuşi, Nastasia Iovănică prea se arătase indiferentă, prima dată cînd o cunoscuse, ca să atribuie interesului pe care părea că îl manifestă acuma atracţiei ce el ar fi exercitat-o asupra ei.

Ciudate sînt şi coincidenţele!… Ducu nu mergea prea des la teatru. La concerte, da. El şi cu Bogdan scăpau vreunul numai atunci cînd le era imposibil să se smulgă îndatoririlor profesionale. Dar iată că tocmai în seara aceasta, cînd o însoţea pe Tofana – eveniment atît de rar – întîmplarea făcuse să vină şi Nastasia Iovănică. Nastasia Iovănică era însoţită de Doina Robescu. Numai ele două. Una brună, Doina, cealaltă cu

păr de culoarea castanei, Nastasia, amîndouă frumoase, dar fiecare altfel frumoasă, stîrniseră în foaierul teatrului o adevărată senzaţie. Atrăgeau ca un magnet privirile bărbaţilor, admirative, ale femeilor, investigant critice, ca să le găsească eventuale cusururi. Dar faptul că în ochii aproape fiecărei femei, după ce examenul lua sfîrşit, se putea citi invidie, admirativă sau răutăcioasă, dovedea că, în ciuda exigenţei juriului, amîndouă prietenele trecuseră cu succes probele succesive.

Doina Robescu era îmbrăcată în negru, din cap pînă în picioare. Farmecul discret şi distins totodată îi adăuga, ca un plus de eleganţă, o tocă mică, de asemenea neagră, aşezată pe creştetul capului. Nastasia era îmbrăcată într-o rochie de mătase, bineînţeles mov, strînsă pe corp, dinadins parcă spre a nu exista nici un fel de dubiu în ceea ce priveşte frumuseţea trupului ei statuar.

În timpul antractului, Ducu se prefăcuse că nu le observă. De altfel Nastasia Iovănică nu-l descoperi decît abia cînd soneria invită publicul în sală. Cel de-al doilea act începuse de mult şi, pe întuneric, Ducu simţea, fără să se uite, de fiecare dată, atunci cînd privirile Nastasiei Iovănică se opreau asupra sa. La rîndul său, în

vreo două rînduri, se uitase şi el pe furiş spre loja de vizavi.

Amîndouă priveau spre scenă cu un aer atît de plictisit, încît Ducu fu convins că atît Nastasia, dar mai ales Doina urmăreau acţiunea cu un interes periferic.

„Pesemne că ideea de a veni la teatru a fost a Nastasiei”, îşi spuse el.

Repede însă încetă să se mai gîndească la ele. O regăsi lîngă el pe Tofana şi se bucură atît de mult, încît îi luă mîna şi i-o sărută.

Tofana fu mai întîi surprinsă, pe urmă schiţă un zîmbet mic de molcomită fericire. Şi Ducu înţelese că ea tîlcuise greşit gestul său.

„Am să-i explic mai tîrziu, în pauză”, îşi făgădui el.

În clipa următoare, cortina căzu. Cel de-al doilea act luase sfîrşit. Ieşiră în foaier.

— Ce facem, Ducule, după spectacol? îl întrebă Tofana.

— Habar n-am, Tofana. Tu ce-ai vrea să facem?

— Aş vrea să mergem undeva să dansăm.

Amîndoi n-am dansat niciodată.

— Într-adevăr, n-am dansat niciodată. Vom merge undeva unde se dansează.

— Ducule, văd o doamnă foarte frumoasă care se uită mereu la tine. Se uita şi în timpul spectacolului. O doamnă în mov. O cunoşti?

Ducu nu-i răspunse imediat, atît de surprins fu. Tofana privise tot timpul ce se întîmpla pe scenă şi totuşi observase că Nastasia Iovănică îl căutase cu privirea din loja de vizavi.

— Am cunoscut-o de curînd, Tofana. În interes de serviciu, adăugă imediat.

Stăteau amîndouă prietenele pe o banchetă. Doina Robescu privea absentă undeva în gol şi fuma. În schimb, Nastasia Iovănică se uita la el. Privirile lor se întîlniră. O salută. Ea îi răspunse, înclinînd abia perceptibil capul.

— Dar cine-i? vru să ştie Tofana.

— O savantă. Adică nu chiar o savantă. Vreau să spun, nu încă. Dar sigur că va ajunge. Este colaboratoarea cea mai apropiată şi cea mai de nădejde a academicianului Alcibiade Robescu.

— Nu mi-aş fi putut închipui.

— Nici eu, pînă a nu o afla.

— Înseamnă că e o femeie excepţională.

— Alcibiade Robescu mi-a vorbit despre ea numai în superlative.

— Da? Dar pe cealaltă o cunoşti?

— Nu!

— Frumoasă femeie şi ea. Cine o fi oare? Pare tare nefericită.

Observaţia Tofanei îl surprinse.

— Crezi?

— O, precis e nefericită.

„Are dreptate Tofana, îşi spuse. Pare tare nefericită”.

— Sau dacă nu e nefericită, în orice caz trebuie că e tare bolnavă, ţinu să rectifice Tofana.

— Eşti extraordinară, Tofana.

— Eu?... Şi de ce? întrebă ea sincer surprinsă.

— Vreau să spun că ai un spirit de observaţie extraordinar.

— Atunci înseamnă că le cunoşti bine.

— Nu înseamnă de loc. Pe coconita aceea brună în seara asta o văd pentru prima dată, iar cu cealaltă, cu savanta, nu am schimbat decît cîteva cuvinte în cabinetul şefului ei. Îmi dau însă seama că le-ai caracterizat foarte bine pe amîndouă.

— Ducule, sînt prietena ta, nu-i aşa?

— Cum poţi pune o asemenea întrebare?

— Ca prietenă, numai ca prietenă – şi accentua cuvîntul prietenă – am dreptul să-ţi dau un sfat?

— Bineînţeles, Tofana.

— Femeia asta… cum o cheamă?

— Nastasia Iovănică.

— Nastasia Iovănică te place. Şi cum sigur că este o fiinţă voluntară, nu cred că se va mulţumi să te admire de la distanţă, ci va căuta să te acapareze. E o femeie de care ar trebui să te fereşti. E un sfat pe care ţi-l dau ca prietenă. Numai ca prietenă, Ducule.

— Dragă Tofana, pot să te asigur că voi şti să mă păzesc.

S-au întors acasă la Tofana tîrziu. După ce au luat masa la „Capsa”. Nu s-au mai dus să danseze la un local, fiindcă între timp Tofana se răzgîndise. În schimb, au dansat acasă la ea valsuri bătrîneşti, tangouri şi charleston după nişte discuri vechi.

După ce s-au plictisit să danseze, au tăifăsuit bînd coniac şi cafele pînă tîrziu. Au vorbit despre cîte în lună şi-n stele, dar nimic despre relaţiile dintre ei, cu toate că – Ducu a simţit-o – Tofana tare mult ar fi dorit să-şi precizeze unul altuia sentimentele.

Pregătindu-se de plecare, Ducu i-a făgăduit s-o caute în următoarele zile, dar Tofana nu l-a crezut.

— Pesemne că, atît de repede, n-ai să poţi. Eşti doar foarte ocupat.

— Pînă peste cap, Tofana, pînă peste cap. Dar, totuşi, am să-mi fac timp. Cînd sînt cu tine mă simt foarte bine.

Dar nu era nici el convins că, într-adevăr, avea s-o caute în următoarele zile.

— În orice caz, Ducule, în ceea ce mă priveşte

a fost o seară foarte plăcută. Eu atîta rugăminte am. Ca din cînd în cînd să-ţi aduci aminte şi de prietena ta Tofana.

Şi era multă discretă tristeţe în tonul cu care pronunţă cuvintele.

La numai cîteva minute după ce ajunse acasă sună telefonul.

— Te-ai întors, bătrîne?

Era Bogdan, care îl căuta la telefon la ora trei de dimineaţă.

— Ce, măi, ai ajuns ca huhurezii? Nu ai somn?

— N-am. Mereu te-am sunat. Tu pe unde mi-ai umblat?

— Am fost cu Tofana la teatru.

— Atunci e în regulă. Ţi-e somn tare?

— S-a întîmplat ceva?

— Dacă nu ţi-e tare somn, aş trece pe la tine.

— Treci! Te aştept.

Dacă Bogdan ţinea să-l vadă la o oră atît de nepotrivită, însemna fie că se întîmplase ceva

grav, fie că făcuse vreo descoperire deosebit de importantă.

„Tare mi-e teamă – îşi spuse – că în noaptea asta n-am să am parte să închid ochii”.

Totuşi, se dezbrăcă, îşi puse pijamaua, pe urmă, la fereastra deschisă, începu să-l aştepte pe Bogdan.

Trecură cincisprezece minute pînă să-l vadă venind. Cînd auzi liftul, se duse să-i deschidă. Bogdan se descălţă în vestibul ca să n-o trezească pe mătuşa Sabina.

— Bătrîne, ai ceva de băut la îndemînă?

— Am. Ce vrei? Coniac sau whisky?

— Rîndul trecut mai aveai nişte campari. Mai ai?

— Am, băiete, amăreală de-aia. Că eu nici n-o sufăr pe limbă. Am cumpărat-o pentru tine.

— Bătrîne, amăreala aia îmi face bine. După două păhăruţe de campari, oboseala dispare, de parcă mi-ar lua-o cineva cu mîna. Pe urmă, dacă bea Simon Templar, beau şi eu. Dă putere. N-ai observat? Totdeauna după ce „Sfîntul” bea nişte campari, urmează o bătaie.

Ducu îi umplu paharul şi, după ce îl văzu golindu-l pe jumătate, întrebă:

— Şi acum, măi băiete, să-mi spui de ce nu m-ai lăsat, să dorm cele cîteva ore cîte au mai rămas pînă la ziuă?

— Ştii, ar trebui să-ţi spun: Haide, scoate-ţi pălăria. Dar nu-ţi spun. Încă nu-ţi spun. Ai să apreciezi tu singur, mai tîrziu, dacă este sau nu cazul să ţi-o scoţi. Spune-mi, n-am căpătat cumva aer de savant?

— Nu observ nimic.

— Cum, chiar de loc, de loc?

— Ai, cel mult, aerul unuia care a băut campari şi, ca urmare a acestui fapt, nu lasă pe alţii să doarmă.

— Sînt dezolat, bătrîne. Eram convins, zău, că am căpătat aer de savant. Şi ştii de ce? Fiindcă am stat o oră în camera de lucru a savantului nostru Alcibiade Robescu. O oră încheiată! M-am odihnit chiar în fotoliul său, mi-au trecut prin mînă toate obiectele aflate pe birou, de la tampon pînă la toc. Şi cu toate acestea, spui tu, nu arăt de loc a savant.

— În prezenţa sau în lipsa bătrînului?

— Bineînţeles că în lipsă, dar cu consimţământul lui.

— Sper că nu şi cu al Monei.

— Lipsea! La fel şi Doina.

— Doina era la teatru. Cu Nastasia. Ştii, ţi-am telefonat acasă, dar n-a răspuns nimeni. Chiar mă miram pe unde vei fi umblînd. Voiam să-ţi propun să vii şi tu. Dacă nu pentru piesă, măcar ca să dai bună seara doamnelor, glumi Ducu.

— Te asigur că eu mi-am petrecut timpul într-un mod mult mai util.

— În biroul lui Alcibiade?

— Acolo!... Acolo!... Mi-a trecut, aşa, prin minte, o idee şi am vrut să verific dacă este inspiraţie sau o curată aiureală.

— Şi ce-a fost?

— A fost inspiraţie.

— Felicitări. Dar, mă rog, ce fel de inspiraţie?

— Ştii foarte bine că nu-mi place mutra – pardon, figura – Monei. Nici a frumoasei Nastasia Iovănică, răsfăţata casei, deşi nu apare acolo decît doar ca musafiră.

— Ce vorbeşti! Chiar toată lumea o răsfaţă?

— Toată, bătrîne, în frunte cu profesorul. Va să zică, nu-mi place nici mutra răsfăţatei. Cît priveşte pe Doina, cu ea e altă poveste şi am să-ţi explic de ce, mai tîrziu. Dar să revin la cele două verişoare. Amîndouă, fiecare din ele însă în alt fel, sînt adevăratele stăpîne ale casei. Savantul, un mare zăpăcit. Îţi aminteşti scena din filmul „Goana după aur” cînd Charlot şi-a fiert şireturile bocancilor şi a început să le mănînce închipuindu-şi că sînt macaroane. Ei bine, dacă i-ai pune dinainte lui Alcibiade Robescu nişte şireturi peste care ai presăra parmezan, le-ar mînca fără să-şi dea seama că nu-s macaroane.

— Eu am stat de vorbă cu el şi nu mi s-a părut chiar în aşa mare măsură de distrat.

— Ei, poate că am exagerat puţin. Va să zică, el distrat. Nevastă-sa, Doina, zăpăcită. În schimb, Mona, cu toate că a trecut prin balamuc, după părerea mea, are capul mai pe umeri decît amîndoi stăpînii ei la un loc... Şi, în fine, Nastasia, nesuferita aia de Nastasia, diavolul în persoană, travestit în femeie, care taie şi spînzură în toată casa. Pînă aicea e clar, nu-i aşa?

— Cum nici că se poate mai clar.

— Ceea ce urmează însă de acum încolo nu mai e chiar atît de clar. Sub aspect logic, bineînţeles. Nastasia este mîna dreaptă a savantului? Este! Este la curent cu stadiul de realizare a invenţiei? Este! M-am întrebat: are oare vreun interes Nastasia să afle ce discută şeful ei în legătură cu invenţia atunci cînd acesta se află acasă? Nu are. De ce? Pur şi simplu, fiindcă ea însăşi lucrează nemijlocit la invenţie. Spune-mi, eşti sau nu de acord cu raţionamentul meu?

— Cum aş putea să nu fiu? E un raţionament perfect logic.

— Deci, dacă, în mod logic, ceea ce eventual se discută în biroul lui Alcibiade Robescu în legătură cu invenţia sa nu poate constitui o noutate, *o informaţie,* pentru Nastasia, înseamnă că, în mod logic, nici nu este interesată să afle. Şi de vreme ce nu este interesată, tot ca o altă concluzie logică, în mod normal n-ar fi trebuit să-mi treacă prin minte că şi-a luat măsurile speciale ca să afle tot ce eventual s-ar discuta în biroul lui Alcibiade Robescu. Am sau nu dreptate?

— Vrei să spui că Nastasia Iovănică şi-a luat asemenea măsuri?

— Şi-a luat. *Inspiraţia* constă tocmai în faptul că, deşi din punct de vedere logic nu trebuia să ajung la o asemenea concluzie, am ajuns totuşi. Mi-am zis: „Măi băiete, ia vîră-ţi puţin nasul şi verifică dacă aiureala ce ţi-a trecut prin minte este sau nu aiureală”. Şi mi l-am vîrît, bătrîne.

— …Iar rezultatul?

— Rezultatul? M-am convins, bătrîne, că bănuiala mea n-o fost aiureală. Bineînţeles, n-a fost o treabă uşoară. O oră mi-a trebuit să caut. Al naibii să fiu dacă am mai transpirat eu vreodată atît de mult. Dar pînă la urmă am găsit.

— Ce?

— Un emiţător, bătrîne. Dar ce emiţător! Ultimul răcnet, nu alta. Ce greutate crezi că are?

— Ştiu eu? Ultimul pe care noi l-am capturat avea cincizeci de grame şi ceea ce emitea el putea fi recepţionat de la o distanţă de circa trei sute de metri.

— Cincizeci de grame, spui?

— Ce te miri, parcă tu n-ai şti!

— Ştiam, bătrîne. Dar de cînd l-am văzut pe ăsta, am uitat că au putut să existe asemenea mastodonţi de emiţătoare care să cîntărească –

auzi! cincizeci de grame! Păi ăla era un emiţător antideluvian. Asta, pe care l-am găsit eu, încape într-o măslină. Auzi tu? Într-o măslină sau chiar într-o cireaşă.

— Nu-mi spui nici o noutate, băiete.

— Da. Mă rog!... Mă rog!... Ce, n-am voie să-mi dau şi eu puţină importanţă? Eu mă aşteptam să mă întrebi unde şi cum am izbutit să dau de drăcia aia minusculă.

— Uite că te întreb acuma: Unde ai găsit-o?

— N-am ce spune. Deştepţi, ticăloşii! Şi cu fantezie. Au montat drăcia la lampa de birou a savantului, într-o încreţitură a abajurului. N-a fost o treabă uşoară pînă s-o dibui.

— Pentru treaba asta, băiete, n-am încotro şi trebuie să-mi scot pălăria.

— La drept vorbind, ar cam trebui să ţi-o scoţi. Eu, bătrîne, mă întreb ce nevoie are Nastasia de emiţător. Din punct de vedere logic, nu ţine.

— Dar de ce neapărat Nastasia?

— Dar atunci cine? Mona? Mona lucrează tot pentru Nastasia. Şi în cazul acesta tot nu ţine.

— Nu m-am gîndit la ea. Ştiu eu? Poate Doina. Sau poate altcineva din afara casei.

— Stai puţin, bătrîne. Ai spus: Doina sau poate altcineva din afara casei. Sînt două ipoteze diametral opuse. Tu pentru care optezi?

— Mai greu de presupus că Doina. Ea şi-ar putea satisface curiozitatea mult mai simplu. Ştii doar că ea are mare influenţă asupra lui Alcibiade Robescu. Dar apropo, ce ai făcut cu emiţătorul acela?

— L-am lăsat acolo unde l-am găsit.

— Foarte bine ai făcut. Numai că specialiştii noştri vor trebui să-l examineze. Trebuie să ne spună pînă la ce distanţă bate. Îţi dai doar seama de ce este important lucrul acesta.

— Clar, bătrîne. În cazul cînd emiţătorul are o bătaie foarte scurtă – cîţiva metri – trebuie să ne precizăm punctul de vedere şi să admitem că cel care recepţionează se află tot în casa savantului. Şi invers, dacă are o bătaie lungă, înseamnă că ne concentrăm cercetările în afară. Mai precis, aflînd distanţa pînă unde bate emiţătorul, vom putea circumscrie aria de acţiune a viitoarelor noastre cercetări.

— Exact. Mîine am să discut problema asta cu

Pîrcălab. El, ca specialist, va găsi cea mai bună soluţie. În orice caz, ai făcut treabă bună. Dar ia spune-mi, care mai sînt relaţiile dintre tine şi Doina?

— Zău că nu ştiu ce să-ţi răspund!… N-am mai izbutit să stau de vorbă cu ea. Nu răspunde la telefon, refuză să mă primească. Trebuie că a survenit ceva nou.

— Nu cumva ai călcat în străchini, băiete?

— Nu există. În mod categoric, nu am ce-mi reproşa. Am jucat şi continui să joc fain. Fără text, fără repetiţie, fără dădăceala regizorului. Un rol greu, trebuie s-o recunoşti. Rolul bărbatului dispus să se sacrifice, dedicîndu-se în întregime unei femei care are nevoie de ajutorul său, nu fiindcă o iubeşte, *ci numai din abnegaţie.* Vei spune poate că e o aiureală. Nu contest că un pic este chiar. Dar cred că dacă am izbutit cumva s-o impresionez, tocmai cu asta am impresionat-o. Nu uita că puţintel măcar e sărită de pe fix. Dacă, în ciuda a tot ceea ce ştim şi mai ales bănuim, pînă la urmă se dovedeşte nevinovată, îţi mărturisesc sincer, are să-mi pară rău că a trebuit să joc un asemenea rol. Spune-mi, tu bănuieşti cumva de ce refuză să mă vadă?

— Probabil fiindcă se teme pentru tine.

— Vrei să spui că se teme pentru viaţa mea?

— Şi de ce nu? Ai uitat prin ce ai trecut?

— În cazul ăsta, înseamnă că tu eşti gata s-o scoţi pe Doina Robescu basma curată.

— Ba nu înseamnă de loc. Se poate să nu fie de loc basma curată şi cu toate acestea să se teamă pentru tine. Ba, dimpotrivă, tocmai fiindcă nu-i basma curată, nu vrea să te amestece şi pe tine. Bineînţeles, asta presupune că faţă de tine nutreşte o anumită simpatie. Probabil că a impresionat-o rolul pe care îl joci. Nu e de loc exclus chiar să se fi îndrăgostit de tine. Nici n-ar fi de mirare, dacă ţin seama de mutra ta simpatică de băieţaş obraznic şi încrezător.

— Nu ştiu, bătrîne, cum naiba izbuteşti să complici de fiecare dată lucrurile în aşa măsură, încît nu-şi mai poate da omul seama unde-i începutul şi unde sfîrşitul.

— Păi le complic, băieţaş, pentru ca după aceea, anvizajînd toate probabilităţile, să le simplific, procedînd prin eliminare.

— De Doina cînd mi-e tare milă, cînd simt că o urăsc, socotind-o o mare ticăloasă.

— Bagă de seamă să nu sfîrşeşti prin a te

îndrăgosti de ea, glumi Ducu. Măi, dar tu ai dormit ceva în noaptea asta?

— Ba.

— Atunci, ca să nu mai pierzi timpul cu drumul pînă acasă la tine, ia o pijama din dulap şi culcă-te pe canapea. Pic de somn şi în dimineaţa asta avem o mulţime de treabă. Va trebui să vedem ce-i cu emiţătorul acela şi ce măsuri se impun cu necesitate. Şi acuma, somn uşor, băiete!

Dimineaţa, Picioruş se prezentă la raport. Pe Ducu, un duş şi o cană de cafea tare îl remontaseră, cu toate că nu dormise decît două ore şi jumătate.

— Ce-ai aflat despre familia Olinescu, Picioruş?

— Tovarăşe maior, este o familie de oameni de treabă. Am pus totul pe hîrtie. Poftiţi!

Şi-i întinse raportul scris.

— Am să-l citesc mai tîrziu. Raportează verbal.

— Situaţia este următoarea, tovarăşe maior. Familia Olinescu se compune din cinci persoane.

Olinescu tatăl lucrează la Griviţa Roşie. E cazangiu. Nevastă-sa, Profira Olinescu, e casnică. O femeie tare de treabă, cu toate că e cam repezită. E deputată raională. Fiul lor, Şerban, lucrează şi el la Griviţa Roşie. Este electrician. Are numai optsprezece ani. Toţi vecinii îl laudă. „E cuminte şi cuviincios ca o fată mare”, mi s-a spus. Soţii Olinescu mai au şi o fată.

— Cei de la Ateliere ce părere au despre cei doi, tatăl şi fiul?

— Bună, tovarăşe maior. Aş spune că despre băiat chiar mai bună decît despre bătrîn.

— Continuă!

— Cum vă raportam, mai au şi o fată. O cheamă Nunuca. Cu fata bătrînii au avut un necaz. Nunuca e mai mare decît băiatul cu patru ani. Asta înseamnă că are acuma douăzeci şi doi de ani. E foarte frumoasă, tovarăşe maior. Foc de frumoasă. De la frumuseţe i s-a tras nenorocirea. Cu şase ani în urmă la ştrand, a fost remarcată de un regizor, care i-a propus un rol episodic într-un film a cărui turnare tocmai urma să înceapă. Părinţii s-au opus, dar pînă la urmă, la insistenţele fetei, care se şi vedea vedetă, au acceptat. Din cauza filmului, fata a cam pus-o de mămăligă şi cu şcoala. Barem dacă ar fi fost

numai atîta. Nunuca s-a îndrăgostit pe platou de un tînăr actor din provincie care juca în acelaşi film. Actorul acesta, foarte fotogenic, dar şi cu foarte mult succes la femei, fiind, la rîndul său, îndrăgostit de protagonista filmului, tot o descoperire a regizorului, nici n-o bagă în seamă pe Nunuca. Rezultatul a fost că biata fată, într-un moment de disperare, a încercat să se sinucidă. A scăpat de moarte ca prin minune. Dar fie din cauza acestei iubiri nefericite, fie din vreun motiv, poate ereditar, i s-a tulburat mintea. A fost internată. Perioada de convalescenţă a Nunucăi a coincis cu aceea a Monei. În timpul acela s-au cunoscut şi s-au împrietenit, în ciuda diferenţei de vîrstă. Şi au rămas prietene. Din cînd în cînd, Mona se duce s-o viziteze. Acuma, Nunuca este bolnavă. Are ceva la inimă. Stă mai tot timpul în pat. Medicii i-au interzis să se mărite. Eu însă, zic, degeaba i-au interzis, fiindcă mult nu cred s-o mai ducă. Cam asta-i tot, tovarăşe maior.

— Bine, Picioruş. Te poţi duce. Deocamdată nu mai am nevoie de dumneata.

Rămas singur, Ducu îşi aruncă privirea pe raportul lui Picioruş, pe urmă, fără să-l mai citească, îl vîrî într-un dosar.

„Încă o pistă care se înfundă”, îşi spuse,

oftînd. Şi îşi aminti că Mona, după ce îşi vizitase prietena bolnavă, se dusese în gară să asiste la plecarea trenului internaţional. Dar în ce scop? Ce semnificaţie avusese basca galbenă pe care o arborase numai în acest scop? Fusese un consemn? Probabil că da. Dar ce semnificase? O ipoteză putea fi aceasta: Mona îmbrăcase basca pentru cineva care se afla în tren, căruia trebuia să-i comunice un anumit lucru fără să stea de vorbă cu el, din precauţie, folosind un limbaj convenţional: basca sau poate numai culoarea galbenă a băştii.

Depistarea misteriosului călător nu era de loc o treabă uşoară. În ziua respectivă multă lume plecase în străinătate. Lucrători de la diverse departamente, cu diverse misiuni în diferite ţări din Europa sau de peste ocean, membri ai unei delegaţii, oameni de afaceri străini, cetăţeni români invitaţi de rude din străinătate, turişti de tot felul. Toţi aceştia erau trecuţi nominal pe o listă aflată într-o mapă de pe biroul lui Ducu.

Ducu deschise mapa şi scoase lista. Începu să citească numele, unul după altul. Unele nume, cele mai multe, nu-i spuneau nimic. Altele erau ale unor oameni care, în decursul anilor, îşi dovediseră cu diferite prilejuri ataşamentul faţă de regim.

„Care dintre ei o fi?” se întrebă el oftînd. Şi şi-o închipui pe Mona plimbîndu-se de-a lungul peronului, pe cap cu o bască de culoare galbenă. Culoare ce, pentru careva aflat atunci în tren, avusese o anumită semnificaţie.

„În orice caz, Mona nu trebuie pierdută din ochi”, adăugă el.

Trecuseră patru zile de cînd Mona fusese văzută pe peronul Gării de Nord şi de atunci nu se mai întîlnise cu nimeni, nu telefonase şi nici nu i se telefonase. Pleca în fiecare dimineaţă după cumpărături: la piaţă, la „Alimentara”, la brutărie. Restul timpului şi-l petrecea în casă.

Dar asta nu spunea nimic. Mona se retrăsese în bîrlogul ei care, în treacăt spus, era unul foarte agreabil, dacă ţinem seama de faptul că soţii Robescu, tocmai fiindcă era vară cu Nastasia, n-o tratau ca femeie de serviciu, ci mai curînd ca un fel de rudă.

În timp ce Ducu, în biroul său, parcurgea lista de care s-a vorbit mai sus, soneria de la uşa de intrare a locuinţei savantului Alcibiade Robescu sună prelung. Ţîrîitul se răspîndi în toată casa. Îl auzi şi Doina Robescu de acolo de unde se afla,

adică din „camera memorială Nic”. Stătea culcată în scaunul ei legănătoare, cu ochii închişi, de parcă ar fi dormit. Dar nu dormea. Plîngea. De-a lungul nasului i se scurgeau lacrimile, umezindu-i buzele. Nu şi le ştersese şi nici nu avea de gînd.

Auzind soneria, îşi spusese fără să-şi schimbe poziţia:

„Lasă că va deschide Mona”.

Şi, într-adevăr, Mona se duse să vadă cine sună. Erau doi inşi în salopetă. Unul avea o taşcă agăţata de umărul stîng.

— Ce doriţi dumneavoastră? îi întrebă Mona neprietenoasă, aşa cum îi era obiceiul.

— Sîntem de la telefoane. Aţi reclamat că telefonul este defect.

— Da, domnul a reclamat pînă acuma de trei ori.

— N-am putut veni mai repede. Avem mult da lucru.

— Poftiţi în casă.

Cei doi tehnicieni intrară în vestibul, după ce se şterseră bine pe picioare.

— Să ne descălţăm, Ioane, îl îndemnă pe tovarăşul său acela care ducea geanta cu scule.

— Nu e nevoie, îi opri Mona.

— E atît de curat aici, încît parcă ţi-e milă să calci. Dumneavoastră faceţi curat în casă?

— Eu.

— Se vede că sînteţi o gospodină fainã, o măguli cel cu geanta.

Mona intenţiona parcă să schiţeze un zîmbet, dar el muri mai înainte de a-i înflori pe buze.

— Unde aveţi telefonul?

— Veniţi după mine.

Îi duse în biroul lui Alcibiade Robescu.

Aparatul era chiar pe birou. În timp ce unul dintre tehnicieni începu să demonteze aparatul, celălalt se apropie de fereastră care era deschisă.

— Să nu fie ceva la dozã, presupuse el scoţînd capul pe fereastră, căutînd chipurile doza.

— Vedem noi acuma.

Un minut mai tîrziu se auzi din nou soneria.

— Cine naiba o mai fi, se necăji Mona vorbind tare, neştiind dacă să-i lase sau nu singuri pe lucrătorii de la telefoane. Pînă la urmă, fiindcă soneria de la intrare suna într-una, nu mai avu încotro şi dădu fuga să deschidă. Acela care suna într-una era un sublocotenent de miliţie foarte fercheş şi foarte tînăr.

— Bună ziua! o salută el pe Mona cînd aceasta îi deschise.

— Bună ziua! îi răspunse ea cu o voce parcă ceva mai puţin morocănoasă. Pe cine căutaţi?

— Pe dumneavoastră, îi răspunse ofiţerul care, fără să mai aştepte invitaţia, păşise în vestibul.

— Pe mine?! se miră Mona, fără a părea că-şi pierde cumpătul.

— Pe dumneavoastră. Nu sînteţi Mona Cîrciumărescu?

— Da, aşa mă cheamă.

— Atunci pentru dumneavoastră am venit.

— Poftiţi în casă.

Îl conduse în hol.

— Tovarăşul academician este acasă?

— Nu, e la Institut. Dar poftim, luaţi loc!

Ea rămase în picioare. Se vedea clar că nu ştia ce să facă. Pe de o parte, nu-i era la îndemînă să-i lase singuri pe cei doi tehnicieni – „să nu fure ceva!” – iar pe de alta, ardea de nerăbdare să afle ce treabă avea cu ea ofiţerul de miliţie.

— Dar soţia tovarăşului academician?

— Dumneaei este acasă. Vreţi să vorbiţi şi cu dînsa?

— A, nu! Nici nu trebuie s-o deranjaţi. V-am spus doar că am cu dumneavoastră treabă.

— Da?… Poftim, vă stau la dispoziţie. Despre ce este vorba?

— Va să zică, dumneavoastră sînteţi Mona Cîrciumărescu.

— Eu.

— Vreţi să-mi arătaţi buletinul dumneavoastră?

— Mă duc să vi-l aduc.

— Vă rog!

Şi Mona dispăru înapoia unei uşi.

Atunci sublocotenentul, ca şi cînd numai atîta ar fi aşteptat, se apropie de o altă uşă care da în biroul lui Alcibiade Robescu şi care rămăsese întredeschisă, o căscă puţin şi făcu semn celor doi tehnicieni să-şi vadă liniştiţi de treabă. Intervenţia acestuia se întîmpla tocmai cînd unul dintre ei examina cu o lupă foarte puternică veioza de pe birou, de fapt minusculul emiţător.

— Ce vreme frumoasă afară!... Nu-i aşa că-i vreme frumoasă afară?... Văd că aparatul nu are mai nimic. Trebuie că s-a întîmplat vreun scurtcircuit pe fir.

Şi în timp ce lucrătorul cu lupa făcea asemenea remarci – şi altele la fel de banale – celălalt, instalat într-un ungher al camerei, ţinea în palme un mic aparat de formă dreptunghiulară cu care îl *asculta,* folosind un fel de stetoscop.

Cînd Mona reveni în hol, îl găsi pe sublocotenent admirînd un bibelou din jad pe care Alcibiade Robescu îl adusese tocmai din India.

— Poftim buletinul.

Sublocotenentul îl luă şi începu să-l examineze cu atenţie, filă cu filă, de parcă acuma, pentru prima dată, ţinea în mînă un buletin.

În cele din urmă îl restitui.

— Mulţumesc.

Gestul scurt, dar mai ales răceala cu care rosti acel „mulţumesc” avură darul s-o neliniştească, în ciuda faptului că, în aparenţă, rămase calmă.

Sublocotenentul, imperturbabil şi impenetrabil, deschise porthartul şi începu să scotocească în el. Scoase un carnet, pe care începu să-l răsfoiască, tacticos, filă cu filă. Pînă la urmă găsi ce căuta şi lăsă să-i scape un oftat de satisfacţie.

— Pot să fumez?

— Desigur.

Vocea Monei era puţin alterată.

— Mulţumesc.

Ofiţerul îşi aprinse ţigara şi începu să citească, încruntîndu-se puţin, ceea ce scria pe pagina aceea plină, de sus pînă jos, cu un scris mărunt. Din cînd în cînd, îşi ridica privirea şi se uita la Mona fixînd-o cu nişte ochi neutrali, în care ea nu era în stare să ghicească nimic.

— De cît timp sînteţi în serviciu la tovarăşul

academician? întrebă el după cîteva minute.

— Cam de vreo două luni.

— N-aţi putea preciza?

— Două luni şi o săptămînă, răspunse Mona, după ce se gîndi puţin.

— Înainte aţi locuit pe strada Melodiilor?

— Da, la numărul şaisprezece.

— Cît timp aţi locuit acolo?

— Din totdeauna. Acolo m-am născut. E casa părintească…

În clipa aceea, din biroul lui Alcibiade Robescu îşi făcură apariţia cei doi tehnicieni.

— Gata, tovarăşă. Telefonul funcţionează. Apoi, către sublocotenent. Să trăiţi, tovarăşe miliţist.

Sublocotenentul dădu numai din cap, ocupat să scrie ceva în carnetul său.

— Vreţi să verificaţi? o întrebă pe Mona celălalt lucrător, care acuma purta el geanta cu scule.

— Ce mai e nevoie! Dacă spuneţi voi că este în regulă…

Era nerăbdătoare să scape mai repede de ei, ca să afle, în sfîrşit, motivul pentru care ofiţerul de miliţie îi punea atîtea întrebări.

— Nici o grijă, tovarăşă. N-am făcut treabă de mîntuială.

Mona îi conduse, ca să le deschidă, pe urmă se întoarse la sublocotenent.

— Gata, au plecat! spuse Mona şi abia acuma, pentru prima dată, se aşează pe un scaun.

Sublocotenentul îi mai puse încă o mulţime de întrebări care făcură să mai piardă încă vreo zece minute, pentru ca abia pe urmă să-i comunice Monei motivul pentru care o „deranjase”. Fiindcă trecuseră două luni şi o săptămînă, şi ea încă nu-şi făcuse mutaţia pe buletin. O prelucra timp de încă vreo zece minute, după care plecă.

Închizînd uşa în spatele său, Mona exclamă cu năduf, dar şi cu mare uşurare:

— Lua-te-ar dracu' de pisălog!

Pisălogul plecă fluierînd, mulţumit că se achitase bine de însărcinarea pe care o primise,

Zece minute mai tîrziu, Ducu mulţumea academicianului pentru permisiunea pe care i-o

dăduse ca oamenii săi să *repare* telefonul.

Capitolul IX

COSMETICIANA POLIXENIA TRANDAFIRESCU

Pe biroul lui Ducu era întins crochiul, desenat cu multă grijă pe o foaie mare de calc. Un crochiu pe care erau trecute casele de pe strada Pîinişoarelor. De fapt, nu toate, ci numai de pe o porţiune a ei. Cîte cinci case, la dreapta şi la stînga aceleia locuită de Alcibiade Robescu. De asemenea, casele de peste drum, cu patru mai puţine din cauza părculeţului.

În picioare, cu mîinile la spate, Ducu şi Bogdan priveau crochiul un pic încruntaţi.

— Bătrîne, dacă nu ne-am teme că speriem vulpea, n-ar fi o problemă prea greu de rezolvat.

— O speriem sigur. Mai ales că avem toate

motivele să credem că face parte din categoria celor mai şirete.

— Parşiv de şireată.

Ducu începu să privească, una cîte una, nişte fotografii ce stăteau, în teanc, pe birou.

Prima fotografie fusese luată din elicopter. Reprezenta panorama străzii Pîinişoarelor şi a celor două străzi paralele. Pe această fotografie cineva trăsese, cu cerneală roşie, cele şase laturi ale unui hexagon, în centrul hexagonului se afla o clădire care fusese încercuită de asemenea cu cerneală roşie. De la ea porneau raze spre fiecare unghi al hexagonului. De-a lungul uneia din raze, cineva scrisese şi subliniase lungimea ei: optzeci de metri.

Specialiştii stabiliră, fără prea multă dificultate, cu un aparat special, că emiţătorul instalat în veioza de pe biroul academicianului Alcibiade Robescu avea o bătaie de maximum optzeci de metri. Asta însemna că cel însărcinat cu recepţionarea a ceea ce transmitea emiţătorul se găsea într-una din casele aflate pe o distanţă de cel mult optzeci de metri, deci înăuntrul hexagonului trasat cu cerneală roşie pe fotografia pe care o examina Ducu.

— Eu cred că altceva mai bun de făcut nu avem decît să dăm în bobi, zise Bogdan.

— Crezi?

— Tu vezi altă soluţie? Ia numără casele şi vezi cîte sînt. Unde mai pui că aproape în fiecare locuiesc mai multe persoane.

— Ce-ar fi să procedăm prin eliminare? întrebă Ducu.

— Nu-i cam riscant?

— Este, cum să nu. Totuşi, să încercăm. Să începem cu locuinţa de la numărul douăzeci.

— Casa lui Alcibiade Robescu?

— Exact. Să începem cu ea. Deci, după părerea ta, trebuie să-l căutăm acolo pe acela care recepţionează?

Bogdan iarăşi îşi trosni degetele să şi le rupă.

— Nu ţine.

— De acord, nu ţine. Să mergem mai departe. Peste drum de numărul douăzeci avem părculeţul. În dreapta lui…

— Ia-o mai uşurel, bătrîne. Cum rămîne cu casa în zidul căreia se termină părculeţul?

— Despre casele de pe strada paralelă vom discuta mai tîrziu. Mai întîi, să ne lămurim cu cestelalte. Deci, în dreapta părculeţului avem casa cu numărul patruzeci şi trei. Ia să vedem cum arată.

Şi dintr-un teanc scoase fotografia casei cu numărul patruzeci şi trei.

Era o clădire formată din parter şi un singur etaj. Priviră amîndoi fotografia, pe urmă Ducu citi, cu glas tare, indicaţiile de pe verso, scrise cu creion albastru:

„Patru apartamente. Două la parter, două la etaj. APARTAMENTUL UNU: Nicolae Gheorghiu, arhitect; Elenora Gheorghiu, profesoară de educaţie fizică. De menaj se ocupă Ioana Ionescu, mama Elenei Gheorghiu. APARTAMENTUL DOI: Dumitru Poetaş, pensionar; Maria Poetaş, pensionară. (Ambii pensionari P.T.T.); Cezar Poetaş, inginer. Lipseşte din ţară de doi ani, trimis în străinătate pentru specializare. APARTAMENTUL TREI: Ilinca Moldoveana, farmacistă. Divorţată. APARTAMENTUL PATRU: Lazăr Perianu, pensionar. Din o mie nouă sute cincizeci şi opt, cînd i-a murit soţia, locuieşte singur…”

…Şi aşa, unul după altul, trecură în revistă toate apartamentele.

— Bine că terminarăm, exclamă Ducu oftînd.

— Bine, pe astea le terminarăm. Dar acuma vine rîndul acelora de pe străzile paralele. Parcă aşa a fost vorba.

— Băiete, eu cred că de acelea nu ar trebui să ne ocupăm.

— Şi de ce, mă rog?

— Ia gîndeşte-te puţin.

— M-am gîndit, dar degeaba. Aştept să mi-o spui tu.

— Uite cum văd eu lucrurile. Tu susţineai, şi m-am convins şi eu, că nu eşti urmărit. Asta-i una la mînă. A doua: Cînd ticălosul ăla a dat cu maşina peste tine, de asemenea, ai susţinut că atunci cînd ai plecat de la Doina, pe strada Pîinişoarelor, de la un capăt la celălalt, nu staţiona nici o maşină.

— Exact. Nici o maşină şi nici o fiinţă omenească. Doar un cîine şchiop trecea strada adulmecînd parcă o urmă.

— Asta-i a doua la mînă. Şi acuma, ia să-mi răspunzi tu mie la următoarea întrebare: Cum se face că în ciuda faptului că nu staţiona nici o maşină pe aproape şi cu toate că nu te pîndea nimeni pe stradă, totuşi, acela care a încercat să te cureţe a ştiut exact cînd ai părăsit casa Doinei?

— Vrei să spui că m-a văzut plecînd de la ea?

— Nu ştiu dacă *el* te-a văzut. Probabil că, mai întîi, te-a văzut *cineva* intrînd la Doina. Pe urmă, cînd ai plecat, tot acest *cineva* a dat telefon *celuilalt* să te cureţe, călcîndu-te cu maşina.

— Mi se pare că în presupunerea asta a ta există măcar un dram de adevăr.

— Poate ceva mai mult de un dram. Poate chiar două.

— Va să zică, după părerea ta, acel *cineva* are posibilitatea nu numai să recepţioneze ceea ce transmite emiţătorul instalat în biroul academicianului, dar totodată să ţină sub observaţie casa cu numărul douăzeci?

— Exact!

— Foarte bine! Dar, mă rog, în care din aceste şaisprezece case locuieşte acel *cineva?*

— Ţi-am mai spus că trebuie să procedăm prin eliminare.

— Atunci, elimină tu, bătrîne. Eu sînt o fire miloasă şi nu mă rabdă inima să elimin nu numai oameni, dar nici măcar case.

— Foarte bine. Pregăteşte-te să scrii.

— Ce? Numele eliminaţilor?

— Nu. Numele acelora care ar putea figura pe lista suspecţilor.

— Sînt numai urechi.

Ducu privi din nou crochiul, trase mai aproape o coală de hîrtie, pe care fuseseră dactilografiate numele tuturor locatarilor, după care începu:

— În atenţia noastră intră şaisprezece case, abstracţie făcînd de cele din rîndul al doilea, de care, deocamdată, nu ne vom ocupa. În aceste şaisprezece case, însumînd patruzeci de apartamente, locuiesc o sută douăzeci de oameni, incluzînd şi pe toţi aceia care au împlinit cincisprezece ani.

— Acul în carul cu fîn.

— Mai întîi ascultă! Deci: o sută douăzeci de persoane. Uite, aici, lista tuturora. Numele,

prenumele, vîrstă, profesiunea şi aşa mai departe. În romanele poliţiste se pretinde de către unii autori că pînă la proba contrarie toate persoanele aflate într-o casă unde s-a comis o crimă sînt suspecte. La douăzeci de ani de la eliberare, eu, unul, dacă nu vreau să ignor faptul că în aceşti ani s-au petrecut nişte schimbări şi în conştiinţa oamenilor, nu am dreptul să pornesc de la neîncredere totală, ci, dimpotrivă, de la convingerea că, în marea lor majoritate, cetăţenii acestei ţări sînt ataşaţi regimului nostru. Or, dacă aşa se prezintă lucrurile, cu alte cuvinte dacă pornesc de la *încredere* şi nu de la o *totală neîncredere* în aceşti o sută douăzeci de oameni, înseamnă că n-am să mă împotmolesc într-o mlaştină fără fund. Ia să privim puţin lista, din acest punct de vedere. Pe cei mai mulţi – majoritatea lor – nu avem nici un motiv să-i suspectăm. Ei par a fi oameni în care putem avea încredere.

— Ai spus bine. *Par a fi…*

— Exact, par a fi. Dar iarăşi m-ai întrerupt, iarăşi nu ai răbdare să asculţi pînă la capăt.

— Gata! De acuma nu te mai întrerup!

— Spuneam că pe oamenii aceştia nu avem nici un motiv să-i suspectăm. Sînt ingineri,

medici, profesori, muncitori, funcţionari şi aşa mai departe. Unii, tineri, crescuţi de regimul nostru. Alţii, ceva mai în vîrstă sau chiar în vîrstă. Toţi însă şi-au dovedit ataşamentul la locul lor de muncă, aici în cartier.

— Dă-i înainte, bătrîne. Pînă la urmă, ai să-i scoţi pe toţi basma curată.

Dar Ducu, de parcă nu l-ar fi auzit, continuă:

— Desigur, noi ştim că, în cele mai multe cazuri, infractorii pe care noi i-am descoperit *păreau a fi* oameni cumsecade. Şi totuşi nu erau. Este acesta un adevăr verificat de practică. Reţine ce am spus: că în marea lor majoritate *par a fi* oameni cumsecade. N-am spus în unanimitate. Şi n-am spus, fiindcă printre cei înscrişi pe listă sînt unii care *nu par a fi* oameni cinstiţi. Şi în cazul acesta, nu crezi că ar trebui să ne ocupăm mai întîi de aceştia care nici măcar nu par a fi oameni cinstiţi?

— Dacă pui aşa problema, atunci să începem cu aceştia.

— Şi n-o pun bine? Nu e logic?

— Ba da!

Ducu îşi aruncă din nou ochii pe listă şi, în

timp ce o parcurgea, din cînd în cînd sublinia cîte un nume.

— Mda! vorbi el ceva mai tîrziu. Eu m-aş opri la vreo zece nume.

— Din o sută douăzeci?

— Da, din o sută douăzeci de locatari numai zece nu-mi inspiră încredere. Notează că, pînă la urmă, dintre aceşti zece, de fapt, numai unul este vinovatul. Să-i luăm în ordine alfabetică… Încep cu Vasile Bărbulescu. Ce ştim noi de acest cetăţean? Are cincizeci de ani. Pînă în prezent a schimbat o mulţime de meserii. A fost parlagiu, măcelar, frizer, chelner, a ţinut un chioşc cu răcoritoare. În prezent, este remizier la un depozit pentru achiziţionarea de sticle şi borcane. Nu are familie. Stă cu chirie la o fostă colonelească, în vîrstă de şaptezeci de ani, pe jumătate surdă.

— Gata, bătrîne, m-ai convins! îl trec pe lista suspecţilor!

— Urmează la rînd Nicu Dăianu. Despre ăsta ce ştim? De ăsta ai zice că-i uşă de biserică. Ia ascultă aici! E tînăr. Nu are nici patruzeci de ani. A urmat Institutul de teatru. A fost repartizat la teatrul din Botoşani, dar a refuzat să se prezinte

la post. Îţi aminteşti de Karl Glückmann?!

— Cum să nu. Prestidigitatorul pe care noi l-am dibuit că făcea şi o leacă de spionaj.

— Ei bine, află că Nicu Dăianu de la el a deprins meseria de prestidigitator şi scamator, şi tot datorită acestuia a izbutit să fie angajat la Circul de stat pe un post de clovn. În prezent, tot acolo lucrează. Numerele sale sînt un amestec de prestidigitaţie şi clovnerie. Nu este căsătorit. Stă cu mama lui într-un apartament de două camere şi, după părerea colocatarilor, este un tînăr foarte cumsecade, liniştit, manierat şi, mai ales, respectuos cu mama sa, pe care de două ori pe săptămînă o duce la teatru, fără a mai pune la socoteală faptul că nu pierd nici unul din filmele ce rulează săptămînal la cinematograful din cartier. În ciuda acestor multe calităţi, eşti de acord să-l treci pe listă?

— L-am trecut. Cine-i următorul?

— Polixenia Trandafirescu. Cosmeticiană. Ţine un fel de „institut de înfrumuseţare”. Clientele sale o ridică în slava cerului, ceea ce înseamnă că dresurile ei sînt foarte eficace. Pe adresa ei sosesc o mulţime de reviste de specialitate din străinătate. De *paciente* se ocupă personal ajutată fiind de fiică-sa, care, se pare, este tot

atît de pricepută ca şi maică-sa, Polixenia Trandafirescu are patruzeci şi cinci de ani – dar arată de treizeci – iar fiică-sa douăzeci şi cinci. Este văduvă, soţul ei a murit pe front. Fata ei nu-i măritată. Mama şi fiica duc o viaţă foarte retrasă. Nu primesc şi nici nu fac vizite. Rude în ţară nu au. Polixenia are, în schimb, un frate – dacă i-o fi frate – la Monte Carlo, care îi scrie de două ori pe lună şi căruia ea îi răspunde regulat. Fratele ocupă nu ştiu ce post la Cazionul de acolo.

— M-ai convins. O trec şi pe ea.

Se auzi o bătaie în uşă şi în prag se ivi locotenentul-major Dorobanţu.

— Tovarăşe maior, v-am adus lista.

— Foarte bine. Ai sosit tocmai la timp. Mulţumesc.

După ce Dorobanţu ieşi din birou, Ducu începu să citească cu interes lista pe care acesta i-o adusese.

— Este exact ceea ce am bănuit, vorbi el adresîndu-se lui Bogdan.

— Şi, mă rog, ce ai bănuit?

— Mai întîi trebuie să afli despre ce listă este vorba. Ei bine, află că lista aceasta este a

clientelor Polixeniei Trandafirescu.

— Aşa!... Aşa!... Cred că am sesizat în ce scop. Ai vrut să ştii din ce categorie socială fac parte frumoasele ei cliente.

— Exact. M-am întrebat: Oare Polixenia Trandafirescu îşi selectează clientele sau le acceptă pe măsură ce se iveşte un loc liber? Mi-am pus această întrebare şi l-am însărcinat pe Dorobanţu să-mi întocmească lista clientelor. Lista conţine un număr de douăzeci şi cinci de nume, fiecare cu profesiunea respectivă. Ei bine, nu văd aici nici o profesoară, de pildă, nici o tehniciană sau funcţionară măruntă şi, bineînţeles, nici o muncitoare. În schimb, iată două cercetătoare ştiinţifice, trei cu funcţii importante în trei departamente diferite, iată două soţii de militari, patru soţii de funcţionari superiori şi aşa mai departe. Să fie oare o simplă coincidenţă? Nu este exclus. Dar dacă nu-i o coincidenţă, ci *altceva?*

— Ce să-ţi mai răspund? Mă grăbesc s-o trec şi pe asta pe listă.

— Să mergem mai departe.

Şi aşa, unul cîte unul, pe lista întocmită de Bogdan fură trecute zece nume. Nouă bărbaţi şi

numai un singur nume de femeie, al cosmeticienei.

— Deci este vorba de zece oameni care nu par a fi cinstiţi. Ce facem ca să ştim sigur dacă sînt sau nu?

— Pui, băieţaş, nişte întrebări de parcă ieri ai fi ieşit din cristelniţă. Ce altceva decît să ne ocupăm de fiecare în parte!

— Îmi pare rău că sînt „angajat” cu Doina Robescu. Altfel mi-ar plăcea să mă ocup de cosmeticiană. Un tratament al tenului mi-ar prinde bine. Că din cauza maniei tale, bătrîne, de a suci şi învîrti lucrurile pe toate feţele, a început să mi se strice.

— Băiete, însărcinarea asta nu-i de tine. Am s-o trimit pe Adelaida să-i facă o vizită Polixeniei.

În ziua următoare, Adelaida, o subordonată a lui Ducu, sună la uşa cosmeticienei. Era singura pistă care mai trebuia verificată. Celelalte nu interesau. Veni să-i deschidă o blondă de vreo douăzeci şi cinci de ani, care avea un fel de a te privi de parcă ai fi fost o gînganie ce nu merită decît a fi strivită cu călcîiul.

— Pe cine căutaţi? întrebă ea cu un ton aproape agresiv.

— Pe doamna Trandafirescu. Am greşit cumva apartamentul?

Monica Trandafirescu, fiindcă ea era, răspunse din vîrful buzelor:

— Intraţi. Trebuie să aşteptaţi puţin fiindcă mama e ocupată momentan cu o clientă.

— Bineînţeles că am să aştept.

Adelaida fu introdusă într-un hol mare, transformat în sală de aşteptare. În hol mai aşteptau două persoane. Răsfoiau nişte reviste ilustrate străine, toate – aşa cum avea să constate ceva mai tîrziu – vechi de cel puţin douăzeci de ani.

— Luaţi loc! o îndemnă Monica, după care dispăru înapoia unei uşi.

Cele două cliente care aşteptau, după ce o măturară din cap pînă în picioare, nu-i mai dădură nici o atenţie.

— Aşteptaţi de mult? întrebă Adelaida, încercînd să intre în vorbă măcar cu una din ele.

— Eu aştept de douăzeci şi cinci de minute.

De fapt, numai de douăzeci şi unu de minute. Sper însă că, în cel mult zece minute, îmi va veni rîndul.

Aceea care vorbise avea pe puţin şaizeci de ani şi probabil era convinsă că Polixenia face minuni, de vreme ce spera că aceasta i-ar mai putea întineri tenul răvăşit de vîrstă.

— Şi dumneavoastră? întrebă Adelaida pe cealaltă.

— Eu am venit acum zece minute. Sînt însă obişnuită cu aşteptarea. Presupun că dumneavoastră veniţi pentru prima dată.

— Aţi ghicit. Pentru prima dată.

— Să ştiţi că va trebui să vă înarmaţi cu răbdare. La Polixenia, de obicei, se aşteaptă mai mult decît la policlinică. Astăzi avem chiar noroc, dragă doamnă, că sîntem numai noi.

Uşa cabinetului se deschise şi în pragul ei se ivi una din cliente, radioasă şi fericită. În spatele ei, Polixenia.

— Cine urmează? întrebă ea cu un ton amabil şi cu zîmbetul pe buze.

— Eu, se anunţă „pacienta” căreia îi venise rîndul. Apoi adăugă, la rîndul ei, cu şi mai multă

amabilitate: Bonjur, dragă doamnă Trandafirescu.

— Bună ziua, doamnă Sotiriu! Joi aţi lipsit.

— Sînt dezolata, dragă doamnă Trandafirescu, dar mi-a fost imposibil…

Adelaida nu apucă să audă motivul pentru care doamna Sotiriu lipsise, fiindcă uşa se închise înapoia ei.

— Urmaţi… un „tratament”? întrebă Adelaida pe interlocutoarea sa.

— Asta e a cincea şedinţă.

— Spuneţi-mi, este pricepută chiar atît pe cît se vorbeşte?

— Polixenia? Extraordinară, doamnă! Ştiţi, aveam un ten groaznic. Soţul meu mi-a adus nişte creme de la Paris, dar nu mi-au folosit la nimic. De cînd însă am început tratamentul, vă rog să mă credeţi, parcă am acuma alt ten. Chiar îi spuneam soţului meu: Dragă, cremele tale de la Paris nu fac doi bani pe lîngă ale Polixeniei.

— Soţul dumneavoastră călătoreşte des în străinătate?

— Prea des, nu. Dar de două ori, trei ori pe an

tot pleacă în interes de serviciu în diferite ţări.

— Presupun că are un post important.

— Da, e director general.

— Atunci e normal.

— Aţi venit pentru *consultaţie* sau pentru *tratament?*

— Aş prefera un tratament, răspunse Adelaida, amuzată de terminologia medicală.

— Desigur, un tratament e preferabil. Numai să aibă loc şi pentru dumneavoastră. Nici nu vă puteţi închipui cît de solicitată este.

— Am auzit. Vă mărturisesc, pînă cînd voi şti dacă are sau nu timp şi pentru mine am să fiu tare emoţionată.

— Poate că aveţi noroc.

Mai vorbiră de una, de alta, ca să treacă timpul şi, mai repede decît îşi închipuise, Adelaida rămase singură. Trebui să aştepte o jumătate de oră. În tot acest timp răsfoi, la rîndul ei, învechitele reviste ilustrate şi se amuză de coafurile şi toaletele frumoaselor de prin anii o mie nouă sute treizeci.

În sfîrşit, îi veni şi ei rîndul să păşească pragul

„cabinetului” Polixeniei. Abia acum i se ivi cu adevărat prilejul s-o privească de aproape. Înaltă, planturoasă, pînă la un punct chiar frumoasă, cu ochi albaştri, un albastru foarte deschis, şi cu un zîmbet amabil care înflorea foarte des în colţul stîng al gurii, Polixenia Trandafirescu avea un chip predestinat – indiferent de competenţa ei – să cucerească simpatia clientelor sale. La aceasta se adăuga şi o voce foarte melodioasă.

— Dumneavoastră, doamnă, veniţi la mine pentru prima dată? întrebă cosmeticiana dîndu-i a înţelege că avea prea multe cliente ca să le ţină minte pe toate.

— Pentru prima dată, doamnă Trandafirescu. Vă bucuraţi de atîta faimă în oraş, încît orice femeie care a ajuns la o vîrstă ca a mea şi vrea să se păstreze frumoasă aleargă la dumneavoastră ca la unica salvatoare.

— Ce vîrstă aveţi, doamnă?

— Treizeci şi opt. Din păcate, treizeci şi opt.

Şi Adelaida oftă sincer, fără nici un fel de prefăcătorie.

— Doamnă, o consultaţie vă pot acorda.

— Vreţi să spuneţi numai o consultaţie?

— Dragă doamnă, vă rog să mă credeţi, îmi pare sincer rău că nu-mi stă în putinţă decît să vă consult. Nu am timp. Nici nu vă puteţi imagina cît de obosite sîntem, eu şi fiică-mea. Şi de angajat pe cineva care să ne ajute, nu putem. Înţelegeţi, nu avem dreptul să folosim muncă salariată.

— Sînt dezolată, doamnă Trandafirescu. Nu s-ar putea totuşi să faceţi cu mine o excepţie?

— Regret, doamnă, mi-e peste putinţă. Vă voi recomanda nişte creme, după ce vă voi consulta, şi cred că va fi suficient pentru dumneavoastră. Aveţi un ten admirabil. Probabil că nu sînteţi în cîmpul muncii?!

Era exact întrebarea pe care o aştepta.

— Nu, bineînţeles. Soţul meu cîştigă destul de bine ca să nu fie nevoie să mai lucrez şi eu. Este general. Şi apoi eu sînt cam leneşă de felul meu. Zău, dragă doamnă Trandafirescu, vă este chiar imposibil?

De data asta cosmeticiana nu mai fu chiar atît de categorică. Oftă, apoi deschise un registru din faţa ei, pe care începu să-l examineze.

— Pe cît sînteţi de frumoasă, pe atît sînteţi de simpatică, doamnă general…

— Vasiliu.

— …doamnă general Vasiliu. Să vedem dacă putem face o excepţie pentru dumneavoastră.

— În privinţa onorariului…

— Dar nu e vorba despre aşa ceva, doamnă general. Se uită în registru cam vreo zece minute, pe urmă, oftînd, o strigă pe fiică-sa.

— Monica!

— Da, mamă.

— Draga mea, cu doamna Pădureanu cînd terminăm?

— Marţea viitoare, mamă.

— În cazul acesta, ar putea veni la rînd doamna general. Doamnă general, dînsa este fiică-mea, Monica.

— Chiar dacă nu mi-aţi fi spus, aş fi ghicit. Vă seamănă. Bună ziua, domnişoară.

— Bună ziua, doamnă. Apoi, către mama ei; Dar, mamă, i-am promis doamnei Marcov…

— Pe doamna Marcov am s-o rog să mai aştepte o săptămînă. Nu cred că are să se supere prea tare. Apoi, către Adelaida: Doamnă general,

rămînem înţelese. De marţea viitoare putem începe.

Adelaida nu era convinsă că exista o doamnă Marcov pe care amabila madam Polixenia Trandafirescu o sacrifica pentru ca să-i facă ei loc.

— Doamnă Trandafirescu, mă simt profund obligată faţă de dumneavoastră.

— Vai de mine, dar nu e vorba de nici o obligaţie. M-aţi cucerit pur şi simplu. Sînteţi o persoană foarte, foarte simpatică.

Fără doar şi poate, Polixenia o acceptase ca clientă numai fiindcă o făcuse să creadă că este „doamna general Vasiliu”.

Desigur, mulţi din cititori sînt curioşi să afle cum se poate da totuşi de urma unei maşini care într-o anumită împrejurare şi pentru o treabă de loc curată a circulat prin oraş cu un număr fals. Autorul ţine să-i asigure pe aceşti cititori că o asemenea depistare este posibilă. Este o treabă de loc spectaculoasă. Ea presupune multă, foarte multă muncă – şi o oarecare fantezie – din partea acelor însărcinaţi cu o asemenea investigaţie. Dacă, de pildă, autorul ar începe să povestească

în ce fel a fost descoperită maşina cu care s-a încercat suprimarea lui Bogdan, ar fi nevoit să aducă atîtea amănunte, încît este sigur că ar sfîrşi prin a-şi plictisi cititorii. De aceea, se mulţumeşte să scrie numai atît: După multe şi migăloase cercetări, maşina a fost depistată. Maşina, un „Fiat 1300” era proprietatea unui inginer, pe nume Ştefan Olimpiu.

Inginerul Ştefan Olimpiu locuieşte pe strada Rîndunelelor, la numărul douăzeci şi şase. (Strada aceasta a Rîndunelelor este paralelă cu strada Pîinişoarelor). Ştefan Olimpiu are douăzeci şi opt de ani, este căsătorit şi în fabrica unde lucrează despre el nu se vorbeşte decît de bine.

Între Ducu şi acest inginer a avut loc următorul dialog, pe care autorul îl reproduce întocmai:

— Sînteţi proprietarul unui „Fiat 1300”, cu numărul 25.000.

— Iertaţi-mă, am fost pînă acum trei zile. De trei zile maşina nu-mi mai aparţine. Am vîndut-o.

— Cui?

— Doctorului Ilie Bouaru, de la policlinica cu plată din strada Spiralelor.

— Dumneavoastră cînd vi s-a repartizat maşina?

— În ianuarie anul acesta.

— Şi aţi vîndut-o în aprilie. De ce?

— Era să am un accident grav. Să calc un copil din comuna Potigrafu care a ţîşnit în faţa maşinii dintr-o curte. Dacă n-aş fi avut reflexele bune, sigur că l-aş fi călcat. Dar pe lîngă reflexe am avut şi noroc. Amîndoi: şi eu, şi băiatul. Consecinţa? Mi-a intrat frica în oase. Din cauza fricii, reflexele nu au mai funcţionat ca înainte. Şi atunci m-am hotărît s-o vînd. Am avut mulţi solicitanţi, dar l-am preferat pe acela care mi-a oferit condiţiile cele mai avantajoase, adică pe doctorul Bouaru.

— Pe data de şase aprilie maşina vă mai aparţinea?

— Bineînţeles.

— În ziua aceea aţi folosit maşina?

— Numai în cursul dimineţii o dată şi o dată la prînz. Adică, la dus şi la întors de la fabrică.

— După-amiază ce aţi făcut?

— Am stat acasă.

— N-aţi ieşit nici seara?

— Nu.

— Aţi fost tot timpul singur?

— Nu tot timpul. Între orele şaptesprezece şi nouăsprezece a fost la mine doctorul Bouaru. Mi-a adus o parte din bani. Douăzeci şi cinci de mii de lei.

— Între orele acestea maşina dumneavoastră a fost văzută circulînd în oraş. Ba chiar a comis un accident. Cum vă explicaţi lucrul acesta?

— Vă voi lămuri imediat. V-am spus că în ziua aceea doctorul Bouaru a trecut pe la mine să-mi aducă banii. Scurt timp după ce a venit mi-a cerut voie să dea un telefon. Bineînţeles că nu am avut nimic împotrivă.

— Probabil n-aţi reţinut numărul.

— Nu. Nici nu mi-a trecut prin minte. În schimb, îmi aduc aminte conţinutul convorbirii, de altfel foarte scurtă. I-a spus aceluia cu care a vorbit că poate fi găsit la numărul meu şi că înainte de a pleca îi va telefona. Asta a fost tot. Doctorul Bouaru este un om foarte agreabil. Este o plăcere să stai de vorbă cu el. Aveam la mine o sticlă de whisky şi i-am propus să bem aldămaşul

maşinii. A primit. Ne-am întins la vorbă. Peste vreo trei sferturi de oră a sunat telefonul. Era pentru el.

— Cine telefona? O femeie sau un bărbat?

— Parcă o femeie. Nu sînt sigur. Doctorul n-a spus decît atît: „Da!... Bine!...” A închis şi pe urmă mi-a cerut să-i împrumut maşina pentru o jumătate de oră. Cum era să-l refuz? O acontase doar. Pe jumătate era ca şi a lui. I-am dat cheia de contact şi a plecat. S-a întors nu după o jumătate, ci după o oră. Ziceţi că a comis un accident? Atunci îmi explic de ce, după ce s-a înapoiat, era distrat, parcă neliniştit, frămîntat. A fost un accident grav?

— Putea să fie grav. Şi pe urmă ce s-a mai întîmplat?

— A mai rămas la mine circa un sfert de oră, după care a plecat.

— În prezent, mai aveţi legături de vreun fel cu doctorul Bouaru?

— Nu înţeleg! Ce fel de legături?

— V-a plătit costul integral al maşinii?

— La cîteva zile mi-a dat şi restul banilor.

— Fiind un om agreabil, nu s-au statornicit cumva între dumneavoastră relaţii de amiciţie?

— Nu!… Nu!… Nu sînt o fire prea sociabilă.

— Tovarăşe inginer, ştiu că sînteţi o persoană în care putem avea încredere. De aceea, vă fac o recomandare. Dacă, din întîmplare, vă întîlniţi cu doctorul Bouaru, nici un cuvînt despre convorbirea aceasta dintre noi şi, de asemenea, absolut nici un cuvînt în legătură cu accidentul. Putem conta pe discreţia dumneavoastră?

— Absolut, tovarăşe.

Doctorul Ilie Bouaru era un bărbat de vreo treizeci şi cinci de ani, înalt, cu un trup atletic şi, după părerea unanimă a pacientelor sale, frumos. De altfel, chiar şi bărbaţii, care au o concepţie cu totul diferită în ceea ce priveşte frumuseţea masculină, îl găseau interesant.

La policlinica unde lucra doctorul Bouaru nu era singurul ginecolog. Dar era, în schimb, singurul care avea un număr atît de mare de paciente. Din cauza aceasta, unii colegi dospeau în ei o oarecare invidie ce nu întîrzia să răbufnească din cînd în cînd, în special cu prilejul şedinţelor de analiză a muncii. Doctorul

Bouaru era însă o fire care nu punea nimic la inimă. Se arăta îndatoritor cu toată lumea şi ranchiuna părea a fi un defect de care el era cu desăvîrşire străin. De altfel, chiar şi invidioşii recunoşteau că din punct de vedere profesional nu prea aveau ce-i reproşa.

Doctorul Ilie Bouaru nu era însurat. Locuia într-o garsonieră dintr-un bloc de pe bulevardul Magheru, la etajul cinci şi, fără a fi uşă de biserică, viaţa sa particulară nu era din nici un punct de vedere şocantă. Cîteva prietene, cîţiva amici, de două-trei ori pe lună masa la restaurant, seara. Era nelipsit de la premierele teatrale şi nu scăpa nici un concert mai interesant. Fără să fie ceea ce se înţelege prin cuvîntul virtuos, era un violoncelist cu multă sensibilitate. Şi nu de puţine ori se întîmpla ca atunci cînd nu ieşea în oraş să-şi petreacă ore întregi cîntînd la acest instrument. Pe scurt, doctorul Ilie Bouaru ducea o existenţă prin nimic deosebită de a atîtor şi atîtor bărbaţi de vîrsta sa.

Sublocotenentul Picioruş primi însărcinarea să se ocupe de doctor. Misiunea ce-i fusese încredinţată nu era de loc uşoară. Trebuiau depistate legăturile doctorului Bouaru. Fiindcă era clar că nu lucra de unul singur. Avea dacă nu mai mulţi, cel puţin un complice, acela care

încercase să-l omoare pe Bogdan trecînd peste el cu maşina. Doctorul Bouaru împrumutase maşina de la inginerul Ştefan Olimpiu, dar tentativa de asasinat nu el o făptuise. Bogdan nu îl recunoscuse în fotografia doctorului pe acela care condusese maşina. Asta era cel puţin părerea lui Picioruş, care considera explicaţiile lui Bogdan cam „impresioniste”. Şi le considera ca atare, deoarece întrebat fiind, acesta dăduse următorul răspuns:

— Deşi ăla arăta altfel, sînt gata să-mi tai mustaţa că frumosul ăsta a încercat să mă cureţe.

— Cum vine asta? îl întrebase şeful lor. Dacă arăta altfel, atunci pe ce te bazezi cînd afirmi că este totuşi el?

— Umerii.

— Umerii?

— Da, umerii. Îl recunosc după umeri.

— Vrei să spui că ţie, în timp ce nu aveai decît un singur gînd, cum să scapi de maşina care venea peste tine, ţi-a rămas disponibilă atîta atenţie ca să bagi de seamă ce fel de umeri avea criminalul!?

— Uite că am avut. Venea peste mine cu maşina şi cu toate că nu-mi era foarte bine, îl apostrofam: „Ticălosule, dacă scap, n-am să-ţi uit mutra, poţi să fii sigur”.

— Cum vine asta? Umerii aceiaşi, chipul altfel.

— Chiar aşa, bătrîne.

— Măi băiete, ăsta-i medic, nu-i actor. Nu vei fi pretinzînd că şi-a schimbat înfăţişarea?

— Nu ştiu. Eu ştiu doar atît: că umerii sînt aceiaşi.

Doctorul Bouaru pleca dimineaţa la spital. La prînz lua masa la un restaurant-pensiune. Se întorcea acasă pentru o oră-două, după care, în zilele de consultaţii, pleca la Policlinică. Seara, pe la şapte, cel mai tîrziu şapte şi jumătate, după consultaţii, ori se întorcea direct acasă, ori, de cele mai multe ori, întîrzia în oraş, fie ca să se plimbe pe bulevardul Magheru, fie ca să bea o cafea la Capşa sau la Nestor. Timp de şase zile doctorul nu se întîlni şi nici nu-l căută nimeni, spre marele necaz al lui Picioruş. În schimb, dădu cîteva telefoane, de fiecare dată numai de la telefoane publice, fiindcă doctorul nu avea acasă telefon, ceea ce constitui pentru Picioruş

un motiv de mirare. Convorbirile telefonice – patru la număr – fuseseră foarte scurte. Pe de altă parte, în afară de activitatea profesională, de plimbările pe stradă, de jumătăţile de oră la Capşa sau Nestor, unde se părea că nimeni nu-l cunoaşte, după cum nici el nu cunoştea pe nimeni, doctorul îşi petrecu două seri la spectacole. Una la un concert Bach, alta la teatru, la Municipal, la o piesă de Tennesee Williams.

În cea de-a şaptea zi, se întîmpla un fapt din pricina căruia Picioruş se necăji din cale afară. Ce se întîmplase? Seara, pe la orele opt, doctorul Bouaru plecase de acasă pe jos, ca de obicei. O pornise spre Universitate, cu pas de plimbare. Făcu la dreapta pe fosta stradă Regală, pe urmă la stînga pe Academiei şi dispăru într-un pasaj. Un truc vechi, răsuflat. Iată, însă, că doctorul Bouaru odată intrat în pasaj nu-l mai părăsi prin cealaltă ieşire dinspre Calea Victoriei. La început, Picioruş crezu că doctorul Bouaru intrase într-unul din micile magazine aflate în pasaj sau că se dusese să viziteze pe cineva care locuia în vreunul din apartamentele de la etaj. Trecură mai multe ore de aşteptare fără ca doctorul să se mai arate. Şi mare fu ciuda lui Picioruş cînd află că în timp ce-l aştepta în pasaj,

acesta făcea muzică acasă de cel puţin trei ore.

„A doua oară nu se va mai întîmpla!” îşi făgădui Picioruş.

Dar iată că se mai întîmplă o dată, şi încă o dată. Şi poate că doctorul ar mai fi dus de multe ori ulciorul la apă dacă a treia oară n-ar fi comis o greşeală. Anume, de a se reîntoarce acasă în alt costum decît acela în care plecase. Greşeala aceasta a doctorului Bouaru avu asupra lui Picioruş acelaşi efect pe care îl poate avea într-o cameră întunecată fascicolul de lumină al unei lanterne puternice. Doctorul Bouaru izbutise să dispară în trei rînduri, fiindcă de fiecare dată îşi schimbase înfăţişarea şi îmbrăcămintea.

Ducu îşi însuşi ipoteza lui Picioruş împărtăşind şi necazul acestuia că putuse fi tras pe sfoară.

În schimb, Bogdan se amuză pur şi simplu. Aşa era el. De multe ori putea să treacă drept neserios tocmai fiindcă nu se putea stăpîni să guste – cum spunea el – ceea ce era nostim sau „comic”.

— Bătrîne, să-mi tai mustaţa dacă n-am să mă pun să citesc din nou pe Conan Doyle şi pe Edgar Wallace, făgădui el după ce se satură de rîs.

— Şi de ce, mă?

— Mai întrebi? Fiindcă numai în romanele lor ba infractorii, ba detectivii se deghizează în fel şi chip ca să nu fie recunoscuţi. Nu m-aş fi gîndit că şi astăzi asemenea procedee mai pot fi folosite, cu succes chiar. Trebuie să recunoşti şi tu că e amuzant.

— Ba nu găsesc de loc că e amuzant.

— Mă rog!... Mie mi se pare amuzant şi stimulativ. De mîine încep să-l studiez pe Conan Doyle şi pe Edgar Wallace. Să învăţ cum să mă deghizez. Nu zău, bătrîne, să mori de rîs, nu alta. Doctoraşul ăsta frumuşel ori e un mare idiot, ori e un vulpoi fără pereche.

— Idiot, în nici un caz. Dar vulpoi da. Nu ştiu dacă e unul fără pereche, aşa cum crezi tu, dar, în orice caz, unul destul de şiret. Asta o dovedeşte faptul că se fereşte să se deghizeze acasă la el.

— De ce? întrebă Bogdan.

— Dintr-o excesivă prudenţă.

— Crezi că se ştie urmărit?

— În nici un caz. Unul de teapa lui dacă s-ar şti urmărit nu s-ar comporta aşa cum se

comportă.

— Atunci?

— Ţi-am spus. O face dintr-o excesivă prudenţă. Nu vrea, în cazul cînd totuşi este urmărit, fără ca el să ştie, sau eventual va avea ghinionul să fie într-o zi urmărit, să ne pună pe urma acelui cu care se întîlneşte.

— Cred că ar mai putea să existe o explicaţie. Dacă „şeful" este chiar frumosul doctoraş? Dacă eventual aşa stau lucrurile, atunci nu este exclus că el se deghizează din cu totul alt motiv. Nu vrea ca oamenii din reţeaua sa să-i vadă mutra lui de Adonis. De aceea, atunci cînd urmează să întîlnească pe careva dintre ei îşi schimbă înfăţişarea.

— S-ar putea să fie aceasta explicaţia. Dar tot atît de important, dacă nu chiar mai important, este altceva. Anume, că are trei vizuini diferite unde îşi poate schimba înfăţişarea.

— Deocamdată numai trei, ţinu să precizeze Bogdan.

— Mă rog, n-ar fi exclus să mai existe şi altul sau altele. Eu însă nu cred. De ce? Fiindcă, după toate probabilităţile, el se schimbă undeva într-o casă de oameni. Deci celor trei vizuini de pînă

acum le corespund cel puţin trei complici. Dacă am presupune că mai are şi altele, înseamnă a accepta ideea că ne găsim în faţa unei reţele mari. Or aşa ceva nu pare posibil. Nu eşti de părere?

— Ba da. E absurd să credem că doctoraşul are în fiecare pasaj şi în fiecare gang din oraş cîte un complice. Or dacă logic aşa se prezintă lucrurile, înseamnă că atunci cînd va mai trebui să se travestească, sigur va reveni la una din vechile vizuini. Şi dacă aşa se va întîmpla, noi, cunoscîndu-i obiceiul, nu ne vom mai lăsa duşi de nas. Dar pînă una-alta aş vrea să mă ocup de vizuinile frumosului doctoraş.

— În ce sens?

— Vreau, bătrîne, să admir… mai pe îndelete cele două pasaje. De cînd mă ştiu, am avut o mare slăbiciune pentru ele. Şi să-mi tai tu mie mustaţa, dacă ele nu-mi vor oferi unele surprize plăcute.

Să începem prin a denumi cele două pasaje, pe unul „Pasajul X”, iar pe celălalt „Pasajul Y”. Şi acum să informăm pe cititori că o jumătate de oră după ce avu loc dialogul dintre Ducu şi

Bogdan, acesta din urmă se găsea în „Pasajul X”.

Lumina se filtra de sus, puţină, anemică, cenuşie şi obosită. Oamenii care treceau pe lîngă el aveau şi ei altfel de culoare. Chipurile păreau livide şi ochii încercănaţi. Pe calea Victoriei şi pe strada Academiei era zgomot. Dar aici, în pasaj, era linişte. O linişte bolnavă, o linişte tristă şi clorotică, aşa cum clorotice erau chipurile vînzătoarelor şi lucrătorilor din cele cîteva prăvălioare sau ateliere aflate acolo, despre existenţa cărora mulţi bucureşteni habar n-au.

Bogdan trecea încet, cu mîinile în buzunare, stăpînit de un sentiment ciudat. Parcă se afla, ca turist, într-un alt oraş, atît de puţin semăna pasajul acela cu obişnuitele străzi ale Bucureştiului. La parter, prăvălioare şi ateliere. De ambele părţi, trei rînduri de balcoane, de la un capăt la altul, cu grilaj metalic, unde locatarii aveau întinse, la uscat, rufe sau unde depozitau lăzi, scaune rupte, răcitoare, şezlonguri decolorate, biciclete cu cauciucurile dezumflate.

Cîteva minute, Bogdan contemplă ferestrele prăfuite. Erau atît de prăfuite, încît dădeau impresia că toate cele trei etaje erau nelocuite, în ciuda rufelor întinse la uscat. Lumina pătrundea atît de anemic şi cenuşiu de bolnavă,

încît nu era de mirare că oamenii ce locuiau în camerele dinapoia ferestrelor nu simţeau nevoia să le şteargă de praf.

După ce se săturăsă privească etajele, Bogdan îşi concentra atenţia asupra parterului. Cîteva prăvălioare, cîteva ateliere. Prăvălioare unde puteai cumpăra o mulţime de nimicuri, ateliere de pielărie, de sutiene, de centuri, de reparat ceasornice sau stilouri, de confecţionat, la comandă, poşete şi aşa mai departe. În tot pasajul mirosea puternic a duco, miros ce se răspîndea, fără îndoială, de la un atelier de vopsitorie. Un lucru era de remarcat. Anume, că nu toate prăvălioarele de altădată erau acuma folosite. Destule stăteau cu obloanele trase sau cu vitrinele goale şi prăfuite.

La apartamentele de la cele trei etaje se putea ajunge prin cîteva intrări. Bogdan trecu la recunoaşterea lor pe rînd. Rezultatul acestor investigaţii se părea că este cel scontat, fiindcă Bogdan începu să fluiere cu multă poftă.

După mai bine de jumătate de oră, satisfăcut de rezultat, Bogdan porni spre „Pasajul Y”. Aici situaţia era cam asemănătoare, de aceea şi recunoaşterea „terenului” dură mai puţin. Totuşi, nu plecă de acolo înainte de a se scurge o oră,

fiindcă timpul care îl cîştigă investigînd îl pierdu stînd de vorbă cu o vînzătoare de la un mic magazin unde se vindeau curele pentru ceasornice, brăţări metalice şi nasturi. O fată tînără, clorotică şi melancolică foarte, care, în aşteptarea rarilor clienţi, îşi omora timpul privind, un pic somnolentă, trecătorii ce se perindau prin pasaj. O vînzătoare atît de plictisită şi atît de melancolică, încît Bogdan se simţi obligat să intre în prăvălie şi să stea de vorbă cu ea.

După un sfert de oră, cînd o părăsi, spre marele ei regret, Bogdan îşi spuse:

„Dacă vreodată m-aş contamina de filoxera literaturii, aş scrie un roman despre o tînără vînzătoare dintr-o dugheană aflată într-un pasaj întunecos, somnolent şi agonizant ca acesta”.

De acolo, Bogdan plecă să recunoască un gang de pe cheiul gîrlei, în care doctorul Bouaru dispăruse a treia oară. Un gang foarte populat, fiindcă la unul din etaje era o expoziţie permanentă de mobile. Intrarea la expoziţie era imediat în stînga. Lumea urca şi cobora într-un flux continuu. Bogdan vizită mai întîi expoziţia de la etaj şi abia pe urmă se arătă curios să afle cum se prezenta gangul propriu-zis, lung cam de circa

cincisprezece metri.

Cînd plecă şi de acolo, era tot bine dispus, tot fluiera ca în zilele lui bune. În stradă, lume multă. Oameni de la ţară, cei mai mulţi, femei şi bărbaţi cu coşuri şi saci.

O ţigancă îl îmbie cu nişte zambile.

— Ia, boierule, nişte zambile pentru coniţa matale.

— Pe coniţa mea au mîncat-o vîrcolacii, bălaio.

Ţiganca îi replică ceva, dar el nu mai auzi. De la un telefon public îl chemă pe Ducu.

— Bătrîne, mi se pare că mîine ai să-ţi scoţi pălăria.

— Dacă va fi cazul, am să mi-o scot. Dar despre ce-i vorba?

— Lasă că afli tu mîine. La noapte am să am însă nevoie de Picioruş. Mi-l dai?

— Ţi-l dau, băieţaş.

— Să vină cu cheia de contact. Să vină să mă ia cu maşina. Pe la două jumătate.

La ora indicată, Bogdan se plimba prin faţa

casei. O maşină opri ceva mai departe şi Bogdan se îndreptă către ea.

— N-am întîrziat nici cu un minut, tovarăşe căpitan.

— Nu, n-ai întîrziat. Sper că n-ai uitat *cheia de contact.*

— Cum era să uit, tovarăşe căpitan? Tocmai aşa ceva să uit! Ştiţi că asta-i păsărică mea.

— Foarte bine, cred că în noaptea asta ai să ai cu ce să-ţi hrăneşti păsărică. Dă-i bătaie, şofer.

Picioruş avea o specialitate în care era neîntrecut. Nimeni nu se pricepea mai bine ca el să descuie o broască, oricît de complicată ar fi fost ea. În acest scop, avea o trusă întreagă cu chei şi cu diverse alte instrumente, căreia îi dăduse denumirea confidenţială de *cheia de contact.* Dar lui Picioruş îi făcea plăcere nu numai să descuie, dar să şi confecţioneze asemenea încuietori complicate. Acasă – locuia cu părinţii săi – el îşi încropise un foarte mic, dar foarte bine utilat atelier, unde meşterea broaşte şi lacăte ce dovedeau o fantezie şi o ingeniozitate cu totul originale. Bogdan îi spusese o dată în glumă:

— În dumneata, Picioruş, s-a încarnat sufletul

cine ştie cărui mare spărgător.

La care Picioruş replicase, tot în glumă:

— Să avem iertare, tovarăşe căpitan. Eu nu sparg, eu descui. Iarba fiarelor a mea constă în dibăcia mea. Ce vreţi, sînt şi eu, în felul meu, un artist.

Maşina lor stopa în spaţiul liber din dreapta bisericii. Era ora două din noapte. Străzile erau pustii. Ici-colo şi din cînd în cînd, cîte un trecător întîrziat, de obicei vreun chefliu. Bogdan şi Picioruş traversară strada.

— Barem am să am ceva mai serios de lucru, tovarăşe căpitan? întrebă Picioruş.

— Nu prea, Picioruş, nu prea. O păcătoasă de ială, o broască Wertheim şi un lacăt pe care cred că l-aş putea descuia şi eu cu o bucată de sîrmă.

— Şi eu care îmi făcusem atîtea iluzii, tovarăşe căpitan!

Pasajul X... era anemic luminat de cîteva becuri electrice. Ferestrele de la etaje erau toate întunecate. Imediat la dreapta, după ce păşeai în pasaj, era o scară care te conducea la apartamentele de la etaj. Patru trepte de piatră,

exterioare, duceau pînă într-un mic vestibul, de unde începea scara propriu-zisă, interioară. Pe perete, în stînga intrării era agăţată o firmă veche pe care scria: CEAPRAZĂRIE. Pe acelaşi perete, de o parte şi de alta a vitrinei acuma oblonită şi protejată de un drug de fier, era scris, direct pe tencuiala scorojită, cu vopsea neagră, cuvîntul STILOURI. Unele dintre litere erau pe jumătate şterse, ceea ce dovedea că trecuse multă vreme de cînd ele fuseseră scrise.

Cu prilejul recunoaşterii pe care o făcuse în cursul dimineţii, lui Bogdan îi atrăsese în mod deosebit atenţia tocmai această dugheană. Îl interesase din mai multe motive. În primul rînd, pentru că, spre deosebire de celelalte prăvălioare sau ateliere care aveau intrarea direct din pasaj, la aceasta se putea ajunge numai prin vestibulul de unde începea scara interioară ce ducea la apartamentele de la cele două etaje. În al doilea rînd, pentru că atît firmei din metal îi căzuse în mai multe locuri emailul, cît şi literele scrise direct pe perete cu vopsea neagră erau scorojite şi aproape şterse. Erau acestea dovezi că de mai mulţi ani prăvălioarei nu i se mai dăduse nici un fel de întrebuinţare.

Bogdan urcă cele patru trepte exterioare de piatră, urmat îndeaproape de Picioruş.

— Picioruş, drăguţule, poţi să descui broasca asta? întrebă Bogdan.

— Floare la ureche, tovarăşe căpitan.

Şi, într-adevăr, ca s-o descuie nu dură mai mult decît ar fi trebuit dacă ar fi avut cheia adevărată. Apăsă pe clanţă şi uşa se deschise. O uşă scundă, dar groasă, din blană de stejar. Dinăuntru răzbi un miros urît de mucegai şi de praf stătut.

Bogdan aprinse lanterna şi trecu primul pragul, încăperea avea proporţii liliputane. Nu era mai mare de doi metri pătraţi. În dreapta vitrinei era o masă. Deasupra acesteia, un raft şi pe raft un geamantan.

Pe peretele opus, agăţat de un cui, un umeraş. Pe umeraş, un costum de haine vîrît într-o pungă din material plastic, ca să nu se prăfuiască. Bogdan trase jos de pe raft geamantanul. Nu era încuiat. Îl deschise, înăuntru găsi tot ceea ce era necesar pentru grimat, inclusiv o oglindă cu picior.

— Ne-am lămurit, Picioruş?

— Ne-am lămurit, tovarăşe căpitan.

— În cazul acesta nu mai avem ce căuta aici.

Bogdan închise geamantanul şi-l puse la loc, exact acolo de unde îl luase.

— Tovarăşe căpitan, înseamnă că n-are complici.

— Vom şti precis după ce vom depista şi celelalte culcuşuri.

Pasajul Y... era mai mare decît Pasajul X... şi prăvălioarele, unde altădată se învîrteau afaceri de tot felul, erau aici în mai mare măsură utilizate. Totuşi, mai rămăseseră cîteva cărora nu li se găsise încă nici un fel de întrebuinţare. Bogdan se îndreptă către una din aceste prăvălioare a cărei firmă veche mai dăinuia şi pe care scria: *Marochinărie.* Minuscula vitrină avea obloane pe dinăuntru, din scîndură vopsită. Pentru cel neiniţiat era acesta un amănunt lipsit de importanţă. Nu însă pentru Bogdan. Cînd venise în recunoaştere – în cursul zilei – oblonul acesta îi atrăsese atenţia. Pe urmă, îi mai atrăsese atenţia şi faptul că vopseaua oblonului era mai proaspătă decît tocul minusculei vitrine. Se întrebase atunci, şi pe bună dreptate, ce rost avea oblonul pe dinăuntru. De aceea, hotărîse că prăvălioara îl interesează. Acuma, atrăgînd atenţia lui Picioruş asupra ialei de la uşa de intrare, îi spuse:

— Picioruş, ia vezi de iala asta. E una obişnuită, pe cît se pare.

— Tovarăşe căpitan, o deschid şi cu un ac. Şi, într-adevăr, o deschise fără dificultate.

Înăuntru, nici un fel de mobilier. Nici măcar o masă sau un scaun. De oblon era bătut un cui, iar de acesta cineva agăţase o oglindă. Nu lipsea nici de aici geamantanul şi nici costumul, o canadiană din foaie de cort, un pantalon cu carouri, dintr-o stofă ieftină, şi o şapcă. În geamantan, în afară de ustensilele necesare machiajului, mai găsiră un revolver.

— Uită-te, domnule! se miră Picioruş. Ce i-o fi trebuind *aici* un revolver? Că doar unul sigur că are în buzunar.

Bogdan nu-i răspunse la întrebare.

— Să mergem la cea de-a treia vizuină, Picioruş.

— Va să zică, nu există nici aici un complice.

— La cealaltă vizuină s-ar putea să existe unul. Încuie şi haidem şi acolo.

Cu maşina, nu făcură mai mult de cinci minute.

— Aicea ce am de deschis, tovarăşe căpitan?

— Un păcătos de lacăt, aşa cum ţi-am mai spus.

În gang nu erau prăvălioare, ca în cele două pasaje. Gangul era un fel de curte interioară, clădirea avînd forma de potcoavă. Existau două intrări spre apartamentele de la etaj. Bogdan se îndreptă spre cea mai îndepărtată, aceea din fundul curţii. Dar în loc să urce, coborî cele cîteva trepte care duceau la subsol. Acolo erau înşirate mai multe boxe făcute din şipci distanţate între ele. Numai una făcea excepţie, tocmai în fund. Peretele care despărţea această boxă de cea alăturată era format din scînduri late aşezate cant lîngă cant, ca să nu se vadă înăuntru.

Uşa solidă, spre deosebire de celelalte, care erau descuiate, avea un lacăt mare şi relativ complicat.

— Picioruş, ia vezi ce-i cu lacătul acesta. Al naibii doctoraşul. A luat în folosinţă boxa asta, ştiind că ţine de prăvălioara din stradă, părăsite acum amîndouă de fostul proprietar.

— Asta-i un lacăt de peste graniţă, tovarăşe căpitan. Mic, dar al dracului. Tare mi-ar place să-

l am acasă ca să-l *studiez.*

— Lasă că ai să-l studiezi după ce terminăm cu scîrbele astea. Am să-l confisc eu pentru dumneata.

Boxa era destinată a adăposti tot felul de vechituri. Fotolii jerpelite, două la număr, o masă de colţ mîncată de caii, o somieră hărtănită, scaune cu picioare lipsă, un dulap vechi care fusese cîndva alb, întredeschis, două veioze cu abajururile lipsă, un cufăr de lemn, din vremi imemoriale, cu cercuri de metal, două geamantane vechi, cu colţurile roase, zeci de sticluţe şi cutiuţe, care conţinuseră cîndva medicamente, o maşină de scris stricată, caraghios de anacronică – o adevărată piesă de muzeu – un serviciu de birou din alabastru aruncat într-un colţ, multe, foarte multe cărţi de beletristică sau vechi manuale de şcoală, mai toate fără coperte, îngălbenite şi prăfuite.

Dulapul avea două despărţituri. Cea din dreapta pentru haine, cea din stînga pentru lenjerie. În despărţitura pentru haine, erau agăţate, pe umeraşe, un costum de haine de culoare bleumarin şi un pardesiu din gabardină. Această despărţitură avea multe rafturi. Dar în loc de lenjerie, erau ticsite de cărţi, manuale

vechi de şcoală. Chiar deasupra era un manual de istorie. Pe prima pagină Bogdan citi: *Bouaru Ilie, clasa a 8-a A.*

Bogdan întinse cartea lui Picioruş.

— Ia citeşte ce scrie aici!…

Picioruş citi şi de mirare plesni din degete.

— Are două domicilii, tovarăşe căpitan.

— Aşa pare. Dar, pînă una alta, ia să căutăm puţin prin boarfele astea. Dincolo am găsit un revolver. Să vedem, aici găsim ceva?

Şi amîndoi într-o dispoziţie excelentă începură să scotocească.

Într-un alt geamantănaş, ascuns sub stiva de cărţi, găsiră un aparat de radioemisie, care, în ciuda dimensiunilor sale reduse, avea o bătaie foarte lungă. Era un aparat de un model recent.

— Tovarăşe căpitan, ce ziceţi de doctorul nostru?

— Ce să zic, Picioruş! Zic doar că e o podoabă. Dar acuma haide să punem totul la loc.

Şi cu aceeaşi rîvnă cu care răscoliseră se puseră acum să aşeze totul nu în ordinea, ci în dezordinea de mai înainte. După ce terminară,

după ce mai aruncară o ultimă privire de verificare, Picioruş încuie uşa şi părăsiră subsolul. Cînd ajunseră sus, în vestibul, Bogdan se opri să citească tabelul pe care erau trecuţi toţi locatarii ce locuiau la etaj. Al doisprezecelea nume de pe listă, deci locatarul ce ocupa apartamentul cu numărul doisprezece, purta numele de: *Dumitru Bouaru.* În acelaşi apartament mai locuia şi *Elena Bouaru.*

— Ai venit de-acasă, Picioruş? îl întrebă Bogdan.

— Părinţii lui?

— Părinţii lui, Picioruş.

Un sfert de oră mai tîrziu, de acasă de la el, Bogdan îl sună pe Ducu.

— Eu sînt, bătrîne! Dormeai?

— Poţi să-mi spui ce ai fi făcut tu dacă erai în locul meu? De ce m-ai trezit?

— Ca să-ţi dau salutări de la *lupul singuratic !*

— Mă, tu ai căpiat? Cine mai e şi lupul singuratic?

— Doctoraşul, bătrîne, doctoraşul. Ai să afli mîine dimineaţă.

— Naiba să te ia de zăbăuc! Haide, vino încoace. Ştiu eu că nu te rabdă inima să aştepţi pînă mîine ca să te lauzi.

— N-am răbdare pînă mîine ca să-ţi scoţi pălăria.

Capitolul X

LUPUL SINGURATIC

Două zile mai tîrziu, colonelul Joldiş îl chemă pe Ducu la el, tocmai cînd acesta se pregătea să plece acasă.

— Te-am chemat – îi spuse el – ca să-ţi dau să citeşti hîrtia asta.

Era o scurtă notă informativă prin care i se aduce la cunoştinţă că Alcibiade Robescu solicitase pentru soţia sa un paşaport. Motivul invocat era următorul: Fiind bolnavă, trebuia să consulte pe profesorul Hartmann de la Berna, un vestit ginecolog.

— Mă rog, şi de ce să se ducă tocmai în Elveţia? Ce, noi nu avem specialişti? obiectă Ducu.

— Asta-i cu totul altă poveste. Probabil că Doina Robescu l-o fi convins pe bărbatu-su că numai un specialist cu renume european o poate vindeca. Ştii cum sînt femeile.

— Din notă nu reiese dacă Alcibiade Robescu o va însoţi.

— N-o va însoţi, fiind ocupat cu punerea la punct a invenţiei.

— Tovarăşe colonel, boala asta mi se pare cam suspectă.

— Mă rog! Nu este de loc exclus ca bănuiala dumitale să fie întemeiată. De altfel, şi eu m-am gîndit la acelaşi lucru.

— Tovarăşe colonel, de vreme ce nu putem vorbi deschis cu Alcibiade Robescu, n-ar trebui să i se elibereze paşaportul.

— Ce înţelegi prin a „vorbi deschis”?

— Doar că nu-i putem spune că împotriva nevesti-si avem unele bănuieli.

— Chiar o bănuim, Mănăilă?

— Dacă îmi puneţi întrebarea atît de categoric, cu mîna pe inimă, nu pot răspunde afirmativ. În orice caz, ceva cu ea sau în legătură cu ea nu este în regulă. Şi tocmai de aceea boala aceasta a ei mi se pare suspectă. Tare suspectă.

— În mod obişnuit, formalităţile pentru obţinerea paşaportului durează cam o lună de zile. Or, într-o lună, eu sper că ne vom putea clarifica.

Ducu ridică din umeri.

— Nu pari prea optimist, Mănăilă.

— Tovarăşe colonel, ne vom putea clarifica dacă ei vor începe să se mişte.

— Şi de ce să nu se mişte?

— N-am afirmat, categoric, că nu se vor mişca. Cred că aceasta depinde de progresele pe care le va realiza Alcibiade Robescu la invenţia sa.

— Totuşi, eu sper că, pînă într-o lună de zile, vom fi în măsură să ştim dacă trebuie sau nu s-o scoatem din cauză pe Doina Robescu.

— Să sperăm, tovarăşe colonel.

— În altă ordine de idei, dumneata ce părere

ai despre raportul lui Bogdan? Au sau nu vreun amestec părinţii doctorului Bouaru? După el, nu.

— Tovarăşe colonel. Înclin să cred că Bogdan are dreptate. Dacă bătrînii i-ar fi complici, doctorul nu ar fi folosit boxa din subsol drept garderobă şi cabină de machiat, ci ar urca la ei să se deghizeze, de fiecare dată cînd trebuie s-o facă.

— Mda! Acesta ar fi un argument.

— Bogdan l-a poreclit pe doctor „lupul singuratic”. Poate că porecla aceasta conţine mult mai mult adevăr decît ne putem da noi astăzi seama.

— Nu cred că vrei să înţelegi prin aceasta că doctorul lucrează de unul singur. Ştim sigur că are cel puţin un complice.

— *Absolut singur* e clar că nu lucrează. Aşa cum aţi remarcat, cel puţin un complice ştim sigur că are. Acela care i-a telefonat în timp ce se afla la inginerul Olimpiu. Un alt complice ar mai putea fi acela cu care se întîlneşte probabil periodic şi în care scop se deghizează. Iată, dar, doi complici aproape siguri. Asta nu înseamnă că porecla dată de Bogdan nu i se potriveşte. M-am întrebat de mai multe ori: de ce se deghizează?

Nu am găsit decît două răspunsuri. Primul, cel mai plauzibil: Deşi nu se ştie urmărit, totuşi, ca măsură suplimentară de precauţie, îşi schimbă înfăţişarea ca nu cumva, fără voia lui, să ne pună pe urmele aceluia cu care el se întîlneşte şi la care în nici un caz noi nu trebuie să ajungem. De ce? Fiindcă acela este şeful, foarte probabil o persoană pe deasupra oricărei bănuieli. Şi acum, cel de-al doilea răspuns: Doctorul Bouaru îşi ia asemenea măsuri de securitate nu pentru a-l feri de surprize pe acela cu care se întîlneşte, ci, dimpotrivă, ca acela cu care se întîlneşte să nu ştie care este adevărata sa înfăţişare.

— Vrei să spui că *şeful* ar fi chiar doctorul?

— Nimic nu mă împiedică să cred aceasta, tovarăşe colonel.

— Nimic e puţin cam exagerat, de vreme ce ai recunoscut că ipoteza cealaltă e mult mai plauzibilă. Nu vreau să spun că a doua ipoteză trebuie exclusă din capul locului.

— Tovarăşe colonel, nu-i o ipoteză pe care s-o susţin pînă în pînzele albe. Am vrut numai să precizez că nu pot face, din capul locului, abstracţie de ea.

— Eu cred că în privinţa doctorului ne vom

lămuri curînd. E un fir pe care, o dată ce am pus mîna pe el, nu-l vom mai scăpa. Aştept cu nerăbdare prima lui ieşire în eter.

— Tovarăşe colonel, s-ar putea să nu iasă prea curînd. După toate probabilităţile, sînt cîteva luni de cînd tace. Am verificat la radiştii noştri. De luni de zile nu a fost interceptat nici un mesaj radiofonic. Doctorul, care ne-a dovedit că-i un vulpoi foarte şiret, ştie, probabil, că proverbul cu ulciorul nu se potriveşte nicăieri mai bine decît în transmisiunile clandestine radio. N-ar fi exclus ca, din precauţie, să folosească aparatul o singură dată. Dar bine.

— …Şi cu „Antricot” ce se mai aude?

— Nimic. Nu a mai dat nici un semn de viaţă, înseamnă că nu l-a mai deranjat nimeni. Îşi cultivă liniştit grădina.

— Foarte curios, Mănăilă!

— Ce anume, tovarăşe colonel?

— Cum de au aflat ei că „Antricot” i-a trădat?

— Este într-adevăr de mirare că au aflat. Dar eu mă întreb: cînd au aflat? Dintr-un anumit punct de vedere, este aceasta o întrebare cheie.

— De ce?

— Să zicem că l-au urmărit cînd s-a dus prima dată la D.M.C., la căpitanul Ovezea. În cazul acesta se explică de ce nu au mai luat legătura cu el, la circ. Dar dacă aşa s-a întîmplat, nu mai înţeleg de ce i-au fixat a doua întîlnire?

— O explicaţie ar fi. Au vrut să se convingă că „Antricot” i-a trădat. Problema este însă cum au izbutit să se convingă? Au ascultat convorbirea telefonică pe care a avut-o cu dumneata? El însă a afirmat, categoric, că nimeni nu a fost prin apropiere atunci cînd ţi-a telefonat. Şi atunci? Este de crezut că i s-a fixat a doua întîlnire numai ca să vadă dacă nu sîntem şi noi pe acolo?

— Chiar dacă aceasta le-ar fi intenţia, nu cred că Dorobanţu le-a dat posibilitatea să se convingă că aşa stau lucrurile.

— Foarte bine. Dar atunci cum de au aflat? Sau poate a doua oară nu i-au dat propriu-zis o întîlnire, ci au vrut numai să-l îndepărteze de acasă, ca să-i devasteze locuinţa?

— Cred că mai curînd aceasta este explicaţia.

Telefonul sună. Colonelul Joldiş ridică receptorul.

— Tovarăşe colonel, vă rog să-mi permiteţi să raportez că tovarăşul academician Alcibiade

Robescu îl caută la telefon pe tovarăşul maior Mănăilă, anunţă ofiţerul de serviciu.

— Să i se facă legătura aici, la mine. Apoi către Ducu: Te caută Alcibiade Robescu.

Şi-i întinse receptorul.

— Tovarăşul maior Mănăilă?

— Eu sînt. Vă salut, tovarăşe academician. Poftiţi.

— Tovarăşe maior, aş vrea să stau de vorbă cu dumneavoastră.

— S-a întîmplat ceva?

— Nu, nu s-a întîmplat nimic. Aş vrea să vă văd într-o problemă, hai să-i spunem particulară.

— Tovarăşe academician, vă stau oricînd la dispoziţie.

— Atunci cum facem? Să vin la dumneavoastră? Cînd mă puteţi primi?

— Tovarăşe academician, nu e nevoie să vă deplasaţi pînă aici. Timpul dumneavoastră e mult mai preţios decît al meu. Am să vin eu la dumneavoastră.

— Vă mulţumesc, sînteţi foarte amabil. Aş

prefera însă să ne vedem în altă parte decît la institut. Am o propunere. Ce-ar fi să veniţi la mine acasă, în după-amiaza aceasta? Vom bea o cafea şi vom sta de vorbă. Pe soţia mea presupun că n-o cunoaşteţi. Am să folosesc prilejul ca să v-o prezint.

— Tovarăşe academician, cu multă, cu foarte multă părere de rău, nu pot accepta invitaţia dumneavoastră. După-amiază am o şedinţă de la care nu pot lipsi şi care probabil va ţine pînă noaptea tîrziu, se eschivă Ducu, gîndindu-se la emiţătorul din biroul academicianului.

— Atunci s-o lăsăm pe mîine, propuse Robescu.

— Mi-e teamă, tovarăşe academician, că nici mîine n-am să pot. Mîine, la fel, am un program extrem de încărcat. Dar, ca să n-o mai amînăm pe poimîine, uitaţi ce propunere am eu. La orele unsprezece să plecaţi de la institut, sub pretextul că aveţi treabă la Academie. Treceţi pe acolo. Eu vă voi aştepta. Restul îl vom aranja, văzînd şi făcînd. De acord?

— Propunerea dumneavoastră îmi convine. Se întîmplă să am chiar treabă la secretariat.

— Atunci e în regulă. Vă salut, tovarăşe

academician.

Ducu puse receptorul în furcă.

— Ei? întrebă colonelul Joldiş.

— Vrea să mă vadă neapărat, tovarăşe colonel. Spunea însă că într-o chestiune particulară. Mă gîndesc să nu fie în legătură cu paşaportul pe care îl solicită pentru nevastă-sa.

— Crezi? se îndoi colonelul. În definitiv, dacă s-a gîndit să facă presiuni, nu dumneata eşti persoana cea mai indicată.

— Aveţi dreptate. Atunci despre ce ar putea fi vorba? Sînt foarte curios. Pe de altă parte, mă surprinde că nu a vrut să mă vadă la el la institut.

La ora indicată, Ducu îl întîlni pe Alcibiade Robescu la Academie.

— Ce ziceţi de primăvara asta extraordinară? fură primele cuvinte cu care îl întîmpină Alcibiade Robescu.

— Ce să spun? Un nou prilej să regret că nu mai am douăzeci de ani.

— Aici am putea sta de vorbă în linişte. Dar

zău că nu mi-ar place să ne închidem într-un birou pe o vreme ca asta. Nu vă surîde oare, tovarăşe maior, o plimbare în Grădina Botanică?

— Şi cum încă! Sînt ani de zile de cînd n-am mai pus piciorul acolo. Cu o singură condiţie însă. Ca să ne ducă acolo maşina mea.

— Şi cu a mea ce să fac?

— Îi daţi drumul. De acord?

— De acord.

— Vă conduc, mai întîi, pînă la maşina dumneavoastră.

Cînd ajunseră, Alcibiade Robescu fu surprins cînd îl auzi pe Ducu spunîndu-i:

— Tovarăşe academician, ce-aţi spune de o plimbare pînă la Băneasa?

— Pe o vreme ca asta, ce aş putea să-ţi răspund decît că sînt de acord, îi răspunse, acceptînd jocul.

— Atunci, daţi drumul maşinii dumneavoastră. Mergem cu a mea.

— Mă rog! Nu am nimic împotrivă. Tovarăşe Munteanu, nu mai am nevoie de dumneata. Vii să mă iei de acasă după-amiază, la şase.

— Am să fiu la şase, tovarăşe academician. Să trăiţi.

După ce maşina plecă, Alcibiade Robescu întrebă:

— ÎI suspectaţi cumva pe Munteanu?

— Nu, de loc! Dar e mai bine ca el să ştie că am plecat la Băneasa. Ar putea fi întrebat de cineva. De cineva care are interesul să ştie unde vă pierdeţi vremea.

— Mă rog!... Mă rog!... În treburi de astea nu mă pricep de fel.

Se urcară în maşină.

— Du-ne la Grădina Botanică! ceru Ducu şoferului.

— Va să zică, nu mergem la Băneasa!

— Nu!... E necesar doar să se afle la institut că ne-am dus acolo.

Tot drumul tăcură. Cînd ajunseră la Grădina Botanică şi cînd păşiră pe alee, Ducu îi spuse:

— Aţi avut o idee admirabilă, tovarăşe academician.

— Nu-i aşa? replică el distrat. O primăvară

cum n-am mai avut de foarte mulţi ani. Apoi, fără nici un fel de tranziţie: Cînd aţi fost la mine, v-am prezentat-o pe colaboratoarea mea Nastasia Iovănică. O ţineţi minte, nu-i aşa?

— Cum să nu! Mai mult, ţin minte că v-a întrebat dacă nu cumva sînt bolnav de cancer.

— Aţi auzit?

Şi Alcibiade Robescu rîse amuzat.

— Am auzul bun.

— Ei, dar nu trebuie să fiţi supărat pe ea. Nastasia are o gură cam afurisită, trebuie s-o recunosc. În schimb, o inimă de aur.

— Sînt convins, replică Ducu şi oricine l-ar fi auzit ar fi putut jura că într-adevăr este convins că Nastasia Iovănică are o inimă de aur.

— Ştiţi, vă poartă un interes deosebit. Şi trebuie să aflaţi că tocmai datorită acestui interes am ţinut să vă văd. Dumneavoastră n-o cunoaşteţi pe Nastasia. E teribil de insistentă. Cînd vrea ceva, nu se poate să nu-i faci pe plac. Capitulezi fără condiţii.

Alcibiade Robescu sigur se simţea prost, de parcă era el însuşi convins că situaţia în care se afla era ridicolă.

— Vreţi să spuneţi că ea v-a cerut să vă întîlniţi cu mine?

— Nu! Altceva mi-a cerut. Mi-a cerut să vă invit acasă la noi, în numele meu şi al Doinei – Doina e nevastă-mea – fiindcă vrea neapărat să vă cunoască.

— Şi dumneavoastră n-aţi întrebat-o de ce ţine să mă cunoască?

— Ba da. Dar mi-a dat un răspuns tipic „Nastasia”. Mi-a răspuns că doreşte acest lucru, deoarece vă găseşte interesant ca bărbat.

— Asta-i bună! replică Ducu amintindu-şi brusc de ceea ce îi spusese Tofana, în foaierul teatrului.

— Vă mărturisesc sincer, tovarăşe maior, că rolul acesta de… de ambasador al Nastasiei nu-mi place de fel. Şi fiţi sigur că nu v-aş fi deranjat, dacă Nastasia nu m-ar fi ameninţat că, în caz de refuz, are să vă caute ea la Consiliul de Miniştri. Ştiind că nu lucraţi acolo şi că probabil nu există nici un tovarăş cu numele de Valentin Goia, v-am telefonat să ne vedem. Refuzînd, mă gîndeam să nu fac o gafă şi să vă deconspir. Presupun însă că nu vă veţi grăbi să faceţi pe placul Nastasiei.

— Tovarăşe academician, Nastasia Iovănică

este o femeie foarte frumoasă. Este una din cele mai frumoase femei pe care le-am văzut vreodată. Cu toate acestea, nu mă interesează. Un prieten al meu ar spune: nu este genul meu. Temperamental nu este genul meu. De aceea, nu ţin să devin o posesiune a ei şi, în consecinţă, nu ţin de loc s-o cunosc.

— Este exact ce am presupus şi eu, tovarăşe maior. Dar eu ce fac? Ce-i spun?

— Îi veţi spune că m-aţi invitat, dar că eu am refuzat, deoarece sînt extrem de ocupat. Bineînţeles, veţi continua să susţineţi că lucrez la Consiliul de Miniştri. Vă scriu aici un număr de telefon pe care, dacă vi-l cere, i-l puteţi da. În ceea ce priveşte restul, sper că am să mă descurc eu.

— Foarte bine. Vă mărturisesc, mi-aţi luat o piatră de pe inimă.

Se mai plimbară cîtva timp prin grădină discutînd despre Nastasia Iovănică, pe urmă se îndreptară spre ieşire.

Cum ajunse acasă, Ducu o chemă pe Tofana la telefon.

— Tu eşti, Ducule? se bucură ea.

— Eu, Tofana. Ştii de ce ţi-am telefonat?

— S-a întîmplat ceva?

— Nu. Aş vrea să te văd, dacă ai timp, deseară.

— Pentru tine, Ducule, am totdeauna timp.

— Ştii, Tofana, aş vrea să mergem deseară la un film. Dar nu în centru, ci la un cinematograf de cartier. Să fie un film de aventuri, eventual cu multe „cafteli”, cum ar spune Bogdan. Am să cumpăr seminţe de floarea-soarelui. Grozav am poftă să fiu cu tine într-un cinematograf de cartier, să spargem seminţe de floarea-soarelui şi să privim filmul. Vrei, Tofana?

— Vreau, Ducule.

— Atunci e în regulă. La şapte şi jumătate, vin să te iau de acasă.

Înaintea sa, la o depărtare de numai cinci paşi, o zări pe Doina Robescu. N-ar fi trebuit decît să grăbească puţin pasul ca s-o ajungă din urmă.

„Are să creadă că am urmărit-o”, îşi spuse Bogdan.

Trecu strada, o depăşi de pe trotuarul celălalt, pe urmă reveni pe acelaşi trotuar, făcînd calea întoarsă. Se întîlniră faţă în faţă, în dreptul magazinului „Muzica”.

— Doina, în sfîrşit, te văd. Sărut mîna!

— Tu!

— Eu! Nici nu-ţi închipui ce mult mă bucur! Unde te duceai?

— Mă duceam… Adică am ieşit să văd ce mai e nou prin magazine. Mi s-a urît acasă.

— Dă-mi voie să te însoţesc.

Înainte de a-i răspunde, Doina Robescu privi neliniştită în jur, ca şi cînd s-ar fi temut să nu fie văzuţi împreună.

— Bine. Dacă n-ai altceva mai bun de făcut.

— De ce eşti rea, Doina?

Doina Robescu nu-i răspunse. Îi luă braţul, dar imediat îi dădu drumul şi, instinctiv, privi peste umăr.

— Te urmăreşte cineva, Doina?

— Ce-ţi trece prin minte!

— Dar de ce te uiţi mereu în urmă?

— M-am uitat? N-am băgat de seamă.

Şi din nou privi peste umăr.

— Uite că şi acuma te-ai uitat.

— Trebuie că m-ai sugestionat dumneata. Din nou alternanţa între *tu* şi *dumneata.*

— Da, probabil. În ce magazin vrei să intrăm?

— Ştii ce? Parcă n-aş mai avea acuma poftă să colind magazinele. Ce-ar fi să mergem la cimitir? E atîta timp de cînd n-am mai fost la mormîntul *lui.* Dumneata ai mai fost la *ea?*

— Nu, n-am mai fost şi sînt gata să te însoţesc.

Bogdan opri un taxi, după ce în prealabil cumpărară flori de la o florărie. În maşină, aproape că nu-şi vorbiră. Din cînd în cînd, Doina se uita în urmă prin ferestruica din spate a taxiului. Dar Bogdan se prefăcu de fiecare dată că nu bagă de seamă.

Doina avea o figură chinuită şi obosită în egală măsură. Ochii îi erau trişti. Cîteodată însă, tristeţea lor semăna mai mult a deznădejde.

„Ce-o fi cu ea?” se întrebă Bogdan.

Cînd păşiră pe aleea principală a cimitirului,

Doina păru a se mai înviora. Puţin mai încolo, Moş Dric îi salută scoţîndu-şi melonul soios. Chelia îi străluci, în lumina soarelui, ca o imensă bilă de biliard.

— Ce mai tip şi ăsta! observă Bogdan.

— De cîte ori mă vede, mă salută. E un tip înfiorător.

— Înfiorător! De ce? Zău că nu mi se pare.

— N-ai observat că seamănă cu un linx? N-am văzut niciodată un linx, dar sînt sigură că seamănă cu el.

— Dar dacă n-ai văzut, cum poţi fi sigură că seamănă cu un linx?

— Nu ştiu! Dar sînt sigură că seamănă. Merseră împreună pînă în apropierea celor două morminte.

— Du-te la *ea,* îl îndemnă Doina. Pe urmă vino de mă ia.

Se despărţiră. Bogdan depuse florile pe mormîntul pe care cineva îl curăţase între timp de buruieni. Aprinse lumînările, pe urmă se aşează pe băncuţă. Din fotografia emailată îi surîdea galeş Cecilia Enăchescu.

„Tare mai e plină de surprize meseria asta a noastră! îşi vorbi el. Uite, aduc flori şi aprind lumînări la mormîntul unei necunoscute. Mare minune dacă mîine-poimîine n-oi fi nevoit să-i fac şi un parastas”.

Rămase acolo încă zece minute. Într-un oţetar se ciorovăiau nişte vrăbii. Ajungea pînă la el miros de tămîie. Dar nu era un miros pur de tămîie. Mirosea a tămîie, dar şi a altceva. A ce încă nu-şi putea da seama. Şi uitînd de Doina, se căzni să identifice celălalt miros.

„Miroase a tămîie şi a…”

Dar degeaba. Nu izbutea să identifice mirosul. „Ei, fir-ar al naibii să fie! Miroase a…” Şi pe neaşteptate ştiu:

„Miroase a tămîie şi a pîine coaptă, caldă, de grîu curat”.

Şi bucuros că identificase mirosul, se ridică să plece. Dar brusc îl copleşi tristeţea. Era trist şi îi era milă de toţi morţii din cimitir care niciodată, niciodată nu vor mai mînca pîine caldă din grîu curat.

„Cînd va fi să mor – îşi vorbi de data asta tare – cel mai tare rău are să-mi pară că nu voi mai putea să mănînc pîine caldă din grîu curat”.

Îndreptă o lumînare care se strîmbase, pe urmă plecă.

Pe Doina Robescu o găsi stînd pe băncuţa de marmură, cu coatele pe genunchi, cu bărbia sprijinită în palme. Privea o lumînare care prinse a se strîmba încet, încet, dar ireversibil. Acuma părea şi mai obosită. Grav şi parcă visător, se uita la ea din fotografie Nic. Dar Doina nu-l vedea. Ea privea lumînarea care continua să se aplece încet, încet, cu ochii mari, îngroziţi, respirînd scurt şi zgomotos. Bogdan se aplecă şi îndreptă lumînarea. Doina Robescu scoase un oftat de uşurare. Trăsăturile i se destinseră, ochii nu mai oglindiră groaza de adineaori şi se uită la el cu un fel de recunoştinţă.

— Ai venit!…

— Am venit, Doina.

Se aşeză lîngă ea. Doina Robescu îşi lipi fruntea de umărul său şi dintr-o dată începu să plîngă în hohote.

Bogdan o lăsă să plîngă. Simţea că lacrimile îi fac bine. Pe de altă parte, ştia că nu plînge din cauza lui Nic.

„Trebuie că i s-a întîmplat ceva, îşi spuse. Nu se poate să nu i se fi întîmplat. Mi-am dat seama

cum am văzut-o”.

Cînd plînsul se mai potoli, Bogdan o întrebă:

— De ce nu vrei să ai încredere în mine, Doina? De ce nu vrei să mă laşi să te apăr?

— Împotriva cui să mă aperi, Dane?

— În primul rînd, împotriva dumitale.

— Ce caraghios eşti! Cum ai putea tu să mă aperi împotriva mea?

— Aş putea, dacă ai avea încredere în mine.

— Eşti absurd! O femeie se poate dezbrăca în faţa unui bărbat, dar nu-şi poate despuia sufletul. Şi ştii de ce? Numai de frică.

— De frică?

— Da, de frică! Unei femei îi place să se privească goală în oglindă, ca să-şi cunoască trupul. Pe urmă, cînd se dezgoleşte în faţa unui bărbat, ea ştie cum arată. Dar o oglindă în care să-şi vadă sufletul încă nu s-a inventat. Şi dacă ea însăşi nu ştie cum arată sufletul ei, crezi că are curajul să-l despoaie în faţa unui bărbat? Eşti un mare naiv dacă îţi închipui aşa ceva.

— Nu prea văd ce legătură există. Eu nu ţi-am cerut să-ţi despoi sufletul, ci să ai încredere în

mine.

— Bine!… Am încredere… Apără-mă… Apără-mă împotriva mea, cum spui tu… Poţi?… Nu-i aşa că nu poţi?… Nu poţi!… Nu poţi!…

— Doina, ţi-am spus că vreau să mă devotez ţie. De ce nu mă laşi? De ce nu mă laşi să te apăr?

— Împotriva mea însămi?

— Împotriva ta, da, în primul rînd, împotriva ta. Fiindcă tu nu vrei să te aperi împotriva aceluia de care te temi, de care ţi-e o frică de moarte. Este adevărat, Doina?.

— (!)

— Cine-i omul acela de care te temi?

— Ai spus că mă tem de moarte?

— Aşa am spus, da. Ce, nu-i adevărat?

— Dar e adevărat că stau cu dumneata de vorbă aici, la mormîntul lui Nichi şi, în loc să vorbim despre el, palavragim?

— Asta numeşti a palavragi?

— Nu-i aşa că între noi nu poate fi vorba de iubire?

— Nu ştiu ce va fi mîine, Doina. Dar astăzi nu te iubesc. Astăzi îţi sînt prieten. Ţi-am mai spus că singurul sens al vieţii mele, astăzi, este să mă devotez ţie, în primul rînd ajutîndu-ţi să scapi de teroarea care te stăpîneşte ziua şi noaptea.

— Dacă aş putea să te iubesc! Simt însă că n-aş putea să te iubesc niciodată.

— ...Şi ce ar fi dacă m-ai iubi?

— Dacă aş putea să te iubesc... Dacă aş putea să te iubesc, totul ar fi altfel.

— Nu mi-au plăcut niciodată şaradele, Doina. Cu atît mai puţin acuma, cînd e vorba de dumneata.

— Bine, dragul meu, dar şaradele mele sînt spre folosul tău.

Şi îşi trecu palma peste obrazul lui.

— Cred că acuma înţeleg. Spune-mi, ai refuzat să mă primeşti tot spre folosul meu?

— Poate că da.

Bogdan se hotărî brusc. Dacă nici după un „şoc” Doina nu va vorbi, atunci nu va mai vorbi niciodată.

— Crezi că mă aflu în pericol?

— Nu ştiu. Dar n-ar fi exclus. N-ar fi de loc exclus.

— Doina, vreau să-ţi fac o mărturisire. Pînă acuma am tăcut, ca nu cumva să crezi că vreau să mă crezi mai bun decît sînt în realitate. Dar acuma trebuie să vorbesc. Poate că după aceea te vei convinge că nu mi-e teamă de pericolele care eventual pe mine mă ameninţă, ci că mă neliniştesc pericolele care te privesc pe tine. Îţi aminteşti de ziua cînd am venit să te văd acasă?

— Bineînţeles! Cum aş fi putut uita ziua aceea? A fost o zi îngrozitoare. Pe urmă, imediat, dîndu-şi seama că el ar putea interpreta spusele ei greşit, se grăbi să adauge: nu din cauza vizitei dumitale. În ziua aceea mi s-a întîmplat ceva foarte rău.

— Şi mie era să mi se întîmple ceva rău de tot, Doina. Cineva a intenţionat să mă omoare încercînd să dea buzna cu maşina peste mine. Am scăpat numai fiindcă am prezenţă de spirit şi nişta reflexe ale naibii de bune.

— Vrei să spui că în mod intenţionat a vrut să te calce?

— Intenţionat, Doina. A urcat după mine cu maşina pe trotuar.

— Bine, dar ce rău ai putut face tu cuiva în aşa măsură încît acela să vrea să te omoare? întrebă ea cu naivitate.

— Doina, eu nu am asemenea duşmani. Sînt un om prea paşnic şi neînsemnat ca să dezlănţui o asemenea ură.

— Atunci, cum îţi explici?

— Eu nu-mi pot explica. Dar poate că tu ştii sau numai bănuieşti de ce a vrut să mă omoare.

Şi atunci se întîmpla ceva la care Bogdan nu se aşteptase. Doina izbucni în plîns şi începu să-l îmbrăţişeze şi să-l sărute, murmurînd printre suspine:

— A încercat să te omoare!... Prostule!... Dragule!... Ca şi cînd ai avea tu vreo vină... Îngrozitor!... Îngrozitor!...

Pe urmă, brusc, conteni plînsul. Scrutîndu-l cu nişte priviri ce parcă voiau să-i pătrundă pînă în adîncul sufletului, îi spuse:

— Jură-mi că te-ai gîndit încă de atunci, imediat după ce a încercat să te omoare, că aceasta s-a întîmplat din cauza mea.

— Îţi jur!

— Ţi-a dat prin minte, vrei să spui, că dacă nu m-ai fi cunoscut, nimeni n-ar fi încercat să te omoare?

— Da, Doina. La asta m-am gîndit.

— …Şi, totuşi, ai ţinut să mă revezi!… Ai insistat… M-ai rugat… Te-ai umilit aproape. Da?

— Nu sînt de felul meu fricos, Doina. Şi apoi, de cînd s-a prăpădit Cecilia, tot timpul, pînă a nu te fi cunoscut pe tine, m-am simţit ca frunza plutind pe apă, la voia întîmplării. După ce te-am cunoscut, am descoperit că viaţa mea poate recăpăta un sens. Acela de a mă devota ţie. Am simţit că dumneata ai nevoie de mine şi, în consecinţă, trebuie să te ajut.

Doina îşi lipi fruntea de umărul său şi cîteva minute nu scoase o vorbă. Bogdan tăcea şi el, crispat într-o aşteptare aproape dureroasă. Se întreba dacă Doina se va hotărî acum să-şi trădeze taina.

— Pentru curajul tău, pentru nepăsarea ta admirabilă faţă de primejdie, ar trebui să te iubesc. Dar oare de ce nu te pot iubi? întrebă ea cu candoare.

— Ceea ce se cimentează între noi valorează mai mult decît dragostea, Doina. Noi sîntem pe

punctul de a deveni *prieteni.*

Dar Doina, ca şi cînd nu ar fi auzit, repetă:

— Oare de ce nu te pot iubi? De ce?

— Dacă îţi sînt numai prieten, îţi pot fi în mai mare măsură de folos. În mai mare măsură te pot apăra…

— Prostule, dar nu-ţi dai seama că tu ai nevoie să fii apărat?

— De aceea, n-ai vrut să mă vezi? Ai crezut că în felul acesta mă aperi?

— N-am vrut să te expun primejdiei. Nu mi-a trecut însă o clipă prin minte că ai fost într-o atît de mare primejdie. Îmi închipuiam doar că ai putea să fii, dacă mai continuam să ne vedem.

— Şi *de ce?* Pe cine stînjeneşte faptul că noi ne vedem?

— Nu ştiu!

— Nu ştii!… Dar, în schimb, ai presupus că dacă vom continua să ne vedem, s-ar putea să mi se întîmple ceva rău, eventual să fiu omorît.

— Da, asta am presupus.

— Bine, dar nu-ţi dai seama că una fără alta

nu se poate? Dacă ai presupus că mi se poate întîmpla ceva atît de rău, înseamnă că ştiai, de asemenea, că există cineva, căruia, din anumite motive, nu-i convine să ne vedem.

— Asta ştiam.

— Iartă-mă că trebuie să ţi-o spun, dar mai adineaori ai afirmat că nu ştii.

— Cred că m-ai înţeles greşit. Am afirmat altceva, că nu ştiu pe cine stînjeneşte faptul că ne vedem.

— Da, ai dreptate. Aşa ai spus. Dacă înţeleg bine, ştii că există cineva căruia îi displace prietenia noastră, dar nu ştii cine este.

— Da, întocmai.

— Ştii poate de ce îi displace?

— Nu ştiu nici asta.

— Există cineva care te iubeşte şi care, gelos foarte, este în stare să ajungă pînă la crimă? întrebă el făcînd pe naivul.

— Ştiu eu? Dacă nu-l cunosc, de unde vrei să ştiu ce motive l-au putut determina să pună la cale asasinarea ta?

— Uite că iar ne-am întors de unde am plecat,

dragă Doina.

— Chiar ne-am întors? întrebă ea. Dar dacă era sinceră sau prefăcută, Bogdan nu-şi putu da seama.

— Desigur că ne-am întors. Hai să mai analizăm o dată faptele împreună. Va să zică, ştii că există cineva căruia nu-i place să te vezi cu mine.

— Da!

— Numai cu mine sau aşa, în general, cu un alt bărbat în afară de soţul dumitale?

— Asta nu ştiu.

— Ştii că acest cineva în aşa măsură nu poate să sufere ca între noi să existe relaţii de prietenie sau de altă natură, încît, ca să împiedice acest lucru, este în stare şi de crimă?

— Exact!

— Nu ştii, în schimb, de ce procedează aşa.

— Nu ştiu!

— ...Şi nici nu l-ai văzut vreodată?

— Nici!

— Va să zică, nu ştii cine este, nu l-ai văzut

niciodată, nu ştii ce urmăreşte, dar ştii că nu vrea să te vezi cu mine, ştii că e în stare de crimă şi, ca să mă aperi, ai refuzat să te mai întîlneşti cu mine. Ei bine, lucrul acesta nu este posibil. Premisele raţionamentului nu duc la concluzia ta, Doina. Dacă accept concluzia, trebuie să presupun printre premise una la care tu ai răspuns negativ. Anume, că tu îl cunoşti pe acela care nu vrea ca eu să te văd, să te întîlnesc. Trebuie să admit această premisă, dacă nu şi pe cealaltă, anume că tu cunoşti motivul sau motivele ce îl determină să recurgă chiar la crimă.

— Ţi-am spus că nu-l cunosc. Nu-l cunosc, dar *ştiu* că există.

— Ştii! Explică-mi ce înseamnă exact: *ştiu.* Eu nu sînt în stare să pricep.

— Ştiu, fiindcă m-a făcut să înţeleg că există, răspunse ea după o oarecare ezitare.

— Fie-ţi milă de mine. Nu mă sili să mă tîrîi din şaradă în şaradă. Ce trebuie să înţeleg prin „m-a făcut să înţeleg că există”?

— Dragul meu, nimic altceva decît se înţelege. E doar foarte clar. Cineva poate face ca altcineva să înţeleagă că există, fără să i se arate. O poate

face pe o cale sau alta. Şi doar există destule, slavă Domnului. Nu-i aşa?

— Bineînţeles… Şi faţă de tine care din aceste multe căi a ales?

Doina Robescu întîrzie cu răspunsul.

— A trimis pe cineva în numele său.

— Un emisar, cu alte cuvinte.

— Da, un emisar. Cuvîntul e nimerit.

— În ce scop?

— Cunoşti simfonia a treia a lui Beethoven?

— Am ascultat-o de multe ori.

— Cel mai mult îmi place, din toată simfonia, „Marcia funebre”. Dumitale nu-ţi place?

— Ba da. Dar cel mai mult mie îmi place finalul: „Allegro molto”. Dar nu mi-ai răspuns la ce te-am întrebat. Ce ţi-a transmis emisarul din partea aceluia?

— Te-ai visat vreodată mort?

— Nu! Niciodată. Ce a vrut de la tine, Doina?

— Se făcea că sînt moartă, întinsă pe un catafalc, poate într-o capelă, poate într-un salon

foarte mare. În orice caz, nu acasă la noi, fiindcă nu avem o încăpere atît de mare. Era multă lume. Domni în frac şi femei în rochii de seară foarte decoltate, toate cu nişte coafuri înalte, înalte. Eu eram culcată pe catafalc, într-un sicriu care mirosea a mătase, cu mîinile pe piept. Mă acopereau florile. Doar capul îmi era liber. Erau atîtea flori, încît le simţeam grele, nesuferit de grele pe piept, pe pîntece. Şi numai trandafiri, însă cu toate că erau atîţia trandafiri încît greutatea lor mă apăsa neplăcut, nu simţeam decît mirosul de mătase, nu şi pe cel al trandafirilor. La căpătîiul meu ardeau într-un lampadar de alabastru lumînări. Şi iată că, la un moment dat, una din lumînări s-a aplecat şi a început să picure pe fruntea mea. Picături mari de ceară fierbinte picau, una după alta, pe frunte şi mă frigeau. Mă frigeau şi mă durea, teribil mă mai durea. Luminarea se apleca mereu, din ce în ce mai multă ceară fierbinte îmi pica pe frunte, din ce în ce mai tare mă durea, dar nimeni, nimeni nu observa. Domnii în fracuri şi doamnele în toaletele lor elegante nu mă băgau în seamă. Discutau, ei între ei, ca şi cînd eu n-aş fi existat. Şi de fapt, nici nu existam, de vreme ce eram moartă. Dar eram o moartă ce simte durerea. Eram o moartă părăsită de toată lumea care suferea fiindcă picăturile de ceară fierbinte îmi

opăreau fruntea. Îngrozitor mă mai durea. Şi atunci am început să plîng de mila mea. Plîngeam fiindcă mă dureau arsurile, dar plîngeam – cred că mai mult de aceea plîngeam – fiindcă eram o moartă părăsită, ignorată de lumea aceea elegantă. Ciudat vis, nu-i aşa?

— Doina, în ce scop a trimis emisarul la tine?

— Nu ţi-am povestit sfîrşitul visului. Plîngeam, cum ţi-am spus, şi nimeni nu mă băga în seamă. Discutau şi rîdeau. Unii aveau în mînă pahare cu şampanie. Atunci a apărut, nu ştiu de unde, Nastasia. Era îmbrăcată într-o rochie mov de catifea. Era cea mai frumoasă dintre toate femeile prezente. Şi am auzit-o spunînd: „Ia să vedem ce face moarta noastră”. S-a apropiat de catafalc şi a văzut cum picură ceara pe fruntea mea. A îndreptat lumînarea. N-a mai picat ceara şi nici nu m-a mai durut fruntea. Nastasia mi-a şoptit atunci: „Vai, draga mea, dacă ai şti ce caraghioasă eşti cu ceara asta pe frunte”. Şi cu degetele a încercat s-o desprindă, de acolo. A încercat, dar n-a putut. Mereu încerca şi nu izbutea în nici un chip. „Draga mea, îmi pare rău, dar nu pot face nimic pentru tine. Scuză-mă că te părăsesc, dar a venit maharadjahul şi trebuie să-l primesc”. Şi a plecat.

Doina oftă şi tăcu.

— În ce scop a trimis emisarul la tine, Doina?

— Ce crezi tu? Nastasia oare de ce se îmbracă numai în mov?

— Nu ştiu şi nici nu mă interesează. De ce, de ce nu vrei să ai încredere în mine? De ce nu vrei să-mi spui în ce scop l-a trimis pe emisarul său la tine?

— Eşti omul cel mai ciudat pe care l-am întîlnit vreodată. Zău, Dane, că eşti omul cel mai ciudat. Nu înţeleg cum de nu-ţi poţi da seama că e o prostie din partea ta să fii curios în privinţa asta.

— Bine, Doina, dar eu nu vreau să ştiu din curiozitate. Vreau să ştiu ca să-mi pot da seama în ce fel ar trebui să acţionez ca să te apăr.

— Dragul meu, tu ştii că am avut un frate? Da, am avut un frate. A murit la vîrsta de doisprezece ani. O moarte tragică şi înduioşător de romantică. Într-o vară, un moş de-al nostru a venit să-l ia la el la ţară o săptămînă, două. Moşul nostru era învăţător într-un sat de pe malul Dunării. Într-o zi, fratele meu se plimba pe malul Dunării împreună cu o fetiţă de seama lui, venită şi ea în sat să-şi petreacă vacanţa la un frate al

ei, învăţător ca şi moşul meu. Nu ştiu cum s-a întîmplat, dar la un moment dat fetiţa a căzut în apă. Nu ştia să înoate. Şi atunci fratele meu s-a aruncat după ea ca s-o salveze. Dar sărăcuţul, în elanul său dezinteresat, uitase complet că nici el nu ştie să înoate. S-au înecat amîndoi.

— Doina, nu ai avut nici un frate care s-a înecat vrînd să salveze o fetiţă fiindcă nu ştia să înoate.

— Într-adevăr, n-am avut nici un frate care s-a înecat în asemenea condiţii. Dar cunosc pe cineva care se comportă exact ca băieţaşul din povestea pe care am inventat-o.

— Eu!

— Tu!

— De aceea, nu vrei să-mi spui?

— Dragul meu, dar tu nu ştii să înoţi.

— Dar tu ştii?

— Tot atît de puţin pe cît ştia fetiţa.

— …Şi cum ai ajuns în apă? În definitiv, dacă nu ştii să înoţi, de ce ai sărit în apă?

— Cine a spus că am sărit? Am căzut, se întîmplă. Aşa cum i s-a întîmplat fetiţei.

— Bine, ai căzut. Deci a fost fără voia ta. Poate că mai grav ar fi fost dacă ai fi sărit de bună voie. Şi acuma? Eşti tot în apă?

Doina se ghemui lîngă el.

— Sînt, răspunse oftînd şi cu o voce deznădăjduită.

— Şi vrei, prostuţo, să te îneci?

— Parcă omul poate să facă totdeauna ce vrea! În vis, cînd eram moartă, voiam să nu-mi mai picure ceară pe frunte, dar ce folos? Nu-mi stătea în putinţă să îndrept lumînarea.

— Înţeleg! Nu vrei să te îneci, dar nici nu poţi să te salvezi singură.

— Nu pot, dragul meu!

Şi se strînse şi mai mult, ca şi cînd ar fi vrut să se culcuşească undeva înăuntrul lui.

— Lasă-mă să te scap eu.

— Tu eşti un băieţaş de doisprezece ani care nu ştie să înoate. Şi eu nu vreau ca tu să mori pentru mine.

— Ascultă, Doina. Te înşeli. Mă pricep să înot.

— Ştii, sînt momente cînd am şi eu impresia

asta. Dar numai momente. Pe urmă te văd exact ca pe băieţaşul acela inimos şi romantic.

— Ţi-am dovedit că ştiu să dau din mîini cînd este nevoie.

— Mi-ai dovedit? Cînd mi-ai dovedit?

— Atunci cînd acela care te terorizează pe tine a încercat să mă omoare.

— Da, ai dreptate. Mi-ai dovedit-o. Dar atîta nu e suficient. Ai dat din mîini ca să te salvezi tu. Dar ca să mă salvezi şi pe mine este nevoie de ceva mai mult. Trebuie să ştii să înoţi ca un… ca un campion.

— În cazul acesta, dacă nu vrei să te ajut, înseamnă că te-ai resemnat să mori.

— Nu pot spune că m-am resemnat. Încerc să înot. Şi sper că am să izbutesc să mă salvez singură, fără să mai fie nevoie ca tu să-ţi primejduieşti viaţa.

— Ai putea să-mi spui în ce fel crezi că te vei putea salva?

Doina Robescu se uită la el lung, visătoare parcă.

— Am să plec într-o călătorie. Dacă voi izbuti

să plec, atunci sper că totul se va aranja.

— Şi vei lipsi mult?

— Nu ştiu! Poate că n-am să mă mai întorc niciodată. Poate. Nu ştiu. Esenţialul este să pot pleca.

— Dar de ce depinde plecarea ta?

— În nici un caz de mine.

— De consimţământul soţului?

— Consimţământul lui îl am.

— Trebuie să fie de acord şi alţii? Înţeleg. Vrei să pleci în străinătate. Aşa-i?

— Da, asta vreau. Ştii, dacă voi pleca şi dacă va fi dat să nu mă mai întorc, am să-mi amintesc de dumneata cu multă părere de rău. Dar dacă am să mă întorc, atunci vom putea fi prieteni. Dacă am să mă întorc. Acuma, cred că ar trebui să plecăm de aici. În curînd are să se întunece. Va trebui să ne luăm, totodată, unul de la altul, rămas bun. Te rog să nu mă mai cauţi la telefon şi nici să nu încerci să mă mai vezi.

— Nu pot, Doina. Îmi ceri un lucru imposibil.

— Îţi cer ceea ce consider că este absolut necesar. Aşa e mult mai bine. Pentru tine, în

primul rînd, şi pentru mine. Dar abia în al doilea rînd. Îmi promiţi?

— Nu-ţi pot promite. Şi nici nu vreau. Vreau să te salvez chiar împotriva voinţei tale.

— Băieţaşule de doisprezece ani!…

— O singură întrebare aş vrea să-ţi mai pun. Cît timp este de cînd ţi-a trimis emisarul?

— Circa trei săptămîni.

— Să ştii, Doina, că eu nu am renunţat să te apăr.

Plecară. În poarta cimitirului, „Moş-Dric” se spăla pe mîini la o cişmea. Cînd îi văzu, duse mîna la melonul său slinos şi îi salută tot atît de reverenţios.

Bogdan o conduse pînă în apropierea casei. Şi cu toate că se înnoptase, ea mereu întorcea capul să privească în urmă.

— De ce nu vrei să te conduc pînă acasă?

— În nici un caz pînă acolo.

Se despărţiră. Bogdan porni în direcţia opusă aproape furios. Bilanţul după-amiezei irosite nu era de loc de natură să-l mulţumească. Şi de data asta Doina se ţinuse tare. Cîte ceva tot aflase.

Dar nu era mare lucru în comparaţie cu ceea ce sperase.

În definitiv, ce aflase? Doina Robescu îi confirmase, în felul ei, ceea ce, de fapt, bănuise mai dinainte. Că era terorizată de cineva, care probabil avea cunoştinţă de vreo pată din viaţa ei şi încerca în vreun fel s-o şantajeze. Că individul acela, din prudenţă, nu se prezentase personal, ci trimisese pe altcineva să trateze în numele său. Aflase şi lucruri noi. Aflase că Doina Robescu refuzase să-l întîlnească numai spre a-l feri pe el de primejdii. Aflase că ea, ca să scape de acela care o teroriza, se hotărîse să plece în străinătate. Că Doina încă nu ştia cît timp va rămîne acolo. Nu excludea chiar posibilitatea să nu se mai întoarcă.

Bogdan mergea pe o stradă ale cărei case erau în marea majoritate vile. O stradă lată, cu castani maiestuoşi de o parte şi de alta a părţii carosabile. Mergea fără să se grăbească, aşa cum obişnuia atunci cînd lăsa frîu liber gîndurilor. Pe stradă, nici ţipenie de om, deşi nu se întunecase de mai mult de o oră.

„Iată o stradă fără copii sau cu unii foarte cuminţi, de vreme ce s-au adunat pe la casele lor atît de devreme”, îşi spuse.

Abia apucă să-şi formuleze gîndul, cînd auzi o împuşcătură. O auzi în aceeaşi clipă în care simţi arsura. Sau poate simţi mai întîi arsura şi abia apoi auzi împuşcătura.

Şi se aruncă la pămînt.

Capitolul XI

ŞI PLOAIA CONTINUA SA CADĂ DEZNĂDĂJDUITĂ

Trecură şase zile. Bogdan fusese mai puţin grav rănit decît crezuseră medicii în primele clipe. Peste cîteva zile urma să părăsească spitalul aproape restabilit.

Acum îl aştepta pe Ducu. Şi aşteptîndu-l, ca să treacă timpul mai repede, se căznea să prindă o muzică pe placul său la aparatul cu tranzistori. Soarele năvălea pe fereastră proiectînd pe peretele din faţa patului un film fără imagini, doar al luminii.

În cele şase zile care se scurseseră Bogdan avusese timp suficient să se gîndească la ceea ce i se întîmplase. Se despărţise de Doina Robescu, şi la cel mult un sfert de oră, în timp ce mergea agale pe o stradă, cineva trăsese asupra sa un foc de revolver. O a doua tentativă de asasinat.

„Fierul rău, bătrîne, nu piere”, făcuse Bogdan haz de necaz cînd se văzu cu Ducu, o jumătate de oră după accident.

Acuma era clar. De Doina Robescu nu avea voie să se apropie nici un bărbat. Doina Robescu era „tabu”. Dar din ce motiv? Ce fel de miză reprezenta ea? În orice caz, una foarte importantă, de vreme ce, în două rînduri, încercaseră să-l suprime.

Totul fusese bine „lucrat”. Şi asta la nu mai mult de cincisprezece minute de la despărţirea de Doina Robescu. Era clar că fusese tot timpul urmărit. Şi cînd îi venise bine, urmăritorul trăsese fără să mai stea pe gînduri. Dar probabil din cauza întunericului sau poate fiindcă avusese el. pur şi simplu noroc, glonţul greşise ţinta. Alunecînd de-a latul omoplatului, îi străpunsese doar muşchiul.

În cele şase zile, tot gîndindu-se la ceea ce i se întîmplase, ajunsese la convingerea că nu

glontele îl prăbuşise pe caldarîm, ci că el se trîntise, acţionînd sub imperiul instinctului de conservare. Simţind arsura în spate şi auzind zgomotul împuşcăturii, s-a aruncat la pămînt, fiindcă îi trecuse prin minte fulgerător că, după o primă împuşcătură, va urma şi a doua. Mai mult încă, văzîndu-l pe asasin că fuge, trăsese la rîndul său. Probabil că nu-l nimerise sau, chiar dacă da, nu atît de grav ca să nu-i poată scăpa.

Împuşcăturile nu trecuseră nesesizate. Cîteva ferestre se deschiseseră şi capete curioase se iviseră în deschizătură, privind speriate de-a lungul străzii, în dreapta şi în stînga. Se deschisese şi fereastra casei în dreptul căreia zăcea Bogdan.

— Sînteţi rănit, tovarăşe? întrebase locatarul acela.

— Presupun că da.

Omul alergase în stradă. Îl ajutase să se ridice şi, sprijinindu-l, îl dusese în casă. Pe urmă, chemase la telefon „Salvarea”, care însă nu-l transportă la spitalul de urgenţă, ci la acela unde ceruse Bogdan să fie dus.

„Nu s-ar putea spune că n-am avut noroc”, îşi spusese el după ce se văzuse pansat.

Uşa se deschise şi în pragul ei se arătă Ducu.

— Bătrîne, azi ai cam întîrziat.

— Optsprezece minute, băiatule. Am întîrziat în speranţa că voi putea veni cu sacul plin de noutăţi.

— Şi?

— N-am putut umple nici măcar o traistă.

— Deşart-o! Mi-e al naibii foame de asemenea grăunţe.

— Mai întîi să-mi spui cum te simţi?

— Poimîine îmi dau drumul. Asta te lămureşte, nu?

— Mătuşa Sabina zice să vii să-ţi petreci convalescenţa la noi. Că la tine acasă, singur şi neajutorat cum te ştie, ai să mori de foame.

— Vai de sufletul meu, bătrîne. Un biet orfan. Orfan de nevastă, orfan de iubită. De aceea, mătuşii Sabina i se rupe inima de mila mea. Şi dacă vrei şi tu, nu numai mătuşa Sabina, să primeşti sub acoperişul tău un biet orfan, nu zic nu.

Ducu se culcă pe patul liber, simţind o plăcere deosebită să se întindă şi să caşte.

— Vreo cîteva zile de huzur de-ăsta nu mi-ar strica, îşi rosti gîndul tare.

— Dă-i bătaie, se rugă de el Bogdan. Ce face doctoraşul?

— Dacă aştepţi să-ţi transmit complimente din partea lui, îmi pare rău că trebuie să te dezamăgesc, Dorobanţu a reconstituit ce a făcut în ziua aceea, ziua ta de ghinion, şi a ajuns la concluzia că nu el a încercat să te omoare.

— Atunci cine naiba?

— Asta aş vrea s-o ştiu şi eu.

— Oare au făcut-o fiindcă nu le place mutra mea? Dacă ai fi fost tu în locul meu sau altul din băieţi, tot ar fi încercat să vă cureţe?

— Mă mir că pui o asemenea întrebare. Bogdan oftă şi îşi trosni degetele.

— Mi-e greu să accept că orice bărbat care ar încerca să se apropie de Doina Robescu riscă să fie împuşcat.

— Totuşi, aşa se pare, dacă ţinem seama de ceea ce ai păţit tu.

Bogdan se ridică în capul oaselor. Îşi încrucişa picioarele, de asemenea, braţele. Şi fiindcă pe deasupra era ciufulit, în poziţia aceasta părea foarte tînăr.

— Sînt gata să-mi tai mustaţa în cazul cînd eşti în stare să-mi dovedeşti că Doina Robescu nu m-a minţit.

— În ce sens?

— În sensul că ea îl cunoaşte pe acela care o terorizează.

— E aproape sigur că-l cunoaşte, băiete.

— Ştii ce? Am un plan. Nu spun că e grozav, dar e totuşi un plan.

— Să auzim despre ce-i vorba.

— Eu zic să trimiţi pe Picioruş la Doina şi s-o ia repede de tot. „Doamnă – să-i spună – cunoaşteţi pe un cetăţean pe nume Dan Văleanu?” (Adică pe mine.) Ea bineînţeles că are să recunoască. „V-aţi întîlnit ieri cu el. Aşa-i?” „Da, ne-am întîlnit”, are să răspundă ea „…Şi v-aţi despărţit la ce oră?” să n-o slăbească el. „La orele opt, în colţul străzii cutare”, va trebui să recunoască ea. „Ei, bine, doamnă, curînd după ce s-a despărţit de dumneavoastră a fost împuşcat.

Cu două săptămîni în urmă v-a făcut o vizită, acasă. Plecînd de la dumneavoastră, cineva a încercat să-l omoare dînd dinadins peste el cu maşina. Dan Văleanu, înainte de a muri, ne-a dat să înţelegem că nu sînteţi străină de ceea ce i s-a întîmplat". Nu ştiu ce crezi tu, dar, după părerea mea, de la ea nu putem scoate nimic dacă n-o luăm repede.

— Nu-i bine.

— Şi, mă rog, de ce nu-i bine?

— Care-i părerea ta: Acoperă doar pe cineva sau ea însăşi este amestecată?

— N-aş putea pune mîna în foc, că n-are nici un amestec. Cît e de vinovată, asta-i cu totul altceva.

— Nici eu n-aş lua-o pe garanţie. Dar ia să analizăm cele două alternative, pe rînd. Mai întîi, să vedem ce cîştig am avea în cazul cînd acoperă pe cineva. În cazul cînd într-adevăr acoperă pe cineva, este de văzut dacă o face cu bună ştiinţă sau de frică. Dar şi într-un caz, şi în celălalt, rămîne valabilă aceeaşi întrebare: Ce ştie şi cît anume ştie din tot ceea ce ne interesează pe noi să aflăm? Pe urmă, dacă acoperă pe cineva – indiferent motivul – de ce ţi-a spus că acela care

o terorizează o şantajează printr-un emisar? O minciună, ca să ocolească adevărul?

— Nu cred că a minţit.

— Dacă nu a minţit, atunci înseamnă că într-adevăr şantajistul a lucrat printr-un intermediar. (Unul a fost probabil individul împuşcat în bar.) Ea ce ne-ar putea spune în cazul acesta? Cel mult în ce constă şantajul. Bani poate?

— Nu e cazul…

— Sînt şi eu de părere că nu ţine. Atunci ce altceva? O iubeşte, vrea să şi-o facă amantă şi ea refuză? Văzînd în insistenţa ta şi în faptul că şi Doinei nu-i displace compania ta primejdia de a deveni amantul ei, gelos, a încercat să te scoată din cursă? Da, ar fi o explicaţie. Dar explicaţia cade imediat dacă ne gîndim la crima din barul „Meridian”. Pe tine, să zicem, a încercat să te cureţe din gelozie. Dar pe acela din ce motiv? Că doar pe individul acela nu avea motive să fie gelos. Mă urmăreşti?

— Cu cea mai mare atenţie.

— În cazul acesta, ce oare pretinde el de la Doina Robescu? După toate probabilităţile, preţul se referă la activitatea soţului ei. Dacă acceptăm o asemenea ipoteză, atunci se explică de ce au

încercat să te cureţe.

— Încetişor, bătrîne, încetişor. Ipoteza explică de ce au încercat să mă cureţe. Dar nu şi de ce l-au curăţat pe propriul lor emisar.

— Dacă lărgeşti puţin unghiul de vedere…

— Vrei să spui, dacă puţintel, puţintel complicăm datele problemei.

— Şi de ce nu? Spuneam că preţul se referă la activitatea soţului ei. Dacă o luăm din scurt şi repede, ne putem aştepta ca Doina Robescu să ne spună: Da, individul X… mi-a cerut ca să-i procur planul invenţiei la care lucrează soţul meu. Ne-ar spune mare lucru? Am afla cu alte cuvinte mare lucru? Nu! N-am afla, de pildă, dacă avem sau nu de-a face cu o reţea. Pînă la cea de-a doua tentativă de a te trimite pe lumea cealaltă, presupunînd că şantajistul este una şi aceeaşi persoană cu doctorul Bouaru, am fi putut eventual presupune că nu e vorba propriu-zis de o reţea. Dar acuma ştim că nu doctorul a tras în tine. Asta presupune încă un complice. Deci, dintr-o dată, se fac trei: doctorul Bouaru, acela care a tras în tine, şantajistul. E drept, nu-i exclus ca doctorul să fie acela care o şantajează. Dar oricum, tot rămîn doi complici, ca să nu-i mai socotim şi pe cei morţi.

— Foarte bine, nu are rost să-i mai socotim şi pe ei.

— Adică pe cel împuşcat în bar, pe Nic Şimandan, pe taică-su adoptiv, adică pe Aram.

— Bătrîne, te implor, nu mai complica atîta lucrurile. De pe acuma mă doare capul, să-mi plesnească, nu alta.

— N-am ce să-ţi fac! Deci, în cazul cînd Doina Robescu nu este amestecată direct, nu prea văd ce cîştig am avea dacă am lua-o repede aşa cum ai propus tu. Să vedem cum se prezintă lucrurile dacă ea are un amestec. Mare, mic, dar un amestec direct. Să privim lucrurile tot aşa, pornind de la simplu la complicat. Să presupunem că nu este nici prima oară, nici a doua, cu alte cuvinte, că-i a cincea roată la căruţă. În cazul acesta, e clar că de la ea mare lucru nu putem afla. Ea poate să cunoască cel mult veriga superioară ei. Desigur, vei putea obiecta, nici asta nu-i puţin. Din verigă în verigă am putea ajunge pînă la şef, pînă la rezident. Cu o singură condiţie însă: ca ei să nu prindă de veste. În cazul Doinei, e mai greu de presupus că aşa se va întîmpla. Ai verificat pe pielea ta cît de bine e supravegheată. Asta fără a mai pune la socoteală faptul că ea însăşi ar putea da alarma

în vreun fel oarecare. Trebuie apoi să mai ţii seama şi de faptul că, pînă în prezent, încă nu ştim ce rol joacă – în cazul cînd joacă – vrăjitoarea de Mona.

— Bine i-ai zis!

— Dar să presupunem acuma că Doina Robescu nu-i a cincea roată la căruţă, ci joacă un rol mai important.

— Nu ţine, bătrîne. Dacă ar fi o piesă mai importantă pe tabla de şah, nu i-ar fi în aşa măsură teamă. Or ea, pur şi simplu, este terorizată de frică.

— Asta n-ar fi neapărat un motiv, deşi cred că tu ai dreptate. Noi însă să presupunem că nu-i a cincea roată la căruţă. În cazul acesta, înseamnă că este mult mai ticăloasă decît lasă să se vadă. Înseamnă că-i o bună comediantă, atît de bună, încît te-a dus şi pe tine de nas, cu toate că ai un nas destul de fin, să nu-i fie de deochi!

— Mulţumesc pentru compliment!

— O bună comediantă, în sensul că nu-i chiar atît de slabă de înger, ci, dimpotrivă, perfidă, curajoasă şi cu mult sînge rece.

— Mai ales al naibii de perfidă.

— Perfidă plus toate celelalte însuşiri specifice unui agent. Or dacă avem de-a face cu un asemenea tacîm, crezi că am realiza ceva dacă am lua-o, cum spui tu, repede?

— Mda!... Greu de presupus, recunoscu Bogdan.

— Nu i l-am lua de fel. Şi nu i l-am lua, fiindcă nu-i putem aduce nici o învinuire concretă. Şi apoi, n-o putem acuza fără să stăm, în prealabil, de vorbă cu Alcibiade Robescu. Dacă am avea certitudinea că nevastă-sa trădează, şi i-am putea-o dovedi, sînt convins că ar fi în stare să se obiectiveze atîta cît este nevoie. Dar dacă totuşi greşim?

— Ai dreptate. Dacă eventual călcăm în străchini, înseamnă să comitem o gafă al naibii de afurisită.

— Pune-te tu în situaţia să ţi se spună: Nevastă-ta este o spioană sau că numai o bănuim că este, pentru ca după aceea să ţi se ceară scuze: Pardon, ne-am înşelat! Grozav te-ai mai simţi, nu-i aşa? Fiind vorba de oameni, nouă nu ne este permis să facem gafe, să greşim.

...Şi acuma, după ce am răguşit argumentîndu-ţi, mai crezi că propunerea ta este

„valabilă”, cum spui tu?

— Gata, bătrîne, am retras-o. De altfel, dacă e vorba să precipităm lucrurile, probabil că nu cu Doina va trebui să începem. Cel puţin dacă s-ar mişca doctoraşul nostru.

— Deocamdată îşi vede de pacienţii lui. E un medic model.

— Nu a mai trecut pe la vreuna din vizuinele sale?

— Deocamdată, nu. În orice caz, e o pistă excelentă.

— Şi vrăjitoarea de Mona?

— Şi dumneaei poate deveni o pistă. Află că în ultimele trei zile s-a dus, zilnic, să asiste la sosirea trenurilor internaţionale.

— Poartă bascul galben cînd se duce la gară?

— Nu poartă nici un fel de basc.

— Dar tu, ce crezi? Ce presupui?

— Deocamdată, nu presupun nimic. E o şaradă pe care nu am timp s-o dezleg. Şi, ca să fiu sincer cu tine, nu ştiu de ce, dar am sentimentul că nici nu trebuie să ne ocupăm de dezlegarea ei.

— Asta-i bună! Şi de ce?

— Fiindcă presimt că „şarada Mona” se va dezlega singură, atunci cînd vom izbuti să tragem de firul principal.

— Nu prea sînt convins că ai dreptate.

— Convins că am absolut dreptate nu sînt nici eu.

— Şi nesuferita aia de movomană?

— Nastasia Iovănică? O vizitează, zilnic, pe Doina Robescu. Mă aştept să-mi telefoneze la Consiliul de Miniştri.

Bogdan oftă.

— Fir-ar al naibii să fie! Va să zică, deocamdată, trebuie să mai aşteptăm.

— E un fel de a spune. I-am propus „şefului” un plan prin care să-i silim să acţioneze.

— Plan? Ce plan, bătrîne! Ia dă-i bătaie, să aud şi eu.

Şi Ducu îi expuse detaliat planul de care cititorii vor lua cunoştinţă din cele ce urmează.

În ziua următoare. O după-amiază cu un cer

ca un decor prost de teatru la lumina zilei. Pe strada Pîinişoarelor, cu multe grădini, ramurile înflorite de liliac alb ridicaseră capul să privească peste garduri copilul ce ducea ţinînd de zgardă un cîine mare ciobănesc, probabil scăpat din lanţ.

„Terente, păcătosule, vagabondule!” îl tot certa băiatul căruia îi căzuseră pantalonii pînă sub buric.

În casa cu numărul douăzeci, casa academicianului Alcibiade Robescu, domnea o linişte deplină. Se părea că la ora aceasta – erau orele şase – toţi locatarii mai dormeau încă obişnuitul somn de după-amiază. Dar era numai o părere. În realitate, nimeni nu dormea. Alcibiade Robescu era la el în birou şi scria ceva, cu un scris foarte mărunt, pe o bucăţică de hîrtie, o adevărată fiţuică. Doina Robescu stătea întinsă pe scaunul legănătoare din „camera memorială Nichi” şi fuma. În camera ei, Mona, îmbrăcată ca de obicei în negru, în picioare la una din ferestre, privea strada, săltîndu-se, din cînd în cînd, pe vîrfuri. Era atîta linişte în toată casa, încît se auzea urîtul căscînd prin unghere.

La un moment dat telefonul din biroul lui Alcibiade Robescu sună. Sună şi soneria din

bucătărie, şi Mona, din camera ei, o auzi. În bucătărie erau două sonerii. Una care făcea legătura cu telefonul din biroul academicianului, cealaltă, cu telefonul din „camera memorială Nichi”, unde Doina Robescu îşi petrecea tot timpul atunci cînd nu era plecată. Soneriile fuseseră instalate în bucătărie, ca Mona să poată răspunde atunci cînd nu erau acasă stăpînii ei. Cu toate că cele două sonerii aveau un sunet identic, Mona nu le confunda niciodată. Ceva le deosebea, ceva ce numai pentru ea era sesizabil.

Cînd auzi soneria, instinctiv Mona se întoarse ca să pornească spre uşă, dar se răzgîndi, amintindu-şi că în birou se afla academicianul şi deci va răspunde el.

Şi, într-adevăr, Alcibiade Robescu ridică receptorul. La telefon avu loc următoarea convorbire, pe care o redăm mai jos, spre edificarea cititorilor noştri.

— Tovarăşul academician Robescu?

— Da, eu sînt.

— Bună ziua, tovarăşe academician. La telefon colonelul Frangulea de la Marele Stat Major.

— Dumneavoastră sînteţi? Nu v-am recunoscut vocea. Vă ascult, tovarăşe colonel.

Despre ce anume este vorba?

— Tovarăşe academician, dacă sînteţi bucuros de oaspeţi, v-aş face o vizită.

— Bucuros, bucuros, tovarăşe colonel. Cînd doriţi să veniţi? Mi-ar face mare plăcere să vă revăd.

— Dacă nu sînteţi prea ocupat, într-o jumătate de oră aş putea fi la dumneavoastră.

— Nu sînt în aşa măsură ocupat ca să nu-mi pot face timp pentru dumneavoastră. Vă rog chiar să veniţi

— Vă mulţumesc. Într-o jumătate de oră sînt la dumneavoastră.

Alcibiade Robescu puse receptorul în furcă, după care apăsă pe butonul soneriei. Mult nu trebui să aştepte pînă să vină Mona, care, înainte de a se înfăţişa lui, îşi pusese acuma un şorţ şi bonetă, albe. Aşa îi plăcea profesorului. Ca femeia de serviciu să poarte şorţ şi bonetă albe.

— Aţi sunat? îl întrebă, privindu-l cu ochii ei de peşte mort.

— Doamna ce face? Doarme?

— Nu. E în living-room. (Doina numea aşa

„camera memorială Nichi”.) Cred că citeşte.

— Bine. Mulţumesc. Te poţi duce.

Mona plecă. Alcibiade Robescu se ridică de la birou şi ieşi după Mona. Se duse să bată la uşa camerei unde se afla soţia lui.

— Intră!

— Eu sînt, Doina, se anunţă el trecînd pragul şi strîmbînd fără voie din nas, aşa cum se întîmpla de fiecare dată cînd intra în „camera memorială”. Te deranjez?

— Nu! De loc! Stai undeva, unde îţi place.

— N-am venit să rămîn. Am de lucru. Vreau numai să te anunţ că într-o jumătate de oră va veni la noi colonelul Frangulea de la Marele Stat Major…

— Îl cunosc probabil.

— Nu, nu-l cunoşti. Colonelul Frangulea n-a mai fost niciodată la noi. Cred că ar fi încîntat să te cunoască.

— Şi vrei să-mi îndeplinesc obligaţiile de amfitrioană. Da?

— Te-aş ruga. Ştii, n-aş vrea să ne servească Mona. Omul s-ar putea simţi jignit.

— Bine, Alci. Am s-o fac, deşi ştii cît de mult mă plictiseşte atunci cînd trebuie să mă ocup de asemenea chestii. Colonelul tău este barem un tip simpatic?

— După mine, chiar foarte simpatic. Dar asta nu e o dovadă că are să-ţi placă. Ştii doar că, în cele mai multe cazuri, avem gusturi diferite.

— Bine, dragă. Am să mă străduiesc să fiu o amfitrioană sîrguincioasă. Cînd spuneai că soseşte?

— Într-o jumătate de oră.

— Atunci mă duc să mă îmbrac. Uitam să te întreb: L-ai invitat tu?

— Nu! El s-a anunţat.

— Da!… Şi ce vrea?

— Nu ştiu.

— Mereu am vrut să te întreb, dar mereu am uitat: Mai ai mult de lucru la invenţia aceea a ta?

Tonul sună indiferent. Se părea că ea întreabă numai aşa, din amabilitate, ca nu cumva el să creadă că munca lui n-o interesează de fel.

— Nu ţi-a spus Nastasia?

— Dar ce îţi închipui că atunci cînd noi două ne întîlnim despre asemenea lucruri plictisitoare vorbim?

— Ai dreptate. Totuşi, credeam că ţi-a spus.

— Nastasia ştie că pe mine cercetările voastre mă plictisesc tocmai fiindcă nu sînt în stare să pricep nimic.

— Ei, da, tu nu eşti un om de ştiinţă. Acuma te las să te îmbraci. Îţi mulţumesc, draga mea, că iei asupra ta sarcina de a primi cum se cuvine pe oaspetele nostru.

Exact peste jumătate de oră o maşină opri în faţa casei academicianului Alcibiade Robescu. Din ea coborî un bărbat de vreo patruzeci de ani, de statură mijlocie, cu umerii largi, chiar prea largi în raport cu înălţimea sa, cu o faţă prelungă de dolicocefal şi cu nişte ochi blînzi şi inteligenţi. Purta un costum maro dintr-o stofă fină, impecabil lucrat.

Era colonelul Frangulea. Sună la soneria de la intrare şi imediat îi deschise Mona.

— Poftiţi!

Şi făcu un fel de reverenţă, îndoind un pic

genunchiul stîng, în timp ce piciorul drept şi-l trase mult înapoi; reverenţă care colonelului îi păru ridicolă fiindcă nu se potrivea de fel cu vîrsta Monei. Colonelul păru a nu-i acorda nici o atenţie, în schimb Mona îl sfredeli cu ochii ei inexpresivi, după părerea lui Bogdan ochi de peşte mort.

— Ce bine îmi pare că vă văd, dragă tovarăşe colonel, se bucură Alcibiade Robescu făcînd un pas înainte, cu mîna întinsă.

— Plăcerea e reciprocă, tovarăşe academician. Mai ales că a trecut destulă vreme de cînd nu ne-am văzut.

— Draga mea, dă-mi voie să ţi-l prezint pe colonelul Frangulea de la Marele Stat Major. Soţia mea, Doina.

Colonelul Frangulea se înclină şi sărută mîna pe care i-o întindea Doina Robescu.

— Doamnă, încîntat să vă cunosc. Despre dumneavoastră mi-a vorbit cu mult entuziasm soţia mea. V-a văzut într-o seară la teatru. Eraţi într-o lojă împreună cu o altă doamnă. Nu vreau să vă fac un compliment, ci doar să reproduc fidel cuvintele soţiei mele: „Dragul meu, atît doamna academician Robescu, cît şi prietena ei

erau superbe”.

— Erai cu Nastasia, nu-i aşa? se interesă Alcibiade Robescu.

— Da, cu ea. Apoi către colonel: Sînteţi foarte amabil, tovarăşe colonel. Dar de ce nu aţi luat-o şi pe doamna cu dumneavoastră? Ne-ar fi făcut mare plăcere s-o cunoaştem. Nu-i aşa, Alci?

— Desigur, draga mea.

— Soţia mea lucrează şi nu e liberă decît duminica. De altfel, am venit la tovarăşul academician în interes de serviciu. Şi fiindcă veni vorba, că cer iertare că v-am deranjat.

— Nici un fel de deranj. Mie mi-a făcut plăcere să vă cunosc şi sper că ne veţi face cinstea să ne mai vizitaţi însoţit de soţia dumneavoastră.

— Cu mare plăcere. Vă asigur că soţia mea are să se bucure foarte mult pentru această invitaţie.

Încă vreun sfert de oră amabilităţile reciproce şi banalităţile de rigoare continuară, după care Doina Robescu se retrase. După ea, se retraseră în birou şi cei doi bărbaţi.

— Poftiţi, luaţi loc, tovarăşe colonel!

— Mulţumesc.

Îşi aprinseră amîndoi ţigări. Traseră cîte un fum, privindu-se cu înţeles şi zîmbindu-şi complice. Primul care luă cuvîntul fu colonelul Frangulea.

— Tovarăşe academician, a sosit momentul să vă informez asupra scopului vizitei mele.

— Sînt nerăbdător să-l aflu, tovarăşe colonel, deşi presupun că îl bănuiesc.

— Sînt convins. Este vorba de invenţia la care lucraţi…

— Am presupus că acesta este scopul vizitei dumneavoastră.

— Am fost trimis să mă informez în ce stadiu vă aflaţi.

— Destul de avansat, tovarăşe colonel. Planurile sînt complet gata şi în scurt timp vom fi în măsură să începem construirea prototipului.

— Va să zică, într-un timp mult mai scurt decît acela pe care ni l-aţi comunicat. Tovarăşul general are să fie bucuros cînd am să-i comunic vestea.

— Am scurtat termenul pe care i l-am

comunicat tovarăşului general cu şase luni. Nu vreau să mă laud, dar este o adevărată performanţă.

— Vă repet, tovarăşul general va fi foarte bucuros cînd va afla această veste. Numai că n-am apucat a vă informa care este cel de-al doilea obiectiv al vizitei mele, tovarăşe academician.

— Mai este ceva? Atunci vă ascult.

— Tovarăşe academician, am primit ordin de la tovarăşul general să vă aduc la cunoştinţă că spre sfîrşitul acestei săptămîni urmează să aibă loc o şedinţă, la un nivel foarte înalt, unde, printre altele, tovarăşul general va trebui să facă o scurtă expunere în legătură cu aparatul la care lucraţi. Domnia-sa a solicitat, şi s-a aprobat, ca informaţia respectivă s-o prezentaţi personal. Dat fiind faptul că este vorba de o lucrare concepută şi proiectată de dumneavoastră, nimeni nu ar fi mai în măsură să dea explicaţiile care, desigur, vor fi cerute. În acest scop, va fi necesar să luaţi toată documentaţia necesară.

— Voi lua cu mine planurile.

— Veţi proceda aşa cum veţi socoti că este mai bine.

— Şi pe cînd s-a fixat şedinţa aceasta?

— Dacă nu va surveni vreo amînare, vineri.

— Azi e marţi. Deci, peste trei zile. Am destul timp pînă atunci ca să mă pregătesc. Am să lucrez acasă, mîine şi poimîine seară.

— Vreau să vă mai anunţ că şedinţa va avea loc dimineaţa la ora nouă. Am să viu eu să vă iau cu maşina. Vă duc la Marele Stat Major şi de acolo plecaţi împreună cu tovarăşul general.

— De ce este nevoie să veniţi după mine? Ştiu unde-i Marele Stat Major şi n-are să fie pentru prima dată cînd am să urc scările pînă la cabinetul tovarăşului general. Am să iau planurile cu mine de cu seară şi dimineaţa am să viu direct acolo.

— Mă rog, cum doriţi dumneavoastră. În cazul acesta trebuie să fiţi la tovarăşul general la nouă fără un sfert.

— Să trăiţi, am înţeles! cum se spunea pe vremea cînd am făcut eu armata. Acuma tot aşa se spune?

— Tot aşa.

— Ce mai ostaş am fost eu! Nici pînă m-am liberat nu am fost în stare să iau poziţia de drepţi reglementară. Din acest motiv, dintre toţi

teteriştii numai eu m-am eliberat cu gradul de soldat.

— Nu v-au trimis la şcoala de ofiţeri în rezervă?

— Au vrut ei să mă trimită, dar m-am aranjat cu medicul regimentului să nu mă trimită. Mai beţi un coniac?

— Tovarăşe academician, nu vreau să mă fac de ruşine faţă de dumneavoastră, glumi colonelul.

Mona intră pe uşă, aducîndu-le cafele.

— M-a trimis coconita. Zicea că poate mai vreţi.

— Mulţumesc, Mona. Soţia mea îmi cunoaşte năravul. Beau într-o zi atîtea cafele cît alţii într-o săptămînă.

În timp ce în biroul lui Alcibiade Robescu se purta conversaţia de mai sus, Ducu şi Bogdan, stăteau cu coatele pe masă, faţă în faţă, şi o ascultau, reprodusă de receptorul aflat între ei.

Se găseau într-o casă de pe o stradă paralelă cu strada Pîinişoarelor. Distanţa care îi separa de casa lui Alcibiade Robescu nu era nici de şaptezeci de metri, deci mai mică decît bătaia

emiţătorului introdus în veioza de pe biroul acestuia.

— Ei, ce zici, bătrîne? întrebă Bogdan făcîndu-i cu ochiul.

— Ce să zic? Audiţie perfectă. Nu încape îndoială că avem de-a face cu un tip de emiţător mult perfecţionat faţă de K.D.-ul pe care l-am capturat anul trecut.

— Mă întreb, cine mai ascultă în afară de noi?

— Să sperăm că, pînă la sfîrşitul acestei săptămîni, vom afla.

— Să te audă cei patruzeci de mucenici, bătrîne!

Trecură douăzeci şi patru de ore. Era aproape de miezul nopţii. Ploua. O ploaie măruntă, deasă, ploaie de primăvară. Gemea pămîntul de satisfacţie, şi caişii de sub ferestrele biroului academicianului Alcibiade Robescu, beţi de vinul ploii, permiteau vîntuleţului, ce adia din cînd în cînd, să cînte în ramurile lor tinere, ca din drîmbe.

La masa sa de scris, Alcibiade Robescu umpluse o foaie întreagă de hîrtie cu nişte

calcule. Cu toate acestea, nu era de loc mulţumit de progresul realizat. Nu izbutea să se concentreze în suficientă măsură. Lucrul acesta i se întîmpla foarte rar. De obicei, munca ştiinţifică îl absorbea în aşa măsură, încît izbutea uşor să se deconecteze de ambianţa domestică. De data aceasta, mereu trebuise să facă eforturi spre a se putea concentra. Izbutea, dar pentru scurt timp. Mereu se descoperea cu gîndurile tîndălind pe aiurea. Îl stăpînea o tristeţe aproape inexplicabilă şi era vag neliniştit.

„Poate că mi se întîmpla asta din cauza ploii. Plouă doar atît de monoton şi atît de resemnat”, îşi spuse punînd deoparte stiloul.

Ascultă ploaia. Cădea uniform, mereu, mereu, parcă se resemnase să cadă, ascultînd de un imperativ căruia nu i se putea opune. Asculta ploaia şi avea sentimentul că ploaia obosise să cadă, că ar fi dorit să se oprească, să se odihnească măcar puţin, dar că nu-i stătea în putinţă. Era silită să cadă, să cadă mereu, în ciuda istovirii, în ciuda faptului că-i era lehamite să facă, de ore întregi, mereu şi mereu acelaşi lucru. Tristă, resemnată, obosită, ploaia cădea, cădea mereu. Ascultînd-o, Alcibiade Robescu îşi spuse că probabil îl molipsise şi pe el tristeţea ploii şi că, de fapt, nu era trist din pricini care îl

priveau direct, ci era trist fiindcă ploaia era atît de tristă şi atît de resemnată.

Dar ştia că se mistifică. Resemnarea ploii îi amintea propria lui resemnare. Ploaia se resemna să cadă fiindcă nu se putea sustrage determinismului naturii. Dar şi el se resemnase să moară. Cît timp fusese tînăr, moartea era ceva foarte concret, dar în acelaşi timp o abstracţiune. Ceva foarte concret, fiindcă o vedea în jurul său mereu la treabă şi mereu neobosită, şi o abstracţiune atunci cînd era vorba de propria sa persoană. Teoretic, da. Şi el într-o zi trebuia să moară. Într-o zi, dar mai tîrziu, mult mai tîrziu, peste ani şi ani, atunci cînd va fi bătrîn. Pînă atunci însă moartea era o abstracţiune. Nu avusese conştiinţa morţii, nu-l obsedase şi nici nu suferise din cauza destinului său biologic. Dar anii trecuseră. Se apropia vîrsta de şaptezeci de ani. În fiecare zi murea lent, murea cîte puţin. Cîte puţin, pînă în ziua cînd avea să moară definitiv. Cîteodată simţea ziua aceea foarte aproape. O simţea de obicei noaptea. Se trezea brusc din somn terorizat de gîndul că va trebui să moară. Şi gîndul acesta îl paraliza de spaimă. Toată viaţa lui fusese un om activ, dinamic. Oricît de mari fuseseră greutăţile care îl încercaseră în viaţă, ştiuse să le învingă. Găsise, de fiecare dată,

mijlocul de a ieşi din cel mai dramatic impas. Şi de fiecare dată cînd se trezea din somn, terorizat de prezenţa morţii ce-i da tîrcoale, în primele clipe, mintea sa, inteligenţa sa, cu care se mîndrise totdeauna şi care îl ajutase să găsească de fiecare dată soluţiile salvatoare, începea să lucreze, căutînd, căutînd cu înfrigurare mijlocul de a se sustrage morţii. Căuta cu disperare, pînă cînd îşi amintea că nici un om pînă la el, oricît de genial fusese, nu reuşise. Şi în faţa acestui adevăr cutremurător sfîrşea prin a se resemna. Se resemna, se liniştea şi pe urmă, încet, încet somnul, binefăcătorul somn iarăşi îl înscuteca.

A doua zi, se dăruia cu şi mai mult elan muncii ştiinţifice. Munca sa era unicul mod de protest împotriva morţii. Unica iluzie de a supravieţui morţii biologice. Era o iluzie, fiindcă sfîrşitul biologic era, în ultimă instanţă, ceea ce conta cu adevărat.

Se resemnase cu gîndul morţii, dar nu se putuse elibera de obsesia ei. Şi într-un anumit sens, obsesia era întreţinută şi de prezenţa Doinei. Doina era mai tînără cu aproape treizeci de ani. Cînd se însurase cu ea, o iubise într-un fel. Acuma o iubea altfel. Într-un fel sau altul însă nu încetase niciodată s-o iubească. Cu scurgerea anilor, dragostei i se adăuga un sentiment de

duioşie. Dar şi unul de amărăciune. Doina rămînea lîngă el, era femeia lui, dar mereu, mereu se îndepărta de el. Pe măsură ce el îmbătrînea. Sentimentul acesta de amărăciune se asemăna cu acela pe care îl gustă părinţii pe măsură ce copiii cresc, pe măsură ce se desprind din placenta familială pentru a începe pe cont propriu ciclul vieţii şi al morţii. Pe măsură ce el îmbătrînise, Doina se integra mai hotărîtă în lumea ei, care era alta decît a lui, fiindcă nici el, nici ea nu se puteau sustrage destinului implacabil al generaţiilor. Era conştient de aceasta, asistase la această înstrăinare lentă a ei, martor neputincios, fără să facă nimic, nu pentru a o împiedica – aşa ceva nu era posibil – ci a o întîrzia, fiindcă nu putea renunţa la independenţa sa spirituală: activitatea sa ştiinţifică. Pe Doina această activitate n-o interesa nici acuma, cum n-o interesase nici la începutul căsniciei lor. Îl preţuia, îl admira în felul ei, era mîndră de succesele lui pe plan naţional şi internaţional, dar atît. O lua cu el la toate congresele internaţionale unde era invitat, participa cu plăcere la recepţiile cu care de obicei se încheiau asemenea manifestaţii, fiindcă avea prilejul să îmbrace o toaletă nouă, să cunoască oameni noi, măgulită în vanitatea ei că este soţia unui savant a cărui reputaţie depăşeşte graniţele ţării. Dar

încolo, nimic. Călătoriile în străinătate erau tot atîtea prilejuri pentru ea de a colinda magazinele, de a-şi pune la punct garderoba, de a cunoaşte marile restaurante, de a se plimba pe marile bulevarde şi, printre picături, de a colinda eventual muzee. El putea să stea oricît în şedinţe plenare sau în comisii. Ea niciodată nu-l întreba ce anume s-a discutat, dacă intervenţia lui în plenare sau comisii a stîrnit sau nu interes. De cele mai multe ori, îi povestea el, din proprie iniţiativă, în primul rînd fiindcă simţea nevoia să-şi formuleze impresiile, în al doilea rînd fiindcă nu se pricepea să abordeze subiecte ce ar fi interesat-o pe Doina. Vorbind, şi mistificîndu-se că pe ea o interesează desfăşurarea lucrărilor conferinţei, de fapt nu făcea decît să împiedice a se statornici între ei tăcerea penibilă cauzată de faptul că el nu se pricepea să abordeze acele subiecte de discuţie care i-ar fi făcut ei plăcere.

„Dacă îmi trec asemenea gînduri prin minte, de vină e ploaia”, îşi spuse, aprinzînd o ţigară, cu toate că medicul său curant îi interzisese tutunul.

Degeaba însă îşi dori să scape de ele. Gîndurile puneau alte şi alte gînduri. Gelos? Nu, gelos nu fusese niciodată, cu toate că Doina îi dăduse suficiente prilejuri să fie. Nu fusese gelos, fiindcă era măcar în atîta măsură înţelept ca să

înţeleagă că gelozia nu rezolvă nimic. El o iubea pe Doina pentru ceea ce era bun în ea sau ceea ce i se părea lui că este.

„Toţi bărbaţii, atunci cînd se îndrăgostesc, devin artişti, adică transfigurează realitatea”, obişnuia el să spună mai în glumă, mai în serios.

El era un om de ştiinţă. Dar în legăturile cu Doina, puţin-puţin devenea şi el artist: o transfigura. E drept, cu scurgerea anilor, din ce în ce mai puţin. Dar, totuşi, o transfigura.

Clanţa se mişcă, pe urmă uşa se deschise şi în pragul ei apăru Doina. El fu atît de surprins că o vede, încît nu izbuti să-i adreseze un singur cuvînt.

— Încă nu te-ai culcat, Alci?

— Lucram, draga mea. Dar tu? Tu de ce nu dormi la ora asta?

Doina era în pijama. Se duse să stea într-un fotoliu, cu picioarele adunate sub ea.

— Am vrut să dorm, dar n-am izbutit. Plouă!… Plouă cu atîta disperare.

— Cu ce?

— Cu disperare! Plouă aşa, de parcă ploaia

face tot ceea ce-i stă în putinţă ca să se mîntuie.

Lui i se părea că ploaia se resemnase să cadă într-una, convinsă că altfel nu se putea. Doina, dimpotrivă, credea că ploaia udă pămîntul din disperare, dorind să se „mîntuie” cît mai repede. Fiecare om acordă fenomenelor naturii atribute pe care ea nu le are, umanizînd-o într-un fel.

— Plouă, draga mea, atîta tot. Nu plouă nici cu disperare, nici cu tristeţe, nici cu resemnare. Ploaia nu are conştiinţă. Este un fenomen al naturii, efect imediat al unor alte fenomene naturale. Dacă n-am fi oameni, n-am proiecta în lumea din afară propria noastră conştiinţă, antropomorfizînd-o.

Pe urmă, jenat că spusese nişte lucruri care în nici un caz n-o puteau interesa pe Doina, tăcu.

— Dar tu de ce nu dormi, Alci?

— Ţi-am mai spus: lucrez.

— Lucrezi!

— Te miri, de parcă aş face lucrul acesta pentru prima dată.

— La ce lucrezi tu, Alci?

— Ce-ţi veni? Este pentru prima dată cînd îmi

pui o asemenea întrebare.

Şi rîse ca nu cumva să creadă Doina că-i face un reproş.

— Într-adevăr, niciodată nu m-am interesat de lucrul tău, Alci. De ce nu m-am interesat, nu ştii însă.

— Într-adevăr, nu ştiu.

— Tu pentru mine eşti exact ceea ce erau pentru omul de rînd preoţii Egiptului antic.

— Cum vine asta?

— Simplu, dragul meu. Preoţii erau deţinătorii unor adevăruri ştiinţifice. Egipteanul de rînd însă habar nu avea de lucrul acesta. El era convins că ceea ce înfăptuiesc preoţii ţine de domeniul supranaturalului. Nu-i aşa, Alci?

— Doina dragă, eşti delicioasă cînd abordezi asemenea subiecte serioase.

— În schimb, tu nu vrei să mă iei în serios.

— Ba da, draga mea, ba da. M-ai comparat cu un preot din vechiul Egipt, iar pe tine cu egipteanul de rînd. Şi? Iartă-mă că te-am întrerupt.

— Voiam să spun că faţă de tine, care ştii

atîtea, eu, care n-am avut aptitudini pentru nici un fel de ştiinţă, te consider aproape tot aşa de supranatural cum îi considerau vechii egipteni pe preoţii lor.

— Bine, dragă, dar preoţii egipteni în mod deliberat căutau să treacă în ochii credincioşilor drept deţinători ai unei puteri supranaturale. Era la ei un pic de şarlatanie şi un pic de cabotinism. Ceea ce nu e cazul la mine.

— Dar bine, Alci, nu asupra acestui aspect trebuie să te opreşti. Eu m-am referit la prăpastia care s-a căscat între noi doi, datorită ignoranţei mele. Din punctul meu de vedere, al ignoranţei mele, tu eşti supranatural, cu toate că „minunile” pe care le înfăptuieşti nu infirmă legile naturii. Ştii, pînă şi Nastasia spune că eşti extraordinar.

— Nastasia nu prea are simţul măsurii.

— …Şi doar Nastasia nu-i o gîsculiţă ca mine, se încăpăţînă ea să-şi dezvolte gîndul. Or, dacă Nastasia te găseşte extraordinar, e firesc să simt pentru tine ceea ce simţea o nevrednică egipteancă faţă de marele preot. Poate de aceea nu ţi-am cerut niciodată să-mi spui la ce lucrezi. M-am considerat nevrednică.

— Îmi pare bine că mi-o spui măcar acuma,

draga mea.

— Tu ai crezut; desigur, că munca ta îmi este indiferentă.

— Cam aşa am crezut, Doina.

— Nu, Alci, să nu crezi aşa ceva!

— Îţi mulţumesc, draga mea, că mi-ai dat acest prilej ca să nu mai cred. Dar nu vrei să te duci la culcare? Arăţi tare, tare obosită.

Şi, într-adevăr, Doina arăta obosită. Arăta nu mai mai puţin obosită încă de cînd venise să-l caute. Dar Alcibiade Robescu abia acum observă.

— Dar nu mi-e somn de loc, Alci. Barem de n-ar ploua cu atîta disperare!…

— Ia ceva ca să poţi dormi. Dacă n-ai, îţi dau eu.

— Alci, colonelul acela era de la Marele Stat Major?

— Da, de la Marele Stat Major. Un om foarte agreabil, nu-i aşa?

— Şi ce are Marele Stat Major cu tine? Lucrezi pentru ei?

— Într-un anumit fel, da!

— Invenţia ta e grozavă, Alci, aşa-i?

— Ce te face să crezi? Nu ţi-am vorbit niciodată de ea.

— Mi-a spus Nastasia.

— Serios!... Şi altceva ce ţi-a mai spus Nastasia?!

— Atîta mi-a spus că lucrezi la o invenţie. Cu acest prilej a afirmat despre tine că eşti extraordinar. Spunea că invenţia este pe măsura geniului tău.

— Vezi? Ţi-am spus eu că Nastasiei îi place să exagereze. Auzi, geniu! Nu, draga mea, nu sînt un geniu. Sînt un om de ştiinţă ca atîţia alţii. Din anumite puncte de vedere, Nastasia e mai genială decît mine.

— Ţie, Alci, ţi-ar fi trebuit o soţie ca Nastasia. Nu numai o tovarăşă de viaţă, ci şi una de muncă.

— Bine că m-a ferit Dumnezeu. Nastasia e o colaboratoare excelentă, indispensabilă. Dar ca soţie... Zău că cine se va însura cu ea ar merita să fie compătimit. Nastasia imediat i-ar pune zgardă şi lesă.

— Nastasia nu se va mărita niciodată.

— Multe femei, tot atît de hotărîte în a nu se mărita, au sfîrşit prin a ajunge la oficiul stării civile.

— Cu Nastasia e altceva.

— Mă rog, tu, care îi eşti prietenă, probabil că o cunoşti mai bine.

— Alci, acuma lucrai în legătură cu invenţia ta?

— Nu! Mă pregăteam pentru o şedinţă pe care o voi avea poimîine cu nişte tovarăşi de sus.

— În legătură cu invenţia ta?

— Cred că va fi vorba şi despre invenţia mea, printre alte probleme ce se vor discuta.

— ...Şi e o invenţie chiar atît de extraordinară?

— Eu n-am spus că e extraordinară. Totuşi, fără falsă modestie, mă mîndresc cu ea.

— De ce nu stă ploaia, Alci?

— Draga mea, dar ploaia aceasta este o adevărată binefacere. Iarna a fost săracă în zăpezi şi primăvara asta n-a fost pînă acuma prea bogată în ploi.

— Înţeleg!… Desigur, înţeleg. Eu însă sînt… Şi nu mai continuă.

— Eşti nervoasă, Doina.

— Nu, sînt blestemată, Alci!

— Ce prostii spui tu, draga mea.

Şi se ridică, cu gîndul să se apropie de ea. Îl încerca un sentiment ciudat de milă şi de compătimire pentru fiinţa cuibărită în fotoliu, la cîţiva paşi de el. Dar în acelaşi timp, undeva, mai adînc, în el, ca o reptilă perfidă şi veninoasă, pornise să se tîrască neliniştea. Fiinţa aceea de pe fotoliu, cu cearcăne la ochi şi priviri haotice, era femeia lui, trăia de ani de zile sub acelaşi acoperiş cu ea, şi cu toate acestea dintr-o dată avea certitudinea că n-o cunoaşte de fel, că era cu totul altfel decît fusese el convins că este.

— Te rog, Alci, rămîi acolo unde eşti! îl opri ea.

Doina nu avea nevoie de el.

— Bine, Doina.

Şi se aşează. Şi fiindcă nu ştia ce să spună şi nici ce să facă, îşi aprinse din nou o ţigară.

De obicei, cînd Doina îl vedea fumînd, îl certa.

Acuma, însă, se părea că nici nu observă.

— …Şi de ce crezi că eşti… blestemată? îi veni în minte să întrebe.

— Fiindcă aduc nenorocire.

— E o prostie, draga mea! Mie mi-ai adus numai noroc. În ultimii cincisprezece ani am elaborat cele mai de valoare lucrări ale mele.

Dar imediat regretă ce spusese, fiindcă îşi aminti de „Nichi”. Cînd spusese că ea aduce numai nenorocire probabil se referise la el. De aceea, adăugă imediat:

— Cel puţin mie nu mi-ai adus nici un fel de nenorocire.

Şi fu multă amărăciune în tonul cu care rosti cuvintele.

— Pînă acuma, dragul meu!… Pînă acuma! Alcibiade Robescu se înspăimîntă. Avea sentimentul că Doina brusc îşi pierduse minţile.

— Ce se întîmplă cu tine, Doina?

— De ce mă întrebi pe mine, Alci? Ar trebui să te întreb eu pe tine. Poate că tu mi-ai putea spune ce se petrece cu mine. Eu nu ştiu. Încerc să înţeleg şi nu pot. Eu sînt aşa de parcă aş visa

şi aş încerca inutil să mă trezesc. Nu-i curios, Alci? Cînd sînt trează, mi se pare că visez un coşmar, iar cînd dorm visez că sînt trează şi tare mă mai bucur că trăiesc. Mă bucur atît de mult, încît mi-e frică să nu adorm şi să visez coşmarul.

— Trebuie că eşti bolnavă, draga mea. Trebuie neapărat să te vadă profesorul Soroceanu.

— Sînt foarte bolnavă, Alci. Foarte bolnavă. De aceea, te rog mult, să nu fi supărat pe mine.

— Dar n-am nici un motiv să fiu supărat pe tine.

— Nu ai!... Da!... Da!... Nu ai!... Dar dacă vreodată vei avea un motiv, te rog să nu fi supărat, dragul meu Alci.

Şi izbucnind în plîns, se ridică îndreptîndu-se spre uşă. Cîteva clipe după aceea n-o mai văzu. Uşa se închise în urma ei, îi auzi paşii. Pe urmă, zgomotul ploii de afară birui din nou.

Alcibiade Robescu o urmă numai cu gîndul. Numai cu gîndul, fiindcă literalmente nu se putea ridica de pe scaun. Neliniştea care pînă mai adineaori se tîrîse perfid acuma îi invada tot sufletul.

„Ce are să mi se întîmple, oare ce are să mi se

întîmple?”

Nici el şi nimeni altul nu răspunse întrebării. Nici măcar ploaia care continua să cadă deznădăjduită.

Capitolul XII

MOARTEA POPOSEŞTE ÎN CASA CU NUMĂRUL DOUĂZECI

Mai trecură douăzeci şi patru de ore. Peste puţine minute avea să fie miezul nopţii. Toată ziua fusese frumoasă. Cerul, fără un pic de nori, de culoarea peruzelei. Pe seară însă năvălise iarăşi dinspre est o armată blindată de nori. Nori de forme ciudate, unii asemenea unor tancuri uriaşe, ale căror şenile făceau să bubuie pardoseala de cleştar a cerului. Şi mai tîrziu, o dată cu întunericul, începuse şi ploaia. O ploaie, ca şi în ajun, monotonă, uniformă, exasperantă.

Exceptînd două ferestre, toate celelalte erau

întunecate. Luminate erau numai acele de la biroul lui Alcibiade Robescu. Dormea. Fără să-şi dea seama, îl furase somnul. Nu se trezi decît în clipa cînd începu să bată pendulul. Numără bătăile. Dormise o oră. Îl istovise activitatea la institut, dar mai ales neliniştea. De cînd Doina venise să-l vadă în biroul său, stăruia continuu presentimentul unei cumpene iminente.

Cînd ultima bătaie a pendulului se stinse, se ridică hotărît să se ducă să se culce. Mai înainte de a părăsi încăperea, privi împrejur. Totul era în regulă. Nu uitase nici o hîrtie pe afară şi, îşi amintea precis, încuiase şi seiful. Răsuci comutatorul. Întunericul luă brusc în stăpînire biroul. Dincolo, în hol, era, de asemenea, întuneric. De altfel, ca în toată casa. Şi linişte. Cînd trecu prin faţa dormitorului Doinei, se opri o clipă. Pe sub uşă nu pătrundea nici o dîră de lumină. Dormea, desigur. Merse mai departe, păşind în vîrful picioarelor. Ajunse la el în odaie şi aprinse lumina, răsuflînd uşurat. Şi fiindcă era atent la propriile sale stări sufleteşti, se întrebă:

„Oare de ce am oftat uşurat?”

Răspunsul veni cu întîrziere: Fiindcă îi fusese puţin frică. Frică de ce? Frică de cine? Dar în locul răspunsurilor, din nou presentimentul unei

primejdii iminente. Pe urmă, tot aşa pe neaşteptate, certitudinea că nu numai el era treaz în casa lui biruită de linişte.

„O fi Doina, îşi spuse. Pesemne, din cauza ploii, nu poate să doarmă. De necrezut ce influenţă deplorabilă poate să aibă ploaia asta inepuizabilă asupra nervilor ei!”

Cu mîinile sub cap, rămase treaz. Mai precis, se străduia să rămînă treaz. De ce ţinea să rămînă treaz, nu prea îi era clar. Abia mai tîrziu se auzi spunîndu-şi:

„Dacă o fi să se întîmple ceva, cel puţin să fiu treaz”.

Dar, aşa cum se întîmpla de obicei, adormi fără să-şi dea seama.

…Şi ploaia continua să cadă cu un fel de îndîrjire deznădăjduită. Pendulul din camera de lucru a lui Alcibiade Robescu mai bătu în două rînduri. Prima dată o singură bătaie, a doua oară două bătăi. Scurt timp după ce se stinseră cele două bătăi ale pendulului, uşa se deschise încet, fără nici un zgomot. O umbră albă pătrunse înăuntru. Umbra albă păşi pînă în mijlocul încăperii, se opri acolo cîteva clipe, parcă,

nehotărîtă, pe urmă se duse la fereastră. Stătu acolo cîteva minute, privind bulboacele de apă de pe caldarîmul spălat de ploaie. Pe stradă, trecu o maşină gonind bezmetică. Pe urmă, iarăşi nu se auzi decît zgomotul ploii. Clipe în şir, pînă cînd un cîine începu să latre undeva, pe aproape. Nişte lătrături lungi, din ce în ce mai lungi, pînă cînd ele se transformară în urlete.

Umbra albă ascultă urletele şi se înfiora de parcă trupul i-ar fi fost cuprins de frig.

Brusc, urletele conteniră. Atunci umbra răsuflă uşurată şi, răsucindu-se pe călcîie, întoarse spatele ferestrei. Se îndreptă grăbită înspre peretele lateral, din dreapta biroului în stil florentin. Pe peretele acela se afla un tablou de Luchian prins într-o ramă lată. Umbra albă pipăi rama în colţul din stînga, pe cant, pînă găsi ce căuta; o mică ridicătură rotundă, ca un buton. Apăsă, şi tabloul se trase în lături. În locul lui, apăru uşiţa rotundă a unui seif. Seiful avea un sistem dublu de siguranţă: o broască ingenioasă cu cheie şi cifru. Umbra albă regla mai întîi cifrul fără nici un fel de dibuire, ceea ce însemna că nu umbla acolo pentru prima dată, după care descuie cu o cheiţă, prinsă de un şnur încolăcit la încheietura braţului ca o brăţară. Răsuci o mică manivelă şi cînd trase de mîner, uşiţa dublă şi

grea a seifului se deschise fără nici un zgomot.

La lumina puţină care venea din stradă se putea vedea seiful: avea două despărţituri. Una sus, mai mică, alta jos, mai mare. Despărţitura de sus era protejată de o altă uşiţă, în două părţi, care de asemenea se încuia. Umbra albă o descuie şi pe aceasta cu o a doua cheiţă şi scoase de acolo o cutie de formă elipsoidală, pe care o deschise cu o grabă avidă, înăuntru erau bijuterii. Inele, brăţări, cercei, broşe, pandantive, coliere. Bijuterii de familie, unele moderne, altele vechi, foarte vechi, de pe vremea bunicelor şi străbunicelor.

Cîteva clipe umbra albă contemplă mişmaşul de pietre preţioase, pe urmă închise cutia şi o puse la loc, nu fără a lăsa să-i scape un oftat care se auzi mai curînd ca un fel de scîncet.

În despărţitura cealaltă, deasupra, se afla un plic mare de culoare albastră. Întinse mina. Mîna tremura. O scrută ezitare, o foarte scurtă ezitare. Cu el în mînă se îndreptă spre birou. Scoase din plic vreo cîteva foi: planuri. Le înşiră, unul lîngă altul, pe cristalul biroului, după care, cu un mic aparat, începu să le fotografieze. Cînd termină, vîrî înapoi planurile în plic, plicul în seif, îl încuie, apăsă pe acelaşi buton pînă cînd tabloul reveni în

poziţia iniţială, după care părăsi încăperea. Cîteva minute mai tîrziu, parcă se auzi o uşă închizîndu-se. Ploaia continua să cadă îndîrjită. Şi cîinele bătrîn şi răguşit, care tăcuse atîta timp, începu din nou să urle jalnic. În sufragerie, pe unde trecuse umbra albă, o draperie grea începu să se mişte şi în clipa următoare, de după ea, apăru un bărbat îmbrăcat într-o manta de ploaie. Ca să se orienteze, aprinse o lanternă cu lumina oarbă. Părăsi sufrageria. Ieşi în hol, apoi de acolo în vestibul. Cu o cheie pe care o scoase din buzunar descuie uşa de la intrare. După ce ieşi, o încuie la loc. Ridicîndu-şi apoi gulerul mantalei de ploaie, porni agale spre capătul din stînga al străzii. Părea bine dispus, fiindcă fredona o arie din opera „Carmen”.

Telefonul sună de mai multe ori, pînă cînd Ducu, tot bîjbîind după receptor, îl descoperi. Fără să deschidă ochii, întrebă:

— Cine-i?

— Eu, bătrîne.

Ducu, auzind vocea lui Bogdan, se dezmetici. Îl furase somnul aşteptînd telefonul lui.

— Ei?

— În regulă, dar bombă.

— Ce înseamnă în regulă, dar bombă, mă zăbăucule?

— Înseamnă că s-au petrecut lucrurile exact aşa cum nu ne aşteptam noi să se întîmple. Acuma ţi-e clar?

— Mi-e. Îmi închipui că eşti tare afectat.

— Sînt atît de afectat, încît n-am să pot dormi decît douăsprezece ore.

— Cinci ore îţi ajung. Mîine, adică astăzi, la orele opt, să fii la raport, la „şef”.

— Am să fiu, bătrîne, consimţi resemnat. Dar după ce terminăm îmi iau concediu medical, să ştii. Două săptămîni în cap. Acuma, somn uşor! Mă întind şi eu să trag o soamnă.

Dimineaţa, cerul, din nou spălat de nori, era de peruzea şi strălucea nefiresc. Pe la orele zece Doina Robescu plecă de acasă. Purta un taior de culoarea petrolului, pe care îl îmbrăca acum pentru prima dată. Era elegantă şi frumoasă, parcă mai frumoasă ca de obicei. Atîta doar că era tare palidă. Dar poate că tocmai de aceea părea atît de frumoasă, de particular frumoasă.

Nu exista bărbat să treacă fără să întoarcă după ea capul. Dar Doina Robescu părea absentă la tot ceea ce se întîmpla în jurul ei. Şi tocmai de aceea lui Picioruş îi fu uşor să se ţină pe urma ei. Şi o făcea cu destulă plictiseală.

Renunţă să mai cugete asupra acestei spinoase probleme în clipa cînd o văzu oprindu-se la una din staţiile de autobuze de pe bulevardul Magheru şi urcîndu-se în autobuzul treizeci şi unu. Picioruş se urcă şi el după ea. Doina Robescu era atît de frumoasă, eleganţa ei discretă şi feminitatea ei atît de tulburătoare, încît, după ce trecu de strunga taxatoarei, trei bărbaţi se ridicară în mod automat ca să-i ofere locul lor. Doina Robescu îl preferă pe cel mai apropiat. Se aşează mulţumind din vîrful buzelor.

Cît timp dură călătoria cu autobuzul, Doina Robescu nu făcu altceva decît să privească distrată, pe fereastră. Coborî la Arcul de Triumf şi o porni pe jos spre Muzeul Satului. Picioruş o urmă de data asta cu mai multă prudenţă, cu toate că se convinsese că avea de-a face, fără nici un fel de dubiu, cu o „guguştiucă”.

Doina Robescu plăti taxa de intrare şi se îndepărtă, urmărită de privirile mai mult invidioase decît admirative ale casieriţei.

— Vreau şi eu un bilet, tovarăşă, trebui să-i atragă atenţia Picioruş.

— V-am văzut, că doar am ochi. Nu înţeleg de ce sînteţi atît de nervos, se răsti la el casieriţa, pusă pe ceartă.

— Dar nu sînt de loc nervos. V-am cerut, politicos, un bilet de intrare.

— Atunci de ce v-aţi răstit la mine?

Picioruş nu se răstise. Pe de altă parte, nici nu avea chef să poarte o discuţie în contradictoriu cu irascibila casieriţă.

— Scuzaţi dacă am fost nervos. Ştiţi, sufăr de colită spastică.

— La vîrstă dumitale! îl compătimi ea. Ce mai generaţie!

Picioruş n-o mai ascultă. Plecă să prindă urma Doinei Robescu.

La ora aceea era foarte puţină lume. Ici-colo, cîte un vizitator. Doina Robescu avea aici întîlnire cu cineva. Fiindcă era clar că nu venise să viziteze muzeul. Trecea doar mereu pe lîngă „piese” de o mare frumuseţe, pe care ea însă nici nu le băga în seamă. După ce umblă de colo-colo, ajunse în acea parte a muzeului unde au fost

reconstituite nişte case de munte din nordul ţării. Pesemne că aici voia să ajungă, fiindcă atunci cînd le descoperi, mersul ei, cumva somnambulic, se învioră. Se opri în faţa unei case din Maramureş şi deodată i se stîrni curiozitatea să citească explicaţiile muzeistice pentru uzul vizitatorilor, de la intrare. Acest subit interes fu o dovadă pentru Picioruş că întîlnirea – dacă într-adevăr urma să întîlnească pe cineva – acuma şi acolo se va întîmpla.

Şi într-adevăr, nu se înşela. La numai cîteva minute după aceea, de dinapoia unei alte case din apropiere se ivi un individ, pe care atunci cînd îl zări Picioruş se grăbi să se ascundă ca să nu fie recunoscut.

„Iote-te, domnule, iote-te!” se miră el.

Individul, care stîrnise în aşa măsură mirarea lui Picioruş era un personaj binecunoscut cititorilor cărţii acesteia. Era „Antricot”. Un „Antricot” aproape de nerecunoscut. Şi era aproape de nerecunoscut, fiindcă între timp îşi lăsase barbă. Dacă ar fi fost vorba de o barbă în accepţia adevărată a cuvîntului, poate că „Antricot” ar fi fost mai uşor de recunoscut de la prima vedere. Dar barba era în curs de creştere şi din cauza aceasta, în ciuda ţinutei sale foarte

îngrijite, în primele clipe după ce-l descopereai, fără voie, îţi venea să te întrebi dacă nu cumva aşa arătase Robinson Crusoe după primele două săptămîni de sihăstrie involuntară pe insula sa din mijlocul oceanului.

„Antricot” se apropie de Doina Robescu, dar nu mai înainte de a se asigura că nu e nimeni pe aproape. O salută curtenitor, după care intră în vorbă cu ea. De unde se afla, Picioruş nu putea auzi ce-i spunea. „Antricot” vorbea gesticulînd şi arătînd casa pe care o admira Doina Robescu, aşa că oricine i-ar fi văzut, de departe, nu putea trage altă concluzie decît că domnul elegant, erijîndu-se în îndrumător voluntar, dădea explicaţiile de rigoare elegantei doamne în taior de culoarea petrolului.

Îl asculta scotocind prin poşetă. La un moment dat scoase de acolo o batistă foarte mototolită – lucru de mirare pentru o femeie atît de elegantă – pe care ca din întîmplare o scăpă din mînă. Picioruş observă că batista căzu la pămînt cu o viteză nefirească în raport cu greutatea ei. (în mod normal, batista ar fi trebuit să cadă aproape plutind.) „Antricot” se grăbi să se aplece ca s-o ridice. O ridică şi i-o restitui. Doina Robescu îi mulţumi, răsplătindu-l cu un surîs de-a dreptul fermecător.

„Te-am ghicit, bărbosule!” îl apostrofă de la distanţă Picioruş, a cărui admiraţie pentru şeful său, căpitanul Bogdan Tudoraşcu, mergea atît de departe, încît îi împrumutase pînă şi vocabularul.

Şi, într-adevăr, procedeul nu era de loc inedit. Doina Robescu scăpase, intenţionat, batista, dar nu numai batista. În batistă ea înfăşurase ceva, un obiect de volum mic, iar „Antricot” ridicînd-o, ridicase şi acel obiect, pe care însă îl păstră în palmă atunci cînd îi restitui batista. Că lucrurile se întîmplaseră aşa Picioruş avu imediat dovada. „Antricot” mai întîrzie încă un minut, continuînd să dea explicaţii, pe urmă, după ce salută la fel de reverenţios ca şi la venire, se îndepărtă.

Cum era şi firesc, interesul lui Picioruş pentru Doina Robescu încetă subit. Acuma „Antricot” trebuia urmărit. De la „Muzeul Satului”, „Antricot” se întoarse direct acasă. Curînd după aceea Picioruş îl văzu în grădină, îmbrăcat într-o salopetă ponositǎ, ocupat să pună nişte răsaduri. Asta dovedea că prea curînd nu avea de gînd să plece. Dădu fuga pînă la cel mai apropiat telefon şi ceru doi oameni care să-l înlocuiască la supravegherea casei lui „Antricot”. Picioruş ştia ce anume obiect primise „Antricot” de la Doina Robescu şi era absolut necesar să se vadă cui avea să-l plaseze mai departe.

„Antricot” plecă de acasă abia după-amiază. Dădu un telefon de la oficiul poştal al cartierului. Vulpoi bătrîn însă, formă numărul în aşa fel încît să nu se vadă ce număr formase. În schimb, convorbirea putu fi ascultată din cabina alăturată.

„Sărut mîna, tanti! Eu sînt Sergiu. (Prenumele lui „Antricot” era Marius.) Ce să fac? Bine. Cu grădina… Am obţinut răsadurile şi sînt mulţumit… Cînd? Azi dimineaţă… Evident, ai avut dreptate… Am ieşit puţin să mă aerisesc. Vreau să mă duc la un cinematograf… La «Republica». Am auzit că joacă un film frumos… La spectacolul de la orele şapte… Bine, tanti! Sărut mîna!…”

Părăsi cabina şi porni agale spre staţia de autobuze. Nu exista nici o primejdie că „Antricot” ar putea să se sustragă urmăririi. Coborî la staţia „Oneşti”. Intră la microbarul hotelului „Ambasador” şi comandă un „campari”. Îl bău pe îndelete citind „Informaţia”. Din cînd în cînd, ca din întîmplare, se uita la ceas. Bău trei „campari” şi fumă patru ţigări americane. Părăsi localul abia cînd mai erau zece minute pînă la ora de începere a spectacolului, dar tot fără să se

grăbească. Cînd ajunse în faţa cinematografului „Republica”, o fată se grăbi să-l întîmpine:

— N-aveţi un bilet în plus, tovarăşe?

— Duduită, un bilet în plus nu am. Am, în schimb, un abonament pentru două persoane. Dacă doriţi…

Fata ezită, dar pînă la urmă acceptă.

— În fond e acelaşi lucru, nu-i aşa?

— Evident! Şi fiindcă ea deschise poşeta ca să-i plătească biletul, adăugă: lăsaţi, duduită, că aveţi să-mi plătiţi înăuntru. Să ne grăbim, că acuşi începe jurnalul.

— Într-adevăr, e cam tîrziu, fu şi ea de părere. Şi se întoarse cu faţa spre cinematograf, exact în clipa cînd un tînăr îşi aprindea cu bricheta ţigara. Un altul se luă după „Antricot”.

Cele aproape două ore cît dură filmul trecură repede. Era doar un film cu capă şi spadă, spre marea încîntare a spectatorilor, dar spre indignarea vreunuia dintre cronicarii cinematografici, de ale căror gusturi şi recomandări publicul se încăpăţînează să nu ţină seama.

Cînd lumina se aprinse din nou, „Antricot” îşi

luă rămas bun de la tînără lui vecină, salutînd-o ceremonios şi amabil în acelaşi timp, după care se îndreptă singur, şi fără ca s-o mai aştepte, spre ieşire.

În timp ce necunoscuta cu care „Antricot” se întîlnise la cinematograful „Republica” era condusă acasă de la distanţă, Bogdan dădu buzna în biroul lui Ducu fluturînd o fotografie încă umedă.

— Bătrîne, ia ghici cine-i dama de ghindă cu care s-a întîlnit „Antricot” la „Republica”.

— Cine-i?

— Ghici!

— Ia dă încoace fotografia, măi băiete!

— Dacă îmi ordoni, bătrîne, poftim!

Ducu luă fotografia. O singură privire fu de ajuns ca s-o recunoască. De uimire şi satisfacţie începu să fluiere atît de tare, încît Bogdan, auzindu-l, începu să-şi trosnească degetele.

— Păi asta-i Monica, măi băiete.

— Monica, în persoană, bătrîne. Te aşteptai la surpriza asta?

Dar Ducu, nu-i răspunse. Începu să se plimbe de colo-colo, cu mîinile la spate, gînditor. Bogdan îl lăsă în pace. Îşi găsi şi el o ocupaţie ce părea a-l absorbi în ultimul grad. Aceea de a contempla fotografia Monicăi Trandafirescu. O privea de la distanţă, o apropia tare de ochi, de parcă ar fi fost miop, apoi iarăşi o îndepărta la diferite distanţe. Şi tot timpul mormăia, ofta sau pur şi simplu izbucnea în rîs.

Pentru un observator din afară comportamentul celor doi prieteni şi colaboratori nu putea părea decît ciudat. Ducu se plimba cu mîinile la spate, gînditor, cu trăsăturile încremenite într-un fel de mască al cărei tîlc nu se lăsa uşor descifrat, în timp ce Bogdan nu se mai sătura să contemple fotografia. Desele sale exclamaţii şi scurtele accese de rîs puteau sigur induce în eroare în ceea ce priveşte seriozitatea sa.

După ce se plimbă vreo zece minute, Ducu încălecă un scaun pe care şi-l trăsese în faţa aceluia pe care stătea Bogdan.

— Măi băieţaş, chestia începe să se clarifice binişor. Nu eşti de părere?

— Ba bine că nu. Peştişorii au început să intre în plasă, unul cîte unul. Mai întîi şi mai de mult a

intrat doctoraşul meu, scumpul meu doctoraş, care a încercat să mă trimită acolo unde nu este nici întristare, nici suspin, ci viaţă fără de sfîrşit. (Cuvintele „acolo unde nu este nici întristare, nici suspin” Bogdan le cîntă popeşte, ca un veritabil ţîrcovnic.) Pe urmă, frumoasa Doina Robescu, această madam Bovari de paisprezece carate, care m-a dus de nas două săptămîni, fără ca eu să prind de veste. Te rog, bătrîne, ca atunci cînd va veni clipa s-o reţinem, să-mi laşi mie plăcerea asta. Vreau să am cu ea, în prealabil, o mică, o mică discuţie, al cărui subiect va fi tot despre dorinţa de a mă devota ei.

— Mătuşa Sabina spune că orice rău are şi partea sa bună. După mine, mătuşa Sabina are dreptate. Fiindcă trebuie s-o recunoşti că te-a cam tras pe sfoară. Doina nu şi-a jucat rolul mai prost decît tu pe al tău.

— N-am de gînd să neg, bătrîne. Mă gîndesc dacă nu cumva ea mi-a priceput jocul. Pe cînd eu… Dar la rîndul tău, trebuie să recunoşti că şi pe tine te-a jucat „Antricot”.

— În primul rînd, „Antricot” a izbutit să ne joace, fiindcă el reprezintă un caz care iese cu totul din comun. Infractorii din „branşa” lui nu se vîră în chestii de spionaj. Nu se vîră, pe de o

parte, fiindcă o asemenea treabă depăşeşte competenţa lor, iar pe de alta, din prudenţă. Ei ştiu că una-i pedeapsa pentru furt, şi alta pentru spionaj. Clar?

— Mă rog! Asta, în primul rînd. Dar în al doilea rînd?

— În al doilea rînd, de ce i-am acordat credit? Cu alte cuvinte, de ce nu ne-a dat prin minte că intenţionează să ne joace? Numai fiindcă ni s-a părut normal ca un „şuţ” să vină să „ciripească” atunci cînd i se propune o „afacere” în care el miroase că e vorba de spionaj? Nu numai pentru atîta. Gîndeşte-te la „Cazul profesor Rebegea”, pe care l-a rezolvat miliţia.

— „Cazul profesor Rebegea”? Nu prea văd legătura.

— N-o vezi, fiindcă nu cunoşti bine cazul. Află, băiete, că în cazul Rebegea „Antricot” a „ciripit” miliţiei informaţii utile. A fost şi acesta un motiv care a contribuit să nu-mi dea prin minte că „Antricot” mă joacă.

În clipa aceea sună telefonul.

— Tovarăşe maior, raportează sublocotenentul Picioruş.

— Spune, Picioruş.

— Persoana cu care s-a întîlnit „Antricot” locuieşte pe strada Pîinişoarelor, la numărul patruzeci.

— Ai recunoscut-o, Picioruş, aşa-i?

— Da, tovarăşe maior.

— În cazul acesta, atenţie mărită, Picioruş. Trebuie să cunoaştem cine sînt absolut toate persoanele care, din clipa aceasta, se duc sau pleacă de la ea.

— Am înţeles, tovarăşe maior.

Ducu trînti receptorul în furcă mai să-l spargă.

— S-a întors acasă băieşiţa? întrebă Bogdan.

— Da. Tu nu pleca. Mă duc la şef. Cred că e timpul să acţionăm în vreun fel. Eu cred…

Telefonul iarăşi sună.

— Cine naiba o mai fi? se enervă Bogdan.

— Alo!

— Tovarăşul maior Mănăilă?

— Da, eu sînt. Cine sînteţi?

— La telefon academicianul Robescu.

— Bună seara, tovarăşe academician. Cu ce vă pot fi de folos?

— Tovarăşe maior, trebuie să vă văd neapărat, neapărat…

— S-a întîmplat ceva, tovarăşe academician?

— S-a întîmplat… Mi s-a întîmplat o mare nenorocire. Soţia mea, tovarăşe maior, soţia mea… s-a sinucis. N-am anunţat încă miliţia… M-am gîndit să vă informez mai întîi pe dumneavoastră.

— Tovarăşe academician, lăsaţi că o anunţ eu. În cinci minute, sînt la dumneavoastră.

— Bine… Vă mulţumesc… Vă aştept.

De data asta, Ducu puse receptorul în furcă încet, încet, ca şi cînd s-ar fi temut să nu se spargă.

— Ce s-a întîmplat, bătrîne?

— S-a sinucis Doina Robescu.

— Tîmpită treabă! exclamă Bogdan sărind de pe scaun.

— Eu am plecat. Tu du-te şi anunţă-l pe şef, pe

urmă vii şi tu acolo. Lasă, că au să mi-o plătească ticăloşii cu vîrf şi îndesat.

Cînd maşina se opri în faţa casei cu numărul douăzeci, în aparenţă nimic nu trăda că moartea poposise acolo. Din stradă nu se vedea lumină decît în camera de lucru a academicianului. Toate celelalte ferestre erau întunecate şi cu storurile lăsate. În schimb, una din ferestrele casei alăturate era deschisă şi răzbea pînă în stradă o melodie de dans cîntată de un magnetofon cam răguşit.

Îi deschise Mona. Mona era ca de obicei îmbrăcată în negru, pentru prima dată o culoare adecvată momentului. Se cunoştea că plînsese. Ochii îi erau roşii, dar continuau să semene cu nişte ochi de peşte mort.

— Domnul vă aşteaptă în birou, îl informă ea din vîrful buzelor.

Dar Alcibiade Robescu, nerăbdător, veni să-l întîmpine în hol.

Ducu strînse mîna care i se întindea murmurînd obişnuitele condoleanţe, stăpînindu-se cu greu să nu-şi trădeze uimirea. Era din cale-afară uimit cît de schimbat era bătrînul.

Nenorocirea care îl lovise îl gîrbovise cu totul.

— Mai întîi, trebuie s-o văd, tovarăşe academician, şi pe urmă îmi veţi povesti tot ceea ce ştiţi.

— Da!… Bineînţeles!…

Şi o luă înainte, ca să-i arate drumul. Mona se ţinu după ei, ştergîndu-şi ochii cu un colţ al şorţului.

— De dumneata, deocamdată, nu avem nevoie. Te va suna tovarăşul academician ceva mai tîrziu.

— Credeam că…

— Nu! Nu avem nevoie.

Alcibiade Robescu se opri în faţa unei uşi mai înguste decît celelalte. Întinse mîna să apese pe clanţă, dar şi-o retrase.

— Deschideţi dumneavoastră. Eu… eu nu pot s-o văd aşa.

Ducu apăsă clanţa. Era uşa camerei de baie. Din prag, văzu totul. Doina Robescu era în cadă, goală şi moartă. Apa, care îi ajungea pînă în dreptul sînilor, era roşie. Părul desfăcut îi atîrna pe umerii goi. Murise cu ochii deschişi. Ochii de

sticlă priveau undeva dincolo de perete şi surîdea parcă ironic, parcă fericită. Ducu înţelese. Doina Robescu îşi pusese capăt zilelor, tăindu-şi vinele în baie.

— De unde pot să telefonez? întrebă întorcîndu-se spre Alcibiade Robescu. Acesta rămăsese în micul oficiu, fără ca măcar să îndrăznească a privi în direcţia băii.

— De la mine din birou. Sau, mai aproape, de la telefonul ei.

Şi îl duse în „camera memorială Nichi”.

Ducu mai apucă la sediu pe Bogdan. Îi ceru să anunţe D.M.C şi să aducă medicul şi fotograful. După ce îi mai dădu şi alte dispoziţiuni, se întoarse spre Alcibiade Robescu:

— Trebuie să stăm de vorbă, tovarăşe academician.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ea nu trebuie să mai rămînă mult timp *acolo!*

— În cîteva minute procurorul va fi aici. Anumite formalităţi sînt absolut necesare. Ne obligă legea. Vă rog să înţelegeţi.

— Înţeleg!... Cum să nu înţeleg!...

— Tovarăşe academician, îmi dau perfect de bine seama că nu este momentul cel mai potrivit pentru a vă pune întrebări, sînt însă obligat s-o fac.

— Bineînţeles că trebuie să cunoaşteţi amănuntele. De altfel, eu însumi v-am chemat. Întrebaţi-mă, şi am să vă răspund.

— Povestiţi, mai întîi, dumneavoastră ce ştiţi.

— Ce ştiu? Ştiu, de fapt, atît de puţin!... Să vedeţi: Pe Doina astăzi n-am văzut-o de loc. Cînd am plecat, dimineaţa, la Marele Stat Major, încă dormea. La prînz, cînd m-am întors, am mîncat singur. Doina mi-a transmis, prin Mona, s-o scuz, fiindcă nu se simte bine. După aceea, am vrut s-o văd, dar n-a fost chip. Staţi puţin! De văzut am văzut-o de departe, din prag, dar nu i-am putut vorbi, fiindcă dormea.

N-am vrut s-o trezesc. Am prînzit singur. După aceea, m-am odihnit puţin. La institut nu m-am mai dus. Pe urmă am lucrat puţin. Pe la orele şapte am sunat-o pe Mona şi am trimis-o să vadă dacă Doina s-a trezit. Ea, Mona, a găsit-o în baie... Asta e tot, tovarăşe maior.

Era atît de tulburat, atît de îndurerat, încît vorbea încet şi cu eforturi.

— În afară de dumneavoastră, de femeia de serviciu şi de mine mai ştie cineva de sinuciderea soţiei dumneavoastră? Vreau să spun, aţi mai anunţat pe cineva?

— Am anunţat-o pe Nastasia. După ce am vorbit cu dumneavoastră la telefon. Nu trebuia?

— Nu are nici o importanţă. Colaboratoarea dumneavoastră, tovarăşa Iovănică, şi cu soţia dumneavoastră…

— Au fost bune prietene.

— De vreme ce au fost prietene, poate ca dumneaei să ştie sau poate numai bănuieşte ce motiv a avut soţia dumneavoastră să se sinucidă.

— Nu cred…

— Dar dumneavoastră nu bănuiţi motivul?

— Nu. Nu am nici un fel de bănuială. O clipă nu mi-a trecut prin minte că ar putea face o asemenea nebunie. E drept, în ultimul timp era puţin cam nervoasă. Puţin cam stranie. Dar cum să-mi treacă prin minte că ar putea face aşa ceva,

— În ce fel stranie?

— Ieri noapte a plouat…

— Ca şi azi-noapte.

— Da, dar e vorba de ieri-noapte. Eram la mine în birou. Lucram. După miezul nopţii Doina a venit la mine. Mi s-a plîns că nu poate dormi din cauza ploii. Cu acest prilej mi s-a părut stranie. Mi-a mărturisit unele lucruri pe care nu mi le-a mai spus niciodată.

Şi îi reproduse discuţia pe care o avusese cu Doina.

— Dumneavoastră credeţi că sinuciderea se datoreşte unei puternice depresiuni psihice?

— Tovarăşe maior, m-aţi mai întrebat dacă bănuiesc motivul. V-am răspuns că nu. Totuşi, dacă ar trebui să accept o explicaţie, una singură mi se pare plauzibilă: că numai datorită unei depresiuni psihice a putut face una ca asta. Dumneavoastră, ca specialist, nu vă puteţi explica, oare, ce a putut-o provoca?

Şi Alcibiade Robescu se uită la el rugător.

— Tovarăşe academician, e prematur să emit ipoteze, se eschivă Ducu, evitîndu-i privirea. Situaţia era delicată din mai multe puncte de vedere şi, în orice caz, fără aprobarea şefului său, nu-i putea dezvălui motivul pentru care se omorîse Doina Robescu.

Telefonul sună. Alcibiade Robescu ridică receptorul, dar imediat i-l întinse lui Ducu.

— Cu dumneavoastră vrea să vorbească. Şi-i trecu receptorul.

Era Bogdan.

— Bătrîne, eu sînt. Am vorbit cu şeful. E în regulă. Să vin?

— Desigur.

— Crezi că e bine? E acolo „ochi de peşte mort” care mă cunoaşte. Pe urmă, te pomeneşti că pică şi movomana aia mangosită, care de asemenea mă cunoaşte…

— Chiar trebuie să pice din moment în moment.

— Păi vezi!… Eu zic să nu vin.

— Acuma nu mai are nici o importanţă. Am să-ţi explic mai tîrziu de ce. Te aştept.

— Bine, bătrîne. Dacă zici tu, execut ordinul.

— Va să zică, nu puteţi să mă ajutaţi… Să-mi daţi o explicaţie… De ce o fi făcut asta, de ce?

Ducu simţea o mare simpatie pentru bătrîn. Era unul dintre marii savanţi ai ţării, cunoscut şi

apreciat în cercurile ştiinţifice de peste hotare. În faţa nenorocirii care îl lovise era la fel ca toţi oamenii, suferea la fel ca toţi oamenii. O iubise, fără îndoială că o iubise mult pe Doina. Dar Ducu, fără să-şi poată explica de ce, avea sentimentul că Alcibiade Robescu suferea nu numai fiindcă o pierduse. Suferea şi fiindcă era ros de îndoială. Cine ştie ce gînduri îi treceau prin minte. Dar probabil, oricîte şi de orice natură ar fi fost ele, în nici un caz nu putea bănui adevărul.

Şi, ca să scape de privirea ce parcă îl implora, se ridică.

— Tovarăşe academician, procurorul trebuie să sosească dintr-un moment într-altul. Pînă atunci aş vrea să stau de vorbă cu femeia de serviciu.

— Să v-o trimit?

— Lăsaţi că dau eu de ea şi singur. Nu e nevoie să vă deranjaţi dumneavoastră.

Pe Mona o găsi în camera ei. Îşi dădea în cărţi. Nişte cărţi vechi şi soioase. Avea încă ochii tot roşii.

— Bună ziua, Mona!

— Bună ziua, tovarăşe. Ce doriţi?

— Să-ţi pun nişte întrebări.

— Poftim, puneţi-le.

— Tovarăşul academician mi-a spus că dumneata ai descoperit ce s-a întîmplat cu doamna.

— Eu, tovarăşe.

— Povesteşte-mi.

— Să vedeţi. Domnul m-a trimis să văd dacă doamna s-a trezit din somn şi s-o întreb cum se mai simte.

— Era bolnavă?

— Nu se prea simţise bine. De aceea, nici n-a luat masa la prînz.

— Numai astăzi nu s-a simţit bine?

— Astăzi în special. Dar de cîteva zile nu-i prea erau boii acasă. Chiar am întrebat-o de ce nu se duce s-o vadă un doctor. Dumneaei însă îi dădea într-una că nu are nimic. În privinţa asta aşa era dumneaei. Parcă îi era tot una dacă trăieşte sau nu.

— Spuneai că tovarăşul academician te-a

trimis să vezi cum se mai simte.

— Da, m-a trimis. Am bătut în uşă, dar nu mi-a răspuns. Am crezut cu mai doarme. Am deschis uşa încet, încet, ca să mă conving. În pat nu era. Închipuindu-mi că este în baie, am întrebat: „V-aţi trezit, doamnă?” Dar nu mi-a răspuns. Am făcut atunci cîţiva paşi în cameră şi iarăşi am întrebat: „V-aţi trezit? Domnul vrea să ştie cum vă mai simţiţi”. Dar fiindcă nici acuma nu mi-a răspuns, cu toate că ţipasem şi nu era posibil să nu mă fi auzit, mai ales că apa era oprită, am deschis uşa. Şi atunci am văzut-o în baie, aşa cum aţi văzut-o şi dumnevoastră. Am alergat să-l anunţ pe domnu'.

— ...Şi pe urmă?

— Pe urmă nu s-a mai întîmplat nimic. Domnul s-a dus să vadă. I s-a făcut atît de rău, încît am crezut că l-a doborît damblaua. Am vrut s-o scot pe doamna din cadă, dar domnul nu m-a lăsat. Zicea că nu e voie pînă vine miliţia. Sărmănica, şi acuma tot acolo zace. Apoi lăcrimînd: Bietu' domnu', ce are să se facă singur? La vîrsta dumnealui!...

— După aceea, ce ai făcut?

— Ce să fac? Nimic. Domnu' a dat un telefon

nu ştiu cui, poate dumneavoastră. Eu, ca să nu-mi fie urît, mi-am tot dat în cărţi.

— Dar la telefon cu cine ai vorbit?

— Eu? Ferit-a sfîntu'! N-am vorbit cu nimeni. Zău!

— Bine! Să te cred. Oare de ce s-o fi omorît doamna dumitale, Mona? Ce părere ai?

— Nu ştiu. Mie nu-mi place să vorbesc, tovarăşe, cu păcat.

— Cu păcat?

— Dacă nu ştii ceva sigur şi vorbeşti, înseamnă că vorbeşti cu păcat. Asta o ştiu de la răposata maică-mea.

Ducu, de vreme ce cunoştea motivul pentru care Doina Robescu se omorîse, nu-l interesa versiunea Monei. Dar insistă s-o afle, numai fiindcă voia să verifice dacă şi în ce măsură Mona era la curent cu ceea ce presupunea el că a putut să fie a doua existenţă a Doinei Robescu.

— Să nu ai nici o grijă. Noi în orice caz nu te vom învinui că vorbeşti cu păcat.

— Dar dumneavoastră cine sînteţi?

— Miliţia.

— Sînteţi, va să zică, de la miliţie.

— Da. De la miliţie. Ei?

— Dar să n-am păcat, tovarăşe.

— N-ai să ai nici un fel de păcat.

— Doamna – îi destăinui ea cu voce conspirativă – s-a omorît din cauza unui bărbat.

— Nu mai spune!... Şi îl cunoşti pe bărbatul acela?

Se auzi soneria de la intrare.

— Mă duc, acuma, să deschid.

— Bine, du-te! Mai stăm noi de vorbă pe urmă.

Mona alergă să deschidă. Erau Bogdan, procurorul şi ceilalţi.

— Cum stăm, bătrîne? îl întrebă pe Ducu.

— Duceţi-vă în baie. Şi-a tăiat vinele.

Se duseră cu toţii acolo.

Mona îl trase de mînecă pe Ducu.

— Acela-i, tovarăşe! Acela cu ceafa de taur. Mona i-l arăta pe Bogdan.

— Cine? Nu pricep!

— Din cauza ăluia doamna s-a omorît.

— De unde ştii că din cauza lui?

— Dacă aş fi ştiut, nu v-aş mai fi spus, că nu-mi place să vorbesc cu păcat. Presupun numai.

— Bine, dar pe ce te bazezi cînd presupui?

— O dată l-a adus doamna acasă. Cred că-l plăcea. Mereu o căuta la telefon. Se ţinea de ca scai cu telefonu'. Doamna era altfel, nu ca alte femei. Se aprindea greu. Dar şi cînd se aprindea!

— S-a mai întîmplat şi altă dată „să se aprindă”?

— O dată ştiu eu. Cînd cu domnişoru' Nichi. Dar ce bărbat era domnişoru' Nichi! Nici sfinţii nu sînt frumoşi cum a fost el.

Se auzi din nou soneria de la intrare, venise Nastasia Iovănică.

— Unde-i domnul? întrebă ea pe Mona

— În living-rum.

— Acolo?! se miră Nastasia.

— Închipuie-ţi, acolo.

Nastasia îl găsi pe Alcibiade Robescu stînd pe un fotoliu şi plîngînd.

— Ai venit, în sfîrşit!

— Am venit, Alci.

— De ce a făcut asta, de ce?

— Dacă fiecare lucru care se întîmplă pe lume ar avea la bază neapărat un de ce, multe nu s-ar mai întîmplă, Alci, fiindcă atunci n-ar mai exista hazard.

— Şi acuma ce am să mă fac singur?

— Ei, singur! Chiar singur n-ai să fii. Pentru cîtva timp, am să mă mut, aici, la tine. Pînă ai să te mai obişnuieşti.

— Ai să faci tu asta, Nastasia?

— Şi de ce nu? Doar n-am să te las numai în grija Monei. Dar acuma aş vrea s-o văd. Unde aţi pus-o?

— E tot în baie. A venit mai adineauri procurorul şi sper că în scurt timp vor termina.

— Uitasem că ei trebuie să-şi vîre nasul în toate chestiile. Mă duc să văd dacă mai au mult.

Nastasia se întîlni cu Ducu în sufragerie, unde stătea de vorbă cu Mona. Era îmbrăcată, ca de obicei, în mov.

— Şi dumneavoastră sînteţi aici? întrebă ea parcă bucurîndu-se, dar parcă şi un pic iritată.

— L-am anunţat şi pe dumnealui, explică Alcibiade Robescu, care tocmai ieşea şi el din „camera memorială Nichi”.

— Sînt bucuroasă că vă întîlnesc, domnule. Apoi către Alcibiade Robescu. Dar cum de ţi-a dat prin minte să-l chemi, profesore? Apoi iarăşi către Ducu, fără să mai aştepte răspunsul profesorului: Presupun că aţi venit ca prieten.

— Nu, domnişoară. Am venit în interes de serviciu, i-o tăie el scurt.

— Da? Scuzaţi-mi curiozitatea. Sînteţi în interes de serviciu în legătură cu invenţia tovarăşului profesor?

— În legătură cu sinuciderea, domnişoară.

Nastasia avea un fel de a întreba, încît Ducu nu-şi putea da seama dacă vorbea serios sau numai îşi bătea joc de el.

— Atunci probabil că nu lucraţi la Consiliul de Miniştri? insistă ea.

— Nu, nu lucrez la Consiliul de Miniştri.

— Sînt dezolată! Apoi, cu intenţie vădit

ironică: Mă duc s-o văd pe Doina. Mi se va permite s-o văd, tovarăşe Goia?

— Numele meu este Mănăilă. Maiorul Radu Mănăilă.

— Spuneai că îl cheamă Goia, Alci, sînt indignată că m-ai minţit. Înseamnă că n-ai avut încredere în mine!

— Tovarăşul academician nu are nici o vină. Sper că vă daţi seama ce înseamnă secretul unui consemn.

— Mda! Asta înţeleg. Altceva însă nu înţeleg. Nu înţeleg de ce îmi vorbiţi aşa cum îmi vorbiţi.

— Cum vă vorbesc?

— Nu vă daţi seama cum îmi vorbiţi?

— Nu cred că vă vorbesc ireverenţios.

— Mă surprinde că nu vă daţi seama că, vorbindu-mi astfel, mă jigniţi!

Reproşul era nu numai în ton, dar şi în priviri. Şi Ducu simţi că se roşeşte. Spre norocul său, Nastasia Iovănică nu-l văzu roşindu-se, deoarece între timp părăsise încăperea.

— E o femeie dificilă, îi explică Alcibiade Robescu în chip de consolare. Vă rog să mă

iertaţi, dar aş vrea să ştiu de ce a trebuit să-i spuneţi cine sînteţi?

— A trebuit, tovarăşe academician.

— Mă rog! Mă rog!…

Şi întorcîndu-i spatele, reintră în camera pe care o părăsise de curînd.

La rîndul său, Ducu se duse să-l caute pe procuror. Îl găsi în dormitorul Doinei. Erau acolo Bogdan, Mona, care stătea în pragul uşii, Nastasia. Nastasia se uita tot timpul la Bogdan, care se prefăcea că n-o recunoaşte. Felul cum îl privea şi, în general, întreaga ei atitudine trădau un fel de nedumerire, aproape uluială. De aceea, probabil, nici nu-l băga în seamă pe procuror, care, impresionat de frumuseţea ei, căuta să atragă atenţia asupra sa, exagerîndu-şi importanţa.

Mai tîrziu, cînd procurorul şi ceilalţi se pregăteau de plecare, Nastasia o întrebă pe Mona:

— Mona, tu ai habar ce trebuie făcut în asemenea împrejurări?

— Cum să nu, Tasia.

— Trebuie să facem totul, după datină, Mona.

Nimic nu trebuie neglijat.

Şi privi cu un fel de disperare cadavrul Doinei care acuma zăcea în patul larg, acoperit pînă sub bărbie, cu o cuvertură. La căpătîiul ei ardea o lumînare de spermanţet de care făcuse rost Mona.

— Să n-ai nici o grijă, Tasia. Am să mă ocup eu de toate, ţinu Mona s-o asigure pe Nastasia.

— Dacă aveţi timp cîteva minute, aş vrea să vă pun cîteva întrebări, îi ceru Ducu Nastasiei.

— De vreme ce *trebuie* să-mi puneţi întrebări, acuma sau mai tîrziu, mi-e absolut indiferent. Unde preferaţi să mă interogaţi? Aici sau în biroul profesorului?

— Aici o încurcăm pe Mona. Să mergem în sufragerie.

— Fie şi în sufragerie.

Şi porni ea înainte, ca şi cînd ar fi vrut să-i arate drumul. Descoperind însă că vine şi Bogdan, întrebă cu intenţia vădită de a fi ironică:

— Şi dumneata, tinere, ai a-mi pune întrebări? (Nastasia Iovănică era mai tînără decît Bogdan cel puţin cu trei ani.)

Bogdan, care şi aşa n-o putea suferi, reacţiona prompt, într-un mod care în nici un caz nu putea fi pe plac lui Ducu.

— Nu, bătrînico, în mod special. Numai dacă va fi nevoie.

— Pesemne că nici pe dumneata nu te cheamă Dan Văleanu.

— Căpitanul Bogdan Tudoraşcu e colaboratorul meu, îi explică Ducu.

— Tovarăşe maior, dacă şi profesional tovarăşul căpitan Tudoraşcu este tot atît de puţin talentat pe cît a fost în rolul de îndrăgostit, nu cred că aveţi motiv să vă lăudaţi cu un asemenea colaborator.

— Serios? Am jucat prost? întrebă Bogdan, de loc afectat de aprecierea jignitoare a „movomanei”, cum o numise el.

— Execrabil!… Crede-mă!… Numai o naivă ca biata Doina a putut să creadă că nutreşti faţă de ea un sentiment sincer.

— Asta dovedeşte, dimpotrivă, că am jucat bine. Dacă mi-aş fi propus să te fac să crezi că m-am îndrăgostit de dumneata, altfel aş fi procedat. Şi poţi să fii sigură că aş fi izbutit.

Nastasia nu-i răspunse. Îl măsură din cap pînă în picioare. Pe urmă, îl examina pe Ducu, dar cu o altfel de curiozitate decît pe Bogdan.

— Aştept să-mi pune-ţi întrebări, tovarăşe maior, vorbi ea ceva mai tîrziu. Dar Ducu fu convins că voise să spună cu totul altceva.

— Voiam să vă întreb dacă ştiţi sau eventual aveţi vreo bănuială în legătură cu motivul care a determinat-o pe Doina Robescu să-şi pună capăt zilelor.

— Nu ştiu. Şi nici nu bănuiesc. Am fost atît de surprinsă, ca şi dumneavoastră, aflînd ce s-a întîmplat. Poate chiar mai surprinsă.

— De ce mai surprinsă?

— Fiindcă plăcerea de a-l reîntîlni acum, aici şi cu un asemenea prilej pe tînărul dumneavoastră colaborator mă face să cred că persoana Doinei vă interesa încă de pe cînd era în viaţă.

— Într-adevăr, ne interesa, recunoscu Ducu privind-o deschis.

Nastasia Iovănică rîse scurt, apoi exclamă:

— Exact ca în Sherlock Holmes. Nici cu se putea un contrast mai izbitor între firea

popularului detectiv şi ajutorul său, doctorul Watson. Pe urmă, redevenind serioasă: Scuzaţi-mă. A fost o constatare pe care am gîndit-o tare, uitîndu-mă la dumneavoastră amîndoi. De fapt, voiam să vă atrag atenţia să vorbiţi mai încet. Alci ar fi şi mai nenorocit dacă ar afla că Doina vă interesa încă înainte de a se omorî. Sau poate că ştie?

— Nu ştie. Şi poate că nici nu va fi nevoie s-o afle. Va să zică, nu bănuiţi motivul sinuciderii.

— Nu! Mă surprinde, însă, că dumneavoastră nu-l cunoaşteţi.

— Deocamdată. Poate însă, cu ajutorul dumneavoastră, vom izbuti să-l aflăm.

— Poate nu vreţi să-l ştiţi, insinua ea.

— Şi de ce n-am vrea?

Nastasia Iovănică nu-i răspunse imediat. Se părea că ezita să pronunţe cuvintele ce-i stăteau pe limbă.

— Poate fiindcă nu vă face plăcere să-l cunoaşteţi.

— V-aş ruga să fiţi mai explicită.

— Aţi recunoscut doar că Doina vă interesa

încă de pe cînd era în viaţă.

— Exact! Şi?

— Dumneavoastră miliţia aveţi sarcina ingrată de a vă interesa numai de acei oameni certaţi sau care sînt pe punctul de a fi cartaţi cu legea. Lucrul acesta îl cunosc pînă şi copiii. Poate că Doina o fi aflat că-i purtaţi interes şi, în consecinţă, şi-a tăiat vinele.

— Este o simplă presupunere?

— O simplă presupunere, tovarăşe maior.

— E totuşi ciudată presupunerea aceasta

— Găsiţi?

— Dumneavoastră, nu?

— Ciudată? În nici un caz. Interesantă, da! Ştiţi, de obicei, presupunerile mele sînt totdeauna interesante.

— Ciudată fiindcă v-a putut trece prin minte că Doina Robescu s-a sinucis deoarece am început noi să ne interesăm de ea.

— Fiind însă vorba de o simplă presupunere, nu are importanţă dacă ea este sau nu interesantă. Nu-i aşa, tovarăşe maior?

— Aveţi perfectă dreptate numai în cazul cînd este doar o simplă presupunere. În altă ordine de idei, aş vrea să vă întreb dacă aţi fost o foarte bună prietenă a Doinei Robescu.

— Am fost, bineînţeles.

— I-aţi fost o foarte bună prietenă şi cu toate acestea nici nu vă trece prin minte de ce s-a sinucis.

— În nici un fel.

— Ce curios! Prietenia implică doar încredere reciprocă.

— Desigur. Implică. Şi?

— Probabil Doina Robescu nu v-a fost o bună prietenă, de vreme ce nu v-a făcut confesiuni.

— Uneori mi s-a confesat. De pildă, nu mi-a ascuns că tînărul dumneavoastră colaborator o curta folosind o metodă mai puţin banală.

— Probabil că v-a făcut destăinuiri şi în legătură cu Nic Şimandan.

— Pe Nichi l-a iubit. Iertaţi-mă, dar nu văd ce legătură există între sentimentele Doinei faţă de Nichi şi sinuciderea ei.

— Poate că da. Dar nu în sensul în care vă

gîndiţi dumneavoastră.

— Bine, dar dumneavoastră mi-aţi sugerat să mă gîndesc. Nu m-aţi întrebat dacă mi-a destăinuit sentimentele ei faţă de Nichi?

— Bineînţeles că v-am întrebat. Dar în ce scop? Ca să-mi confirmaţi că Doina Robescu avea încredere în dumneavoastră. Omul simte nevoia să se destăinuiască unui prieten nu numai atunci cînd e fericit, ci şi atunci cînd îl încearcă un necaz, o nenorocire. Aş spune că mai curînd cînd îl încearcă o nenorocire.

— În general, e valabil ceea ce spuneţi. Numai că în cazul Doinei situaţia se prezintă altfel. Doina, dacă a avut un necaz, un asemenea mare necaz care s-o împingă la moarte, nu a simţit nevoie să facă din mine o confidentă.

— Mă obligaţi să vă cred că nu aţi avut cunoştinţă că era şantajată de o anumită persoană.

— Acuma aflu pentru prima dată.

— Păcat! Şi eu care fusesem convins că ne veţi putea ajuta!

— Regret, tovarăşe maior, că nu vă pot fi de vreun folos. Dar, probabil, nu mă credeţi. Aşa-i?

— Vă rog să presupuneţi că vă cred.

— Altceva?

— Nimic.

— Atunci pot să mă duc la Doina.

— Bineînţeles. De altfel, noi nu mai avem treabă aici. Vom mai întîrzia doar atîta cît este nevoie ca să ne luăm rămas bun de la tovarăşul academician.

Cîteva minute mai tîrziu, cînd ajunseră în stradă, Bogdan izbucni cu năduf:

— Bătrîne, crezi că ne-a spus adevărul?

CAPITOLUL XIII

ALCIBIADE ROBESCU DISPARE

Colonelul Joldiş părea tare obosit cînd se aşează în capul mesei unde aveau loc, de obicei, şedinţele de lucru.

„Poate că ar fi trebuit s-o las pe mîine”, îşi spuse privind pe furiş pendulul. Nu mai era nici o oră pînă la miezul nopţii.

— Te ascult, Mănăilă!

Şedinţa fusese convocată la cererea acestuia. Colonelul îl avea la dreapta pe Ducu, la stînga pe Bogdan.

— Tovarăşe colonel, am solicitat convocarea acestei şedinţe, în ciuda orei nepotrivite fiindcă, după părerea mea, a sosit momentul să trecem la reţinerea infractorilor.

— Cum? întrebă Bogdan ca şi cînd nu ar fi auzit bine, uitîndu-se la prietenul său cu nişte ochi care parcă întrebau: „Ai bolunzit, bătrîne?”

— Consider că a sosit timpul să trecem la reţinerea infractorilor, repetă Ducu fără să se tulbure.

— Nu crezi, Mănăilă, că e cam prematur? întrebă colonelul.

— Personal consider că nu, tovarăşe colonel. Îngăduiţi-mi să mă explic.

— Poftim! Te ascult.

— Voi începe, tovarăşe colonel, printr-o

prezentare în ansamblu a situaţiei. Şi voi începe cu începutul. Sînt exact douăzeci şi nouă de zile de cînd, datorită lui Bogdan, am putut obţine două informaţii deosebit de importante. Prima: că Doina Robescu a fost amanta lui Şimandan. A doua: că, pentru o anumită reţea, aceeaşi Doina Robescu prezenta o miză importantă. O miză atît de importantă, încît, ca s-o ferească de anumite influenţe, nu s-au dat în lături să ucidă un om şi să încerce, în două rînduri, să-i facă de petrecanie lui Bogdan. La început, aşa cum prea bine ştiţi, nu ne-a fost prea clar ce anume urmăresc aceia care se interesau în aşa măsură de Doina Robescu. Am presupus că fac totul ca ea să nu se îndrăgostească de Bogdan fiindcă vor ca în locul lui Nic Şimandan – omul lor – să introducă în viaţa ei pe un altul.

— Tovarăşe colonel, vă rog să-mi permiteţi. Am o nelămurire.

— Spune, Tudoraşcule.

— Bine, pe mine au încercat să mă cureţe fiindcă le-a fost teamă să nu ocup locul rămas vacant prin moartea lui Nic. Dar pe celălalt, pe ochelarist, de ce l-au curăţat în bar? Nu vei fi vrînd să spui că l-au lichidat din acelaşi motiv.

— În nici un caz. Dar nu pierde din vedere că

acuma nu fac decît să amintesc etapele prin care am trecut pînă am izbutit să-mi formez un punct de vedere care să se susţină sub aspect logic. Deci, dacă era just că o anumită reţea avea interesul ca locul din inima Doinei să rămînă vacant, dacă, de asemenea, era just că în acest scop ei nu s-au dat în lături ca să încerce lichidarea ta, nu era însă logic de fel să trag concluzia că şi individul din bar a fost curăţat din acelaşi motiv. Vreau să spun că atît în legătură cu crima, cît şi cu cele două tentative nu trebuia trasă o concluzie, ci două.

— Două? se miră Bogdan.

— Două, da! Dacă însă concluzia privind cauza ce i-a determinat să încerce asasinarea ta nu mi-a fost greu s-o trag, nu acelaşi lucru pot afirma despre cea de-a doua concluzie: crima din barul „Meridian”.

— Mă rog, şi care este a doua? întrebă Bogdan sceptic.

— Ai s-o afli. Mai întîi, vreau să spun cîteva cuvinte în legătură cu prima concluzie, care te priveşte direct, adică în legătură cu cele două tentative de crimă. De ce au căutat să menţină locul devenit vacant din inima Doinei prin moartea lui Nic Şimandan? Desigur, ca să

introducă în locul acestuia pe altcineva care să le servească interesele. Aceasta, pe de o parte. Pe de alta, ei nu aveau interes ca Doina Robescu să se îndrăgostească de altcineva şi din alt motiv. Se temea ca ea, încrezîndu-se în noul ei amant, i-ar putea destăinui, într-un moment de disperare, motivul pentru care era şantajată.

— Şi ce dacă? I-ar fi stat aceluia în putinţă s-o scoată de sub influenţa lor? nu se lăsă Bogdan.

— Unui om lucid, bineînţeles că da. Un om lucid ar fi izbutit s-o convingă că între două rele ar fi fost în interesul ei să prefere pe cel mai puţin rău.

— Aş vrea să te întreb ceva, Mănăilă.

— Da, tovarăşe colonel.

— Susţii că ei aveau nevoie ca locul lui Nic să rămînă vacant, fiindcă voiau să introducă în locul acestuia pe altcineva. Mă întreb: ce nevoie au avut de Nic, ce nevoie au avut, după sinuciderea acestuia, să introducă pe altcineva, de vreme ce îşi puteau ajunge scopul folosind şantajul?

— Tovarăşe colonel, îmi permiteţi să vă reamintesc că acuma intenţionez doar să vă arăt cît de greu a fost să-mi clarific toate nedumeririle şi să găsesc răspuns la toate obiecţiunile, foarte

serioase, pe care eu însumi mi le-am pus, cum, de pildă, aceea pe care chiar dumneavoastră aţi ridicat-o. Răspunzîndu-vă, vă voi argumenta cu aceleaşi argumente pe care mi le-am adus mie însumi, dar ţin să vă atrag atenţia că ele au fost şi în consecinţă sînt greşite.

Am presupus, tovarăşe colonel, că atunci cînd l-au introdus pe Nic în viaţa Doinei încă nu cunoşteau acel amănunt din viaţa ei care a constituit mobilul de şantaj. Acesta o fi fost motivul pentru care după sinuciderea lui Nic au păstrat locul vacant. Explicaţia nu m-a satisfăcut însă deplin. De ce? Fiindcă îmi obiectam. Bine, au ţinut să păstreze locul liber atîta vreme cît nu ştiau că puteau obţine ceea ce doreau prin şantaj. Dar după aceea de ce i-a mai interesat viaţa particulară a Doinei? Oare trebuia să presupun că au fost în măsură să recurgă la şantaj doar cu cîteva zile înainte de a-l folosi efectiv? Greu de presupus. Pe de altă parte, dacă ei ştiau că pot obţine informaţia de care aveau nevoie şantajînd-o, de ce au riscat în două rînduri să-l lichideze pe Bogdan? La aceasta mi s-ar putea replica: Bine, dar ei nu puteau folosi şantajul fiindcă, după ştiinţa lor, Alcibiade Robescu încă nu-şi finisase invenţia. Totuşi, riscul de a atenta în două rînduri la viaţa cuiva

mi se pare prea mare, prea lipsit de prudenţă pentru nişte agenţi experimentaţi, cum ne-au dovedit că sînt. Deci, undeva raţionamentul meu era greşit. De acest lucru mi-am dat seama şi mai bine cînd au trecut la folosirea şantajului direct. Adică, exact cînd au fost convinşi că a sosit momentul să-l folosească. Mai exact spus, atunci cînd *noi i-am făcut să creadă că a sosit momentul.* Farsa cu „şedinţa la nivel înalt” a fost bine regizată. Emiţătorul camuflat în veioza de pe biroul academicianului a transmis, cuvînt cu cuvînt, toată discuţia dintre colonelul Frangulea şi academician, inclusiv importanţa informaţie despre „planurile” pe care acesta din urmă avea să le aducă seara acasă. Luînd drept adevărată născocirea noastră, ei au acţionat imediat. Doina nu a putut rezista şantajului şi a fotografiat planurile, din păcate pentru ei nişte planuri false. Filmul a ajuns în mîinile lui „Antricot”, iar de la el, prin intermediul Monicăi Trandafirescu, în ale Polixeniei. Ea intenţionează să-l trimită peste graniţă folosind un curier voluntar. Ştiţi că la „întreprinderea ei de înfrumuseţare” vine lume aleasă.

— Muc şi sfîrc, îl luă gura pe dinainte pe Bogdan. Multe din clientele ei călătoresc în străinătate.

— Sau, dacă nu ele, soţii lor. Spuneţi-mi, cîte dintre ele ar refuza-o dacă Polixenia le-ar ruga să ducă unei rude din nu ştiu ce ţară o mică amintire, ia, acolo, un flecuşteţ care nu ocupă mult loc?

— E o simplă presupunere? întrebă colonelul.

— Nu, tovarăşe colonel. Este o certitudine. Şi am să vă spun imediat pe ce mă bazez cînd fac această afirmaţie. Cînd am pus la cale farsa cu planurile, i-am sugerat Adelaidei, care, tot la sugestia mea, de vreo zece zile se află în tratament la „institutul” Polixeniei, să-i spună că nu-l va mai putea continua, deoarece urmează să plece în străinătate. Cînd Polixenia a aflat de acest lucru, a întrebat-o în ce anume ţară va merge şi cînd va pleca. Adelaida i-a înşirat patru ţări: Elveţia, Italia, Franţa, Republica Federală Germană. Atunci Polixenia a întrebat-o dacă ar fi dispusă să ducă unui văr de-al ei la Berna o mică păpuşă. „Ştiţi – i-a explicat ea – vărul meu se prăpădeşte după flecuşteţele noastre de artizanat. Datorită tot amabilităţii unei doamne, i-am trimis un Făt-Frumos şi mi-a scris că doreşte să aibă, neapărat, şi o Ileana Cosînzeana. Bineînţeles că Adelaida s-a arătat încîntată de a o putea servi. Sînt convins că mîine, cu prilejul ultimei şedinţe, Polixenia îi va da o Ileana

Cosînzeana, în capul de cîlţi al căreia va ascunde microfilmul planurilor fotografiate de Doina Robescu.

— Totuşi, nu mi-ai explicat cum ai ajuns să rezolvi contradicţia dintre crimă, cele două tentative de crimă şi şantajul propriu-zis.

— Tocmai intenţionam s-o fac, tovarăşe colonel. Vă spuneam că folosirea şantajului m-a făcut să înţeleg şi mai bine că pe undeva raţionamentul meu era viciat. Dar unde? Cum putea fi înlăturată contradicţia? Nu a fost uşor, dar pînă la urmă am izbutit să-mi dau seama că ea dispare dacă accept ipoteza că există nu una, ci două reţele.

— Ei, asta le întrece pe toate! se arătă sceptic Bogdan.

— Da, două reţele, fiecare cu metodele ei proprii de a acţiona în vederea atingerii aceluiaşi obiectiv: obţinerea planurilor invenţiei lui Alcibiade Robescu. Una folosind şantajul, cealaltă o cale mai anevoioasă, dar în caz de reuşită, cu efecte de durată: asaltul asupra inimei nevestei academicianului. Prima încercare – Nic – ratată datorită sinuciderii acestuia, din motive încă necunoscute nouă. O a doua încercare – în perspectivă – doctorul Bouaru.

— Vrei să spui că reţeaua din care face parte „doctoraşul” a încercat în două rînduri să mă trimită pe lumea cealaltă?

— Exact! Reţeaua din care face parte doctorul Bouaru.

— Şi pe „ochelarist” tot reţeaua asta l-a lichidat în bar?

— Foarte probabil. Sigur, sigur nu este însă. Nu este exclus ca să-l fi lichidat chiar reţeaua din care face parte.

— Deci, după dumneata, Mănăilă, cine face parte din prima reţea? întrebă colonelul.

— Din prima reţea fac parte: „Antricot”, Monica şi Polixenia Trandafirescu. A făcut parte, mai mult ca sigur, şi individul asasinat în bar.

— După părerea dumitale, cine conduce reţeaua?

— Polixenia Trandafirescu, tovarăşe colonel.

— Tovarăşe colonel, dacă îmi permiteţi, aş vrea să întreb ceva.

— Întreabă, Tudoraşcule.

— Aş vrea să-l întreb dacă, după opinia sa, cele două reţele au cunoştinţă una de existenţa

celeilalte?

— Numai în cazul cînd individul din bar a fost lichidat de cea de a doua reţea. Dar nu e sigur de loc. Personal înclin să cred că nu, deşi nu am argumente.

— Şi din cea de a doua reţea cine face parte?

— Deocamdată nu-l cunoaştem decît pe doctorul Bouaru.

— Dar Mona? Ea ce hram poartă? continuă să întrebe Bogdan.

— Nu ştiu. Deocamdată îmi apare doar ca suspectă. Or suspiciunea mea nu-i un argument ca s-o includ în reţea.

— Şi Nastasia?

— E absurd să presupunem că face parte dintr-o reţea care şi-a propus ca obiectiv principal sustragerea planurilor invenţiei lui Alcibiade Robescu. Nastasia Iovănică lucrează doar la această invenţie.

— Da!... Bineînţeles, fu de acord colonelul Joldiş.

— Revenind la prima reţea, consider că a sosit momentul să trecem la reţinerea infractorilor.

— Dacă îi arestăm pe cei trei, crezi că nu mai rămîne nimeni pe dinafară, Mănăilă?

— Nu cred, tovarăşe colonel. Ăştia sînt toţi. Dar chiar în cazul cînd ar mai fi careva pe care noi încă nu l-am depistat, punînd mîna pe şef, nu ne va scăpa.

— De vreme ce avem de-a face cu două reţele – şi personal cred că ai dreptate – cel puţin teoretic, arestarea celor din prima reţea se impune cu necesitate. Cred că şi tovarăşul general va fi de acord. După aceea, ne vom concentra toată atenţia asupra celeilalte reţele. Faptul că nu se mişcă însă, îmi dă mult de gîndit.

— În ce sens, tovarăşe colonel? întrebă Bogdan.

— Oare nu s-au mişcat deoarece au considerat că încă nu sosise momentul ca să-l introducă pe doctorul Bouaru în viaţa Doinei sau nu se mişcă fiind la curent cu stadiul invenţiei lui Alcibiade Robescu, se păstrează în expectativă?

— Greu de presupus, tovarăşe colonel, vorbi Ducu. Amîndouă ipotezele par la fel de probabile. Ceea ce se impune cu necesitate atenţiei noastre este constatarea că doctorul Bouaru nu se mişcă de fel. Bogdan l-a poreclit „lupul singuratic”. Cel

puţin pînă acuma îşi merită porecla. Asta nu înseamnă că lucrează de unul singur, că n-are complici. Ştim că are cel puţin unul: acela care a încercat să-l lichideze. (Dacă nu cumva a fost de fiecare dată altcineva.) Dar pînă la urmă, se va mişca el. Asta e sigur.

— La nevoie, poate vom fi nevoiţi să-l silim noi să se mişte, conchise colonelul ridicîndu-se. Părea tare obosit.

Interogarea Polixeniei Trandafirescu şi a lui „Antricot” confirmă întru totul punctul de vedere susţinut de Ducu. Reţeaua era, într-adevăr, condusă de Polixenia Trandafirescu şi din ea făceau parte doar Monica, fiică-sa, şi „Antricot”. Mai fusese şi un al patrulea, individul înjunghiat în barul „Meridian”, lichidat din ordinul Polixeniei de către „Antricot”, fiindcă vînduse celei de a doua reţele informaţia că Alcibiade Robescu lucrează la o invenţie în legătură cu laserul, marea descoperire a secolului nostru.

Dintre membrii celei de a doua reţele, din păcate, nici Polixenia şi nici „Antricot” nu-l identificaseră decît pe doctorul Bouaru. Acesta însă, după părerea Polixeniei, competentă din acest punct de vedere, în nici un caz nu putea fi

conducătorul reţelei.

În ceea ce o privea, Polixenia luase cunoştinţă de natura invenţiei, ascultînd o scurtă conversaţie dintre Alcibiade Robescu şi Nastasia Iovănică, conversaţie înregistrată şi reprodusă de receptorul instalat clandestin în biroul savantului. Odată informaţia obţinută, se gîndi s-o transmită peste graniţă stăpînilor ei care o plăteau. Răspunsul îi parveni prompt şi categoric: neapărat Polixenia să intre în posesia planurilor invenţiei, şi în acest scop trebuia folosit şantajul asupra Doinei Robescu. Mobilul şantajului era puternic: Doina Robescu, în multele călătorii pe care le făcuse în străinătate, însoţindu-şi soţul, scosese din ţară bijuterii şi sume mari de bani pe care le preschimbase în dolari, prin intermediul unor trepăduşi de bursă, care, printre altele, se ocupă şi cu procurarea de monetă din ţările socialiste. Dolarii obţinuţi pe această cale ea îi depunea pe numele ei, la o bancă din Elveţia. Agenţia de spionaj pentru care lucra Polixenia Trandafirescu aflînd aceasta nu ezită să utilizeze informaţia în interesul său, ca armă de şantaj cu alte cuvinte, silind-o să le procure planurile invenţiei soţului ei. Doina Robescu n-a putut rezista şantajului şi a trădat fotografiind planurile, în realitate, falsele planuri.

Dar pe urmă, cuprinsă de remuşcări, şi-a pus capăt zilelor.

În ceea ce priveşte „institutul de înfrumuseţare” al Polixeniei, acesta a fost pentru reţeaua pe care o conducea o sursă utilă de informaţii. Folosind farmecul ei personal de necontestat, şiretenia şi o subtilă îndemînare de a trage oamenii de limbă, ea izbutea, de cele mai multe ori, să afle de la clientele sale multe „amănunte”, în aparenţă lipsite de importanţă, dar care, coroborate cu altele, aflate mai dinainte de la aceleaşi persoane sau de la altele, căpătau o valoare utilă pentru o agentă cu experienţă cum a fost ea.

În prima săptămînă după arestarea Polixeniei şi a complicilor ei nu se mai făcu nici un progres în legătură cu cea de a doua reţea. Doctorul Bouaru continua să ducă aceeaşi viaţă ordonată de paşnic cetăţean al republicii. Spital în fiecare dimineaţă, de două ori pe săptămînă consultaţii cu plată la Policlinică, teatru, concerte. Cînd rămînea acasă făcea muzică de unul singur, cîntînd ore întregi la violoncel. Pe de altă parte, Mona continua să asiste la sosirea trenurilor internaţionale. Şi de fiecare dată cînd pornea înapoi, spre casă, adîncită în gînduri, părea îmbătrînită, neliniştită.

După moartea Doinei Robescu, Mona deveni stăpîna efectivă a casei. Mutarea provizorie a Nastasiei în casa profesorului ei nu aduse nici o schimbare în activitatea domestică, deoarece Nastasia, în mai mare măsură decît Doina, era lipsită de aptitudini de gospodină. Cît priveşte pe Alcibiade Robescu, acesta era de nerecunoscut. Îmbătrînise, se gîrbovise. Retranşat în durerea sa, devenise distrat, din cale afară de distrat. Părea de necrezut că pierderea soţiei sale îl putuse doborî atît de iremediabil, dat fiind faptul că avusese suficiente dovezi, cît timp fusese în viaţă, că Doina nu-l iubise şi nici nu-i fusese credincioasă. Chiar munca ştiinţifică se părea că nu-l mai interesează. (La institut, Nastasia, Amedeu Geană şi Samoilă Huzum preluaseră pe nesimţite cele mai multe din atribuţiile sale.) Îşi schimbase pînă şi felul de viaţă. Cînd nu era la institut, şi se întîmplă de multe ori să nu fie acolo chiar atunci cînd ar fi trebuit să fie, ori rămînea acasă căutîndu-şi refugiul în „camera memorială Nichi”, ori se ducea la cimitir la mormîntul Doinei Robescu. Un destin ciudat făcea ca, aşa cum Doina îşi făcuse un obicei să întîrzie ore întregi la mormîntul amantului ei, tot aşa el se obişnuise să se ducă la mormîntul ei chiar de două ori pe zi.

Dacă cineva i-ar fi putut citi în suflet, cu uimire ar fi constatat că pelerinajul la mormîntul Doinei însemna, de fapt, destindere. Cînd auzea pietrişul de pe alee scîrţîind sub paşii săi, parcă se dezmeticea dintr-un vis şi grăbea pasul. Acolo, după ce se convingea că ard toate candelele – trei la număr – scotea din buzunar o carte şi se adîncea în lectură. Citea cîteva ore, pe urmă pleca, nu fără a-şi lua rămas bun cu privirea de la morţii săi.

Un alt obicei pe care şi-l luase era acela de a hoinări pe străzi. De multe ori ajungea la cimitir după o plimbare de cîteva ore. Alteori, de la cimitir, pleca să hoinărească.

Trecură două săptămîni. Şi iată că într-o zi Alcibiade Robescu dispăru. Dispăru fără urmă, de parcă l-ar fi înghiţit pămîntul.

Alcibiade Robescu plecase dimineaţa de acasă, la ora cînd obişnuia să meargă la institut. Concediase maşina, spunînd şoferului că va veni pe jos. Din clipa aceea nu se mai ştia nimic despre el. Ducu fu informat de dispariţia lui Alcibiade Robescu abia seara, cînd Nastasia Iovănică îi telefona la numărul pe care Ducu i-l dăduse imediat după moartea Doinei Robescu.

— Tovarăşe maior Mănăilă, la telefon docent

universitar Nastasia Iovănică. Vă deranjez ca să vă anunţ că tovarăşul academician Robescu a plecat azi de dimineaţă de acasă, pe jos, la institut şi că de atunci nu mai ştim nimic de dumnealui. Am făcut bine că v-am telefonat dumneavoastră?

— Aţi făcut foarte bine. Unde sînteţi acuma?

— Acasă. Ştiţi, presupun, că de la moartea Doinei, pînă Alci şi-o mai reveni, m-am mutat provizoriu în strada Pîinişoarelor.

— Da, ştiu. În zece minute voi fi la dumneavoastră.

Nastasia Iovănică îl primi în camera Doinei.

— Nu ştiu dacă era nevoie să vă mai deplasaţi pînă aici, fură cuvintele cu care îl întîmpină. Nu ştiu nimic mai mult decît v-am spus la telefon.

— Nu face nimic, replică el calm. De vreme ce nu ştiţi *nimic,* vizita mea va fi foarte scurtă. Am să vă pun totuşi două, trei întrebări.

— Sînt dezolată că ne vedem numai în asemenea împrejurări dezagreabile. Mă întreb, cum veţi fi arătînd cînd nu sînteţi în exerciţiul funcţiunii. Pe pildă, atunci cînd faceţi curte unei femei.

— Din păcate, sînt în exerciţiul funcţiunii şi nu vă pot satisface curiozitatea. Vreţi să-mi spuneţi la ce oră a plecat azi dimineaţă de acasă tovarăşul academician?

— Pe la orele nouă. I-a spus şoferului ca vine la institut pe jos.

— Cînd aţi văzut că întîrzie, nu v-aţi alarmat? Dumneavoastră, colegii dumneavoastră?

— Alarmaţi, propriu-zis, nu, fiindcă de la moartea Doinei nu o singură dată s-a întîmplat să nu vină la institut.

— Totuşi, cînd aţi văzut că nu vine nici la prînz, la masă…

— Vreţi să spuneţi că ar fi trebuit să mă neliniştesc?

— Da, chiar aceasta am vrut să spun.

— Aveţi dreptate. Poate că ar fi trebuit să mă alarmez încă de la prînz. Trebuie să vă spun că foarte alarmată nu sînt nici acuma. Nu exclud o nenorocire, dar nu cred în ea.

— Atunci ce presupuneţi? Pe unde, şi de ce o fi întîrziind pînă la ora asta?

— Nu ştiu!

— Dar dacă, totuşi, i s-a întîmplat o nenorocire, ce presupuneţi că i s-ar fi putut întîmplă?

— Una singură: să se fi sinucis. Alci a fost afectat de moartea Doinei mai mult decît m-aş fi aşteptat. Mă gîndesc, poate că nemaiputînd îndura despărţirea… Ştiţi doar: cei foarte tineri şi bătrînii sînt capabili de asemenea acte disperate.

— Ce interpretare trebuie să dau cuvintelor dumneavoastră: Alci a fost afectat de moartea Doinei mult mai mult decît m-aş fi aşteptat?

— Interpretare? Nici una. N-am vrut să înţeleg nimic mai mult decît ceea ce am spus.

— De ce nu v-aţi aşteptat ca moartea soţiei sale să-l afecteze în aşa măsură?

— Pentru că, totuşi, Alci este un om superior şi, după părerea mea, un om superior trebuie, mai ales în împrejurări neobişnuite, să facă dovada că se deosebeşte de omul de rînd.

— Moartea nu e o împrejurare neobişnuită, tovarăşă Iovănică.

— Moartea, aşa, în general, nu. Sinuciderea însă da.

— Presupun că pe tovarăşul academician a

continuat să-l preocupe motivul sinuciderii soţiei dumisale.

— Bineînţeles.

— Şi credeţi că şi l-a explicat?

— Probabil.

— Nu v-a spus nimic?

— Nu! Şi nici nu l-am întrebat.

— Dar dumneavoastră? Aţi ajuns să vi-l explicaţi?

— Nu, tovarăşe maior. Ca să fiu sinceră cu dumneavoastră, vreau să vă spun că tot nu vi l-aş spune chiar dacă l-aş cunoaşte. Doina mi-a fost prietenă, cu toate că ne deosebeam mult. Dar dacă ea, deşi prietena mea, s-a sinucis fără să considere necesară o explicaţie, înseamnă că a avut un motiv foarte, foarte puternic. Şi dacă l-aş cunoaşte şi vi l-aş divulga, ar fi imoral. Poftim! V-aţi scandalizat. Presimt că sînteţi gata să-mi dovediţi că, dimpotrivă, e imoral refuzul meu. Interese superioare şi aşa mai departe. Dar, dragă tovarăşe maior, există în sufletul omenesc anumite zone, mai ales în sufletul unei femei, unde înţelepciunea, raţiunea, sentimentul datoriei etc. etc. sînt nişte noţiuni abstracte.

— Tovarăşă Iovănică, dumneavoastră ştiţi de ce s-a sinucis Doina Robescu.

— Sînteţi convins?

— Absolut convins. Şi faceţi foarte rău că nu vorbiţi. Poate că într-o zi veţi avea motive serioase să regretaţi.

— O ameninţare?

— Nu! O constatare.

Şi se ridică pregătindu-se de plecare.

— Ştiţi, acuma iarăşi mă întreb cum arătaţi cînd nu sînteţi în „exerciţiul funcţiunii”?

— Nu cred că există vreo deosebire…

— Ba da!… Ba da!… O deosebire, presupun, esenţială. Cînd sînteţi relaxat, sînt sigură că arătaţi altfel. Cu totul altfel. V-am văzut odată la teatru. Cu toate că nu mi-aţi făcut nici atunci impresia că sînteţi complet relaxat, totuşi, credeţi-mă, există o mare deosebire între dumneavoastră cel de atunci şi cel de astăzi. Dar, apropo, ce-ar fi dacă m-aţi invita o dată la teatru?

— E o sugestie care nu poate decît să-mi facă plăcere. Cînd am să-mi fac un pic de timp, am să vă telefonez.

Investigaţiile în legătură cu dispariţia academicianului Alcibiade Robescu se desfăşurau în ritm susţinut, însă fără rezultate vizibile. Informaţiile erau contradictorii. Alcibiade Robescu fusese „văzut” simultan în mai multe locuri: în Gara de Nord, la Stadionul 23 August, într-un bar de zi, în Cişmigiu, pe podul de la ecluza lacului Herăstrău, în cimitir. Dar în afară de aceste mărturii, pe care nu se putea pune temei, nimic altceva care să însemne cît de cît un progres.

Ducu trebuia să facă eforturi ca să-şi păstreze calmul şi luciditatea care îl caracterizau. Iar în ceea ce priveşte pe Bogdan, acesta era negru de supărare.

— Bătrîne, cu un caz al naibii ca ăsta de cînd sîntem noi nu ne-am mai întîlnit.

Şi blestema şi-şi trosnea degetele cu atîta înverşunare, încît era de mirare că încă nu şi le rupsese.

La început, părerea că Alcibiade Robescu îşi pusese capăt zilelor fusese aproape unanimă. Dar, pînă la urmă, ipoteza fusese abandonată. Era greu de presupus că Alcibiade Robescu,

hotărîndu-se să-şi pună capăt zilelor, alesese dinadins un loc tăinuit, unde cadavrul său să nu mai poată fi găsit. Fiindcă, în ciuda cercetărilor temeinice, nu se dăduse de urma lui.

Dar dacă Alcibiade Robescu nu-şi pusese capăt zilelor, ce se întîmplase cu el? Unde dispăruse? Se ascundea în mod deliberat? Şi în ce scop? Greu de susţinut. Nu cumva fusese răpit de către cealaltă reţea? O asemenea ipoteză părea foarte probabilă, după opinia lui Ducu. Dacă, într-adevăr aşa se întîmplase, în nici un caz nu fusese doctorul Bouaru acela care îl răpise. Acesta continuase să se comporte ca un paşnic cetăţean al republicii: spital, policlinică, spectacole. Nu se întîlnea cu nimeni, nimeni nu-l vizita, şi nici nu-i mai călcase piciorul la vreuna din cele trei „vizuini” ale sale.

Cu toate acestea, Bogdan opina pentru arestarea „doctoraşului”.

— Eu l-aş aresta şi l-aş lua la întrebări, repede, ca să-i iau piuitul. Pe uşa de biserică n-are să mi-o poată face dumnealui cînd am să-i spun că i-am depistat cele trei „vizuini” şi, mai ales, aparatul de emisie-recepţie. Cînd are să afle că ştim despre postul de radio, gata, va fi „groggy”.

— Şi dacă nu?

— Exclus.

— Şi apoi, de unde ştii tu că el este la curent cu răpirea?

— Asta de unde ai mai scos-o?

— Dacă răpirea lui Alcibiade Robescu s-a făcut fără participarea sa – şi în privinţa aceasta nu avem îndoieli – de ce n-am presupune că în mod deliberat l-au ţinut deoparte. Îmi garantezi tu că nu speriem vînatul în cazul cînd îl arestăm?

— Ei, asta nu-ţi pot garanta, bătrîne.

Bogdan, negru de supărare, nu mai mînca, nu mai dormea. Nici pe la sediu nu prea mai dădea. Întreba numai pe Ducu, la telefon:

— Ce mai nou?

— Nimic!

— Ei, atunci te sun mîine.

Ducu îl lăsa în apele lui. Ştia că Bogdan caută, caută o urmă.

…Şi aşa trecură trei zile de la dispariţia lui Alcibiade Robescu. În cea de-a patra zi se întîmplă ceea ce Ducu şi Bogdan aşteptau cu

atîta nerăbdare. Doctorul Bouaru, liniştitul, inofensivul şi ireproşabilul doctor Bouara se mişcă.

Într-o după-amiază, plecă de acasă, pe jos, agale, aşa cum obişnuia atunci cînd ieşea să se plimbe, doar să se plimbe. Se înşela însă. De data asta doctorul Bouaru avea o destinaţie precisă. Se ducea la una din vizuinele sale, şi anume la boxa din subsolul casei unde locuiau părinţii săi.

Aşteptîndu-l. Picioruş avea trac. Nici pe vremea cînd fusese un „boboc" în meserie nu fusese atît de emoţionat. Dar niciodată parcă nu se mai întîmplase ca un infractor să le dea atîta bătaie de cap. Dar acuma, cînd doctorul Bouaru începuse să acţioneze, situaţia avea să se limpezească în scurt timp. În cîteva minute „doctoraşul" avea să revină, schimbat la înfăţişare... Şi atunci totul avea să se lămurească.

Trecură, însă, zece, cincisprezece minute de aşteptare. Picioruş începu să se neliniştească. Dacă totuşi doctorul îşi luase o înfăţişare sub care nu izbutise să-l recunoască?

Dar îşi făcu tot el curaj:

„Prostii! Pesemne că s-a dus să facă o vizită

bătrînilor săi”.

Picioruş se înşela. Doctorul Bouaru nu urcase la bătrînii săi, ci coborîse la subsol. Coborîse de data asta nu ca să-şi schimbe înfăţişarea, ci ca să folosească staţia de radio. Şi în timp ce Picioruş aştepta afară, frămîntîndu-se, doctoral Bouaru transmitea un text cifrat, cu care venise, gata pregătit, de acasă

Dacă ar fi cunoscut motivul adevărat pentru care întîrzie, Picioruş, în loc să se neliniştească, dimpotrivă s-ar fi bucurat. Fiindcă ştia că orice ieşire în eter era interceptată prompt şi fără erori de către postul de ascultare.

Douăzeci şi cinci de minute trebui să aştepte Picioruş, plimbîndu-se şi fumînd pînă cînd doctorul Bouaru se arătă din nou. Nu-şi schimbase înfăţişarea şi nici îmbrăcămintea. Pentru Picioruş fu un motiv în plus de dezamăgire. Dezamăgirea fu totală cînd îşi dădu seama că „doctoraşul” se întoarce acasă.

Cîteva minute mai tîrziu, Picioruş auzi din stradă sunetele cînd duioase, cînd grave ale violoncelului.

Doctorul Bouaru făcea muzică.

Bogdan reveni la sediu în clipa cînd un radist tocmai prezenta lui Ducu textul descifrat al radiogramei transmise de doctorul Bouaru. Era aproape miezul nopţii.

— A mers cam greu, observă Ducu adresîndu-se ofiţerului, care avea un păr atît de blond, încît multe femei l-ar fi invidiat.

— Greu? Da' de unde, tovarăşe maior. Alte cifruri au fost mult mai grele. Nu pot spune că acela cu care s-a lucrat această radiogramă este chiar un fleac. Dar, în comparaţie cu altele, n-am căpătat migrenă pînă s-o descifrăm. E însă cam obscură. N-ar fi exclus ca ei să fi cifrat un text clar în care au folosit unele expresii cu înţeles convenţional. Dar, vă rog, să citiţi.

Ducu luă textul scris cu maşina. Bogdan începu să citească şi el peste umărul lui Ducu.

Aplicat varianta B din motive de forţă majoră. Operaţia reuşită fără riscuri. Bunicul refuză să facă testament în favoarea noastră. Dacă nu izbutesc să-l conving în următoarele douăzeci şi patru de ore, va trebui să aplic şi varianta C. Mai mult ca sigur că nu voi izbuti. În orice caz, Hewel să mă aştepte duminică la Johann Strauss, în

gară, ca să preia stela. Rossi excelent. Iniţiativă, fantezie, prudenţă, excepţională abilitate. Solicită concediu.

Dorothea

— Pricepi ceva? întrebă Bogdan pe Ducu.

— Mulţumesc, tovarăşe sublocotenent, i se adresă acesta radistului înainte de a-i răspunde lui Bogdan.

— Dacă mai aveţi nevoie de mine…

— Sper că ne vom descurca şi singuri.

— Să trăiţi!

— Pricepi ceva, bătrîne? întrebă pentru a doua oară Bogdan, după plecarea radistului. Eu nu!

— Ia-o încetişor. Ia să mai citim o dată.

Şi citi pentru a doua oară textul, de data asta cu voce tare.

— Ei, băieţaş?

— Sînt unii maniaci care, atunci cînd află simptomele unei boii, li se pare că sînt şi ale lor. Ei bine, dacă nu cumva am devenit şi eu

robescoman, atunci în această „depeşă” e vorba de Alcibiade Robescu, aşa cum te văd şi mă vezi.

— Bunicul?

— Bunicul, bătrîne. Îmi tai mustaţa dacă „bunicul” nu este Alcibiade Robescu.

— După toate probabilităţile, aşa pare. Ia să încercăm acuma să descifrăm noi mai departe. *„Aplicat varianta B din motive de forţă majoră”*, ce vrea să însemne? Dacă acceptăm ipoteza că prin „bunic” trebuie să înţelegem pe Alcibiade Robescu, atunci fraza capătă următorul înţeles*: „Din motive de forţă majoră, a trebui să aplic varianta B, adică a trebuit să-l răpesc pe Alcibiade Robescu”.* De acord?

— Mai departe!

— *„Operaţia reuşită, fără riscuri”*. Cred că e foarte clar şi nu mai e nevoie de nici o explicaţie. Mai departe: *„Bunicul refuză să facă testament în favoarea noastră”.* Asta vine cam aşa: *„Alcibiade Robescu refuză să ne dezvăluie secretul invenţiei sale”.* Fraza următoare e mai obscură: *„Dacă nu izbutesc să-l conving în următoarele douăzeci şi patru de ore, va trebui să aplic şi varianta C”.* Pe urmă, adaugă imediat: *„Mai mult ca sigur că nu voi izbuti”.* Ce vrea să

însemne asta? Totul e foarte clar, afară de un singur cuvînt. Adică: *„Voi mai încerca să-l conving. Nu cred că voi izbuti. Dacă nu-l pot face să vorbească, atunci voi aplica varianta C”.*

— Aici ne-am înfundat, bătrîne. Ce poate să însemne „varianta C”?

— De necunoscute ne vom ocupa la urmă. Deocamdată să stabilim cîte sînt la număr. Să continuăm deci: *„În orice caz, Hewel să mă aştepte duminică la Johann Strauss, în gară, ca să preia stela”.* Azi e luni, da?

— Toată ziua, bătrîne.

— În fraza asta există două necunoscute.

— De fapt, toată fraza e criptică.

— Să vedem!... Să vedem, băiete!... Ia să-mi spui! Ai tu idee pe unde o fi gara asta Johann Strauss?

— Habar n-am. Te gîndeşti că e vorba de o gară a cărei denumire se compune din două nume care încep una cu litera J şi alta cu S?

— Nu mă gîndesc de fel că iniţialele numelui compozitorului vienez indică numele gării unde trebuie ca acel Hewel s-o aştepte pe Dorothea.

— Gata, bătrîne, am fumat-o. Ai spus: „numele compozitorului vienez”, şi pe loc mi-am amintit de ghicitoarea: „mînăstire într-un picior, ghici ciupercă, ce-i?” Bătrîne, gara Johann Strauss este probabil Viena.

— Băieţaş, faci progrese, nu glumă. Asta-i: Hewel va trebui s-o aştepte în gară la Viena, duminică, ca să preia stela.

— Adică monumentul funerar? Dacă ţin bine minte, prin *stelă* se înţelege un mic monument funerar. Este?

— …în formă de coloană sau pilastru, împodobit cu inscripţii sau sculpturi, ca să folosim definiţia din dicţionarul Academiei. Clar?

— Clar? Draci! Doar nu vei fi avînd pretenţia că pentru tine e clar?

— M-am referit la faptul că acuma, după ce ţi-am reprodus aproape cuvînt cu cuvînt definiţia din dicţionarul Academiei, ţi-e clar ce înseamnă o stelă.

— Mi-e clar ce-i o *stelă,* dar nu mi-e clar de loc despre ce fel de stelă e vorba în scrisoarea Dorotheei.

— *„În orice caz, Hewel să mă aştepte la*

Johann Strauss, în gară, ca să preia stela”, citi din nou Ducu.

— Bătrîne, nu cumva pleacă, duminică, în străinătate vreo expoziţie arheologică?

— Expoziţie arheologică? Ce-ţi trece prin minte!

— Păi da! O expoziţie arheologică, care îşi propune să arate străinătăţii, printre altele, şi vreuna din stelele funerare descoperite în Dobrogea. Sau poate ai de gînd să spui că nu ţine?

— Nu ţine de loc, băiete. În privinţa aceasta, fraza este foarte clară. Hewel s-o aştepte pe *ea* în gară, fiindcă *ea* va veni cu stela, *ea* va trebui să i-o predea.

— În cazul acesta nu mai pricep nimic.

— Va să zică, aceasta-i a doua necunoscută. Să mergem mai departe. Ceea ce urmează în radiogramă nu are legătură directă cu problema ce ne interesează. Cel puţin aşa mi se pare mie: *„Rossi, excelent. Iniţiativă, fantezie, prudenţă, excepţională abilitate. Solicită concediu”*. Este, de fapt, un certificat de competenţă pe care misterioasa Dorothea îl dă nu mai puţin misteriosului Rossi.

— Nu are legătură directă, dar asta nu înseamnă că nu prezintă o importanţă foarte mare, bătrîne. Îmi dă acum prin minte…

Şi Bogdan se opri, ca şi cînd voia să verifice încă o dată dacă avea sau nu dreptate.

— Ce, băieţaş? nu-l slăbi Ducu.

— Bătrîne, după părerea mea, certificatul de competenţă nu e dat unui oarecare, ci şefului.

— E ceva!… E ceva!… Ia adînceşte-ţi gîndul, băiete!

— Gîndeşte-te, bătrîne! Dacă Rossi este, să zicem, un proaspăt racolat, era oare necesar ca Mata Hari asta de Dorothea să-i dea un calificativ de competenţă într-o radiogramă care a fost expediată în cu totul alt scop?

— Nu prea, băieţaş. Dar mergi mai departe.

Bogdan îşi trosni degetele cu înverşunare.

— Mai departe, cîţiva paşi sînt în stare să mai merg!

— Încetişor, băieţaş, încetişor!

— Dacă Rossi nu e un fitecine, ci şeful, şi dacă Dorothea a ţinut să-i laude competenţa – probabil primise ordin în acest sens – se naşte întrebarea:

de ce n-a făcut-o pînă acuma? Şi eu, bătrîne, la întrebarea asta răspund imediat; fiindcă pînă acuma nu a avut posibilitatea să-l vadă la lucru, deci să-i verifice competenţa.

— Cu alte cuvinte?

— Cu alte cuvinte, bătrîne, Dorothea se află în ţară de puţină vreme şi nu va mai rămîne decît pînă duminică. Asta-i tot. Mai departe nu pot merge. Dacă aş încerca, mi-e teamă că am să dau cu nasul de *stelă.* Şi cum, pe de o parte, nu pot s-o cîrmesc nici la dreapta şi nici la stînga, iar pe de alta, nu-mi place să-mi strivesc nasul de afurisitul de monument funerar, zic: mai departe încearcă tu.

— Băiete, aproape că sînt gata să-mi scot pălăria. Eu vedeam trei necunoscute: *„varianta C", stela* şi *Dorothea.* Au rămas două, fiindcă ai aflat-o pe a treia: *Dorothea.* Ai gîndit bine. Dorothea se află în ţară de puţină vreme şi a venit cu un plan conceput în trei variante, urmărind să intre în posesia invenţiei lui Alcibiade Robescu. Varianta A n-a putut-o pune în aplicare din motive de „forţă majoră", cum explică ea în radiogramă. N-ar fi exclus ca „forţa majoră" să însemne sinuciderea Doinei. A recurs atunci la varianta B. care probabil înseamnă

răpirea lui Alcibiade Robescu. Spre lauda sa, Alcibiade Robescu se ţine tare şi nu vrea să le divulge secretul. Din cauza aceasta. Dorothea va trebui să pună în aplicare „varianta C”. Iată-ne ajunşi la prima necunoscută, în ce constă această variantă nu ştim. Ceea ce ştim este că Dorothea nu are îndoieli în privinţa reuşitei, de vreme ce îi cere şefului ei să i-l trimită pe Hewel în gară la Viena ca să primească stela. *Stela!* iată cea de-a doua necunoscută. Dacă am putea afla una din aceste două necunoscute, în mod automat am cunoaşte-o şi pe cealaltă.

Bogdan oftă:

— Bătrîne, cu algebra nu prea m-am împăcat niciodată!

Ducu nu-i răspunse. Se plimba, cu mîinile la spate, de la un capăt la altul al biroului. Din cînd în cînd, se oprea în faţa lui Bogdan, îl fixa fără ca să-l vadă, pe urmă relua plimbarea. Trecu aşa o jumătate de oră. Bogdan îl lăsă în pace. Ştia că Ducu încearcă să rezolve cele două necunoscute.

La un moment dat se opri în faţa lui Bogdan, privindu-l la fel de absent. Numai că de data aceasta nu se opri ca după un minut să continue plimbarea. De data asta întrebă, dar cu un astfel de ton de parcă şi-ar fi vorbit sieşi:

— Crezi tu că „varianta C” ar putea însemna lichidarea lui Alcibiade Robescu?

— La ce le-ar folosi? Şi ca s-o facă din pură răzbunare, zău că nu cred.

— Dacă „varianta C” nu înseamnă lichidare, atunci, măi băiete, nu ne rămîne decît să presupunem că va fi torturat ca să divulge secretul invenţiei sale. Ei, ce părere ai?

Dar Bogdan nu părea prea încîntat de ipoteza lui Ducu.

— Mă rog!... S-ar putea!... Dar pe undeva ipoteza ta nu ţine.

— Mda! Acuma, cînd o spui tu, parcă şi mie mi se pare că ceva e cam cîrpit. Dar să privim problema şi din alt punct de vedere. Crezi tu că textul radiogramei a fost conceput de doctorul Bouaru?

— În nici un caz. Precis de Mata Hari.

— În cazul acesta, cum de a ajuns în mîna lui fără ca noi să prindem de veste? În aceste zile nu s-a întîlnit doar cu nimeni.

— Presupun că i-a fost adus la policlinică. Dă el acolo consultaţii de două ori pe săptămînă? Dă!

— Asta înseamnă că în ciuda măsurilor pe care le-am luat noi acolo, ceva am scăpat din vedere.

Capitolul XIV

CÎND ÎNVIE FANTOMELE

Dimineaţa era mohorîtă. Pe Ducu îl trezi soneria deşteptătorului. Sări din aşternut şi fugi în baie.

„Astăzi e marţi, îşi spuse vîrîndu-se sub duş. Mai sînt, deci, şase zile. De fapt, numai cinci. Ca să fie duminică la Viena, va trebui să plece încă de sîmbătă”.

Ziua de luni trecuse fără ca cercetările să aducă vreo rază de lumină în bezna care învăluia răpirea academicianului Alcibiade Robescu. În ciuda tuturor investigaţiilor, încă nu putuse fi descoperit locul unde Alcibiade Robescu era ţinut prizonier. Nici Bogdan nu avusese mai mult

succes la policlinică, cu toate că făcuse risipă de amabilităţi în conversaţiile cu surorile şi dovedise aptitudini de virtuos în arta de a-i face pe alţii să spună tot ceea ce ştiu, lăsîndu-le iluzia că o fac din proprie iniţiativă. Singurul cîştig fusese că luase asemenea măsuri, încît, pe viitor, să nu scape nesesizată o eventuală nouă întîlnire acolo, la policlinică, între doctorul Bouaru şi misterioasa Dorothea.

În ajun, se pusese din nou problema arestării „doctoraşului”. Dar după ce problema fusese examinată sub toate aspectele, se ajunsese la concluzia că, deocamdată, să nu se treacă la arestarea lui. Şi se ajunsese la această soluţie, pe de o parte, fiindcă exista primejdia ca în cazul arestării doctorului viaţa prizonierului să fie în pericol, iar pe de alta, fiindcă nu era de loc exclus ca, pe alte căi, să fie descoperită adevărata identitate a misterioasei Dorothea.

Dacă nu cumva îşi amînase plecarea, atunci mai mult ca sigur că ea, personal, sau altcineva trebuia să se prezinte la biroul de voiaj ca să obţină un loc pentru „Orient-Expresul” de sîmbătă. În nici un caz locul încă nu fusese solicitat. (Biletele vîndute fuseseră reţinute numai de instituţii.) Pe de altă parte, în vederea depistării misterioasei Dorothea, fuseseră

întreprinse şi alte cercetări.

Ducu stătu sub duş mai mult ca de obicei. Şedinţa din ajun durase mult, pînă după miezul nopţii. Abia apucase să doarmă cîteva ore. Ieşi din baie mai odihnit, înviorat şi mai dispus ca în ajun.

Mătuşa Sabina îi pregătise micul dejun. Ea, care îl cunoştea atît de bine, imediat îşi dădu seama că se află într-o dispoziţie mai bună decît cea din ajun şi se grăbi să aducă vorba despre ceea ce o frămînta cel mai mult.

— Ai făcut socoteala? Mai sînt cinci săptămîni pînă iau copiii vacanţă.

— Mai sînt încă cinci săptămîni? se miră el.

— Dar tu cît credeai?

— Credeam că sînt numai patru.

— Nu, cinci săptămîni în cap. Ce-aţi hotărît? Ţi-o dă pe Ingrid pe tot timpul vacanţei?

— Vrea să meargă la mare cu ea. De altfel, eu nici nu ştiu dacă am să am timp.

— În ce lună?

— În august,

— Dar pînă în august ţi-o dă? O aduci aici, la noi.

— Da, bineînţeles!

— Imediat ce ia vacanţă.

— Imediat ce ia vacanţă, mătuşă Sabina.

— Şi la munte n-o duci?

— Păi după cincisprezece august. Adică, după ce vine de la mare.

— Eu zic s-o duci şi pînă pleacă la mare. În iulie. Dacă tu n-ai să poţi, plec eu cu ea. Nu prea mi-a plăcut cum arăta ultima dată.

— Cred că arăta bine, mătuşă Sabina. Ingrid e sănătoasă tun şi din zi în zi se face mai frumoasă.

— Lasă că eu am ochi mai buni.

Mai vorbiră de una, de alta – mai precis vorbi mătuşa Sabina, el mărginindu-se să-i răspundă – pe urmă se pregăti de plecare.

— Sărut mîna, mătuşă Sabina!

— Mergi sănătos, băiete!

Şi în timp ce cobora scările, Ducu, al cărui

subconştient nu încetase o clipă să se preocupe de cele două „necunoscute”, deodată avu intuiţia a ce putea să însemne „varianta C”:

„Să ştii că şi-au pus în gînd să-l scoată din ţară pe Alcibiade Robescu,” îşi spuse vorbind, în gînd, cu Bogdan.

Dar imediat, ca şi cînd Bogdan ar fi fost de faţă, răspunse în locul acestuia:

„Bună, bătrîne. De cînd eşti tu n-ai făcut o glumă atît de reuşită!”.

Şi, într-adevăr. Bogdan ar fi avut tot dreptul să-i dea o asemenea replică. Să fie răpit din ţară Alcibiade Robescu fără ca ei să prindă de veste? Imposibil. Aşa ceva era posibil doar într-o ţară capitalistă. Dar dacă totuşi ei, subapreciindu-i, vor încerca, avea să-i coste scump.

Bogdan îl aştepta la sediu şi, aşteptîndu-l, îşi trosnea degetele.

— Ceva nou, băiete?

— Nimic, bătrîne.

— Măi, tu ştii ce înseamnă „varianta C”?

— Ba! Tu ştii?

— Vor să-l scoată din ţară pe Alcibiade

Robescu.

Replica lui Bogdan fu identică aproape cu aceea pe care el şi-o închipuise.

— Să mor, nu alta, de rîs. Auzi, să-l scoată din ţară!... Nu, zău că e bună, bătrîne. Tu vezi cum ar putea ei realiza o asemenea performanţă?

— Eu nu văd. Dar asta nu exclude posibilitatea ca lor să li se fi părut că văd o asemenea posibilitate. Dar pînă una alta, eu dau o fugă la Externe.

— Ce să faci acolo, bătrîne?

— Să verific dacă este posibil să li se fi părut realizabilă o asemenea tentativă hazardată.

În după-amiaza aceleiaşi zile, pe la orele cinci, doctorul Bouaru plecă de acasă. Făcu un prim popas în „Pasajul X”. Ieşi de acolo sub o altă înfăţişare. Arăta ca un muncitor întors de la lucru. Un muncitor cu mustăcioară căruntă, cu tîmplele cărunte. Era îmbrăcat cu o canadiană şi pe cap purta o şapcă de muşama. Mergea trăgînd puţin piciorul stîng şi privea în pămînt, ca şi cînd ochelarii nu i-ar fi fost de ajuns ca să vadă pe unde calcă. Se urcă mai întîi în autobuzul treizeci

şi patru, coborî în piaţă şi luă de acolo tramvaiul şaptesprezece. Merse cu el pînă la staţia din faţa crematoriului. Coborî şi o porni mai departe pe jos. Merse puţin şi intră într-un „bufet”. Ceru o sticlă de bere. Apucă s-o bea pe jumătate, cînd un bătrîn cam răpciugos şi cu un melon slinos pe cap ceru voie să se aşeze la masa lui. Doctorul acceptă, nu însă mai înainte de a-l măsura din cap pînă în picioare, aproape cu dispreţ. Pe urmă, nu-i mai dădu nici o atenţie.

Bătrînul ceru un sfert de ţuică şi ospătarul i-l aduse fără să-l lase prea mult să aştepte. După ce dădu pe gît un păhărel, bătrînul se însenină la faţă şi încercă să intre în vorbă cu doctorul. Acesta îi răspundea, numai cînd era întrebat, în monosilabe şi în silă. Picioruş, în ciuda tinereţii sale, avea destulă experienţă ca să nu se lase păcălit. Cei doi duceau o conversaţie în toată legea, în ciuda faptului că doctorul făcea impresia că răspunde doar dintr-o excesivă politeţe.

„Veche, bătrîneilor, veche!” îi apostrofă în gînd Picioruş, care îşi însuşise multe din expresiile lui Bogdan, faţă de care nutrea o mare admiraţie.

După vreun sfert de oră, doctorul chemă

ospătarul. Plăti şi plecă, ducînd două degete la cozorocul şepcii sale de muşama. La salutul său, bătrînul îi răspunse scoţîndu-şi melonul soios şi dezvelind o chelie de culoarea chihlimbarului.

Doctorul Bouaru se întoarse în oraş cu acelaşi tramvai şaptesprezece. Se demachie în vizuina lui din „Pasajul X", după care se duse să bea o coca-cola la barul „Diplomat'". Seara şi-o petrecu la teatru.

Cît priveşte pe bătrînul cu melon, acesta după ce îşi bău ţuica, părăsi la rîndul său bufetul, pornind agale spre cimitir.

Bătrînul cu melon era Moş Dric.

A doua zi, în cursul dimineţii, o furgonetă intră pe poarta largă a cimitirului. Din cabina de lîngă şofer coborî Moş Dric, după ce, în prealabil, plăti şoferului taxa: patruzeci şi cinci de lei.

— Mai dă-i cinci lei! îl îndemnă administratorul cimitirului, care ieşi din „birou" în întîmpinarea lui „Moş-Dric".

— Să trăieşti! mulţumi nu prea satisfăcut şoferul.

Moş-Dric, coborînd, întinse intendentului

restul de la o sută de lei.

— Lasă, că ne socotim noi pe urmă, domnule Lazaretti, refuză acesta.

— Bine, atunci ne socotim pe urmă.

Merseră amîndoi în spatele maşinii.

— Ei, ce zici, domnule Belivacă? întrebă Moş Dric pe intendent. Crezi că suedeza are să-l găsească pe plac?

— E frumos, n-am ce zice! Nu văd de ce nu i-ar place. Mă rog, se cunoaşte că eşti de branşă, domnule Lazaretti.

Administratorul, care nu mai era nici el tînăr şi care îl cunoştea pe Moş Dric de pe vremea cînd era patronul uneia dintre cele mai prospere întreprinderi de pompe funebre, îi purta multă consideraţie.

— Altul mai frumos, în vremuri de-astea, nici că se putea. Au văzut ei că mă pricep în meserie şi că nu e chip să mă fraierească. Dar dacă nu le făgăduiam un bacşiş, nu ieşea aşa.

— Cît le-ai dat? se interesă intendentul, cu un ton numai în aparenţă indiferent.

— Două sutare. Am dat mult?

— Mult, puţin, dacă ai dat, ai dat!

— Lasă că nu rămîi dumneata în pierdere, domnule Belivacă, fie vorba între noi.

Şoferul, văzînd că cei doi în loc să descarce furgoneta stau de vorbă, claxona de cîteva ori.

— Gata!... Gata!... Ce te grăbeşti aşa? se supără intendentul.

Şi se urcă în furgonetă, ca unul ce era mai tînăr decît Moş Dric. Apucă de un capăt sicriul, în timp ce Moş Dric, de jos, de celălalt capăt. Tocmai pică unul din cei doi gropari cu care cititorii au făcut cunoştinţă la începutul acestei cărţi, şi anume cel tînăr. Toţi trei izbutiră să dea jos coşciugul, pe care îl depuseră cu multă grijă sub ferestrele administraţiei.

— Fain sicriu, îl lăudă o îngrijitoare de morminte, care avea albeaţă pe ochi şi vorbea gros ca un bărbat.

— Frumos, al naibii! recunoscu groparul Nichita, privindu-l admirativ.

Şi nu era numai părerea groparului Nichita. Între timp, se mai strînsese ceva lume, majoritatea femei. O bătrînică peltică şi spanchie ce vindea flori, încă vreo două îngrijitoare de

morminte, un cumnat al intendentului, care nu făcea altceva, de dimineaţă pînă seara, decît să tragă clopotul la fiecare înmormîntare, încă vreo doi gropari.

— Ei, gata acuma! Fiecare la treabă, îşi regăsi autoritatea intendentul. Şi voi, grăbiţi-vă.

Recomandarea ultimă era adresată groparului Nichita şi încă unui alt gropar, tot tînăr.

Aceştia apucară sicriul, fiecare de cîte un capăt, şi cu el pe umeri porniră spre inima cimitirului. După ei se luară intendentul şi Moş Dric, ducînd cu el nişte frînghii.

— Oare de ce l-or fi comandat aşa de mare? se întrebă florăreasa clipind mărunt din ochiul ei cu albeaţă.

Dar nu-i răspunse nimeni. Grupul se îndepărtase. Cînd ajunse în dreptul capelei, o coti pe o alee la stînga. O alee străjuită, de o parte şi de alta, de monumente funerare, unele frumoase, altele oribile ca realizare artistică.

— Ţi-au dat factură? întrebă intendentul privind peste umăr la Moş Dric, care rămăsese puţin în urmă.

— Se putea altfel!

— Vreau să-i dau socoteală suedezei pînă la ultimul leu.

— Pe dracu'! murmură Moş Dric, dar intendentul nu-l auzi.

După vreo zece minute se opriră în faţa unui cavou care semăna de departe cu o cetate maură în miniatură. Odată ajunşi aici, cei doi gropari depuseră pe pămînt, cu aceeaşi grijă, sicriul. Nichita ridică chepengul cavoului şi coborî primul. Celălalt gropar petrecu funia pe sub sicriu cu o dexteritate care dovedea o practică îndelungată, după care acesta fu coborît în criptă.

— Coboară şi ‘mneata, nea Anghele! îl invită Nichita pe celălalt gropar.

Acesta se execută. De sus, aplecaţi deasupra gurii cavoului, intendentul Belivacă şi Moş Dric supravegheau munca celor doi gropari. Aceştia mai întîi ridicară capacul sicriului abia coborît. Pe urmă, apucînd fiecare de cîte un capăt un alt sicriu, îl vîrîră în primul. Închiseră capacul, îl înşurubară, petrecură funiile, azvîrliră capetele lor afară, pe urmă reveniră şi ei la suprafaţă. Nu fără dificultate, unindu-şi toţi patru eforturile, sicriul ajunse şi el sus.

— Ce-a fost mai greu s-a făcut! se bucură intendentul.

Şi ca să-şi exteriorizeze şi altfel satisfacţia, scoase din buzunar un pachet de ţigări, îndemnîndu-i să ia cîte o ţigară. Nu-l refuză nimeni. Fumară în tăcere, poate fiindcă erau puţin obosiţi. Primul care „supse” ţigara fu groparul Nichita. Îşi ridică pantalonii peticiţi, cu pete de lut uscat pe la genunchi, care îi cam căzuseră în vine şi începu să fluiere melodia pe care o învăţase de la Moş Dric:

Luna ştie, dar nu spune,

Multe taine de amor…

— Ia mai taci dracului, mă! se răsti la el Moş Dric. Asta-i cîntec de pe vremea cînd eram eu flăcău. Cînd îl aud, mă cuprinde jalea că nu mai sînt tînăr şi că am să ajung şi eu, mîine-poimîine, ca ăsta. Şi arătă înspre sicriu.

— Grijania mamei ei de moarte! o înjură Nichita.

— Ce-o înjuri, mă, ce-o înjuri? Că doar de pe urma ei mănînci tu o pîine, se supără

intendentul. Apoi adresîndu-se tuturor: Acuma, că ne-am odihnit, haidem să terminăm treaba.

Sicriul fu ridicat pe umeri, după ce în prealabil fiecare scoase cîte un icnet, şi dus la capelă. Acolo fu depus pe catafalc, dar nu pe cel mare, ci pe unul mai mic, în pronaos.

— L-ai anunţat pe părintele Gavrilă? întrebă intendentul pe Moş Dric.

— L-am anunţat, sigur că l-am anunţat. Vine şi suedeza la parastas?

— Nu mi-a spus dacă vine sigur. În schimb mi-a pus în vedere ca slujba să fie slujbă, după datină. I-ai spus părintelui că are să fie bine răsplătit?

— I-am spus.

— Şi noi? întrebară groparii.

— Cu toţii avem să ne primim darul. Voi cu mine vă veţi socoti, la urmă.

— Bine, domn' Belivacă. Acu' noi am plecat.

În tinda bisericii groparul Anghel şopti lui Nichita:

— Grijania lui de hapsîn. De la aia are să încaseze cine ştie cîte bătrîne, iar nouă are să ne

dea, ia acolo, un pol de parale.

De mai bine de douăzeci de minute cumnatul intendentului bătea clopotul în speranţa că doar-doar o pica suedeza şi să-i dea un bacşiş. Dar speranţa lui fu iluzorie. Suedeza nu se arătă, în ciuda faptului că, prin Moş Dric, anunţase că va participa la parastas.

Dacă intendentul, ca şi popa Gavrilă de altfel, ar fi ştiut că suedeza renunţase să mai participe, ar fi „rasolit” slujba, cum obişnuia să spună Moş Dric. Dar aşteptînd-o să pice dintr-un moment într-altul, parastasul întru pomenirea răposatului din somptuosul sicriu se desfăşura după tipic, spre marea încîntare a groparului Nichita, care dacă regreta ceva în viaţă era că nu-l tăiase capul să înveţe carte şi să ajungă popă. Popa Gavrilă cînta de răsuna capela, cei doi dascăli nu se lăsau nici ei mai prejos şi dădeau răspunsurile ca în vinerea mare, la prohod, iar în cădelniţa cu care popa Gavrilă tămîia într-una coşciugul, coliva cît roata carului şi colacii ardea atîta tămîie, încît capela se umpluse de mireasmă, dar şi de fum, de atîta fum, încît aproape că ustura ochii. Fum ieşea şi de la lumînările din lampadare, de la cele înfipte în colivă, de

asemenea de la cele pe care le ţineau în mînă cei ce alcătuiau asistenţa. O asistenţă cum nu se mai întîmplase la nici o înmormîntare şi la nici un parastas de cînd exista bătrînul cimitir. Nu era prea numeroasă, vreo douăzeci de persoane, inclusiv popa şi cu cei doi dascăli. În afară de intendent, de soţia şi sora acestuia, de Moş Dric, mai erau prezenţi groparii, grădinarii, îngrijitoarele de morminte, două ţigănci florărese care îşi aduseseră coşurile în capelă, cerşetori şi cerşetoare, în fine vreo cîteva babe aflate din întîmplare în cimitir.

Coliva mare, colacii, lumînările, dar mai ales cele trei coroane de flori, erau dovada cea mai bună că intendentul voise să dovedească suedezei că se conformase dispoziţiei primite: să facă totul după datină, fără să se uite la bani, bani care, de altfel, îi fuseseră daţi cu anticipaţie. E drept, nu cheltuise decît jumătate din suma primită în acest scop. Dar acesta nu era un motiv ca intrepidul intendent să nu se gîndească să umfle nota cheltuielilor cu măcar cîteva sute de lei.

După ce slujba parastasului luă sfîrşit şi după ce „pomana” fu împărţită într-o ordine desăvîrşită, fiindcă intendentul avea autoritatea unui adevărat maestru de ceremonii, asistenţa se

împrăştie. În capelă nu mai rămase decît intendentul, Moş Dric şi un reprezentant al autorităţilor, care, după ce verifică, personal, conţinutul sicriului, procedă la sigilarea lui. Cînd terminară, tocmai intra pe poarta cimitirului o altă înmormîntare.

Fusese o zi plină, ca în plin sezon: patru înmormîntări. Pe de altă parte, soarele, încă blînd, al acelei zile de blîndă primăvară atrăsese în cimitir o mulţime de lume, rude ale celor repausaţi întru Domnul.

La acestea trebuiau adăugate babele care obişnuiesc în mod curent să se ducă în cimitir nu ca să-şi plîngă morţii, ci din aceeaşi nevoie care îi împinge pe alţii să frecventeze sălile de spectacol.

Acum era tîrziu, după miezul nopţii. Porţile cimitirului de mult fuseseră închise. De mult fusese stinsă lumina la „apartamentul" intendentului. Cimitirul, cît vedeai cu ochii, părea că fusese invadat de nişte licurici uriaşi. Mulţi, foarte mulţi licurici: candelele. Erau atîtea candele aprinse, încît pînă şi cei încă robi spaimelor ancestrale şi superstiţioase ar fi cutezat să se plimbe pe aleile acelui teritoriu al nefiinţei. Dar la ora aceea tîrzie din noapte morţii

îşi dormeau somnul lor fără coşmare şi pe aleile îngrijite doar vîntul, un vînt perfid de primăvară, se rostogolea pe pietrişul mărunt, cum obişnuiesc să se joace copiii pe plajă, rostogolindu-se pe nisipul fierbinte. Un vînt perfid care aduna norii, în ciuda faptului că abia îl băgai în seamă.

Şi iată că, atunci cînd începură să cadă primii stropi de ploaie, chepengul unui cavou fu dat în lături şi un om scoase capul afară. Era un om şi nu o fantomă molipsită de spleen, fiindcă dacă ar fi fost duh, nu ar fi fost nevoie să deschidă obloanele de fier, dat fiind că, după afirmaţia spiritiştilor, duhurile pot să treacă fără nici un fel de greutate prin zid, prin lemn şi prin orice fel de metal. După ce acest foarte uman spectru privi în jur, parcă spre a se convinge că nu are motiv să se teamă de ceva, ieşi cu totul din criptă. După el urcă un al doilea. Odată ajuns şi acesta la suprafaţă, amîndoi îşi uniră forţele trăgînd de nişte frînghii ca să aducă la suprafaţă un obiect greu. După vreo şase minute, reuşiră. Era o targa.

De targa fusese legat un om, probabil ca să nu cadă în timpul manevrei de aducere a sa la suprafaţă.

Începuse să plouă binişor, mai întîi cu nişte stropi mari, pe urmă mărunţi, tare mărunţi, ceea ce însemna că nu avea de gînd să se oprească prea repede.

— Grijania mamei ei de ploaie. Putea dracului să mai aştepte o jumătate de oră.

Cel care înjurase ploaia era mult mai în vîrstă. Purta pe cap un melon soios. Era Moş Dric. Celălalt avea pe cap o şapcă de muşama. Fiind îmbrăcat cu o canadiană din balonseide, nu prea se sinchisea de ploaie.

— Să ne grăbim, propuse spectrul cu şapcă de muşama, în care cititorii probabil că au recunoscut pe doctorul Bouaru.

Moş Dric nu găsi de cuviinţă să răspundă. Se aplecă şi smuci în sus braţele tărgii atît de brusc, încît, dacă nu ar fi fost legat, acela care semăna a fi un cadavru s-ar fi rostogolit la pămînt. Doctorul Bouaru ridică la rîndul său celelalte două braţe şi porniră cu targa în direcţia capelei. Sub paşii lor, pietrişul aleii scîrţîia.

— Ia-o pe lîngă rigolă, îi ceru Moş Dric. Acolo nu-i pietriş.

— La ora asta cine ar putea să ne audă? Morţii?

— Fă cum îţi spun.

Doctorul se supuse. Mai merseră vreo cîteva minute, şi din nou se auzi vocea lui Moş Dric.

— Opreşte-te!

Lăsară targa jos.

— Ai obosit? îl întrebă doctorul în şoaptă.

— Ceva nu-i în regulă, îi răspunse Moş Dric tot în şoaptă,

— Ce ar putea să nu fie în regulă? se îndoi doctorul.

— Să ştii că nu sîntem numai noi în cimitir. Cred că ne-au *dibăcit.*

— Poftim ce ţi s-a mai năzărit!

Lui Moş Dric nu i se năzărise. Încă de dimineaţă instinctul lui dăduse alarma avertizîndu-l că îl paşte o primejdie. Neliniştea, sentimentul primejdiei se accentuase mai tîrziu, după ce se ascunsese în cavou, aşteptînd împreună cu doctorul Bouaru clipa prielnică. Cînd ea sosi şi cînd părăsiră cripta, avea simţurile ascuţite la maximum. Şi iată că, în timp ce transportau targa la capelă, auzul său ascuţit ca la o fiară percepu un zgomot de paşi, care în

nici un caz nu era acela pe care ei îl făceau. Ba la un moment dat, ochii săi de nictalop percepură chiar, ascuns dinapoia unei cruci, ceva ce aducea foarte bine a om.

Acum nu mai avu nici o umbră de îndoială: erau pierduţi. Tocmai acuma cînd fuseseră atît de aproape de reuşită. Vulpe bătrînă însă, îşi continuă drumul şi nu-i ceru doctorului să se oprească decît într-un loc anume. Erau acolo cîteva monumente funerare, printre care şi unul în formă de paraclis, morminte împrejmuite cu grilaj, sau numai nişte simple cruci de marmură. Un loc ideal ca să încerce să se salveze derutîndu-şi urmăritorii.

— Uite ce-i, doctore. Dacă ţi-am spus că ne-au dibăcit, să ştii că aşa este. Ei ne lasă acuma fiindcă vor să ne înhaţe în capelă. Vor să ne ia, cum s-ar spune, ca din oală. Eu zic însă că nu are rost să le facem pe plac. Şi apoi trebuie să ne gîndim şi la *ea.* Măcar unul dintre noi să scape, ca s-o anunţe. Eşti mai tînăr, deci ai mai multe şanse. Na, ţine cheia asta. E de la poarta dinspre seră. Dacă ajungi acolo, eşti ca şi scăpat. Dai fuga la primul telefon public şi-i spui numai atîta: „Petru are pojar”.

— La ce număr s-o caut?

— La numărul 14.08.99. La hotel. Camera o sută şase. Şi acuma să te învăţ cum să procedezi: Ia-o pe drumul pe care am venit. Mergi pe el şi lasă în urmă una, două, trei alei. Faci la dreapta pe cea de-a patra şi mergi pe ea pînă dai de poarta dinspre seră. Pleacă, şi mult noroc!

— Şi dumneata?

— Eu rămîn şi am să caut să-i derutez, ca să poţi să scapi tu, în cazul cînd mai sînt şi alţii prin cimitir, nu numai cei de la capelă. Dacă te încolţeşte careva, nu sta pe gînduri şi omoară-l. Ea trebuie neapărat anunţată.

— Bine! Am s-o anunţ. Neapărat am s-o anunţ.

Doctorul era speriat, dar nu voia s-o arate. Îi tremurau mîinile şi un bulgăraş de gheaţă îi aluneca de-a lungul şirei spinării.

— Atunci, încă o dată mult noroc!

— Mulţumesc. La fel şi dumitale.

Plecă. De fapt, Moş Dric îl trimisese în gura lupului dinadins, ca să poată scăpa el. Convins că va fi prins, nici nu-i dăduse numărul de telefon adevărat unde putea fi găsită Dorothea.

După ce doctorul se îndepărtă, Moş Dric care, cît timp vorbiseră, scrutase împrejurimile, se

culcă la pămînt şi porni să se tîrîie cu revolverul pregătit, gata să tragă înspre mausoleu. Ajunse acolo tocmai în clipa cînd din direcţia unde îl trimisese pe doctorul Bouaru se auzi răbufnitura unei împuşcături.

Moş Dric înţelese că doctorul trăsese. Nu-şi făcu însă iluzia că şi scăpase.

„Acuma e rîndul meu”, îşi spuse pornind să se furişeze pe după cruci şi mausolee.

Nici intendentul Belivacă, nici groparii şi nici altcineva nu cunoştea cimitirul atît de bine ca Moş Dric. Şi tocmai acest fapt, că nu exista un colţişor în cimitir pe care el să nu-l cunoască, îl ajută să se îndepărteze de zona periculoasă şi să ajungă pînă la cel mai îndepărtat capăt al zidului unde, precaut, încă din timpul zilei, ascunsese o scară. O sprijini şi urcă sprinten. Cînd ajunse sus, pe coama zidului, trase scara rezemînd-o de cealaltă parte. Înainte de a coborî de acolo de sus, văzu nişte lumini care se agitau încoace şi încolo printre morminte.

Înţelese că era căutat.

Se luminase cînd Ducu părăsi cimitirul. Îl lăsă în locul său pe Bogdan să dirijeze, în continuare,

cercetările. Cu toate că presupuneau că Moş Dric izbutise să părăsească cimitirul, cercetările nu trebuiau întrerupte. Şi ele într-adevăr fură continuate pînă descoperiră scara cu ajutorul căreia Moş Dric escaladase zidul. Dacă Moş Dric izbutise să scape, în schimb fusese capturat doctorul Bouaru. Dîndu-şi seama că nu are nimic de cîştigat dacă ascunde ceva, făcu mărturisiri complete. Ele confirmară întru totul ipoteza pe care o formulase Ducu, ca urmare a informaţiilor obţinute în ultimele zile.

Iată care fuseseră aceste informaţii:

Cu cîteva luni în urmă, se primise la ministerul de resort o cerere din partea unei suedeze, de origină română, stabilită pe Coasta de Azur, la Cannes. Numele prin căsătorie al solicitantei era Mariana Dahlberg, iar cel dinainte de căsătorie Mariana Vlahopol. Această Mariana Vlahopol devenită Mariana Dahlberg plecase din ţară înainte de război, prin o mie nouă sute treizeci şi şapte, pe cînd avea numai cincisprezece ani, fiind trimisă de tatăl ei, armator şi cerealist, la un pension din Franţa. De atunci nu se mai reîntorsese în ţară. Mariana Dahlberg solicita autorizaţia de a transporta la Cannes rămăşiţele pămînteşti ale tatălui ei, decedat în anul o mie nouă sute patruzeci şi trei.

După ce fuseseră obţinute informaţiile necesare, i se acordă solicitantei autorizaţia şi totodată viza de intrare în ţară. Mariana Dahlberg era posesoarea unui paşaport Nansen.

Din clipa cînd Ducu se găsi în posesia acestor informaţii, conţinutul radiogramei transmisă de doctor deveni clar: Alcibiade Robescu urma să fie transportat peste graniţă în locul osemintelor lui Adrian Vlahopol, presupusul tată al presupusei Mariana Dahlberg, alias Dorothea. Un plan temerar şi ingenios în egală măsură. În executarea lui, cei trei complici lucrară pe faţă. Mariana Dahlberg, în holul hotelului, dictă intendentului Belivacă dispoziţiile sale privind ceremonia deshumării şi tot acolo, în holul hotelului, îi înmînă plicul cu suma de bani necesară primelor cheltuieli. Pe de altă parte, nici Moş Dric nu făcu un secret din faptul că intendentul îl însărcinase să comande sicriul, dat fiind faptul că nimeni altul nu s-ar fi priceput mai bine decît el, vechi antreprenor de pompe funebre. În fine, cînd toate pregătirile fură terminate, urmase deshumarea lui Adrian Vlahopol şi apoi grotescul parastas din capela cimitirului. Ducu fusese ţinut la curent cu toată mascarada.

Pentru Dorothea şi complicii ei, „varianta C”

se desfăşura în condiţii optime. Nu mai rămînea de executat decît ultima fază: *substituirea.* Înlocuirea rămăşiţelor pămînteşti ale lui Adrian Vlahopol cu Alcibiade Robescu în stare de narcoză. Operaţia aceasta ar fi putut fi făcută mai dinainte, după deshumarea osemintelor. Prudenţi, nu voiseră să rişte. Sicriul trebuia sigilat. Şi lor le fusese teamă ca nu cumva funcţionarului însărcinat cu această treabă să-i vină în minte, înainte de a sigila, să vadă ce conţine sicriul. Pentru a evita un astfel de risc, amînaseră operaţia substituirii pînă după aplicarea sigiliilor.

În cursul după-amiezii de joi, doctorul Bouaru, din nou metamorfozat într-un bătrînel cu şapcă de muşama şi canadiană, intra pe poarta cimitirului. Moş Dric, cînd îl văzu, se ridică de pe banca de lîngă intrare şi o porni pe una din alei. Doctorul îl urma la o oarecare distanţă, prefăcîndu-se că citeşte inscripţiile de pe mormintele funerare. Ajunseră pe o alee mai lăturalnică a cimitirului. Aici, în afara unui mausoleu, mai erau cîteva monumente funerare, de altfel destul de modeste. Moş Dric merse pe această alee pînă ajunse în dreptul mausoleului. Atunci părăsi aleea şi intră înăuntru. Cîteva minute mai tîrziu, făcu la fel şi doctorul Bouaru.

Cinci minute mai tîrziu, Moş Dric părăsea mausoleul. Nu însă şi doctorul Bouaru care, spre mai mare siguranţă, cobora în criptă.

Se întunecase de-a binelea cînd Moş Dric ieşea pe poarta cimitirului. Nu mai înainte însă de a da bună seara intendentului, de a trata cu o ţigară pe cumnatul acestuia şi de a glumi cu o îngrijitoare de morminte. Moş Dric părăsi cimitirul ieşind pe poarta mare, dar reveni două ore mai tîrziu pe poarta dinspre seră, pornind spre acea parte a cimitirului unde se afla mausoleul în care se ascunsese doctorul Bouaru.

În cimitir, la ora aceea, liniştea era desăvîrşită, într-adevăr ca într-o împărăţie a morţii. Singurele fiinţe vii păreau a fi Moş Dric, al cărui pas apăsat şi vioi contrasta cu vîrsta, şi doctorul Bouaru, care, în cripta impunătorului mausoleu, îşi aştepta complicele. În realitate, situaţia era alta. În afară de aceştia doi, se mai aflau în cimitir Ducu, Bogdan şi subordonaţii acestora. Şi întrucît substituirea nu putea fi efectuată decît în capelă, unde se afla sicriul cu osemintele lui Adrian Vlahopol. Ducu şi Bogdan acolo îi aşteptau. Numai că evenimentele nu aveau să se desfăşoare aşa cum presupuseseră. Datorită faptului că Moş Dric era nictalop şi, pe deasupra, avea, în ciuda vîrstei, un auz foarte fin

– însuşire pe care o dobîndise exercitîndu-şi meseria odioasă de agent – bătrînul spion mirosi cursa ce i se întinsese.

Ceea ce a urmat este cunoscut cititorilor. Arestarea doctorului Bouaru, nu însă şi a lui Moş Dric, care izbutise să scape. Cît priveşte pe Mariana Dahlberg, alias Dorothea, dispăruse de patruzeci şi opt de ore de la hotel, fără ca acela care fusese pus s-o supravegheze să prindă de veste.

Cînd Ducu ajunse la sediu, ofiţerul de serviciu îi spuse:

— Tovarăşe maior, v-a căutat provincia la telefon.

— Provincia? se miră el. N-a spus cine?

— Directorul şantierului naval. A lăsat vorbă să-i daţi telefon imediat cum vă întoarceţi. Spune că-i ceva foarte important.

— Da!… Bine… Mulţumesc.

Din biroul său, Ducu ceru urgent şantierul.

„Dacă Fane a lăsat vorbă să-i dau urgent telefon, înseamnă că s-a întîmplat ceva grav la el

la şantier”, îşi spuse Ducu pregătindu-şi un „nes” ca să se mai învioreze.

Dar era departe de a ghici adevărul.

Obţinu legătura după zece minute.

— Tu eşti, Ducule-băiete?

— Eu, Fane. Ce s-a întîmplat?

— Ceva neplăcut în legătură cu Ingrid.

— E bolnavă? se nelinişti Ducu.

— Nu! Nu-i bolnavă. Dar... dar a plecat ieri dimineaţă la şcoală şi... n-a ajuns acolo... şi... nu s-a întors acasă nici pînă acuma.

— De ce nu m-ai anunţat imediat?

— Am crezut că se va reîntoarce... Ce să te alarmez de pomană! Ştii cum sînt copiii de astăzi.

— Mamă-sa ce spune?

— Nu ştie nimic mai mult decît ţi-am spus eu. A anunţat miliţia.

— Şi?

— Nimic.

— Bine, Fane. Îţi mulţumesc. Mă duc să cer

şefului voie să mă reped pînă la voi. Noroc!

Depuse receptorul în furcă şi, cîteva minute, rămase locului neliniştit, înspăimîntat. Dispăruse fetiţa lui, Ingrid! I se părea lucrul acesta atît de imposibil, atît de absurd, încît, la un moment dat, avea iluzia că nu se poate să fie adevărat şi că el era pradă unui coşmar îngrozitor.

Ingrid dispăruse! Şi tocmai acum, cînd Tino Lazaretti izbutise să scape, cînd Mariana Dahlberg intrase parcă în pămînt. Trebuia totuşi să se repeadă pînă acolo măcar pentru douăzeci şi patru de ore. Cît va lipsi avea să-l înlocuiască Bogdan.

Fără să mai stea pe gînduri, Ducu se duse să ceară aprobarea colonelului Joldiş.

Un sfert de oră mai tîrziu, gonea pe şoseaua spre Urziceni. Ajunse în mai puţin de trei ore. Luă imediat legătură cu Miliţia. Cu toate că trecuseră douăzeci şi patru de ore, şi cu toate că, în tot acest timp, cercetările continuaseră, Ingrid încă nu fusese găsită.

Ducu urmări cu mare atenţie explicaţiile pe care i le dădea căpitanul de miliţie care cerceta cazul.

— Fetiţa a plecat la şcoală, ca în fiecare

dimineaţă, singură. În mod obişnuit, ea întîlnea pe strada Republicii, colţ cu bulevardul Cuza, o altă fetiţă, cu care făceau drumul împreună pînă la şcoală. Ieri dimineaţă însă, Mioara – aşa se numeşte prietena fetiţei dumneavoastră – a aşteptat-o zadarnic. A aşteptat-o atîta, încît a ajuns la şcoală cu întîrziere. De acasă şi pînă la locul lor de întîlnire distanţa nu este mai mare de o sută de metri. Ei bine, pe distanţa aceasta de o sută de metri fetiţa dumneavoastră a dispărut.

— Şi ce concluzii trageţi, tovarăşe căpitan? întrebă Ducu, care era atît de neliniştit, încît întrebase cu aceeaşi naivă nădejde cu care un medic bolnav de o boală incurabilă întreabă pe un confrate dacă va scăpa, cu toate că el poate s-o ştie singur. Dar acuma nu era vorba de dispariţia unei fetiţe oarecare, ci de a Ingridei. De aceea, el nu era în stare să se concentreze atîta cît era necesar ca să examineze cazul cu luciditatea ce-l caracteriza. Era ca un părinte oarecare, căruia îi dispăruse copila şi, neputincios şi nepriceput, aştepta ca ofiţerul să i-o găsească.

— Tovarăşe maior, tocmai aceasta-i nenorocirea, că deocamdată nu sînt în măsură să trag o concluzie sigură. Din ceea ce ştim pînă acum, se pot trage două, la fel de probabile: Ori

că fetiţa a fost răpită, ori că ea, în mod deliberat, a fugit de acasă şi, în prezent, se ascunde undeva. Dacă a fost răpită, atunci răpirea a avut loc pe distanţa dintre casă şi bulevardul Cuza. Deci, pe o distanţă de maximum o sută de metri. Intrigă însă faptul că pe acest traseu fetiţa dumneavoastră nu a fost văzută, ieri dimineaţă, absolut de nimeni, cu toate că mai multe martore, vînzătoare la magazinele de pe bulevardul Republicii, ne-au declarat că o cunosc şi că, în mod obişnuit, o remarcau zilnic, în drum spre sau dinspre şcoală. În schimb, deţinem o informaţie care, după părerea mea, infirmă ipoteza răpirii. Am aici, în dosar, declaraţia unei cetăţene. Ea susţine că, ieri dimineaţa, în jurul orei opt, a văzut-o pe fetiţa dumneavoastră, pe strada Călăraşi, în compania unei doamne îmbrăcată în mov.

— O doamnă îmbrăcată în mov? repetă, mecanic, Ducu.

— Da, tovarăşe maior. O doamnă în mov.

— Aş vrea să stau de vorbă cu femeia aceea, tovarăşe căpitan.

— Trimit pe cineva să v-o aducă.

— Prefer s-o caut eu. Unde locuieşte? Dar,

mai înainte, aş vrea să cunosc, în întregime, punctul dumneavoastră de vedere. Aşa că vă rog să continuaţi.

— Spuneam că declaraţia acestei cetăţene infirmă ipoteza răpirii, dacă bineînţeles putem pune bază pe afirmaţiile ei.

— Şi nu putem pune?

— Melania Oncescu este o persoană serioasă. Dar dumneavoastră ştiţi cum se întîmplă în asemenea cazuri. Deseori, oameni bine intenţionaţi sînt în stare să jure că au văzut, cu ochii lor, ceea ce de fapt numai şi-au închipuit că au văzut.

— O cunoaşte pe fetiţa mea?

— Tocmai că n-o cunoaşte. Ca să fiu sigur, am întrebat-o. Mi-a răspuns: „Nu, dar, după felul cum mi-a fost descrisă, cred că ea era". „Cine v-a descris-o?" am continuat s-o întreb. „Cine? Lumea care o cunoaşte".

— I-aţi arătat fotografia? întrebă Ducu.

— Bineînţeles.

— Şi?

— Mi-a răspuns: „Sînt *aproape* sigură că ea

este”. Vedeţi? Acesta este motivul care mă face să am unele dubii în ceea ce priveşte veracitatea declaraţiei. Dar, chiar dacă luăm drept bună această declaraţie, ipoteza răpirii tot nu se susţine. Fiindcă, în definitiv, cînd a fost răpită fetiţa? Imediat ce a coborît din bloc? Imposibil. Fiindcă ar fi trebuit să vadă ceva îngrijitoarea, care tocmai mătura strada în faţa blocului. Or ea afirmă că fetiţa i-a dat bună dimineaţa, ca de obicei, şi susţine că n-a văzut, prin apropierea blocului, nici o doamnă în mov. Pe urmă: A fost răpită pe bulevardul Republicii, înainte de a ajunge la bulevardul Cuza? Dacă da, atunci cum se face că a fost remarcată tocmai pe strada Călăraşi de cineva care nici n-o cunoştea, şi nu de careva dintre aceia care o cunoşteau şi o vedeau zilnic, trecînd spre şcoală?

— Atunci care este părerea dumneavoastră? întrebă Ducu, un pic enervat.

— V-am spus că încă nu mi-am format o părere. Personal, aş înclina să cred că fetiţa se ascunde undeva, la vreo cunoştinţă, cu toate că nici această ipoteză nu s-a verificat. Vă informez că am căutat-o şi cu cîinii de serviciu. Rezultatul: unul i-a pierdut urma în port, iar un altul în gară.

Ducu înţelese că pierde timpul.

— Vă rog să-mi daţi adresa Melaniei Oncescu.

— Stă pe strada Călăraşi, la numărul o sută şaptezeci. Vreţi să vă însoţesc?

— Nu, mulţumesc. Cunosc oraşul şi am să mă descurc şi singur.

Pe Melania Oncescu o găsi acasă. Îi făcu de la început o impresie bună.

— Tovarăşă Oncescu, eu sînt tatăl fetiţei care a dispărut. Aş vrea să stăm puţin de vorbă, dacă se poate.

— De ce nu! De ce nu! Sînt mamă şi vă înţeleg. E drept, ai mei sînt acuma mari, dar vă înţeleg. Am să vă spun ce am spus şi la miliţie.

— De acolo vin. Am aflat ce-aţi declarat de la tovarăşul căpitan care anchetează cazul. Aş prefera să vă întreb eu. Aş vrea să ştiu dacă sînteţi absolut sigură că persoana aceea era într-adevăr îmbrăcată în mov.

— Dacă aceasta are vreo importanţă pentru dumneavoastră, vă răspund, categoric, că da. Era îmbrăcată într-o rochie de stofuliţă de culoare mov. O rochie alcătuită din două piese, foarte şic.

— Aţi putea să mi-o descrieţi puţin pe acea persoană?

— Era o femeie foarte frumoasă, tovarăşe. Frumoasă şi foarte distinsă. Frumoasă, distinsă şi foarte elegantă.

— Blondă? Brună?

— Brună, în nici un caz. Curios! N-aş putea să vă spun dacă era blondă, şatenă sau dacă avea părul argintiu, aşa cum se poartă acuma. Nu vă pot da un răspuns precis, fiindcă am fost pur şi simplu impresionată de frumuseţea acelei femei. Avea mai ales nişte ochi splendizi. Mi-am zis atunci că unele femei n-ar trebui să îmbătrînească niciodată. Dînsa, de pildă. Cred că atunci cînd a avut douăzeci de ani arăta ca o cadra. Dar şi acuma, la vîrsta ei, nu i-ai fi dat mai mult de treizeci, treizeci şi cinci de ani.

— Cum aţi spus? întrebă Ducu, nevenindu-i să creadă.

— Am spus că nu i-aş fi dat mai mult de maximum treizeci şi cinci de ani.

— Şi după părerea dumneavoastră ce vîrstă credeţi că are?

— În jurul lui patruzeci şi cinci.

— Nu vă înşelaţi cumva? întrebă Ducu, regretînd profund că nu avea asupra sa

fotografia Nastasiei Iovănică.

— Nu, de loc. Noi, femeile, nu ne prea putem păcăli atunci cînd e vorba să evaluăm vîrsta unei semene de-a noastre.

— Da, desigur! fu de acord Ducu, deşi era convins tocmai de contrariu. Aş mai avea să vă pun o singură întrebare: Ce atitudine avea fetiţa faţă de femeia aceea? În general, ce impresie v-a făcut? Vreau să spun, aţi observat cumva că fetiţa era speriată? Cu alte cuvinte, v-a făcut cumva impresia că fetiţa o urmează pe însoţitoarea ei doar de frică?

— Da' de unde! Fetiţa – cum o cheamă?

— Ingrid.

— …Frumos nume! Dimpotrivă, Ingrid făcea impresia că se simte foarte bine în tovărăşia persoanei aceleia. Povestea ceva şi rîdea. Aveţi un copil foarte dulce, tovarăşe Mănăilă. Un copil reuşit.

Ducu se ridică.

— Doamnă, vă rog să mă iertaţi că v-am reţinut de la treabă. Vă mulţumesc pentru amabilitate.

— Credeţi că informaţiile mele v-ar putea

folosi?

— Nădăjduiesc. Încă o dată vă mulţumesc.

Fără să mai treacă pe la sediul miliţiei raionale, fără ca măcar să se repeadă pînă la şantier să-l îmbrăţişeze pe Fane, Ducu se întoarse la Bucureşti. Era convins că nu în oraşul său natal avea să dea de urma Ingridei.

Ajunse pe la orele cinci după amiază, flămînd, prăfuit, obosit. Trecuseră treizeci şi şase de ore de cînd nu pusese în gură măcar un strop de apă, de cînd nu închisese ochii. Se abătu pe acasă, ca să facă un duş şi s-o liniştească pe mătuşa Sabina. O găsi cu ochii plînşi.

— Ce i s-a întîmplat Ingridei? îl întrebă ea, cum îl văzu intrînd pe uşă.

— Nu-i nimic grav, evită el răspunsul direct. Dar ce ştii dumneata de Ingrid?

— Eu nu ştiu nimic. Dar a telefonat cineva pînă acum de trei ori. Vrea să-ţi vorbească. Zice că în legătură cu Ingrid. Am întrebat-o ce-i cu Ingrid, dar mi-a spus să nu fiu îngrijorată, că nu i s-a întîmplat încă nimic rău. Aşa a spus. Că încă nu i s-a întîmplat nimic rău.

— Bărbat sau femeie?

— Femeie. Zicea că are să mai telefoneze. Zicea să-ţi spun să nu mai pleci de acasă pînă nu telefonează din nou. Sau dacă pleci, zicea să laşi numărul unde poţi fi chemat. Zicea că e foarte important pentru tine să vorbeşti cu ea.

— Da!… Bine. E, într-adevăr, important.

— Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi ce i s-a întîmplat Ingridei.

— A dispărut, mătuşă Sabina.

— Doamne, Dumnezeule! se sperie bătrîna.

— A fost răpită. Dar nu-ţi face griji, că am s-o găsesc. Îţi promit, mătuşă Sabina.

O lăsă pe bătrînă şi se duse să telefoneze lui Bogdan, îl găsi la sediu.

— Eu sînt, Bogdane. Ce se mai aude?

— Prost, bătrîne. Încă n-am izbutit să dăm de Moş Dric. A intrat în pămînt şi suedeza.

— Alcibiade Robescu şi-a revenit?

— Cu el e în regulă. Aşa cum ai presupus tu, a fost narcotizat în cimitir, în timp ce citea, desigur de Moş Dric. Dintr-un anumit punct de vedere,

„aventura” l-a remontat. Şi-a regăsit echilibrul. Dar tu, ce-ai făcut?

— Nimic!

— Atunci de ce n-ai mai rămas? Şeful n-ar fi avut nimic împotrivă.

— Nu avea rost să rămîn. Ingrid e aici, la Bucureşti

— Ce spui, bătrîne?

— Ce-ai auzit. Bogdane, pot să ştiu, în zece minute, ce a făcut Nastasia Iovănică în ultimele patruzeci şi opt de ore?

— Ai să ştii. Dar de ce te interesează movomana?

Ducu îi povesti ce aflase de la Melania Oncescu, pe urmă încheie:

— Acum te las, află ce ţi-am cerut şi dă-mi telefon. După douăsprezece minute, îl sună Bogdan.

— Bătrîne, nimic deosebit. Am în faţă raportul şi pot să-ţi spun, minut cu minut, tot ce a făcut în ultimele patruzeci şi opt de ore.

— N-a plecat din oraş, va să zică.

— Nici gînd.

— Bine. Atunci lasă-mă, că poate sună cealaltă.

Nu-l sună decît peste o jumătate de oră, cînd Ducu, după duş, bea o cafea ca să gonească oboseala.

— Domnul maior Mănăilă?

Vocea avea un uşor accent străin.

— Da, eu sînt. Cu cine vorbesc?

— Nu are importanţă. V-am sunat în legătură cu fiica dumneavoastră.

— Vă ascult.

— Domnule maior, aş vrea să vă aduc la cunoştinţă condiţiile în care puteţi să vă recăpătaţi fiica. Bineînţeles, nu la telefon. Sînteţi de acord?

Ducu întîrzie să răspundă. Era vorba de un şantaj, nu încăpea nici o îndoială.

— De acord! acceptă pînă la urmă.

— Am să vă dau adresa unde mă puteţi găsi. În prealabil, ţin să vă atrag atenţia că, dacă nu jucaţi cinstit, nu vă veţi mai vedea fiica. Vă rog să

n-o luaţi doar drept o încercare de intimidare. Dacă nu veniţi singur, dacă vă gîndiţi să luaţi nu ştiu ce alte măsuri, să ştiţi că fiica dumneavoastră va muri. Ştiu să mă apăr şi, în general, sînt o fire hotărîtă.

— Am luat notă. Unde trebuie să vin?

— În strada Fuiorului, numărul opt. Sunaţi şi spuneţi că vreţi să vorbiţi cu doamna Năstăsescu. În cît timp veţi putea veni?

— Unde vine strada asta?

— Pe lîngă Obor.

— În douăzeci de minute sînt acolo.

Şi puse receptorul în furcă. Rămase cîteva clipe nemişcat, parcă nehotărît, pe urmă formă din nou numărul lui Bogdan.

— Tot eu sînt, Bogdane. Mi-a telefonat adineaori. E ceea ce am prevăzut: şantaj. M-a chemat la ea ca să iau cunoştinţă de condiţiile în care este dispusă să mi-o dea pe Ingrid.

— Şi te duci?

— Să nu mă duc?

— Ba da, fir-ar al naibii să fie! Vin şi eu cu tine.

— Trebuie să mă duc singur. M-a avertizat că, în cazul cînd „nu joc cinstit” – auzi colo! – n-am s-o mai văd pe Ingrid. O cred în stare de o... de o monstruozitate.

— Mda! Ea e în stare. Ne-a dovedit că joacă tare.

— Ei bine, am să joc şi eu tare, Bogdane. Aşa cum n-am jucat niciodată.

— Sînt convins. Dar şefului ce-i spun?

— Nimic! Sau poţi să-i spui că îl rog să aibă încredere în mine.

— Spune-mi, cel puţin, unde te întîlneşti cu ea?

— Cu o singură condiţie. Să-mi promiţi că n-ai să intervii.

— Îţi promit.

— Atunci află că o întîlnesc într-o casă de pe strada Fuiorului.

— Atunci noroc, bătrîne!

— Noroc, băiatule!

Puse receptorul în furcă, oftînd ca după un mare efort, scoase pe urmă revolverul dintr-un

sertar şi, după ce se convinse că e încărcat, îl vîrî în buzunarul de la piept.

Mătuşa Sabina, care habar nu avea unde pleca, îl întrebă:

— Ai să te întorci tîrziu, Ducule?

— Mătuşă Sabina, ce prăjitură îi place cel mai mult Ingridei?

— Păi cel mai mult şi mai mult îi plac… gogoşile.

— Atunci să-i faci gogoşi, mătuşă Sabina.

Îi deschise o femeie foarte bătrînă şi slabă ca un spectru.

— Aţi venit la nepoată-mea?

— La… doamna Năstăsescu.

— La nepoată-mea. Ea e doamna Năstăsescu. Poftiţi!… Poftiţi!… Vă aşteaptă.

Bătrînă era foarte amabilă şi, după cît îşi putea da el seama, foarte mîndră de nepoată-sa, „doamna Năstăsescu”. Pe de altă parte, Ducu era de-a dreptul surprins aflînd că răpitoarea Ingridei avea o mătuşă în Bucureşti.

După ce închise uşa, bătrînă o luă înainte, ca să-i arate drumul.

— Poftiţi după mine, domnule, îl invită ea.

Avea un mers sprinten pentru vîrstă ei. (După aprecierea lui Ducu, în jurul a optzeci de ani.)

Încăperea în care îl introduse era o sufragerie, a cărei mobilă avea, fără îndoială, vîrstă bătrînei. Cît priveşte pereţii, mai mult ca sigur că nu fuseseră zugrăviţi de o jumătate de secol. Tavanul era afumat şi pătat de igrasie.

Bătrîna se duse să bată într-o uşă!

— A venit, draga mea. Apoi, către Ducu: Intraţi, vă aşteaptă nepoată-mea.

Şi din nou Ducu se miră cît de mare plăcere îi făcea bătrînei să pronunţe cuvîntul „nepoată-mea”. S-ar fi zis că e mîndră şi fericită că-şi descoperise o nepoată.

Ducu apăsă clanţa, împinse uşa şi trecu pragul.

— Bună seara! spuse el, fiindcă între timp începuse să se întunece. Vocea fu cea obişnuită şi cu toate acestea, inima îşi grăbise bătăile.

— Bună seara, Ducule! îi răspunse fiinţa care

stătea într-un fotoliu şi care, pînă la venirea lui, citise dintr-o carte legată în marochin vişiniu.

Ducu o recunoscu nu după voce, o recunoscu în clipa cînd, depunînd cartea pe o măsuţă de alături, se uită la el cu aceiaşi ochi de aur, ochi pe care anii nu-i schimbaseră de fel.

— Ingrid! murmură el fără voie.

— Da, eu sînt. Stai jos, Ducule!

Şi îi arătă un alt fotoliu, de partea cealaltă a măsuţei.

Ducu se aşeză. În spatele fotoliului pe care stătea Ingrid, agăţată de perete, se afla o oglindă ovală. Oglinda îi reflecta chipul. Alb, alb, ca de strigoi. Ducu se sperie şi privi în altă parte. Pe Ingrid nu îndrăznea s-o privească. Încă nu îndrăznea. În cele din urmă, se hotărî. Era Ingrid. În ciuda vîrstei, era Ingrid. În ciuda vîrstei, Ingrid arăta tînără, cum numai tînără se poate numi o femeie abia trecută de treizeci de ani.

„Dumnezeule, cît e de frumoasă!” îşi spuse el.

Ingrid îl privea şi ea, cu ochii ei de aur, cu aceiaşi ochi a căror amintire o păstrase mereu vie, în ciuda celor treizeci şi mai bine de ani cîţi se scurseseră de cînd n-o mai văzuse. Îl priveau

ochii ei de aur, dar ce exprimau nu-şi putea da seama, fiindcă, la fel ca în trecut, cînd el o numise „fata cu ochi de sfinx”, ochii ei rămăseseră enigmatici, de nepătruns.

Cîteva minute, fără voia sa, trecutul îl furase purtîndu-l în careta fermecată a amintirilor. Cîteva minute retrăi întîmplările petrecute cu treizeci de ani în urmă. Strada Fregatei… Casa cu ferestrele albastre… Hanul lui Agop… Barba Panaiotachi… Rocambole… Gorila… Cătina… Şuncărică… Walther, spionul hitlerist şi asasinul tatălui său… Fane, prietenul, unicul său prieten în anii aceia, cînd mai presus decît dragostea fusese dorinţa de a descoperi pe acela care îi omorîse tatăl[1].

Retrăia, în cîteva clipe, întîmplările din anii adolescenţei lui sumbre, cu însingurările, cu spaimele, cu disperările, cu speranţele şi deznădejdile ei. Se dezmeticise. Acum, efectul otrăvii dulce-amară a amintirilor se risipi. Ingrid îl privea cu aceiaşi ochi de aur, pe care el nu-i uitase niciodată, cu ochii Ingridei în uniformă pepită care jurase cîndva apelor din jungla superbă şi exuberantă a bălţii Dunării, dar Ingrid aceea nu mai exista. Ingrid aceea probabil nu

[1] Toate aceste întîmplări, autorul le-a povestit în romanul său „Fiul lui Monte Cristo” (n.a.).

existase decît în închipuirea sa. Ochii de aur care îl priveau acuma aparţineau unei alte Ingrid, cu numele conspirativ Dorothea, cu numele de împrumut Mariana Dahlberg. Ingrid care îl privea cu ochii Ingridei era ceea ce fusese şi tatăl ei, o spioană. O spioană venită în mod special să-l răpească pe Alcibiade Robescu. O spioană temerară şi lipsită de scrupule care, atunci cînd îşi dăduse seama că totul este pierdut pentru ea, îi răpise copila, ca prin şantaj să-şi dobîndească libertatea, sustrăgîndu-se pedepsei.

— Aştept să-ţi cunosc condiţiile, îi ceru renunţînd s-o mai privească.

Ingrid se foi în fotoliu ei şi, fixînd un ungher unde se ghemuiseră, tremurînd, nişte umbre, îi spuse:

— N-aş vrea să încep cu… condiţiile.

— Numai ele mă interesează.

— Nu sînt convinsă că numai ele te interesează.

— De altfel, ştiu despre dumneata atîta cît este necesar ca să le bănuiesc.

— Ştii? Vrei să spui că ştii care îmi este numele ce-l port în prezent?

— Eşti Mariana Dahlberg. Vreau să spun că aşa scrie în paşaportul dumitale.

— Văd că eşti la curent. Aş fi curioasă să ştiu cum ai ajuns să bănuieşti că sînt... Mariana Dahlberg. Sau poate chiar tu te ocupi de *cazul* meu?

— Nu are importanţă.

— În orice caz, o clipă nu mi-a trecut prin minte că aş putea avea neşansa ca să te ocupi tocmai tu de mine. Poţi să mă crezi?

— Nu înţeleg rostul întrebării.

— Are totuşi un sens. Dacă n-am ştiut, în mod normal ar trebui să te întrebi, cum de am ajuns... *să-ţi dau de urmă!*

— Nu în mod obligatoriu ar trebui să mă întreb, Mariana Dahlberg.

— De ce îmi spui aşa? Ştii bine că mă cheamă Ingrid.

— Mai bine mi-aş tăia limba decît să-ţi pronunţ numele.

— Eu totuşi pot să-ţi spun: Ducu. Îţi spun, vezi bine, cu toate că aş avea şi eu motive să afirm că mai curînd mi-aş tăia limba decît să-ţi rostesc

numele. Datorită ţie, numai ţie, tata a fost executat.

— Tatăl tău l-a ucis pe tata. L-a ucis, cu toate că, în urmă cu mulţi ani, îi salvase viaţa.

— Ce era să facă? Dacă nu-l ucidea, taică-tu îl denunţa. Tata a avut o meserie în care iniţiativa e hotărîtoare.

— Care este şi meseria ta.

— Da, şi a mea. Straniu! De necrezut straniu!

— Ce anume?

— Împrejurarea în care a trebuit să ne reîntîlnim. După atîţia ani. Dacă aş fi ştiut!

— Ce?

— E atît de greu să explic! Mai ales să-ţi explic ţie. Ducule, de ce fetiţei tale i-ai dat numele de Ingrid?

— A fost o fantezie a soţiei mele. A fostei mele soţii.

— Minţi, Ducule. Tu ai vrut ca ea să se numească aşa. Atît de mult ai iubito pe aceea care am fost?

— *Aceea* pe care am iubito n-a existat

niciodată. Mi-am iubit propriul meu vis. Aceea niciodată n-ar fi putut deveni ceea ce eşti.

— Depinde din ce punct de vedere priveşti lucrurile. Tu eşti exact ca misticii care cred în miracol, dar refuză să accepte realitatea imediată. Tu refuzi să accepţi că adolescenta pe care ai iubit-o a putut deveni agentă de informaţii. Şi fiindcă refuzi să accepţi această realitate, te mistifici spunîndu-ţi că nu pe mine m-ai iubit, ci propriul tău vis în legătură cu femeia pe care voiai s-o iubeşti. În realitate nu o himeră ai iubit, ci pe *mine,* care eram aşa cum m-ai văzut tu, nu cum crezi că doar ţi s-a părut că sînt.

— Acuma nu mai are nici o importanţă…

— Importanţă! îl persifla ea întrerupîndu-l. În afară de moarte, nimic nu are importanţă. Nici măcar viaţa, Ducule, dacă faci abstracţie de moarte. Pentru tine, însă, există în viaţă o mulţime de lucruri importante, nu-i aşa?

Şi era puţină ironie în tonul cu care întreba.

— Bineînţeles.

— Bineînţeles, îl îngînă ea. Bineînţeles că pentru oamenii care îşi trăiesc viaţa cuminte există o mulţime de lucruri importante. Chiar

foarte importante. Şi tu, Ducule, faci parte din categoria lor. Eu însă nu am trăit cuminte. Nu fiindcă nu mi-ar fi plăcut să trăiesc aşa, ci fiindcă împrejurările m-au împins să trăiesc periculos. Destinul? Ele, împrejurările, hotărăsc destinul nostru. Viaţa noastră se soldează cu plus sau cu minus, după cum ne-au fost împrejurările favorabile sau nu. Nu depinde însă de noi să preferăm unele şi să repudiem altele. Asta numai hazardul o hotărăşte.

— Nu înţeleg! Vrei să te justifici luînd în braţe o asemenea filozofie? Nu-ţi dai seama că e stupid şi grotesc totodată? Nu simţi cît de adîncă este prăpastia dintre noi?

— Sigur că între noi e o mare prăpastie. Cuvîntul „prăpastie” nu cred că este cel mai potrivit. Între noi este mai curînd un zid gros, gros, pe care cuvintele, sunetele nu izbutesc să-l străbată. Acest zid tot împrejurările l-au ridicat între noi. Vrei să ştii ceva? Află că puţin, puţin te compătimesc. Şi ştii de ce? Fiindcă eşti bogat în certitudini. Ai certitudinea sentimentului datoriei împlinite. Ai certitudinea sentimentului că existenţa ta are un scop. Şi mai ai încă multe alte certitudini. Aşa-i, Ducule?

— De ce aş nega? Am aceste certitudini şi

cred că oamenii nu trebuie compătimiţi pentru certitudinile lor, decît doar de aceia care se pun în postura vulpii căreia i se par strugurii acri numai fiindcă nu ajunge la ei.

— Da? Eşti convins?

— Absolut convins.

— Ştii, eu n-aş putea spune că nu pe tine te-am iubit, ci pe un alt băiat care, de fapt, nu exista decît în închipuirea mea. Eu ştiu precis că pe tine te-am iubit, fiindcă, în ciuda anilor, ai rămas acelaşi mare naiv, acelaşi însetat de puritate, acelaşi hămesit de ideal şi, trebuie să fiu sinceră cu tine şi să ţi-o spun, acelaşi intolerant. Băiatului pe care l-am cunoscut eu, nu soarele, sfîntul soare îi călăuzea paşii, ci un soare interior, artificial; aspiraţiile sale către puritate, frumos, adevăr, justeţe dragoste şi aşa mai departe. Ai fost, Ducule, şi ai rămas acelaşi somnambul adorabil care se plimbă deasupra celor mai ameţitoare abisuri, fără să fie conştient de pericol. Dacă aş fi convinsă că, vorbindu-ţi astfel, există pericolul să te trezeşti din somnul tău somnambulic şi să te prăbuşeşti în gol, nu ţi-aş vorbi aşa. Dar o asemenea primejdie nu există, fiindcă tu te crezi treaz şi la adăpostul unui fel de zid pe care l-ai ridicat din dispreţ faţă de mine.

Dar îţi este oare chiar atît de imposibil să înţelegi că situaţia ar fi putut fi exact inversă?

— E stupid ceea ce afirmi.

— Nu, Ducule, nu-i de loc stupid. Nu te supăra că ţi-o spun, dar ţie îţi convine să vorbeşti aşa fiindcă ai avut noroc numai de împrejurări favorabile care ţi-au permis să trăieşti o existenţă cuminte. Şi fiindcă nu-ţi trece prin minte că s-ar fi putut întîmplă exact invers, mă dispreţuieşti. Eşti exact în situaţia căţelului de lux care se uită cu dispreţ la un cîine vagabond, fără să-i treacă prin minte că numai din întîmplare celălalt şi nu el are jigodie. Te-ai întrebat vreodată ce s-ar fi întîmplat dacă tata nu ar fi fost spion? Sau chiar dacă, spion fiind, nu ar fi fost recunoscut de tatăl tău? Te-ai întrebat ce ar fi însemnat dacă tu n-ai fi descoperit – nu ştiu pe ce căi – că tata l-a asasinat pe taică-tu, ca să nu fie denunţat? Toate împrejurările mi-au fost potrivnice. Din cîte fete eram la liceu, tu pe mine m-ai plăcut. Şi din toţi băieţii cîţi erau la liceul vostru, eu pe tine te-am iubit. De ce a trebuit să se întîmple aşa? De ce a trebuit ca tu să te îndrăgosteşti de fata ucigaşului tatălui tău, şi eu de băiatul victimei sale? De ce a trebuit să afli cine este tatăl fetei pe care o iubeai? Ştiu că nu ţi-a fost uşor. Cu toate acestea, ai continuat să te porţi faţă de

mine ca şi cînd între noi nu s-ar fi interpus spectrul tatălui tău. Îmi spuneai că mă iubeşti, poate chiar ai continuat să mă iubeşti, dar, în sinea ta, dospeai gînduri de răzbunare împotriva tatălui meu.

— Am aflat cine este asasinul tatălui meu tîrziu de tot. Şocul a fost atît de puternic, încît am căzut la pat, foarte grav bolnav. În timpul cît am fost bolnav voi aţi părăsit oraşul, plecînd în Elveţia. Cel puţin aşa mi-a spus moş Mitru.

— Adevărat, Ducule?

— Ce rost ar avea să-ţi ascund adevărul?

— Vezi?... Vezi, dar, cum împrejurările au orînduit totul? Tata, aflînd de... de idila noastră, m-a expediat în Elveţia. A, să nu crezi că din scrupule. I s-a părut însă grotesc că fata lui se îndrăgostise de fiul prietenului său de altădată, pe care, din motive de forţă majoră, fusese nevoit să-l ucidă. Presupun că, totuşi, ceva scrupule a avut, cruţîndu-ţi viaţa. Fiindcă, îţi închipui, putea uşor să te strivească. Sau poate a considerat că nu prezinţi un pericol real pentru el. Dar asta nu are nici o importanţă. Esenţial este că te-a cruţat. Esenţial este că pe mine m-a trimis în Elveţia cu tanti Hilda. Esenţial este că am fost minţită.

— În ce sens minţită?

— Înainte de a pleca, am vrut să te văd, să-mi iau rămas bun de la tine. Mi s-a spus – tata mi-a spus – că lucrul nu-i posibil, deoarece între timp tu fuseseşi arestat, făcînd parte dintr-o bandă de minori.

— Şi tu ai crezut?

— Am crezut, de vreme ce mi s-a arătat un ziar în care era scris, negru pe alb printre numele membrilor bandei şi al tău.

— Bine lucrat. Pesemne a fost un număr de ziar tipărit special pentru tine.

— Posibil. De altfel, tatei îi plăcea să facă treburile în mod temeinic.

— Nu mi-ai spus cum de ai aflat că tatăl tău l-a ucis pe tata. El ţi-a spus?

— Nu de la el am aflat adevărul, ci de la altcineva, pe care tu l-ai cunoscut cîndva.

— De la Şuncărică?

— Uluitor! Cum de ai putut bănui?

Dar Ducu nu găsi de cuviinţă să-i spună că era la curent cu avatarurile lui „nea Şuncărică”, cunoscut în lumea spionilor internaţionali sub

denumirea de „Căpitanul de cursă lungă”, în fapt unul din conducătorii efectivi ai trustului de spionaj internaţional „Nebel”[1].

— Am presupus, se mărgini el să răspundă.

— De la el am aflat. Dar peste mai mulţi ani, cînd nişte împrejurări stupide îmi orînduiseră altfel viaţa decît mi-ar fi trecut vreodată prin minte. Există familii în care talentul se transmite odraslelor. Eu i-am moştenit destinul. Am început să lucrez ca agentă de informaţii cînd încă habar nu aveam că tata fusese un spion remarcabil. Făcu o pauză, apoi adăugă: Tu, Ducule, niciodată n-ai fost prea vorbăreţ. Dar să ştii că ochii tăi vorbesc mai mult decît cuvintele. Şi acuma, acuma vorbeşti şi mai puţin decît înainte, pesemne fiindcă te cenzurezi, dintr-un motiv pe care nu mi-e greu să-l bănuiesc. Dar ochii, Ducule, nu-i poţi cenzura, cel puţin nu în această împrejurare. Ei vorbesc în locul cuvintelor, şi eu, să ştii, n-am uitat să-i înţeleg. Adineaori, în locul tău, ei m-au întrebat: „Cum ai putut face asta, Ingrid?” Cum, adică, am putut deveni spioană? Aşa că ţi-a trecut prin minte o asemenea întrebare, Ducule?

— Poate că da, recunoscu el.

[1] Despre trustul internaţional „Nebel” autorul a vorbii pe larg în romanul „Căpitanul de cursă lungă” (n.a.).

— Ţi-am spus doar că împrejurările. Numai împrejurările. Mă aflam în oraşul... Nu are importanţă numele. Un oraş de port, dar altfel decît portul copilăriei noastre. Un oraş de port, unde cerul e mai totdeauna vînăt şi unde vîntul niciodată nu încetează să bată. Era primăvară. Stăteam în hamac, într-o grădină luxuriantă. Magnoliile răspîndeau un parfum neruşinat, ameţitor, care îmi răscolea simţurile ca un afrodiziac. Aveam douăzeci şi trei de ani şi eram încă fecioară. Lîngă mine se afla un bărbat de treizeci, pe care şi-l disputau femeile. Omul acesta era cel mai faimos agent al lui Canaris. Dar eu nu ştiam. Pentru mine era doar un bărbat încîntător pe care îl alesesem ca să mă scape de povara virginităţii. Eram însă o biată gîsculiţă şi în consecinţă o pradă uşoară pentru un vulpoi ca el. M-a făcut femeie, dar m-a şi racolat. Cînd m-am dezmeticit, era prea tîrziu. Nu mai puteam da înapoi. În meseria noastră, după ce începi, nu mai poţi da înapoi. Dacă în amurgul acela magnoliile n-ar fi răspîndit un parfum atît de neruşinat, dacă vîntul cald nu ar fi suflat, dacă nu m-aş fi găsit în grădina aceea luxuriantă legănîndu-mă într-un hamac, dacă n-aş fi simţit virginitatea ca pe o dureroasă povară şi dacă lîngă mine nu s-ar fi aflat bărbatul acela cu o dublă existenţă, viaţa mea ar fi fost, desigur, alta.

Dar s-a întîmplat atunci un cumul de împrejurări şi el a hotărît destinul meu. Iată, Ducule, că ţi-am răspuns la ceea ce m-au întrebat ochii tăi. Altceva mai vrei să mă întrebi?

— Aş avea a-ţi pune numai unele întrebări strict profesionale.

— Numai? întrebă ea, cu vădită părere de rău.

— Numai. Prima ţi-am mai pus-o: Ce preţ ceri ca să mi-o dai pe Ingrid?

— Preţul pe care eu îl cer tu nu-l poţi plăti, Ducule. Dar asta nu-i un motiv să fii neliniştit. Mă găsesc într-o situaţie atît de delicată, încît, ca să fiu realistă, ar trebui să-mi reduc pretenţiile. Înainte de a le cunoaşte, aş vrea să te întreb ceva. Chiar nu eşti curios să ştii cum am ajuns să dau de tine?

— Ei bine, cum ai ajuns?

— Îţi aminteşti că odată m-ai dus în baltă cu barca?

— Îmi amintesc.

— Îţi aminteşti şi ce jurămînt am făcut atunci?

— Ea vîrsta pe care o aveai, toate fetele şi toţi băieţii fac asemenea jurăminte, de cînd e lumea

lume. Cu toţii însă şi le calcă.

— Eu nu mi l-am călcat. Într-un anumit sens, nu mi l-am călcat niciodată. În sensul că nu am mai iubit pe nimeni altul în afară de tine. Asta nu înseamnă că te-am iubit pe tine tot timpul. Cînd nu te-am iubit, am încetat să mai iubesc, mi-am pierdut facultatea de a mai iubi, dacă se poate spune aşa. Am cunoscut, în schimb, mulţi bărbaţi. Unii chiar mi-au plăcut. Dar a fost altceva decît dragoste. Viaţa mea s-a scurs fără dragoste, Ducule. Poate de aceea am obosit atîta. Tare mai sînt obosită, Ducule!… Pînă a nu reveni în ţară, nu mi-am dat seama cît sînt de iremediabil obosită. Şi nu mi-am mai dat seama de încă ceva. Că în sufletul ăsta al meu, în care mi se părea că nimic n-a mai rămas neîntinat, în sufletul ăsta al meu care nu tresărea cînd aflam că oamenii mor din cauza mea sau cînd eu însumi a trebuit, ca să supravieţuiesc, să curm vieţi omeneşti, în sufletul ăsta al meu ticăloşit a continuat să pîlpîie, ca un licurici, nu mai mare decît un licurici, amintirea unui băiat care vorbea mai mult cu ochii decît cu buzele şi care m-a făcut să cunosc dragostea adevărată. Descoperind acest lucru, am simţit nevoia imperioasă să revăd oraşul copilăriei tale şi al adolescenţei mele. M-am dus acolo şi am căutat

casa noastră. „Casa cu ferestrele albastre”, cum i se spunea. Am găsit-o. A fost transformată în Azil pentru bătrîni. Casa este şi ea bătrînă, ca şi bătrînii pe care îi adăposteşte. M-am dus în port să caut bîrlogul lui barba Panaiotachi, Piratul, bătrînul acela cu înfăţişarea fioroasă, de care atîta mi-a fost frică atunci cînd l-am văzut pentru prima dată. L-am găsit şubrezit de tot, gata să se prăbuşească. Am colindat oraşul şi am redescoperit – le uitasem – străzile pe care am hoinărit împreună. Şi căutînd străzile de care mă legau amintiri, se putea să nu ajung şi pe strada Mascaralei, strada unde te-ai născut şi ai copilărit? În casa voastră stă o familie care s-a mutat de puţini ani. De altfel, în general strada s-a primenit. Alţi oameni, majoritatea tineri. Dar am găsit şi dintre aceia care te-au cunoscut. Întrebîndu-i, am aflat cîte ceva despre tine. Să ştii că oamenii aceia nu te-au uitat.

— Ştiu!

— Un bătrîn, cu nume parcă grecesc, mi-a spus că ai ajuns „ştab la Bucureşti”. Vrînd să ştiu ce înţeleg ei prin cuvîntul „ştab”, mi-au explicat că eşti ofiţer de securitate, că ai gradul de maior şi că mîine-poimîine au să te avanseze colonel, fiindcă un „băiat” ca tine de capabil nu se poate să nu ajungă în scurt timp general. Ţin la tine şi,

în felul lor, sînt mîndri că unul de pe strada lor, care s-a ridicat, nu-i uită, ci îi vizitează de fiecare dată cînd poposeşte în oraş. Femeile ştiau mai multe despre tine. De la ele am aflat că ţi-ai întemeiat o familie, dar că „n-ai avut noroc” şi că ai o fată care a rămas la mamă-sa. Pe urmă ţi-am cunoscut fata. Ne-am împrietenit…

— Cu intenţia de a o răpi…

— Nu! *Atunci* nici nu mi-a venit prin minte aşa ceva. De ce aş fi făcut-o? Eram convinsă că voi izbîndi, că voi pleca din ţară fie cu secretul invenţiei lui Alcibiade Robescu, fie cu el în sicriul presupusului meu tată. Cînd însă mi-a telefonat rezidentul nostru că totul este pierdut…

— Tino Lazaretti? El e rezidentul?

— Văd că eşti bine informat.

— Sînt în general bine informat.

— Atunci… Atunci înseamnă că eşecul meu este… este opera ta.

— Nu căuta persoane. Securitatea de stat ţi-a dejucat planul. Doctorul a fost arestat. Tino Lazaretti, Tino Rossi cum îl numeai tu, va fi şi el curînd.

— Aţi interceptat radiograma?

— Am interceptat-o.

— Şi aţi descifrat-o?

— Bineînţeles.

— Pe tata tu l-ai trimis la Curtea Marţială, aşa-i?

— A fost prins în sectorul meu, pe cînd încerca să treacă printre linii dincolo, la inamic. Cum de ai aflat?

— Pe vremea aceea încă se puteau *afla* multe despre România. De altfel, tata a avut ghinion că a fost prins. Apoi, după cîteva clipe: De necrezut! …

— Ce vrei să spui? Nu înţeleg!

— Pe tata tu l-ai trimis la Curtea Marţială. Eşecul meu ţie ţi se datoreşte. Şi bineînţeles, ce va urma de acum încolo.

Ducu nu se gîndise la aceasta. Era o descoperire care nu-i făcea de loc plăcere.

— Unde-i acuma Ingrid? întrebă ca să spună ceva.

— Fiica ta, căreia i-ai dat numele meu!

— Ţi-am spus că a fost un capriciu al soţiei

mele.

— Poartă ochelari cu umbral, Ducule. Ochii tăi te trădează.

— Unde-i acuma Ingrid? întrebă din nou.

— De ce nu întrebi ce pretind în schimb ca să ţi-o dau?

— Ei bine, ce pretinzi în schimb?

— Dar tu… tu ce preţ oferi?

— Nu ofer nimic în schimb. O vreau înapoi pe Ingrid, fără nici un fel de condiţii.

— Şi dacă refuz?

— Te voi sili.

— Ascultă, Ducule. Pînă acuma, în timpul războiului mai ales, de multe ori am fost în pericol de a fi arestată, executată sau pur şi simplu lichidată de… de alţi confraţi. Dar am scăpat. Cum am scăpat, prin ce mijloace, nu are importanţă. Cînd rezidentul nostru m-a anunţat că totul este pierdut, m-am gîndit ce aş putea face ca să nu fiu arestată. Şi abia atunci mi-a venit în minte să ţi-o răpesc pe Ingrid şi să te pun în faţa alternativei: ori mă faci scăpată peste graniţă, ori, dacă nu, Ingrid va muri.

— Va să zică acesta-i preţul pe care îl pretinzi. Ei bine, nu! Eşti în aşa hal de ticăloşită, încît mă dezguşti. Dar să ştii că oricît dezgust îmi inspiri, nu am să ezit să te omor cu mîna mea dacă i se întîmpla ceva fetiţei mele. Unde este Ingrid? Dă-mi-o!

— Unde-i?

Se ridică din fotoliu, deschise uşa care da în sufrageria pe unde Ducu trecuse, condus de bătrînă, şi-i trecu pragul. În sufragerie, într-un colţ, pe o măsuţă, era telefonul. Formă un număr, după care îi întinse receptorul lui Ducu.

— Vorbeşte aici!

Ducu prelua receptorul şi, cînd îl duse la ureche, recunoscu vocea mătuşii Sabina:

— Alo! Cine-i?

— Eu, mătuşă Sabina.

— Ducu! Haide, vino acasă repede. Te aşteaptă Ingrid. Uite, vrea să-ţi vorbească.

— Tăticule scump, te rog să nu fi tare supărat pe mine. Am vrut să-ţi fac o surpriză. Ştii, ne-am înţeles noi, eu şi cu tanti Ingrid. Acuma eşti la ea?

— Da, Ingrid.

— Vii acuma acasă?

— N-am să mai întîrzii mult, fata tatei.

— Vine şi tanti Ingrid? Ad-o, tăticule.

— Nu, ea n-are să poată veni.

— Îmi pare rău. E foarte simpatică tanti Ingrid. Atunci vino tu repede, tăticule scump.

— Am să caut, fetiţa mea, să vin cît mai repede posibil.

Ducu puse receptorul în furcă. Ingrid nu mai era lîngă el. O găsi dincolo. Îşi reluase locul în fotoliu.

— Vezi, dar, că nu sînt chiar atît de ticăloşită.

— Nu, nu eşti, Ingrid.

Îi pronunţă acuma, pentru prima dată numele, şi ea, auzindu-l, tresări.

— Nu-i aşa că n-a fost un capriciu al soţiei tale că fata ta se numeşte Ingrid?

— Nu!

— Am ştiut. De aceea, nici *n-am mai fost* în stare să te şantajez. Ştiu eu? Poate că şi tu, în

afară de mine, n-ai mai iubit pe altcineva.

— !

— Şi de ce nu? în definitiv, Romeo şi Julieta nu erau mai în vîrstă decît am fost noi atunci. Nu-i aşa?

— !

— Nu vrei să răspunzi. Nu are importanţă. De fapt, atîta vreme cît nu porţi ochelari negri, nici nu este nevoie să răspunzi. Acuma, cînd o ai pe Ingrid, nu-ţi mai rămîne altceva de făcut decît să mă declari arestată.

— În nici un caz nu ai fi putut trece clandestin graniţa...

— Ştiu! De aceea, m-am gîndit la şantaj. M-am gîndit că tu, de dragul fetei tale, ai să-mi dai o mînă de ajutor să trec graniţa. Da, aşa m-am gîndit. Şi atunci am răpit-o pe Ingrid. Am putut-o răpi. Dar după ce am răpit-o, mi-am dat seama că n-am să pot să-ţi pretind libertatea în schimbul vieţii Ingridei. Şi, să ştii, nu regret. Am obosit, Ducule. Tare am mai obosit! Dacă n-aş fi venit aici, la voi, nu mi-aş fi dat seama cît sînt de obosită. Aici, la voi, e altfel decît acolo de unde am venit. Aici, la voi, viaţa e ca o oglindă în care omul îşi vede sufletul şi se judecă în comparaţie

cu alţii. Iar dacă şi-l descoperă ticăloşit, nu-l mai vrea aşa. Şi asta am descoperit de cînd m-am întors. Dacă, prin absurd, aş ajunge dincolo, n-aş mai continua. N-aş mai fi în stare. M-ar ucide oboseala. Poţi crede că oboseala spiritului poate ucide?

— Presupun că da. Trebuie să vii cu mine, Ingrid.

— Unde? A, da! De fapt, sînt arestată. Ducule, tare mai sînt obosită!

— Am să telefonez să vină o maşină.

— Da!… Da!… Telefonează. Eu între timp am să mă schimb.

Şi trecu în camera alăturată. Ducu se duse în sufragerie, să telefoneze lui Bogdan.

— Trimite o maşină, Bogdane, la numărul opt. Dar numai o maşină.

— S-a făcut. Eu pot să viu?

— Vino! Nu e nevoie însă să urci.

— Bine, n-am să urc.

Închise. Reveni dincolo.

— Ai telefonat, Ducule? întrebă Ingrid din

camera alăturată.

— Da! într-un sfert de oră, cel mult, maşina are să fie aici.

— Tare mai sînt obosită, Ducule!

Ducu nu-i răspunse. Simţea nevoia să fumeze, însă nu avea la el ţigări. Voi s-o întrebe pe Ingrid dacă n-are ţigări, dar, pînă la urmă, renunţă. Fără să vrea, se aşezase în fotoliul unde stătuse Ingrid. Îşi dădu seama, ceva mai tîrziu, şi voi să se mute, ca ea să-şi reia locul în cazul cînd avea să fie îmbrăcată mai înainte de a veni maşina, dar renunţă. Pe urmă, nu se mai gîndi la nimic, minute în şir.

„De ce întîrzie atîta?" se întrebă mai tîrziu, cînd gîndurile din nou i se însufleţiră.

Şi abia acuma *ştiu* că se întîmplase inevitabilul. Rămase locului, nemişcat, fără gînduri, fără păreri de rău, încremenit într-o nemişcare nefirească. Şi iarăşi trecură minute în şir. La un moment dat auzi soneria de la intrare. Ducu se gîndi că cel ce suna nu putea fi decît Bogdan, care, văzînd că întîrzie, neliniştit, venise să-l caute. Cîteva clipe după aceea, îl văzu în prag.

— Unde-i *ea,* bătrîne?

— Dincolo!… Se demachiază…

EPILOG

Dimineaţa era posomorîtă. De trei zile, soarele nu se mai arătase. Ploaia contenea, pe urmă iarăşi se deschideau ecluzele norilor şi aşa mereu. Magazinele care vindeau umbrele făcuseră dever în numai trei zile cît altă dată într-un sezon întreg.

Bogdan numea ploaia „scîrboasă”, „nenorocită”, „gazată” – probabil gîndindu-se la gazele lacrimogene – , „gutunărită” şi multe alte asemenea epitete, mai mult sau mai puţin potrivite. Furia lui împotriva ploii care nu mai voia să se oprească era întru totul justificată. El şi Ducu obţinuseră de la „şef” o permisie de o săptămînă, pe care proiectaseră s-o petreacă împreună la Braşov. Dar din cauza „păcătoasei” – adică a ploii – fuseseră nevoiţi să amîne mereu plecarea. În mod normal, Bogdan n-ar fi trebuit să fie chiar atît de necăjit, de vreme ce concediul lor începea să curgă abia din ziua cînd efectiv urmau să plece în concediu. Lui Bogdan însă îi era teamă de altceva.

— Bătrîne, dacă nenorocita asta de ploaie nu se mai potoleşte, mi-e teamă că iarăşi se iveşte vreo chestie şi ne ştergem pe bot de concediu.

— Dacă şeful ne-a dat frai o săptămînă, gata, ne lasă în pace, orice s-ar întîmpla.

— Dacă nu se potoleşte scîrba asta de ploaie, am eu o presimţire că n-are să mai fie chip să plecăm.

— Bate mai bine în lemn, băiete!

— Bat eu, bătrîne, bat. Dar chestiile nu mă aud, sînt surde şi n-au nici cornet acustic.

Concediul de o săptămînă le fusese oferit de către colonelul Joldiş din proprie iniţiativă, şi nu la cererea lor. Fusese un gest „discret” – aşa îl calificase Bogdan – prin care „şeful” voise să-i recompenseze fiindcă rezolvaseră şi cea de-a doua „chestie”: lichidarea reţelei lui Tino Lazaretti, alias „Moş Dric”.

Nu mai tîrziu de patruzeci şi opt de ore de la sinuciderea Ingridei, Moş Dric fusese arestat. Făcu mărturisiri complete. Ele confirmară ipotezele lui Ducu, cunoscute, de altfel, cititorilor, din paginile de pînă acuma ale acestei cărţi. Elementul surpriză fusese pentru cei doi prieteni informaţia că reţeaua pe care el o

conducea lucra pentru „Trustul Nebel”, interesat în a pune mîna pe planurile invenţiei lui Alcibiade Robescu. Interesat cu atît mai mult, cu cît aflase că un alt serviciu de spionaj manifesta acelaşi interes pentru invenţie.

În vederea atingerii obiectivului propus, fuseseră elaborate mai multe variante, puse, succesiv, în aplicare. Prima fusese „varianta Nic Şimandan”, ratată mai înainte de a da rezultatele scontate, din cauza sinuciderii acestuia[1]. A doua fusese, de fapt, o variantă a primei. Să introducă în viaţa Doinei Robescu pe altcineva în locul lui Nic Şimandan. Acest altcineva urmînd a fi doctorul Bouaru, un bărbat căruia nu-i lipseau calităţile necesare pentru a trezi o adevărată pasiune Doinei Robescu. Amînaseră însă punerea în aplicare a acestei variante, înşelaţi fiind de săptămînalele pelerinaje ale Doinei Robescu la mormîntul lui Nic Şimandan. (Crezuseră că nu

[1] Autorul recunoaşte că în paginile acestei cărţi nu a făcut decît să suscite în şi mai mare măsură curiozitatea cititorilor săi în legătură cu personajul Nic Şimandan, cu toate că le promisese, la sfîrşitul romanului „Enigma «Profesor Rebegea»“, să aducă, prin prezentul volum, lămuririle utile. Întrucît destinul unor personaje, aşa cum ele s-au conturat pe parcurs, i-au impus o modificare a planului iniţial, autorului îi este imposibil să-şi ţină făgăduiala. Cerîndu-le iertare, ţine să-i asigure că în următorul roman, care se va intitula «RĂZBUNAREA LUI ŞUNCĂRICĂ”, legitima curiozitate să le fie satisfăcută cu prisosinţă, (n.a.).

este încă în suficientă măsură „vindecată” ca să devină receptivă la farmecele virile ale doctorului.) Cît priveşte cele două tentative de asasinat împotriva lui Bogdan, ele îşi aveau explicaţia în faptul că Moş Dric văzuse în el un concurent posibil al doctorului la inima nevestei academicianului.

Sinuciderea Doinei Robescu îi silise să abandoneze şi această a doua variantă înainte de a o experimenta. De acolo, de departe, conducătorul efectiv al „Trustului Nebel”, faimosul Şuncărică, alias „Căpitanul de cursă lungă”, pe de o parte furios din cauza epidemiei de sinucideri, iar pe de alta temîndu-se ca nu cumva serviciul de spionaj rival să i-o ia înainte, trimisese pe una din cele mai abile agente ale sale, pe Ingrid Richter, să dea o mînă de ajutor lui Moş Dric.

O surpriză nu mai mică pentru Ducu şi prietenul său Bogdan a constituit-o declaraţia categorică a celor doi spioni, că Aram Şimandan nu făcea parte din reţeaua lor şi că nu avea nici un amestec în asasinarea lui.[1]

[1] Enigma acestei crime autorul făgăduieşte s-o elucideze de asemenea în romanul anunţat: *Răzbunarea lui Şuncărică* (n.a).

Trenul se tîra de-a lungul peronului ticsit de lume, de parcă l-ar fi părăsit puterile tocmai acuma cînd mai avea puţin ca să ajungă la destinaţie. La fereastra unui vagon de clasa întîi, Ducu şi Bogdan priveau distraţi mulţimea de pe peron. Săptămîna de concediu expirase, şi acuma ei se întorceau acasă.

La un moment dat, Bogdan îl împinse cu cotul pe Ducu:

— Bătrîne, o vezi?

— Pe cine?

— Pe Mona. Uite-o colo, lîngă chioşc.

Era, într-adevăr, Mona. Privea garnitura, care se tîra de-a lungul peronului, cu ochii ei de peşte mort.

— Sărmana! o compătimi Ducu.

— Şi cînd te gîndeşti că la un moment dat am crezut că e şi ea amestecată în chestie. Barem de-ar rămîne numai cu păsărică asta. Ar fi păcat să se smintească din nou.

Trenul aluneca mai departe. O pierdură din ochi. Ducu nu-i răspunse. Se gîndea la Mona care, dacă nu se va „sminti” din nou, zi de zi, şi ani de ani, fie iarnă, fie vară, avea să vină să

asiste la sosirea trenurilor, în speranţa că într-o zi tot i se va întoarce logodnicul, un logodnic care nu exista decît în închipuirea ei bolnavă.

În sfîrşit, trenul se poticni şi se opri. Ducu şi Bogdan îşi luară valizele şi coborîră.

— Bătrîne, iată-ne şi acasă. A fost a-ntîia, nu?

— A fost, băieţaş.

O văzură amîndoi pe Tofana aşteptînd la ieşirea de pe peron. Ducu înţelese că Bogdan, fără ştirea lui, o anunţase cu ce tren aveau să se întoarcă.

— Măi băiete, îţi mulţumesc.

— De ce, bătrîne?

— Uite-o pe Tofana.

— Ce ţi-e, domnule, şi cu instinctul ăsta al femeilor!

Cuprins

Capitolul I

O PRIMĂVARĂ CARE SE ANUNŢĂ NEOBIŞNUITĂ.....3

Capitolul II

CRIMA DIN BARUL „MERIDIAN”.....24

Capitolul III

CĂPITANUL BOGDAN TUDORAŞCU ÎŞI DESCOPERĂ APTITUDINI DE ACTOR.....31

Capitolul IV

O TENTATIVĂ DE ASASINAT.....44

Capitolul V

DIN NOU DESPRE NIC ŞIMANDAN.....57

Capitolul VI

CRIMĂ SAU SINUCIDERE? 72

Capitolul VII

„ANTRICOT” SE TEME SA NU FIE

„TĂIAT”.....86

Capitolul VIII

GALBENA BASCĂ A MONEI.....100

Capitolul IX

COSMETICIANA POLIXENIA TRANDAFIRESCU.....114

Capitolul X

LUPUL SINGURATIC.....132

Capitolul XI

ŞI PLOAIA CONTINUA SĂ CADĂ DEZNĂDĂJDUITĂ.....146

Capitolul XII

MOARTEA POPOSEŞTE ÎN CASA CU NUMĂRUL DOUĂZECI.....162

CAPITOLUL XIII

ALCIBIADE ROBESCU DISPARE.....178

Capitolul XIV

CÎND ÎNVIE FANTOMELE.....191

EPILOG.....216

-

Dat la cules 16.08.1966.
Bun de tipar 11.11.1966.
Apărut 1966.